

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ «ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ»

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΣΥΣΤΑΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΑ Α'-Η'

Α. ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Με την υποπαράγραφο Ε.2 της παραγράφου Ε του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 συστάθηκε η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών, στην οποία υπήχθησαν όλες οι υπηρεσίες που υπάγονταν έως τότε στη Γενική Γραμματεία Φορολογικών και Τελωνειακών Θεμάτων και στην οποία μεταβιβάστηκαν σταδιακά έως σήμερα οι αρμοδιότητες του Υπουργού Οικονομικών, ή του καθ' ύλην αρμόδιου Υφυπουργού Οικονομικών, που συνδέονται με την άσκηση της φορολογικής διοίκησης. Σύμφωνα με την οικεία αιτιολογική έκθεση, σκοπός των εν λόγω ρυθμίσεων ήταν να διασφαλισθεί η συνέχεια και αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης στον κρίσιμο τομέα των δημοσίων εσόδων και η απαλλαγή της από κάθε είδους πολιτικές παρεμβάσεις, με ταυτόχρονη διασφάλιση μηχανισμών λογοδοσίας και διαφάνειας, προκειμένου να εξασφαλιστεί η πραγμάτωση των αρχών της φορολογικής δικαιοσύνης και φορολογικής ισότητας. Με τις διατάξεις του ν. 4093/2012, οι ρυθμίσεις ως προς τις αρμοδιότητες, τον τρόπο επιλογής, τη διάρκεια και τις προϋποθέσεις πρόωρης λήξης της θητείας του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων διαφοροποιήθηκαν από τις γενικές ρυθμίσεις για τους Γενικούς Γραμματείς και τους προϊσταμένους Γενικών Γραμματειών των άρθρων 50-52 του π.δ. 63/2005 (Α'98), προκειμένου να διασφαλίσουν τον αναγκαίο βαθμό αυτονομίας στην άσκηση των καθηκόντων του.

Με στόχο την περαιτέρω θωράκιση της θεσμικής ανεξαρτησίας της ελληνικής φορολογικής διοίκησης, στις διατάξεις της υποπερ. viii της περίπτωσης 2.3 της υποπαράγραφου 2 της παρ. Γ' του άρθρου 3 του ν. 4336/2015, προβλέφθηκε η θέσπιση νομικού πλαισίου για την ίδρυση αυτόνομου φορέα εσόδων, με το οποίο θα προσδιορίζεται:

- α) η νομική μορφή, η οργάνωση, το καθεστώς και το πεδίο άσκησης των αρμοδιοτήτων του φορέα,
- β) οι εξουσίες και οι λειτουργίες του Διευθύνοντος Συμβούλου και του ανεξάρτητου Διοικητικού Συμβουλίου,
- γ) η σχέση με το Υπουργείο Οικονομικών και άλλους κυβερνητικούς φορείς,

δ) η ευελιξία όσον αφορά τους ανθρώπινους πόρους του φορέα και η σχέση του με τη δημόσια διοίκηση,

ε) η αυτονομία του προϋπολογισμού του, με τη δική του Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών (ΓΔΟΥ) και νέο τρόπο χρηματοδότησης για την εναρμόνιση των κινήτρων με την είσπραξη των εσόδων και για τη διασφάλιση της προβλεψιμότητας και της ευελιξίας του προϋπολογισμού,

στ) η υποβολή εκθέσεων στην κυβέρνηση και το κοινοβούλιο.

Κατ' εφαρμογή των ανωτέρω προβλέψεων, με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου συνιστάται Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή χωρίς νομική προσωπικότητα, με την επωνυμία "Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)", σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα περί αυτονομίας στην Φορολογική Διοίκηση, και στόχους τόσο την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα αυτής όσο και την αμεροληψία και την δίκαιη αντιμετώπιση των φορολογουμένων.

Σκοπός της νέας Αρχής είναι ο προσδιορισμός, η βεβαίωση και η είσπραξη των φορολογικών, τελωνειακών και λοιπών δημοσίων εσόδων, που άπτονται του πεδίου των αρμοδιοτήτων της. Επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω λειτουργίες παραμένουν στον στενό πυρήνα του Κράτους, καθώς δεν απονέμεται νομική προσωπικότητα στη νέα Αρχή, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην περίπτωση στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014.

Στις διατάξεις του προτεινόμενου σχεδίου νόμου ακολουθείται εν μέρει η τυπολογία των ρυθμίσεων του ν. 3051/2002 περί των συνταγματικά κατοχυρωμένων ανεξάρτητων διοικητικών αρχών και εν μέρει η τυπολογία νεώτερων νομοθετικών κειμένων με τα οποία έχουν συσταθεί ανεξάρτητες μη συνταγματικά κατοχυρωμένες αρχές, όπως ο ν. 3832/2010 για την Ελληνική Στατιστική Αρχή ή ο ν. 4013/2011 για την Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων.

Η νέα Αρχή απολαύει λειτουργικής ανεξαρτησίας, διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας και δεν υπόκειται σε έλεγχο από κυβερνητικά όργανα, κρατικούς φορείς ή άλλες διοικητικές αρχές. Η Αρχή υπόκειται σε κοινοβουλευτικό έλεγχο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό της Βουλής. Από την έναρξη λειτουργίας της Αρχής, η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών καταργείται.

Το προτεινόμενο σχέδιο νόμου διαρθρώνεται σε 8 υποκεφάλαια και σε 43 άρθρα.

Στο Υποκεφάλαιο Α' περιλαμβάνονται τα άρθρα 1 και 2, με τα οποία συνιστάται Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή, με την επωνυμία «Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)» (στο εξής η «Αρχή») και ρυθμίζονται οι αρμοδιότητες αυτής.

Στο Υποκεφάλαιο Β' περιλαμβάνονται τα άρθρα 3 έως 6 και ρυθμίζονται τα ζητήματα λειτουργικής ανεξαρτησίας της Αρχής. Ειδικότερα, ρυθμίζονται οι σχέσεις της με τη Βουλή και διοικητικές αρχές, καθώς και με τον Υπουργό Οικονομικών και λοιπούς κυβερνητικούς φορείς. Επίσης, ορίζεται ότι τα ζητήματα εσωτερικής οργάνωσης και λειτουργίας της Αρχής ρυθμίζονται από τον Οργανισμό και Εσωτερικούς Κανονισμούς της.

Το Υποκεφάλαιο Γ' περιλαμβάνονται τα άρθρα 7 έως 17 και αφορά στα όργανα διοίκησης της Αρχής (Συμβούλιο Διοίκησης, Διοικητής), στις αρμοδιότητες, στην

διαδικασία επιλογής, διορισμού, παύσης ή αποδοχής παραίτησής αυτών και του Εμπειρογνώμονα, στα θέματα συγκρότησης και λειτουργίας του Συμβουλίου Διοίκησης, καθώς και στις οργανικές μονάδες της Αρχής.

Στο Υποκεφάλαιο Δ' περιλαμβάνονται τα άρθρα 18 έως 19, τα οποία αφορούν στις οικονομικές διατάξεις της Αρχής και ειδικότερα στους στόχους είσπραξης εσόδων και στα ζητήματα προϋπολογισμού και οικονομικής διαχείρισης της Αρχής.

Στο Υποκεφάλαιο Ε' περιλαμβάνονται τα άρθρα 20 έως 23 και ρυθμίζονται τα ζητήματα της υποβολής των εκθέσεων και σχεδίων δράσης της Αρχής και της δημοσιότητας αυτών, καθώς και της στοχοθεσίας των οργανικών μονάδων αυτής.

Στο Υποκεφάλαιο ΣΤ' περιλαμβάνονται τα άρθρα 24 έως 31 και ρυθμίζονται τα ζητήματα του προσωπικού της Αρχής και ειδικότερα τα ζητήματα που αφορούν στις οργανικές θέσεις και στην στελέχωση της Αρχής, στην εσωτερική και εξωτερική κινητικότητα του προσωπικού, στην επιλογή και αξιολόγηση προϊσταμένων, στην τοποθέτησή τους, στην θητεία τους και στην λήξη αυτής, στα συστήματα υπηρεσιακής εξέλιξης, στο μισθολογικό καθεστώς και στην επιπλέον ανταμοιβή του προσωπικού της, καθώς και στα Υπηρεσιακά και Πειθαρχικά Συμβούλια, στις Ειδικές Επιτροπές Αξιολόγησης και στα λοιπά συλλογικά όργανα της Αρχής.

Στο Υποκεφάλαιο Ζ' περιλαμβάνονται τα άρθρα 32 έως 37 και ρυθμίζονται ζητήματα απορρήτου, ευθύνης, υποχρέωσης υποβολής δήλωσης περιουσιακής κατάστασης, σύγκρουσης συμφερόντων και δικαστικής εκπροσώπησης της Αρχής, καθώς και δεδομένων και συστημάτων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών.

Στο Υποκεφάλαιο Η' περιλαμβάνονται τα άρθρα 38 έως 43 με μεταβατικές διατάξεις ως προς το προσωπικό της Αρχής, τα Υπηρεσιακά και Πειθαρχικά Συμβούλια αυτής και τις Ειδικές Επιτροπές Αξιολόγησης, καθώς και οικονομικά και λοιπά θέματα. Επίσης, προβλέπονται οι καταργούμενες διατάξεις και ορίζεται η έναρξη ισχύος του νόμου.

Β. ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Επί του άρθρου 1

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 προβλέπεται η σύσταση Ανεξάρτητης Διοικητικής Αρχής με την επωνυμία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), με σκοπό τον προσδιορισμό, την βεβαίωση και την είσπραξη των φορολογικών, τελωνειακών και λοιπών δημοσίων εσόδων, που άπτονται του πεδίου των αρμοδιοτήτων της.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 ορίζεται ότι η Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή με την επωνυμία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) απολαύει λειτουργικής ανεξαρτησίας, διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας και δεν υπόκειται σε έλεγχο ή εποπτεία από κυβερνητικά όργανα, κρατικούς φορείς ή άλλες διοικητικές αρχές, ενώ υπόκειται σε κοινοβουλευτικό έλεγχο κατά τα γενικώς ισχύοντα στις Ανεξάρτητες Αρχές.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 3 ορίζεται η έδρα της Αρχής στην Αθήνα. Επίσης προβλέπεται ότι οι Ειδικές Αποκεντρωμένες και Περιφερειακές Υπηρεσίες της Αρχής μπορεί να συστήνονται και να λειτουργούν και εκτός της έδρας αυτής.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 4 προβλέπεται η κατάργηση της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και η θέση του Γενικού Γραμματέα που προΐσταται αυτής, από την έναρξη λειτουργίας της Αρχής.

Επί του άρθρου 2

Στην παράγραφο 1 ορίζεται το πεδίο των αρμοδιοτήτων της Αρχής. Ειδικότερα, ορίζεται ότι η Αρχή ασκεί όλες τις αρμοδιότητες της καταργούμενης Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων (Γ.Γ.Δ.Ε.) του Υπουργείου Οικονομικών, που προβλέπονται κατά την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας της, τόσο στις διατάξεις της Υποπαραγράφου Ε2 της παραγράφου Ε' του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222), όσο και σε οποιαδήποτε διάταξη της κείμενης νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένων και των κανονιστικών πράξεων του Υπουργού Οικονομικών, του Αναπληρωτή Υπουργού και του Υφυπουργού Οικονομικών, καθώς και τις αρμοδιότητες που της ανατίθενται με τον παρόντα νόμο και με οποιαδήποτε άλλη γενική ή ειδική διάταξη. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η συνέχεια της Διοίκησης στον κρίσιμο τομέα των δημοσίων εσόδων, η απαλλαγή της από κάθε είδους πολιτικές παρεμβάσεις, καθώς και η ομαλή μετάβαση στον νέο φορέα δημοσίων εσόδων, χωρίς την δημιουργία κενών στον μηχανισμό βεβαίωσης και είσπραξης, καθώς και σε όλους τους τομείς των αρμοδιοτήτων της Αρχής.

Στην παράγραφο 2 γίνεται ενδεικτική αναφορά στις αρμοδιότητες της Αρχής, οι οποίες είναι απαραίτητες για την ευέλικτη και αποτελεσματική λειτουργία της Φορολογικής Διοίκησης. Στις αρμοδιότητες αυτές συγκαταλέγονται: α) Ο προσδιορισμός, η βεβαίωση και η είσπραξη των φορολογικών και τελωνειακών εσόδων, καθώς και η είσπραξη λοιπών δημοσίων εσόδων. β) Η παρακολούθηση και ο έλεγχος της πορείας της βεβαίωσης και της είσπραξης των δημοσίων εσόδων και η εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας για την είσπραξη δημοσίων εσόδων. γ) Η λήψη και η εφαρμογή των αναγκαίων μέτρων για την αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία των φορολογικών, τελωνειακών και λοιπών υπηρεσιών της, στους τομείς της καταπολέμησης της φοροδιαφυγής, του λαθρεμπορίου, της φορολογικής απάτης και της παραοικονομίας, της εφαρμογής των διατάξεων της φορολογικής και τελωνειακής νομοθεσίας, της βεβαίωσης και είσπραξης και η βελτίωση της εισπραξιμότητας των δημοσίων εσόδων. δ) Η έκδοση κανονιστικών αποφάσεων, εγκυκλίων, οδηγιών και λοιπών διοικητικών εγγράφων που αφορούν εν γένει στην ερμηνεία και στην εφαρμογή των διατάξεων της φορολογικής, τελωνειακής και λοιπής νομοθεσίας που σχετίζεται με τους τομείς αρμοδιότητάς της. ε) η έκδοση κανονιστικών αποφάσεων, εγκυκλίων, οδηγιών, ατομικών διοικητικών πράξεων και λοιπών διοικητικών εγγράφων που αφορούν σε θέματα οργάνωσης υπηρεσιών και διαχείρισης των πάσης φύσεως πόρων της. στ) Η λήψη και η εφαρμογή των αναγκαίων μέτρων για την προστασία της δημόσιας υγείας, του περιβάλλοντος και των συμφερόντων των καταναλωτών, καθώς και για την συμβολή στην υγιή λειτουργία της αγοράς, στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας της χημικής βιομηχανίας, και την παροχή σχετικής επιστημονικής υποστήριξης σε δικαστικές, αστυνομικές και λοιπές κρατικές Αρχές και υπηρεσίες. ζ) Ο στρατηγικός και επιχειρησιακός σχεδιασμός των δράσεων όλων των υπηρεσιών της και η κατάρτιση στοχοθεσίας και δεικτών απόδοσης. η) Η κατάρτιση των επιμέρους επιχειρησιακών σχεδίων φορολογικών, τελωνειακών και λοιπών ελέγχων αρμοδιότητάς της και ο προγραμματισμός ελέγχων για τη διαπίστωση της

εφαρμογής της φορολογικής, τελωνειακής και λοιπής νομοθεσίας αρμοδιότητάς της. Επίσης, η αξιολόγηση και η ιεράρχηση των αιτημάτων ελέγχου που υποβάλλονται από άλλους φορείς. θ) Ο εντοπισμός φαινομένων φοροδιαφυγής, λαθρεμπορίου, φορολογικής απάτης, παραεμπορίου και παραοικονομίας και ο καταλογισμός της διαφεύγουσας φορολογητέας ύλης. ι) Ο εντοπισμός φαινομένων διαφθοράς, αδιαφανών διαδικασιών, αναποτελεσματικότητας, χαμηλής παραγωγικότητας και ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και μη τήρησης της νομιμότητας που τυχόν παρατηρούνται στη λειτουργία και στη δράση των φορολογικών, τελωνειακών και λοιπών υπηρεσιών της. ια) Η εποπτεία και ο συντονισμός των ελεγκτικών φορολογικών, τελωνειακών και λοιπών υπηρεσιών που υπάγονται σε αυτήν, καθώς και η αξιολόγηση και ο έλεγχος των αποτελεσμάτων της δράσης τους σε σχέση με την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί με βάση τον επιχειρησιακό σχεδιασμό ελέγχων και τα προγράμματα επιχειρησιακής δράσης που έχει καταρτίσει η Αρχή. ιβ) Η εισήγηση νομοθετικών διατάξεων και μέτρων για την ενίσχυση της φορολογικής και τελωνειακής συμμόρφωσης και η υποβολή προτάσεων για τη βελτίωση και την επιτάχυνση της εισπραξιμότητας των δημοσίων εσόδων ιγ) Η διατύπωση απλής γνώμης για σχέδια νόμων που ρυθμίζουν ζητήματα εμπύκτοντα στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της. ιδ) Ο συντονισμός και η συνεργασία με άλλους φορείς και αρχές στα πλαίσια της άσκησης των ανωτέρω αρμοδιοτήτων. ε) Η κατάρτιση και εκτέλεση του προϋπολογισμού των δαπανών της. ιστ) Η κατάρτιση και εκτέλεση προγράμματος προμηθειών για την ομαλή λειτουργία των υπηρεσιών της, εξαιρουμένης της προμήθειας κεντρικού εξοπλισμού πληροφορικής και του συστημικού λογισμικού πληροφορικής που απαιτείται για τη χρήση του, που εκτελείται από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών, σύμφωνα με τις διαδικασίες που περιγράφονται στην εκάστοτε ισχύουσα Συμφωνία Επιπέδου Εξυπηρέτησης. ιζ) Η κατάρτιση συμβάσεων για τα έργα της Αρχής. ιη) Η εποπτεία των φορέων που λειτουργούν στην Αρχή και η διαχείριση, παρακολούθηση και αξιοποίηση των ειδικών λογαριασμών που αφορούν την Αρχή ή λειτουργίες αυτής. Ως φορείς και ειδικοί λογαριασμοί νοούνται ο Ειδικός Λογαριασμός Τελωνείων, η αρμοδιότητα παρακολούθησης και αξιοποίησης του οποίου μεταβιβάσθηκε στον Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων με την υπ' αριθμ. Δ6Α 1145867/2013 ΑΥΟ (Β' 2417) και το Ειδικό Ταμείο Ελέγχου Παραγωγής και Ποιότητας Αλκοόλης – Αλκοολούχων Ποτών (Ε.Τ.Ε.Π.Α.Α.) η αρμοδιότητα εποπτείας του οποίου μεταβιβάσθηκε στον Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων με την υπ' αριθμ. Δ6Α 1015213/2013 ΑΥΟ (Β' 130), καθώς και κάθε άλλος ειδικός λογαριασμός ή φορέας του οποίου η διαχείριση ή εποπτεία, αντίστοιχα, τυχόν ανατεθεί στην Αρχή στο μέλλον. ιθ) Η ανάπτυξη, επικαιροποίηση, συντήρηση, λειτουργία και χρήση του λογισμικού εφαρμογών των πληροφοριακών συστημάτων ή την προμήθειά του, που είναι απαραίτητη για την απρόσκοπτη και αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων της και την ασφάλεια και διαχείριση των δεδομένων που προέρχονται από τις δραστηριότητές της. κ) Η παροχή και υποστήριξη ηλεκτρονικών υπηρεσιών προς τον πολίτη, τις επιχειρήσεις, τους φορείς του δημόσιου τομέα για τη διευκόλυνση των συναλλαγών, τη μείωση της γραφειοκρατίας, την απλούστευση των διαδικασιών και την επίτευξη φορολογικής δικαιοσύνης και διαφάνειας.

κα) Ο καθορισμός της τεχνολογικής στρατηγικής της ως προς το σχεδιασμό και την ανάπτυξη εφαρμογών και των υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. κβ) Κάθε άλλη ενέργεια που είναι απαραίτητη για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της.

Στην παράγραφο 3 προβλέπεται η δυνατότητα, με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών ή του καθ' ύλην αρμόδιου Αναπληρωτή Υπουργού ή Υφυπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, να μεταβιβάζονται και να περιέρχονται στην Αρχή περαιτέρω αρμοδιότητες που κατά την κείμενη νομοθεσία ασκούνται από τον Υπουργό Οικονομικών ή τον αρμόδιο Αναπληρωτή Υπουργό ή Υφυπουργό Οικονομικών ή τους Προϊσταμένους των οργανικών μονάδων του Υπουργείου Οικονομικών και κείνται εντός του πεδίου των αρμοδιοτήτων της Αρχής, προκειμένου να συγκεντρωθούν σε αυτήν όλες οι αναγκαίες αρμοδιότητες για την διασφάλιση της βέλτιστης αποτελεσματικότητας στην είσπραξη των δημοσίων εσόδων και εν γένει στην επιτυχή άσκηση του έργου και της αποστολής της.

Στην παράγραφο 4 προβλέπεται ρητά ότι οι αρμοδιότητες που περιέρχονται στην Αρχή ή στα όργανα αυτής, σύμφωνα με το άρθρο 2, καθώς και αυτές που έχουν ήδη μεταβιβασθεί στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων και κείνται εντός του πεδίου των αρμοδιοτήτων της Αρχής, δεν μπορούν να αναμεταβιβασθούν στον Υπουργό Οικονομικών ή στον Αναπληρωτή Υπουργό ή στον Υφυπουργό Οικονομικών ή σε άλλα κυβερνητικά όργανα με μεταγενέστερη κανονιστική διοικητική πράξη. Η ρύθμιση αυτή έχει ως στόχο αφενός τη δημιουργία σταθερού πλαισίου αρμοδιοτήτων της Αρχής, απαραίτητου για την διασφάλιση της συνέχειας και της απρόσκοπτης λειτουργίας της, και αφετέρου τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας της. Σημειώνεται, δε, ότι η ρύθμιση αποτελεί επανάληψη της ήδη ισχύουσας ρύθμισης της υποπερίπτωσης β' της περίπτωσης 4 της υποπαραγράφου Ε.2. της παραγράφου Ε του άρθρου 1 του ν. 4093/2012.

Επί του άρθρου 3

Με τις διατάξεις του άρθρου 3 ρυθμίζονται τα θέματα προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας του Προέδρου, των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης, του Εμπειρογνώμονα και του Διοικητή.

Επί του άρθρου 4

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 ρυθμίζονται οι σχέσεις της Αρχής με τη Βουλή. Συγκεκριμένα προβλέπεται η εμφάνιση και κατάθεση ενώπιον της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, σύμφωνα με το άρθρο 138^Α σε συνδυασμό με το άρθρο 41Α του Κανονισμού της Βουλής, των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης συμπεριλαμβανομένου του Πρόεδρου και του Διοικητή της Αρχής, σχετικά με θέματα που αφορούν στις αρμοδιότητες της Αρχής κατόπιν αιτήματος διαρκούς ή άλλης Επιτροπής της Βουλής, ή κατόπιν δικής τους πρωτοβουλίας.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 προβλέπεται η συνεργασία της Αρχής με τις διοικητικές αρχές που ασκούν αρμοδιότητες σε συγκεκριμένους τομείς της εθνικής οικονομίας και η παροχή της συνδρομής της, εφόσον της ζητηθεί, στις εν λόγω αρχές, στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων της.

Επί του άρθρου 5

Με τις διατάξεις του άρθρου 5 ρυθμίζονται οι σχέσεις της Αρχής με τον Υπουργό Οικονομικών και λοιπούς κυβερνητικούς φορείς.

Ειδικότερα, με τις διατάξεις της παραγράφου 1 προβλέπεται ότι η Αρχή δεν υπόκειται σε ιεραρχικό έλεγχο ή εποπτεία από τον Υπουργό Οικονομικών.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 προβλέπεται η δυνατότητα υποβολής στρατηγικών προτάσεων και η παροχή στρατηγικών οδηγιών από τον Υπουργό Οικονομικών στην Αρχή σχετικά με τον στρατηγικό σχεδιασμό για την υλοποίηση της κυβερνητικής πολιτικής σε ζητήματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων της Αρχής καθώς και σε εξαιρετικές περιστάσεις. Οι στρατηγικές οδηγίες και οι προτάσεις δεν μπορούν να επεκταθούν σε οργανωτικά και λειτουργικά ζητήματα της Αρχής ή σε θέματα του προσωπικού αυτής.

Με τις διατάξεις της παρ 3 του άρθρου 5 προβλέπεται ότι η Αρχή ενημερώνει περιοδικά τον Υπουργό Οικονομικών. Ο Υπουργός δεν δύναται, για συγκεκριμένες υποθέσεις ή περιπτώσεις, να υποβάλει προς την Αρχή αίτημα παροχής πληροφοριών ή να παράσχει δεσμευτικές οδηγίες, του παρέχονται όμως υποχρεωτικά από αυτήν συγκεντρωτικά στοιχεία που απαιτούνται για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 4 προβλέπεται ότι σε περίπτωση διαφωνίας του Υπουργού Οικονομικών με τον Διοικητή της Αρχής, σχετικά με την εφαρμογή της φορολογικής πολιτικής, το ζήτημα παραπέμπεται από τον Υπουργό Οικονομικών στο Συμβούλιο Διοίκησης της Αρχής.

Με τις διατάξεις των παραγράφων 5 έως 8 ορίζεται το πλαίσιο συνεργασίας της Αρχής με τον Υπουργό Οικονομικών και λοιπούς κυβερνητικούς φορείς, με στόχο την αποτελεσματική και αποδοτική εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής στους τομείς αρμοδιότητας της Αρχής. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι αφενός η Αρχή, μέσω του Διοικητή της, εισηγείται στον Υπουργό Οικονομικών νομοθετικές διατάξεις για ζητήματα που εμπίπτουν στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της και αφετέρου ότι πριν από την υποβολή προς ψήφιση στη Βουλή νομοθετικών διατάξεων για ζητήματα που εμπίπτουν στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της Αρχής, ο Υπουργός Οικονομικών τις γνωστοποιεί στην Αρχή, για την παροχή απόψεων επ' αυτών, οι οποίες σε κάθε περίπτωση δεν είναι δεσμευτικές για τον Υπουργό Οικονομικών. Η ρύθμιση αυτή εφαρμόζεται και για τη νομοθετική πρωτοβουλία λοιπών Υπουργείων, όταν αφορούν ζητήματα εμπίπτοντα στο πεδίο αρμοδιοτήτων της Αρχής. Στην περίπτωση αυτή οι διατάξεις υποβάλλονται προς την Αρχή για τη διατύπωση απόψεων μέσω του Υπουργού Οικονομικών, τηρουμένης της ως άνω διαδικασίας. Επίσης, προβλέπεται ότι πριν από την έκδοση κανονιστικών αποφάσεων και εγκυκλίων που αφορούν εν γένει στην ερμηνεία και στην εφαρμογή των διατάξεων της φορολογικής και τελωνειακής νομοθεσίας και της νομοθεσίας που άπτεται των αρμοδιοτήτων του Γενικού Χημείου του Κράτους, η Αρχή τις γνωστοποιεί στον Υπουργό Οικονομικών για παροχή απόψεων, οι οποίες σε κάθε περίπτωση δεν είναι δεσμευτικές για την Αρχή.

Επί του άρθρου 6

Με τις διατάξεις του άρθρου 6 προβλέπεται ότι η οργάνωση και διάρθρωση των υπηρεσιών της Αρχής, ο καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους και των οργανικών

θέσεων του προσωπικού αυτής, τα προσόντα διορισμού στους κλάδους και στις ειδικότητες, οι κλάδοι από τους οποίους προέρχονται οι προϊστάμενοι των οργανικών μονάδων αυτής, καθώς και η κατανομή των οργανικών θέσεων του μονίμου και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου προσωπικού της Αρχής ανά κατηγορία κλάδο και ειδικότητα ρυθμίζονται από τον Οργανισμό της Αρχής. Επιπλέον, λοιπά ζητήματα της λειτουργίας της Αρχής ρυθμίζονται από Εσωτερικούς Κανονισμούς. Ο Οργανισμός και οι Εσωτερικοί Κανονισμοί εκδίδονται με αποφάσεις του Διοικητή, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Συμβουλίου Διοίκησης, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 9.

Επί του άρθρου 7

Με τις διατάξεις του άρθρου 7 καθορίζονται ως όργανα διοίκησης της Αρχής το Συμβούλιο Διοίκησης και ο Διοικητής.

Επί του άρθρου 8

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 προβλέπεται η συγκρότηση του Συμβουλίου Διοίκησης, το οποίο θα είναι πενταμελές, αποτελούμενο από τον Πρόεδρο και τέσσερα ακόμη (4) τακτικά μέλη, τα οποία δεν είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης. Στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου συμμετέχει ο Διοικητής της Αρχής ως εκ της ιδιότητάς του, χωρίς δικαίωμα ψήφου.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 ρυθμίζονται ζητήματα της θητείας των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης, και ειδικότερα για την πρώτη συγκρότηση αυτού, με τρόπο ώστε να διασφαλισθεί η συνεχής και απρόσκοπτη λειτουργία της Αρχής.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 3 προβλέπεται ότι για τα πρώτα πέντε έτη λειτουργίας της Αρχής, στο Συμβούλιο Διοίκησης θα παρέχει εξειδικευμένες συμβουλευτικές υπηρεσίες, σε ζητήματα βέλτιστων διεθνών πρακτικών, εμπειρογνώμονας με εμπειρία σε ζητήματα φορολογικής διοίκησης που έχει αποκτηθεί στο εξωτερικό, έτσι ώστε να καταστεί δυνατή η άμεση πρόσβαση και αξιοποίηση καλών πρακτικών φορολογικής διοίκησης ξένων κρατών, απαραίτητη τουλάχιστον για τα πρώτα έτη λειτουργίας της Αρχής.

Με τις διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 ρυθμίζονται οι υποχρεώσεις των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης, προκειμένου να υπηρετήσουν με συνέπεια τους σκοπούς της Αρχής και με τις διατάξεις της παραγράφου 6 ορίζονται οι αποδοχές του Προέδρου, των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης και του Εμπειρογνώμονα, λαμβανομένου υπόψη του ότι δεν είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 7 ορίζονται τα τυπικά προσόντα του Προέδρου και των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης, ώστε να επιλέγονται πρόσωπα εγνωσμένου κύρους, υψηλής επιστημονικής συγκρότησης και επαγγελματικής εμπειρίας σε τομείς που έχουν σχέση με τις αρμοδιότητες της Αρχής.

Με τις διατάξεις των παραγράφων 8 έως 11 γίνεται μνεία των περιπτώσεων που συνιστούν κώλυμα διορισμού για τον Πρόεδρο και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης καθώς και για τον Εμπειρογνώμονα, σε συνάρτηση με τη θεσπιζόμενη στην προτεινόμενη διάταξη του άρθρου 4 προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία τους, και επίσης θεσπίζονται ασυμβίβαστα που απορρέουν από την ανεξαρτησία της

Αρχής έναντι άλλων κρατικών φορέων. Επιπλέον, σε περίπτωση αντικατάστασης του Προέδρου ή μέλους του Συμβουλίου Διοίκησης καθιερώνεται κώλυμα λόγω συγγένειας, παρέχοντας με αυτό τον τρόπο εγγυήσεις για τη σωστή λειτουργία και την αμερόληπτη κρίση του Συμβουλίου Διοίκησης.

Επί του άρθρου 9

Στις παραγράφους 1 έως 5 του άρθρου 9 καθορίζονται ρητά και περιοριστικά οι αρμοδιότητες του Συμβουλίου Διοίκησης και στην παράγραφο 6 ορίζεται ότι το Συμβούλιο Διοίκησης δεν μπορεί να ζητά και να έχει πρόσβαση σε πληροφορίες που αφορούν σε συγκεκριμένες υποθέσεις ή περιπτώσεις φορολογουμένων, καθώς η ενασχόληση με συγκεκριμένες υποθέσεις ή περιπτώσεις εκφεύγει των αρμοδιοτήτων του.

Επί του άρθρου 10

Με τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως 4 προβλέπεται η διαδικασία επιλογής των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης, περιλαμβανομένου του Προέδρου. Ειδικότερα, θεσπίζεται διαδικασία ανοιχτού διαγωνισμού, υποβολή πρότασης για την επιλογή των μελών από ανεξάρτητη Επιτροπή Επιλογής, η οποία θα απαρτίζεται από πρόσωπα εγνωσμένου κύρους, προς τον Υπουργό Οικονομικών και επιλογή από τον τελευταίο κατόπιν σύμφωνης γνώμης της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής. Η διαδικασία αυτή αποσκοπεί στην επιλογή των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης με αντικειμενικό και διαφανή τρόπο, επί τη βάση της ανεξαρτησίας της Αρχής.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 5 προβλέπεται η διαδικασία ορισμού του Εμπειρογνώμονα, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, βάσει καταλόγου τριών υποψηφίων, τον οποίο καταρτίζει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Επί του άρθρου 11

Με τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως 4 προβλέπονται οι λόγοι παύσης του Προέδρου και των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης από το αξίωμα τους, καθώς και του Εμπειρογνώμονα, που μπορεί να συνδέονται τόσο με διάπραξη ποινικού αδικήματος όσο και πειθαρχικού παραπτώματος. Ιδιαίτερη περίπτωση παύσης αποτελεί η παραβίαση της αρχής της εχεμύθειας, καθώς επίσης και αυτή της κατάχρησης της θέσης τους για ίδιο, προσωπικό ή εμπορικό όφελος. Η παύση γίνεται με πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση του Υπουργού Οικονομικών.

Στις παραγράφους 5 έως 7 ορίζεται ορίζεται η διαδικασία παραίτησης και αντικατάστασης του Προέδρου και των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης, ώστε να μη διαταράσσεται η ομαλή λειτουργία του.

Επί του άρθρου 12

Στο άρθρο 12 ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τη διαδικασία συνεδριάσεων του Συμβουλίου Διοίκησης και τη λήψη αποφάσεων.

Επί του άρθρου 13

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 συνιστάται θέση Διοικητή της Αρχής, ο οποίος τελεί σε καθεστώς πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης. Η θητεία του Διοικητή

ορίζεται πενταετής και μπορεί να ανανεωθεί μόνο μία φορά, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Συμβουλίου Διοίκησης, με πλειοψηφία των 2/3 του συνόλου των μελών του.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 ορίζονται αναλυτικά τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα του Διοικητή, με γνώμονα την υψηλή επιστημονική συγκρότηση και επαγγελματική εμπειρία του σε τομείς που έχουν σχέση με τις αρμοδιότητες της Αρχής και ειδικά στους τομείς του φορολογικού ή τελωνειακού δικαίου, των οικονομικών ή των δημόσιων οικονομικών.

Με τις διατάξεις των παραγράφων 3 έως 6 γίνεται μνεία των περιπτώσεων που συνιστούν κώλυμα διορισμού και ασυμβίβαστα για τη θέση του Διοικητή, κατ' αναλογία των σχετικών προβλέψεων για το Συμβούλιο Διοίκησης.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 7 προβλέπεται ότι ο Διοικητής με την ανάληψη των καθηκόντων του, υπογράφει συμβόλαιο απόδοσης με τον Υπουργό Οικονομικών, το οποίο καθορίζει, τις υποχρεώσεις του, τη σχέση εργασίας του, την αμοιβή για τις υπηρεσίες του, και τους ποιοτικούς και ποσοτικούς στόχους οι οποίοι πρέπει να επιτευχθούν κατά τη διάρκεια της θητείας του, όπως επίσης και σε ετήσια βάση, σε συμφωνία με το στρατηγικό και επιχειρησιακό σχέδιο της Αρχής. Στο συμβόλαιο μπορεί να προβλέπεται ετήσια ειδική ανταμοιβή (bonus) του Διοικητή, σε περίπτωση υπέρβασης των ετήσιων στόχων που τίθενται στο συμβόλαιο απόδοσής του ή επίτευξης των βασικών δεικτών απόδοσης της φορολογικής διοίκησης που προβλέπονται σε αυτό.

Προκειμένου οι αποδοχές του Διοικητή να είναι κατάλληλες σε σχέση με τον ρόλο, τις αρμοδιότητες και τον υψηλό βαθμό ευθύνης της θέσης του, και με στόχο την προσέλκυση και παραμονή στη θέση αυτή των ανάλογων υψηλών προσόντων υποψηφίων, με τις διατάξεις της παραγράφου 8 προβλέπεται ότι κατά παρέκκλιση κάθε ισχύουσας διάταξης, οι αποδοχές του Διοικητή, για όλη τη διάρκεια της θητείας του, καθορίζονται κατόπιν πρότασης του Συμβουλίου Διοίκησης, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Οι αποδοχές του Διοικητή δεν μπορούν να υπερβαίνουν το σύνολο των αποδοχών του Προέδρου του Αρείου Πάγου ούτε να υπολείπονται του συνόλου των αποδοχών Γενικού Γραμματέα Υπουργείου.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 9 προβλέπεται ότι ο χρόνος της θητείας του Διοικητή λογίζεται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας για κάθε έννομη συνέπεια.

Επί του άρθρου 14

Στην παράγραφο 1 ορίζεται ότι ο Διοικητής ασκεί όλες τις αρμοδιότητες της Αρχής που προβλέπονται στον παρόν προτεινόμενο σχέδιο νόμου ή σε άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, πλην αυτών που ρητώς ορίζεται ότι ασκούνται από το Συμβούλιο Διοίκησης. Στις παραγράφους 2 έως 4 γίνεται ενδεικτική απαρίθμηση των αρμοδιοτήτων αυτών και παρέχονται οι αναγκαίες νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις στον Διοικητή για την έκδοση των σχετικών με την άσκηση των αρμοδιοτήτων του κανονιστικών πράξεων, προκειμένου να λειτουργήσει ευέλικτα και αποτελεσματικά η Αρχή, ενώ στην παράγραφο 5 ορίζεται ότι ο Διοικητής ασκεί και κάθε άλλη υφιστάμενη κατά την έναρξη ισχύος της Αρχής αρμοδιότητα του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

Στην παράγραφο 6 στα πλαίσια της ανάγκης μείωσης των υπογραφών για την ταχύτερη διεκπεραίωση των διοικητικών πράξεων, με στόχο να δοθεί ευελιξία στη φορολογική διοίκηση στην άσκηση των αρμοδιοτήτων της προκειμένου να επιτευχθεί η αποτελεσματικότερη λειτουργία της, προβλέπεται η δυνατότητα του Διοικητή, με αποφάσεις του, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, να μεταβιβάζει στους Προϊσταμένους όλων των οργανικών μονάδων της Αρχής, τις αναγκαίες αρμοδιότητες ή να τους εξουσιοδοτεί να υπογράφουν πράξεις ή έγγραφα προκειμένου αυτοί να ανταποκριθούν στους στόχους που τους τίθενται. Επίσης, προβλέπεται η δυνατότητα του Διοικητή, με αποφάσεις του, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, να μεταβιβάζει αρμοδιότητες, να αναθέτει καθήκοντα ή να εξουσιοδοτεί, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 4 του ν. 4174/2013 (Α' 170) και της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ν. 356/1974 (Α' 90), οι οποίες ισχύουν και για την Αρχή και τον Διοικητή αυτής, καθώς και η δυνατότητα για περαιτέρω εξουσιοδότηση υπογραφής από τα όργανα στα οποία μεταβιβάζεται η αρμοδιότητα ή τα οποία εξουσιοδοτούνται από τον Διοικητή, σε ιεραρχικά υφιστάμενα όργανα αυτών, στις περιπτώσεις που αυτό προβλέπεται από τις αποφάσεις του Διοικητή, που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση των προαναφερθεισών διατάξεων. Ταυτόχρονα, ρυθμίζεται και ο τρόπος που θα υπογράφουν τα όργανα, στα οποία παρέχεται η περαιτέρω εξουσιοδότηση. Επιπλέον, προβλέπεται η δυνατότητα του Διοικητή να τροποποιεί εν όλω ή εν μέρει τις ισχύουσες αποφάσεις μεταβίβασης αρμοδιοτήτων, ανάθεσης καθηκόντων ή εξουσιοδότησης υπογραφής, ανεξαρτήτως αλλαγής του προσώπου που τις εξέδωσε, καθώς και αυτών που έχουν εκδοθεί από τον Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων.

Επί του άρθρου 15

Με τις διατάξεις του άρθρου 15 ορίζεται η διαδικασία επιλογής του Διοικητή, μέσω ανοιχτού διαγωνισμού και υποβολής πρότασης για την επιλογή του από ανεξάρτητη Επιτροπή Επιλογής, η οποία θα απαρτίζεται από πρόσωπα εγνωσμένου κύρους, προς το Συμβούλιο Διοίκησης, το οποίο θα υποβάλλει στη συνέχεια πρόταση των δύο επικρατέστερων υποψηφίων, με σειρά προτεραιότητας, προς τον Υπουργό Οικονομικών, προκειμένου να ορισθεί ο Διοικητής με Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Στόχος της διαδικασίας αυτής είναι να κατοχυρωθεί από κάθε άποψη η διαφανής, αντικειμενική και αδιάβλητη διαδικασία επιλογής του Διοικητή, με την απεμπλοκή της από πολιτικές επιρροές, και βασιζόμενη αποκλειστικά στα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των υποψηφίων.

Επί του άρθρου 16

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 προβλέπονται οι λόγοι παύσης του Διοικητή από το αξίωμά του, κατ' αναλογία των οριζόμενων στο άρθρο 11 για το Συμβούλιο Διοίκησης. Η παύση γίνεται με πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ύστερα από γνώμη ή πρόταση του Συμβουλίου Διοίκησης και αιτιολογημένη εισήγηση του Υπουργού Οικονομικών, στην οποία αναφέρεται η γνώμη ή πρόταση του Συμβουλίου Διοίκησης.

Στις παραγράφους 3 έως 5 ορίζεται η διαδικασία παραίτησης, αναπλήρωσης και αντικατάστασης του Διοικητή, ώστε να μη διαταράσσεται η ομαλή λειτουργία της Αρχής.

Επί του άρθρου 17

Προκειμένου να διασφαλιστεί η ομαλή μετάβαση στο νέο θεσμικό πλαίσιο, μετά την κατάργηση της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων, και η απρόσκοπτη συνέχεια της Φορολογικής Διοίκησης μέσω της άμεσης λειτουργίας των υπηρεσιών της Αρχής, στην παράγραφο 1 προβλέπεται ότι η Αρχή συγκροτείται από όλες τις οργανικές μονάδες που υπάγονται, κατά την ημερομηνία έναρξης της λειτουργίας της, στην Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων, σύμφωνα με τις κείμενες οργανωτικές διατάξεις της (νομοθετικές, π.δ. 111/2014 και αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων του δευτέρου εδαφίου της υποπαραγράφου γ' της παρ. 5 του άρθρου 55 του ν. 4002/2011, όπως ισχύουν, σε συνδυασμό με τις διατάξεις της υποπαραγράφου δ' της παρ. 6 του άρθρου 54 του ν. 4178/2013, όπως ισχύει).

Επίσης, για την υποβοήθηση του Διοικητή της Αρχής στην άσκηση των καθηκόντων του, με την παράγραφο 2 συνιστάται Γραφείο Διοικητή στην Αρχή, το οποίο επικουρεί αυτόν στην άσκηση των καθηκόντων του, και διέπεται, σε ό,τι αφορά στην οργάνωση και στη λειτουργία του, από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για τα Γραφεία των Γενικών Γραμματέων Υπουργείων, με την επιφύλαξη των προβλεπομένων στο παρόν προτεινόμενο σχέδιο νόμου.

Επί του άρθρου 18

Με τις διατάξεις του άρθρου 18 περιγράφεται η διαδικασία καθορισμού των ετήσιων στόχων είσπραξης εσόδων της Αρχής και θεσπίζεται η δυνατότητα ενίσχυσης του προϋπολογισμού της Αρχής σε περίπτωση υπέρβασης των στόχων αυτών, πέραν των ανωτάτων ορίων του εκάστοτε ισχύοντος Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής (ΜΠΔΣ) για την Αρχή, αλλά με ανώτατο όριο ποσοστό 10% και κατώτερο όριο 5% επί του υπερβαίνοντος των καθορισμένων στόχων ποσού εισπραχθέντων εσόδων. Για τον υπολογισμό της τυχόν υπέρβασης των στόχων δεν λαμβάνονται υπόψη στα εισπραχθέντα έσοδα οι αποδόσεις παρεμβάσεων που δεν είχαν συμπεριληφθεί στον ψηφισθέντα κρατικό προϋπολογισμό, καθώς και τυχόν έσοδα που δεν ήταν δυνατόν να προβλεφθούν κατά τον ορισμό των στόχων. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται το ακριβές ποσοστό, κατόπιν γνώμης του Συμβουλίου Διοίκησης. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται και κάθε άλλη λεπτομέρεια εφαρμογής της παραγράφου. Η κατανομή των πιστώσεων αυτών εντός του προϋπολογισμού της Αρχής πραγματοποιείται με απόφαση του Διοικητή της Αρχής, μετά από σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου Διοίκησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4270/2014.

Επί του άρθρου 19

Με τις διατάξεις του άρθρου 19 ρυθμίζονται τα ζητήματα του προϋπολογισμού και της οικονομικής διαχείρισης της Αρχής.

Ειδικότερα, με την παράγραφο 1 ορίζεται ότι οι απαιτούμενες πιστώσεις για τη λειτουργία της Αρχής εγγράφονται σε χωριστό ειδικό φορέα ή χωριστούς ειδικούς φορείς στον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομικών, ενώ στην παράγραφο 2 ορίζεται ότι ο Διοικητής είναι Διατάκτης των πιστώσεων του προϋπολογισμού δαπανών της, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4270/2014.

Στην παράγραφο 3 ορίζεται ότι για την κατάρτιση και εκτέλεση του προϋπολογισμού δαπανών της Αρχής, και των προβλέψεων ΜΠΔΣ, καθώς και όλα τα θέματα δημοσιονομικής διαχείρισης και δημοσίου λογιστικού, ισχύουν οι διατάξεις του ν.4270/2014, με την εξαίρεση των οριζόμενων στην παράγραφο 5 του ίδιου άρθρου και ότι ο προϋπολογισμός της Αρχής υποβάλλεται στο Γ.Λ.Κ. μέσω της Κύριας Κεντρικής Οικονομικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Οικονομικών, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 54 του ν. 4270/2014. Επίσης, καθορίζεται κατώτατο όριο του ύψους του εκάστοτε υποβαλλόμενου στο ΓΛΚ σχεδίου προϋπολογισμού δαπανών της Αρχής, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 54 του ν. 4270/2014, με στόχο τη διασφάλιση επαρκών πιστώσεων για την απρόσκοπτη και αποτελεσματική λειτουργία της. Επίσης, προβλέπεται ότι στην Εισηγητική Έκθεση που συνοδεύει το σχέδιο του Κρατικού Προϋπολογισμού περιλαμβάνονται, για πληροφοριακούς λόγους, συνοπτικά στοιχεία του σχεδίου προϋπολογισμού δαπανών που υποβάλλεται από την Αρχή στο ΓΛΚ, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 54 του ν. 4270/2014 και τυχόν λοιπά σχετικά πληροφοριακά στοιχεία. Αντίστοιχα στοιχεία περιλαμβάνονται και στην Επεξηγηματική Έκθεση του εκάστοτε ΜΠΔΣ.

Στην παράγραφο 4 ορίζεται ότι η Αρχή δύναται να πραγματοποιεί δαπάνες που εντάσσονται στο ΠΔΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του υποκεφαλαίου 3 του κεφαλαίου Β του μέρους Δ του ν. 4270/2014.

Στην παράγραφο 5 θεσπίζεται εξαίρεση από την προβλεπόμενη στις οικείες διατάξεις του ν. 4270/2014 σύμπραξη του Υπουργού Οικονομικών για τις κανονιστικές πράξεις της Αρχής που προκαλούν δαπάνη, υπό την προϋπόθεση ότι η δαπάνη που προκαλείται από αυτές είναι εντός των ανώτατων ορίων δαπανών του προϋπολογισμού της ή του εκάστοτε ΜΠΔΣ. Η ρύθμιση αυτή αποσκοπεί στη διασφάλιση της μέγιστης δυνατής ανεξαρτησίας της Αρχής κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού της. Η εξαίρεση αυτή επεκτείνεται και για τις πράξεις του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, καθώς και για όσες από αυτές έχουν εκδοθεί μέχρι και την έναρξη ισχύος του παρόντος προτεινόμενου σχεδίου και έχουν παράγει έννομα αποτελέσματα.

Στην παράγραφο 6 προβλέπεται η σύσταση Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών (ΓΔΟΥ) στην Αρχή, ο προϊστάμενος της οποίας έχει όλες τις αρμοδιότητες και υποχρεώσεις των προϊσταμένων οικονομικών υπηρεσιών Υπουργείων κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 24, 26 και 69Γ του ν. 4270/2014. Η σύσταση της ΓΔΟΥ αποσκοπεί στην ενίσχυση της οικονομικής ανεξαρτησίας της Αρχής, μέσω της δημιουργίας δικού της συστήματος οικονομικής διαχείρισης, και διασφαλίζει ταχύτητα και ευελιξία ως προς την διαχείριση και εκτέλεση του προϋπολογισμού της.

Στις παραγράφους 7 και 8 ρυθμίζονται θέματα διαχείρισης των ειδικών λογαριασμών και εποπτείας των φορέων που υπάγονται στην Αρχή, οι οποίοι ορίζονται στο άρθρο 2, προκειμένου να εξασφαλισθεί η εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών της.

Στις παραγράφους 10 και 11 ρυθμίζονται τα ζητήματα στέγασης των υπηρεσιών της Αρχής.

Επί του άρθρου 20

Με τις διατάξεις του άρθρου 20 ορίζεται η διαδικασία τακτικής και έκτακτης ενημέρωσης του Υπουργού Οικονομικών για τις δραστηριότητες της Αρχής καθώς και λογοδοσίας προς τον Πρωθυπουργό, τον Υπουργό Οικονομικών και τον Πρόεδρο της Βουλής. Ταυτόχρονα εξασφαλίζεται η διαφάνεια έναντι των πολιτών μέσω της υποχρέωσης δημοσίευσης κρίσιμων στοιχείων για τη λειτουργία και τη δράση της Αρχής τόσο σε μηνιαίο όσο και σε ετήσιο επίπεδο, όπως το στρατηγικό και επιχειρησιακό σχέδιο, οι εκθέσεις διακύμανσης εσόδων και οι αναφορές εκτέλεσης του προϋπολογισμού δαπανών.

Επί του άρθρου 21

Με τις διατάξεις του άρθρου 21 ρυθμίζονται οι διαδικασίες κατάρτισης, οριστικοποίησης και δημοσιότητας της ετήσιας έκθεσης απολογισμού και προγραμματισμού των δραστηριοτήτων της Αρχής για το επόμενο έτος. Επίσης, ως εγγύηση λογοδοσίας και διαφάνειας προβλέπεται η υποβολή της ετήσιας έκθεσης στον Πρωθυπουργό, στον Πρόεδρο της Βουλής και στον Υπουργό Οικονομικών και συζήτησής της στην Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων της Βουλής, κατά τα οριζόμενα στον Κανονισμό της Βουλής, κατά τα γενικώς ισχύοντα για τις Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές.

Επί του άρθρου 22

Με τις διατάξεις του άρθρου 22 ορίζονται οι διαδικασίες κατάρτισης, οριστικοποίησης και δημοσιότητας του στρατηγικού και επιχειρησιακού σχεδίου της Αρχής, ως κεντρικού πυλώνα της λειτουργίας της, καθώς και των λοιπών σχεδίων προγραμμάτων δράσης της. Στα εν λόγω σχέδια αποτυπώνονται τόσο η μακροπρόθεσμη στρατηγική, όσο και οι ετήσιοι στόχοι και επιμέρους δράσεις της Αρχής.

Επί του άρθρου 23

Με τις διατάξεις του άρθρου 23 ορίζεται για την Αρχή το σύστημα διοίκησης μέσω στόχων. Περιγράφεται η διαδικασία διάχυσης και κατανομής των στόχων του επιχειρησιακού σχεδίου σε κάθε ιεραρχικό επίπεδο μέχρι και αυτό του υπαλλήλου. Παράλληλα, ορίζεται η δέσμευση που λαμβάνουν για την επίτευξη των στόχων οι Προϊστάμενοι Γενικών Διευθύνσεων και Διευθύνσεων καθώς και των ελεγκτών βεβαίωσης και αναγκαστικής είσπραξης, με την τοποθέτηση και ανάληψη των καθηκόντων τους. Τέλος, ορίζεται η δυνατότητα εφαρμογής μεθόδων μέτρησης της αποδοτικότητας των οργανικών μονάδων και η θέσπιση διαδικασίας βράβευσης.

Επί του άρθρου 24

Προκειμένου να διασφαλισθεί η απρόσκοπτη συνέχεια της Φορολογικής Διοίκησης μέσω της άμεσης λειτουργίας των υπηρεσιών της Αρχής, στην παράγραφο 1 προβλέπεται η αυτοδίκαιη μεταφορά του συνόλου των οργανικών θέσεων της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων (Γ.Γ.Δ.Ε.), συμπεριλαμβανομένων και των προσωποπαγών, στην Αρχή, οι οποίες αποτελούν στο σύνολό τους τις οργανικές θέσεις αυτής. Στις θέσεις, που μεταφέρονται, περιλαμβάνονται και οι θέσεις των Ελεγκτών Βεβαίωσης και Αναγκαστικής Είσπραξης των Εσόδων του Κράτους της Γ.Γ.Δ.Ε..

Για την υποβοήθηση του Διοικητή της Αρχής στην άσκηση των καθηκόντων του και στο πλαίσιο των ήδη οριζόμενων στην υποπαράγραφο Ε.2 του ν. 4093/2012 για την Γ.Γ.Δ.Ε., με την παράγραφο 2 συνιστώνται στο Γραφείο του Διοικητή (3) θέσεις διοικητικών υπαλλήλων, η μία εκ των οποίων κατηγορίας ΠΕ, τρεις (3) θέσεις ειδικού συμβούλου και τέσσερις (4) θέσεις ειδικού συνεργάτη, με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, καθώς, επίσης και θέση Διευθυντή, στην οποία προΐσταται ένας εκ των ανωτέρω ειδικών συνεργατών και ασκεί, κατ' αντιστοιχία, τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 56 του π.δ. 63/2005, εφαρμοζομένης της παραγράφου 3 του ίδιου άρθρου. Για τις αποδοχές των ανωτέρω έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του ν.4354/2015 που αφορούν τους μετακλητούς υπαλλήλους που υπηρετούν στα πολιτικά γραφεία των μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών.

Στην παράγραφο 3 ορίζεται ότι η στελέχωση της Αρχής γίνεται από μόνιμους δημοσίους υπαλλήλους και υπαλλήλους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου που καταλαμβάνουν αντίστοιχες οργανικές θέσεις, συμπεριλαμβανομένων των προσωποπαγών θέσεων. Η πλήρωση των κενών θέσεων γίνεται με διορισμό μέσω ΑΣΕΠ, κατά τις ισχύουσες γενικές διατάξεις για τις Ανεξάρτητες Αρχές και σύμφωνα με τα κριτήρια και τυπικά προσόντα, που καθορίζονται στον Οργανισμό της Αρχής και τις εκάστοτε επιχειρησιακές της ανάγκες.

Στην παράγραφο 4 προβλέπεται επίσης η κάλυψη των κενών οργανικών θέσεων της Αρχής και με μετάταξη υπαλλήλων του Υπουργείου Οικονομικών ή άλλου Υπουργείου ή άλλων δημόσιων υπηρεσιών κάθε μορφής ή Ν.Π.Δ.Δ., ενώ είναι δυνατή και η απόσπαση για την κάλυψη έκτακτων αναγκών.

Στην παράγραφο 5 ορίζεται ότι οι θέσεις των Ελεγκτών Βεβαίωσης και Αναγκαστικής Είσπραξης των Εσόδων του Κράτους (Ελεγκτές) καλύπτονται από υπαλλήλους της Αρχής με απόφαση του Διοικητή.

Στην παράγραφο 6 ορίζεται ότι για τη λύση της υπαλληλικής σχέσης, την απόλυση, την λήξη εμμίσθου εντολής, καθώς και την καταγγελία σύμβασης εργασίας ή έργου, εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 3528/2007, όπως εκάστοτε ισχύουν, οι διατάξεις για το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου και άλλες ειδικές διατάξεις, στο βαθμό που δεν αντίκεινται στον παρόντα νόμο, ενώ στην παράγραφο 7 προβλέπεται ότι οι ατομικές πράξεις που αναφέρονται στο παρόν άρθρο εκδίδονται από τον Διοικητή της Αρχής.

Επί του άρθρου 25

Με τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως 6 ρυθμίζονται τα ζητήματα εσωτερικής και εξωτερικής κινητικότητας των υπαλλήλων της Αρχής. Ειδικότερα, ορίζεται ότι για τις υπηρεσιακές μεταβολές τοποθέτησης, μετάθεσης, απόσπασης και μετάταξης εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 3528/2007, οι διατάξεις για το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και τυχόν ειδικότερες διατάξεις, στο βαθμό που δεν αντίκεινται στον παρόντα νόμο, ενώ η εξειδίκευση και στάθμιση των επιμέρους κριτηρίων, όπως οι υπηρεσιακές ανάγκες, η εντοπιότητα και η εν γένει προσωπική, οικογενειακή και υπηρεσιακή κατάσταση του υπαλλήλου, η διαδικασία και κάθε λεπτομέρεια εφαρμογής θα καθορίζονται με απόφαση του Διοικητή, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Συμβουλίου Διοίκησης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Για την ενίσχυση της ανεξαρτησίας της Αρχής και την εξασφάλιση των όρων επίτευξης των στρατηγικών και επιχειρησιακών στόχων της, στην παράγραφο 7 ορίζεται ότι η απόσπαση ή μετάταξη υπαλλήλων μεταξύ της Αρχής και του Υπουργείου Οικονομικών ή άλλης Ανεξάρτητης Αρχής ή άλλης δημόσιας υπηρεσίας κάθε μορφής ή Ν.Π.Δ.Δ., καθώς και η απόσπαση σε πολιτικά γραφεία της Κυβέρνησης, την Βουλή και τα Κόμματα διενεργείται πάντοτε μετά από γνώμη των οικείων Υπηρεσιακών Συμβουλίων, με κοινή απόφαση του Διοικητή της Αρχής και των συναρμόδιων Υπουργών, κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης. Για τον ίδιο λόγο καθιερώνεται ανώτερο ποσοστό 5% για το προσωπικό της Αρχής που δύναται να είναι αποσπασμένο σε άλλες δημόσιες υπηρεσίες ή πολιτικά γραφεία, κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης.

Στην παράγραφο 8 ορίζεται ότι οι αποσπάσεις υπαλλήλων της Αρχής είτε στην ΜΕΑ της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Αναπτύξεως (ΟΟΣΑ), είτε ως εθνικών εμπειρογνομόνων σε υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή Διεθνών Οργανισμών, διενεργούνται με κοινή απόφαση του Διοικητή και του Υπουργού Οικονομικών ή του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, κατά τις κείμενες διατάξεις.

Στη παράγραφο 9 ορίζεται ότι από την έναρξη λειτουργίας της Αρχής δεν εφαρμόζονται για το προσωπικό της τα π.δ. 329/1995 (Μεταθέσεις υπαλλήλων ΓΧΚ - Α' 177), 344/1995 (Μεταθέσεις υπαλλήλων Υπουργείου Οικονομικών - Α' 183) και 216/1998 (Μεταθέσεις υπαλλήλων τελωνειακών υπηρεσιών - Α' 172 Α' και 222).

Επί του άρθρου 26

Με τις διατάξεις του άρθρου 26 επιδιώκεται η εφαρμογή ενός αξιοκρατικού και αποτελεσματικού συστήματος επιλογής προϊσταμένων οργανικών μονάδων επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης, Διεύθυνσης, Υποδιεύθυνσης και Τμήματος των υπηρεσιών της Αρχής, καθώς και υπευθύνων Αυτοτελών γραφείων, κατόπιν γνωμοδότησης των αρμοδίων, κατά περίπτωση, συμβουλίων αξιολόγησης των υποψηφιοτήτων, μετά από αξιολόγηση των υποψηφίων υπαλλήλων, βάσει αντικειμενικών, μετρήσιμων κριτηρίων και με σκοπό την επιλογή του κατάλληλου υπαλλήλου για την προς πλήρωση θέση ευθύνης. Με απόφαση του Διοικητή της Αρχής, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται η διαδικασία, τα αρμόδια συμβούλια αξιολόγησης των υποψηφιοτήτων, τα στάδια και τα κριτήρια αξιολόγησης των υποψηφίων, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια εφαρμογής του συνόλου της διαδικασίας.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις η επιλογή των προϊσταμένων γίνεται σύμφωνα με τις προϋποθέσεις επιλογής του άρθρου 84 του Υπαλληλικού Κώδικα, όπως ισχύει, κατά το μέρος που δεν ρυθμίζεται διαφορετικά στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, τα τυπικά προσόντα που προβλέπονται στον Οργανισμό της Αρχής, όπως εκάστοτε ισχύει, καθώς και τα κριτήρια επιλογής προϊσταμένων του άρθρου 85 του Υπαλληλικού Κώδικα, όπως ισχύει, κατά το μέρος που δεν ρυθμίζεται διαφορετικά στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, και κατά παρέκκλιση της διαδικασίας που προβλέπεται στον Υπαλληλικό Κώδικα. Σημειώνεται ότι οι προτεινόμενες διατάξεις βρίσκονται εντός του ήδη ισχύοντος για την Γ.Γ.Δ.Ε. πλαισίου επιλογής προϊσταμένων, εισάγοντας μία επιπλέον παρέκκλιση από τα προσόντα του άρθρου 84 του ν. 3528/2007, όπως ισχύει, ως προς τη μείωση του απαιτούμενου συνολικού χρόνου προϋπηρεσίας των υποψηφίων καθώς και μια παρέκκλιση από τα κριτήρια

του άρθρου 85 του ν. 3528/2007, όπως ισχύει, ως προς τους συντελεστές βαρύτητας για την μοριοδότηση κατά την επιλογή προϊσταμένων. Οι ρυθμίσεις αποσκοπούν στο να δοθεί η ευκαιρία και σε νεώτερους υπηρεσιακά υπαλλήλους να συναγωνιστούν για την διεκδίκηση θέσεων ευθύνης, με απώτερο στόχο την αξιοποίηση του καλύτερου διαθέσιμου στελεχιακού δυναμικού της Αρχής.

Επί του άρθρου 27

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 προβλέπεται ότι ο Διοικητής της Αρχής επιλέγει και τοποθετεί προϊσταμένους οργανικών μονάδων επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης, Διεύθυνσης, Τμήματος και υπευθύνων Αυτοτελών γραφείων, των υπηρεσιών της Αρχής, σύμφωνα για θητεία ενός έτους που μπορεί να ανανεώνεται έως και δύο (2) φορές, μέχρι τη συμπλήρωση πλήρους θητείας τριών (3) ετών ή να διακόπτεται πριν τη λήξη της, με όμοια απόφαση και κύριο κριτήριο την επίτευξη των τεθέντων ποιοτικών και ποσοτικών στόχων.

Στους ανωτέρω προϊσταμένους και υπευθύνους παρέχεται το δικαίωμα, μετά τη συμπλήρωση της πλήρους θητείας τριών (3) ετών από την επιλογή και την τοποθέτησή τους, να υποβάλουν αίτηση υποψηφιότητας για την ίδια θέση ευθύνης και για μία (1) ακόμη πλήρη θητεία. Εφόσον επιλεγθούν και τοποθετηθούν στην ίδια θέση ευθύνης για δεύτερη συνεχόμενη θητεία, δεν έχουν δικαίωμα υποβολής νέας αίτησης υποψηφιότητας για τη θέση αυτή, παρά μόνο μετά την παρέλευση τριών (3) ετών από τη λήξη της δεύτερης πλήρους θητείας τους.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 προβλέπεται ότι με τον Οργανισμό της Αρχής καθορίζονται οι θέσεις προϊσταμένων οργανικών μονάδων και υπευθύνων αυτοτελών γραφείων της Αρχής, για τις οποίες δεν υπάρχει δικαίωμα επανυποβολής αίτησης υποψηφιότητας για την ίδια θέση, στην οποία έχουν ασκήσει καθήκοντα για μία πλήρη θητεία, για δεύτερη συνεχόμενη θητεία. Οι θέσεις αυτές καθορίζονται με κύριο κριτήριο την βαρύτητα της θέσης στην επίτευξη των στόχων ελέγχου και βεβαίωσης και αναγκαστικής είσπραξης των εσόδων του Κράτους, καθώς και στην καταπολέμηση του λαθρεμπορίου.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 3 προβλέπεται, στα πλαίσια εφαρμογής ενός αξιοκρατικού συστήματος, για τη στελέχωση των νευραλγικών θέσεων ευθύνης των υπηρεσιών της Αρχής η δυνατότητα του Διοικητή να αποφασίζει την πρόωγη λήξη της θητείας των προϊσταμένων οργανικών μονάδων, πριν τη συμπλήρωση της τριετίας, α) λόγω μη εκπλήρωσης των τεθέντων ποιοτικών και ποσοτικών στόχων των οργανικών μονάδων που προΐστανται στο πλαίσιο της ετήσιας αξιολόγησης, β) για σοβαρό λόγο αναγόμενο στην πλημμελή άσκηση των υπηρεσιακών τους καθηκόντων, αλλά και γ) όταν οι ίδιοι οι προϊστάμενοι για προσωπικούς λόγους, επιθυμούν την απαλλαγή από τα καθήκοντά τους.

Επιπρόσθετα και στο πλαίσιο εμπέδωσης κλίματος εμπιστοσύνης και νομιμότητας, με τις διατάξεις της παραγράφου 4 προβλέπεται ότι ο Διοικητής παύει υποχρεωτικά από τα καθήκοντα του, πριν από τη λήξη της θητείας του, τον προϊστάμενο οποιουδήποτε επιπέδου, στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) αν καταδικασθεί τελεσιδίκως για τα αναφερόμενα αδικήματα στην περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του Υπαλληλικού Κώδικα, β) αν στερηθεί λόγω καταδίκης τα πολιτικά του δικαιώματα και για όσο χρόνο διαρκεί η στέρηση αυτή, γ) αν υποβληθεί σε στερητική δικαστική συμπαράσταση (πλήρη ή μερική) ή το δικαστήριο έχει

αποφασίζει συνδυασμό των δύο προηγούμενων ρυθμίσεων, δ) αν τεθεί σε διαθεσιμότητα ή αργία ή του επιβληθεί τελεσίδικα οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή ανώτερη του προστίμου αποδοχών τεσσάρων (4) μηνών για οποιοδήποτε πειθαρχικό παράπτωμα μέχρι τη διαγραφή της ποινής κατά το άρθρο 145 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007).

Με τις διατάξεις της παραγράφου 5 προβλέπεται ότι για λόγους διασφάλισης της εύρυθμης λειτουργίας των υπηρεσιών, οι προϊστάμενοι κατά την διάρκεια της θητείας τους, έχουν δικαίωμα να υποβάλλουν αίτηση υποψηφιότητας μόνο για κενή θέση ευθύνης ανώτερου επιπέδου, ή μπορούν να αιτηθούν να μετακινηθούν και να τοποθετηθούν σε κενή θέση ευθύνης οργανικής μονάδας αντιστοίχου επιπέδου για το υπόλοιπο της θητείας τους, εφόσον οι υπηρεσιακές ανάγκες το επιτρέπουν. Επιπλέον, σε επείγουσες και εξαιρετικές περιπτώσεις που οι υπηρεσιακές ανάγκες το επιβάλλουν, όπως στις περιπτώσεις ανάγκης άμεσης κάλυψης θέσεων ευθύνης νευραλγικών οργανικών μονάδων, αποκατάστασης της εύρυθμης λειτουργίας των υπηρεσιών, διευκόλυνσης διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου και προστασίας του δημοσίου συμφέροντος, παρέχεται η δυνατότητα στον Διοικητή της Αρχής να μετακινεί, χωρίς σχετική αίτηση, τους προϊσταμένους οργανικών μονάδων σε άλλη θέση ευθύνης του ιδίου επιπέδου.

Επίσης με τις διατάξεις της παραγράφου 6 προβλέπεται ότι ο Διοικητής, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Συμβουλίου Διοίκησης, μπορεί να διαμορφώνει ένα πλαίσιο κριτηρίων, σε ότι αφορά την πολιτική της εναλλαγής των προϊσταμένων, καθώς και τη δυνατότητα της επανεπιλογής και τοποθέτησής τους στην ίδια θέση ευθύνης, λαμβανομένης υπόψη της ιδιαιτερότητας των θέσεων ευθύνης, της βαρύτητας των υπηρεσιών και των ειδικότερων συνθηκών.

Επί του άρθρου 28

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1, παρέχεται αρμοδιότητα στον Διοικητή της Αρχής, μετά από σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου Διοίκησης και γνώμη του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, που διατυπώνεται εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός, να καθορίζει ειδικά συστήματα ποιοτικής και ποσοτικής αξιολόγησης του προσωπικού των υπηρεσιών της Αρχής, στη βάση των περιγραμμάτων θέσεων εργασίας και των τεθέντων ποιοτικών και ποσοτικών στόχων. Το νέο σύστημα αξιολόγησης αποτελεί μέρος του συνολικού συστήματος ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού και προϋποθέτει, την μέτρηση της απόδοσής του υπαλλήλου σε συνάρτηση, αφενός με τους εξειδικευμένους επιχειρησιακούς στόχους της θέσης που κατέχει (ποσοτική αξιολόγηση) και αφετέρου με το καθοριζόμενο βαθμό και είδος δεξιοτήτων που προσιδιάζει στο περίγραμμα της συγκεκριμένης θέσης (ποιοτική αξιολόγηση). Τα κριτήρια για την ποιοτική αξιολόγηση του υπαλλήλου προέρχονται από το πλαίσιο ικανοτήτων της θέσης εργασίας που κατέχει.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 2, παρέχεται αρμοδιότητα στον Διοικητή της Αρχής, μετά από σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου Διοίκησης και γνώμη του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, που διατυπώνεται εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός, να θεσπίζει ειδικότερα συστήματα προαγωγών και βαθμολογικής και υπηρεσιακής εξέλιξης του προσωπικού των υπηρεσιών της, κατά

παρέκκλιση των κριτηρίων και της διαδικασίας που προβλέπεται στις διατάξεις του Υπαλληλικός Κώδικας και άλλες διατάξεις. Το νέο σύστημα βαθμολογικής εξέλιξης βασίζεται στην κατάρτιση αναλυτικών περιγραμμάτων θέσεων εργασίας και την αξιολογική κατάταξη αυτών, από την οποία θα προκύψουν οι βαθμοί του νέου συστήματος. Η κατάταξη του υπαλλήλου στη νέα βαθμολογική κλίμακα, θα βασίζεται στη σύνδεση του βαθμού με την αντίστοιχη θέση εργασίας.

Η υιοθέτηση και εφαρμογή των αναφερόμενων συστημάτων πρέπει να τηρεί τις αρχές της διαφάνειας, αξιοκρατίας, συμμετοχικότητας, αντικειμενικότητας και ταυτόχρονα να εξασφαλίζει τους όρους και της προϋποθέσεις σύγχρονης, ορθολογικής και αποτελεσματικής Διοίκησης του ανθρώπινου δυναμικού της Αρχής.

Επί του άρθρου 29

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 παρέχεται αρμοδιότητα στον Διοικητή της Αρχής, μετά από σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου Διοίκησης να καθορίζει, εντός των ορίων του προϋπολογισμού της Αρχής και του εκάστοτε ΜΠΔΣ, ειδικό μισθολογικό καθεστώς του προσωπικού της Αρχής στη βάση των περιγραμμάτων θέσεων εργασίας.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 προβλέπεται ότι ο Διοικητής της Αρχής δύναται με απόφασή του και ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου Διοίκησης καθορίζει για το προσωπικό των υπηρεσιών της Αρχής ειδικότερο σύστημα επιπλέον ανταμοιβής (bonus), βάσει της απόδοσης του προσωπικού, όπως αυτή προκύπτει από τη διαδικασία της αξιολόγησης. Εν προκειμένω, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη σωρευτικά, η βαρύτητα της θέσης, ο βαθμός ευθύνης του υπαλλήλου και κυρίως ο βαθμός επίτευξης των τεθέντων στόχων της Αρχής, που πρέπει να υπερβαίνει το 100%.

Με το σύστημα της επιπλέον ανταμοιβής επιδιώκεται η σύγχρονη και ορθολογική διοίκηση των ανθρώπινων πόρων. Η σύνδεση της επιπλέον ανταμοιβής με την εξαιρετική απόδοση του υπαλλήλου ενθαρρύνει το προσωπικό για καταβολή επιπρόσθετης προσπάθειας, καθώς παρέχονται κίνητρα για αύξηση της απόδοσης, ενισχύει το αίσθημα της δικαιοσύνης και κατά επέκταση συμβάλλει στην επίτευξη της συνολικής στρατηγικής της Αρχής.

Επί του άρθρου 30

Με τις διατάξεις του άρθρου 30, προκειμένου να διασφαλιστεί τόσο η εύρυθμη λειτουργία της νέας Αρχής όσο και η συνέχεια και αποτελεσματικότητα της Διοίκησης, προβλέπεται ότι τα Υπηρεσιακά Συμβούλια και οι Ειδικές Επιτροπές Αξιολόγησης, που έχουν συσταθεί, συγκροτηθεί και λειτουργούν στην Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις αποτελούν τα Υπηρεσιακά Συμβούλια και τις Ειδικές Επιτροπές Αξιολόγησης, αντίστοιχα, της Αρχής. Επίσης, προβλέπεται ότι οι Ειδικές Επιτροπές Αξιολόγησης συγκροτούνται, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα, περί των Ειδικών Επιτροπών Αξιολόγησης των Υπουργείων και Ν.Π.Δ.Δ..

Επίσης, στο ίδιο άρθρο προβλέπεται ότι για τα συλλογικά όργανα που μεταφέρονται στην Αρχή από την Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων, ισχύουν τα προβλεπόμενα

στις διατάξεις της περίπτωσης β' της παραγράφου 9 του άρθρου 34 του ν. 4141/2013 (Α' 81), η οποία αφορά στα συλλογικά όργανα του Υπουργείου Οικονομικών, συμπεριλαμβανομένης της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων.

Επί του άρθρου 31

Με τις διατάξεις της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 προβλέπεται ότι, με απόφαση του Διοικητή της Αρχής, συνιστάται και συγκροτείται το Πειθαρχικό Συμβούλιο της Αρχής, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα, περί των Πειθαρχικών Συμβουλίων των Υπουργείων και των Ν.Π.Δ.Δ., με αποκλειστική αρμοδιότητα την άσκηση της πειθαρχικής εξουσίας σε πρώτο βαθμό στους υπαλλήλους της Αρχής, πλην των ανώτατων υπαλλήλων αυτής. Με τις διατάξεις της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 προβλέπεται ότι αρμόδιο πειθαρχικό όργανο για να κρίνει σε δεύτερο βαθμό το προσωπικό της Αρχής που υπάγεται στην αρμοδιότητα του Πειθαρχικού Συμβουλίου αυτής και σε πρώτο και δεύτερο βαθμό τους ανώτατους υπαλλήλους της Αρχής, καθώς και σε κάθε περίπτωση που προβλέπεται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις είναι το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο του άρθρου 146Α του ν. 3528/2007.

Ειδικότερα ορίζεται ότι στην περίπτωση που κρίνονται υπάλληλοι της Αρχής, στο Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο συμμετέχει αντί του μέλους που προβλέπεται στην περίπτωση δ' της παραγράφου 1, ο προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης της Αρχής που είναι αρμόδια για τα θέματα του προσωπικού αυτής, ο οποίος ορίζεται με αναπληρωτή του άλλον προϊστάμενο γενικής διεύθυνσης της Αρχής ή διεύθυνσης αυτής με απόφαση του Διοικητή της Αρχής, πριν από την έναρξη λειτουργίας του Συμβουλίου.

Με τις διατάξεις της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 προβλέπεται ότι ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης, καθώς και ο Διοικητής και ο Εμπειρογνώμονας υπέχουν πειθαρχική ευθύνη για κάθε παράβαση των υποχρεώσεων τους. Με την περίπτωση β' της ίδιας παραγράφου συνιστάται Ειδικό Πειθαρχικό Συμβούλιο στην Αρχή, το οποίο είναι αρμόδιο για την άσκηση πειθαρχικής εξουσίας στα ως άνω πρόσωπα και ορίζεται η συγκρότηση αυτού. Επίσης, στις περιπτώσεις γ' και δ' της ίδιας παραγράφου προβλέπεται ο τρόπος ορισμού του Προέδρου, των μελών και του Γραμματέα αυτού και καθορισμού της αμοιβής αυτών.

Περαιτέρω, στην περίπτωση στ' της ίδιας παραγράφου ορίζεται ότι η πειθαρχική δίωξη ενώπιον του Ειδικού Πειθαρχικού Συμβουλίου ασκείται από τον Υπουργό των Οικονομικών, κατ' εφαρμογή των οικείων διατάξεων του ν. 3528/2007, όπως ισχύει. Όσον αφορά στην τηρούμενη διαδικασία, προβλέπεται αναλογική εφαρμογή των διατάξεων του ν. 3528/2007, όπως ισχύει, με την επιφύλαξη ειδικής νομοθεσίας, που προβλέπεται ανάλογα με την ιδιότητα των μελών του Συμβουλίου. Επιπλέον, στην περίπτωση ζ' της ίδιας παραγράφου συμπεριλήφθηκε εξουσιοδοτική διάταξη, σύμφωνα με την οποία προβλέπεται η έκδοση Κοινής Υπουργικής Απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, με την οποία θα καθορίζονται οι λεπτομέρειες λειτουργίας του Ειδικού αυτού Πειθαρχικού Συμβουλίου και οποιοδήποτε άλλο σχετικό θέμα.

Επί του άρθρου 32

Με τις διατάξεις του άρθρου 32 προβλέπεται ειδική περίπτωση υποχρέωσης τήρησης της αρχής της εχεμύθειας και συγκεκριμένα η τήρηση του φορολογικού απορρήτου, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 17 του ν. 4174/2013. Η υποχρέωση αυτή αφορά τόσο τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης, όσο και τον Διοικητή, τον Εμπειρογνώμονα, το προσωπικό της Αρχής, αλλά και οποιοδήποτε τρίτο πρόσωπο, για θέματα που έρχονται σε γνώση του από τη Διοίκηση ή το προσωπικό της Αρχής και έχουν σχέση με το φορολογικό απόρρητο.

Επί του άρθρου 33

Με τις διατάξεις του άρθρου 33 προβλέπεται ότι εκτός από την ποινική, την οποία, ούτως ή άλλως, υπέχουν τα όργανα της Αρχής, όταν στοιχειοθετείται το ποινικό αδίκημα της παράβασης καθήκοντος σύμφωνα με το άρθρο 259 του ΠΚ, ο Πρόεδρος, τα μέλη της Διοίκησης, ο Διοικητής, ο Εμπειρογνώμονας και οι υπάλληλοι της Αρχής υπέχουν και πειθαρχική ευθύνη σε περίπτωση που παραβαίνουν τα καθήκοντά τους από δόλο. Ειδικά για τους υπαλλήλους της Αρχής εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 103 επ. του ν. 3528/2007, όπως ισχύει, που αφορούν στην επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών μέτρων και της πειθαρχικής διαδικασίας, σε περίπτωση που στοιχειοθετείται το πειθαρχικό παράπτωμα της παράβασης καθήκοντος κατά τον Ποινικό Κώδικα και ειδικούς ποινικούς νόμους.

Επίσης στο άρθρο αυτό καθορίζονται τα όργανα, που είναι αρμόδια για την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης σε βάρος του Προέδρου, των μελών του Συμβουλίου της Διοίκησης, του Διοικητή, του Εμπειρογνώμονα και του προσωπικού της Αρχής.

Επί του άρθρου 34

Με τις διατάξεις του άρθρου 34 προβλέπεται ότι η υποχρέωση δήλωσης περιουσιακής κατάστασης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3213/2003, όπως ισχύει, καταλαμβάνει και τον Διοικητή, τον Πρόεδρο και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης, τόσο κατά τη διάρκεια της θητείας τους όσο και για (2) δύο έτη από τη λήξη της θητείας τους. Η δήλωση περιουσιακής κατάστασης υπόκειται σε κατά προτεραιότητα έλεγχο από την Γ' Μονάδα Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης.

Επί του άρθρου 35

Με τις διατάξεις του άρθρου 35 προβλέπεται ότι ο Πρόεδρος, τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης, ο Διοικητής και ο Εμπειρογνώμονας πρέπει να παρέχουν τα εχέγγυα για την αμερόληπτη κρίση τους, που μπορεί να τεθεί υπό αμφισβήτηση στις περιπτώσεις που πρόκειται να ληφθεί μία απόφαση ή να διατυπωθεί γνώμη ή πρόταση από τα όργανα της Αρχής και συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 7 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999), όπως ισχύει. Στα πλαίσια της συγκεκριμένης υποχρέωσης των οργάνων της Αρχής, θεσπίζεται υποχρέωσή τους υπογραφής συμφώνου εμπιστευτικότητας και δήλωσης

για τη μη ύπαρξη σύγκρουσης συμφερόντων πριν αναλάβουν τα καθήκοντά τους. Επιπλέον, προβλέπεται ότι με τον Κανονισμό Λειτουργίας της Αρχής καθορίζονται οι ειδικότερες λεπτομέρειες για τη σύγκρουση συμφερόντων για τα όργανα της Αρχής και τον Εμπειρογνώμονα και ότι η παράβαση των σχετικών διατάξεων συνιστά σοβαρό πειθαρχικό παράπτωμα, όπως εξάλλου προβλέπεται και για το προσωπικό της αρχής, κατ' εφαρμογή της διάταξης της περ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 107 του ν. 3528/2007, όπως ισχύει.

Επί του άρθρου 36

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 ορίζεται ότι η Αρχή εκπροσωπείται δικαστικώς και εξωδίκως από τον Διοικητή της και παρίσταται αυτοτελώς, εκπροσωπώντας το Δημόσιο, σε κάθε είδους δίκες που έχουν ως αντικείμενο πράξεις ή παραλείψεις της ή τις έννομες σχέσεις που την αφορούν. Οι επιδόσεις των δικογράφων στις δίκες αυτές γίνονται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις προς τον Διοικητή της Αρχής, αντί του Υπουργού των Οικονομικών. Ειδικώς για την εκπροσώπηση και την επίδοση των δικογράφων σε δίκες που αφορούν σε φορολογικές εν γένει διαφορές και σε διαφορές που αναφύονται κατά είσπραξη των δημοσίων εσόδων, εφαρμόζονται, κατά περίπτωση, οι διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 1 περ. α', σε συνδυασμό προς το άρθρο 49 (παρ. 2 και 4) και 219 παρ. 2 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97) και 85 παρ. 1, εδάφιο πρώτο, του ν.δ. 356/1974 (Α' 90). Η προβλεπόμενη στο άρθρο 85 παρ. 1, εδάφιο δεύτερο, του ν.δ. 356/1974 κοινοποίηση στον Υπουργό των Οικονομικών γίνεται προς τον Διοικητή της Αρχής, στην Κεντρική Υπηρεσία του Ν.Σ.Κ..

Με τις διατάξεις της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 προβλέπεται ότι η εν γένει νομική και δικαστική υποστήριξη των υποθέσεων της Αρχής και το γνωμοδοτικό έργο διεξάγεται από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (ΝΣΚ), σύμφωνα με τις διατάξεις του Οργανισμού του (ν. 3086/2002, Α' 324). Το Ειδικό Γραφείο Νομικού Συμβούλου Φορολογίας μετονομάζεται σε Ειδικό Νομικό Γραφείο Δημοσίων Εσόδων (Ε.Ν.Γ.Δ.Ε.), αποτελεί υπηρεσιακή μονάδα του Ν.Σ.Κ., λειτουργεί στην Αρχή και διατηρεί τις καθ' ύλην και κατά τόπο αρμοδιότητές του, στις οποίες προστίθενται και οι αρμοδιότητες που άπτονται των υποθέσεων που αναφύονται από πράξεις ή παραλείψεις της Αρχής ή αφορούν σε έννομες σχέσεις της και δεν ανήκουν στην κατά τόπο και καθ' ύλην αρμοδιότητα άλλων οργανικών μονάδων του Ν.Σ.Κ.. Για τις υποθέσεις εκτός της καθ' ύλην και κατά τόπον αρμοδιότητας του Ε.Ν.Γ.Δ.Ε. εφαρμόζονται οι διατάξεις του Οργανισμού του Ν.Σ.Κ.

Με τις διατάξεις της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 ορίζεται ότι η γραμματεία του Ειδικού Νομικού Γραφείου Δημοσίων Εσόδων στελεχώνεται από υπαλλήλους της Αρχής, οι οποίοι αποσπώνται στο Γραφείο αυτό για ορισμένο ή αόριστο χρόνο. Η απόσπαση, η παράταση της χρονικής διάρκειάς της και η διακοπή της γίνεται με απόφαση του Διοικητή της Αρχής.

Επί του άρθρου 37

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 ορίζεται ότι με την επιφύλαξη των επόμενων παραγράφων, στην Αρχή μεταφέρονται όλες οι αρμοδιότητες και οι πόροι που αφορούν σε δεδομένα και Πληροφοριακά Συστήματα Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών, που προβλέπονται: α) στην υποπερίπτωση α' της περίπτωσης 3 της υποπαραγράφου Ε2 της παραγράφου Ε του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012

(Α' 222), β) στα άρθρα 63, 66 και 67 του ΠΔ 111/2014 (Α' 178), όπως ισχύουν μέχρι τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου, γ) στις αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, που εκδόθηκαν: αα) κατ' εξουσιοδότηση του δεύτερου εδαφίου της υποπαραγράφου γ' της παρ. 5 του άρθρου 55 του ν. 4002/2011, σε συνδυασμό με τις διατάξεις της υποπαραγράφου δ' της παρ. 6 του άρθρου 54 του ν. 4178/2013 (Α' 174), της περ. δ' της παρ. 7 του άρθρου 34 του ν. 4141/2013 (Α' 81) και ββ) σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 54 του π.δ. 111/2014 (Α' 178) και δ) στην αριθ. Δ6Α 1117082ΕΞ2013 (Β' 1779) απόφαση του Υπουργού Οικονομικών «Μεταφορά αρμοδιοτήτων, προσωπικού και διαθέσιμων πόρων οργανικών μονάδων της Γενικής Διεύθυνσης ΚΕ.Π.Υ.Ο. της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων στην Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων και καθορισμός οργανικών θέσεων προσωπικού αυτής», όπως ισχύει.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 προβλέπεται ότι το λογισμικό εφαρμογών των Πληροφοριακών Συστημάτων και υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης που άπτονται των αρμοδιοτήτων της Αρχής σχεδιάζεται και αναπτύσσεται μόνο από την Αρχή και τίθενται σε παραγωγική λειτουργία κατ' εντολή της.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 3 προβλέπεται ότι η Αρχή έχει την αποκλειστική διαχείριση των δεδομένων και του λογισμικού εφαρμογών των Πληροφοριακών Συστημάτων της και των υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησής της. Τα δεδομένα που διαχειρίζεται η Αρχή ανήκουν στο Υπουργείο Οικονομικών. Οι διαδικασίες τήρησης, πρόσβασης, διάθεσης, χορήγησης και δημοσιοποίησης των δεδομένων διέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 17 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας και του άρθρου 11 του Τελωνειακού Κώδικα, καθώς και από τις διατάξεις περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 4 προβλέπεται ότι η Αρχή έχει την αποκλειστική διαχείριση των δικτυακών τόπων που χρησιμοποιεί για την παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών, σύμφωνα με τις αρμοδιότητές της. Το λογισμικό εφαρμογών των Πληροφοριακών συστημάτων, οι υπηρεσίες Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και οποιοδήποτε άλλο θέμα αρμοδιότητας της Αρχής που παρέχονται μέσω δικτυακών τόπων της Γ.Γ.Π.Σ. & Δ.Υ. ή άλλων υπηρεσιών μεταφέρονται σε δικτυακούς τόπους της Αρχής το αργότερο μέχρι την 31.3.2017.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 5 προβλέπεται ότι οι πληροφορίες και τα δεδομένα, ο πηγαίος και εκτελέσιμος κώδικας του λογισμικού εφαρμογών των Πληροφοριακών Συστημάτων, των δικτυακών τόπων και των υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης της Αρχής, φιλοξενούνται, φυλάσσονται, εγκαθίστανται και λειτουργούν σε υπολογιστικές υποδομές της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων & Διοικητικής Υποστήριξης (Γ.Γ.Π.Σ. & Δ.Υ.) του Υπουργείου Οικονομικών, η οποία υποχρεούται να λαμβάνει τα κατάλληλα και αναγκαία μέτρα για: (α) την αδιάλειπτη και αποτελεσματική λειτουργία των υπολογιστικών υποδομών, (β) την αποκλειστικά κατά λόγο αρμοδιότητας προσπέλαση και πρόσβαση σύμφωνα με την άδεια της αρμόδιας υπηρεσίας της Αρχής, (γ) την τήρηση των αντιγράφων ασφαλείας και (δ) την προστασία τους από κάθε παραβίαση, καθώς και από σκόπιμη ή τυχαία απειλή. Η Γ.Γ.Π.Σ. & Δ.Υ. εγκαθιστά, διαχειρίζεται και παραμετροποιεί τις υπολογιστικές υποδομές (κεντρικές – περιφερειακές – δικτυακές) και το συστημικό λογισμικό (λειτουργικό σύστημα – πακέτα λογισμικού υπολογιστικής υποδομής) τους, μεριμνά για την αδειοδότησή

του και ευθύνεται έναντι της Αρχής για οποιαδήποτε παραβίαση των υποχρεώσεων αυτών.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 6 ορίζεται ότι προς το σκοπό καθορισμού της φορολογικής πολιτικής και νομοθεσίας, παρέχεται στην αρμόδια για τη φορολογική πολιτική και νομοθεσία υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών και σε εξουσιοδοτημένους υπαλλήλους της, απευθείας και απρόσκοπτη πρόσβαση στα συγκεντρωτικά δεδομένα που τηρούνται στο Σύστημα Διοικητικής Πληροφόρησης της Αρχής (Management Information System - MIS). Σε περίπτωση που απαιτούνται περαιτέρω ή διαφορετικά στοιχεία, αυτά χορηγούνται από την Αρχή κατά προτεραιότητα. Η Αρχή παρέχει εξουσιοδοτημένη πρόσβαση και ανάλογη υποστήριξη στη Γ.Γ.Π.Σ. & Δ.Υ. στα δεδομένα του MIS που δεν άπτονται των αρμοδιοτήτων της Αρχής.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 7 προβλέπεται ότι το πλαίσιο και η πολιτική ασφάλειας που εφαρμόζονται σε όλες τις συνεργασίες, διαδικασίες και λειτουργίες της Αρχής καταρτίζονται και επικαιροποιούνται από το Τμήμα Ασφάλειας του Υπουργείου Οικονομικών. Για εξειδικευμένα θέματα αρμοδιότητας της Αρχής το πλαίσιο ασφάλειας και η εφαρμογή του συνδιαμορφώνονται μεταξύ του Τμήματος Ασφάλειας του Υπουργείου Οικονομικών και του Γραφείου Ασφάλειας της Αρχής το αργότερο εντός τριών μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Το Γραφείο Ασφάλειας της Αρχής ερευνά και διαχειρίζεται περιστατικά παραβίασης ή απειλής της ασφάλειας που σχετίζονται με τα δεδομένα και το λογισμικό εφαρμογών, υποχρεούται να ενημερώνει και να ενημερώνεται από το Τμήμα Ασφάλειας του Υπουργείου Οικονομικών, το οποίο συντάσσει την τελική αναφορά περιστατικού ασφάλειας και μεριμνά για την εφαρμογή της πολιτικής ασφάλειας του Υπουργείου Οικονομικών στο πλαίσιο της άσκησης των σχετικών αρμοδιοτήτων της Αρχής. Το Τμήμα Ασφάλειας του Υπουργείου Οικονομικών ή/και η Γ.Γ.Π.Σ. & Δ.Υ., υποχρεούνται να παρέχουν στις αρμόδιες υπηρεσίες της Αρχής όλες τις σχετικές πληροφορίες και δεδομένα, όπως αρχεία καταγραφής ή προσβάσεων, που προκύπτουν από το συστημικό λογισμικό και απαιτούνται για τη διερεύνηση περιστατικών παραβίασης κανόνων ασφαλείας ή τακτικού ή έκτακτου ελέγχου τήρησης των κανόνων ασφαλείας.

Επί του άρθρου 38

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 προβλέπεται ότι κατά την έναρξη λειτουργίας της Αρχής, οι υπηρετούντες προϊστάμενοι οργανικών μονάδων επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης, καθώς και Διεύθυνσης και Υποδιεύθυνσης των Υπηρεσιών που υπάγονται απευθείας στον Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, της Κεντρικής Υπηρεσίας, των Ειδικών Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών και των Ειδικών Δ.Ο.Υ., (ΦΑΕ Αθηνών, Δ.Ο.Υ. Κατοίκων Εξωτερικού, Δ.Ο.Υ. Πλοίων, ΦΑΕ Πειραιά, ΦΑΕ Θεσσαλονίκης), καθώς και των Τελωνείων: Α' Εισαγωγών-Εξαγωγών Θεσσαλονίκης, Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών, Ε' Εισαγωγής Πειραιά και ΣΤ' Εξαγωγών-Εισαγωγών Πειραιά, συνεχίζουν να ασκούν τα καθήκοντά τους στις αντίστοιχες οργανικές μονάδες της Αρχής για το υπόλοιπο της θητείας τους, εφόσον κριθούν κατάλληλοι μετά από αξιολόγηση πριν την έναρξη λειτουργίας της Αρχής, άλλως μεταφέρονται ως υπάλληλοι. Οι προϊστάμενοι που επιλέγονται και

τοποθετούνται εντός του 2016, καθώς και οι προϊστάμενοι που δεν ανήκουν στην κατηγορία του πρώτου εδαφίου, μεταφέρονται αυτοδίκαια στις αντίστοιχες θέσεις της Αρχής για το υπόλοιπο της θητείας τους, χωρίς προηγούμενη αξιολόγηση.

Με σκοπό την εύρυθμη λειτουργία της νέας Αρχής, με τις διατάξεις της παραγράφου 2 προβλέπεται η αυτοδίκαιη μεταφορά των όλων των υπηρετούντων υπαλλήλων και προϊσταμένων της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων είτε αυτοί κατέχουν οργανική θέση είτε όχι, σε αντίστοιχες θέσεις της νέας Αρχής και με την ίδια σχέση εργασίας. Επίσης, προβλέπεται ότι το προσωπικό με σχέση δημοσίου δικαίου, ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου ή ορισμένου χρόνου ή με σχέση έμμισθης εντολής που μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου έχει μετακινηθεί από τις υπηρεσίες της Γ.Γ.Δ.Ε σε άλλες υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών και αντιστρόφως καταλαμβάνει οργανικές θέσεις από τις υφιστάμενες κενές οργανικές θέσεις στις υπηρεσίες, στις οποίες έχει μετακινηθεί.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 3 προβλέπεται ότι η Αρχή υπεισέρχεται σε κάθε στάδιο των εκκρεμών διαδικασιών διορισμών, προσλήψεων και πάσης φύσεως υπηρεσιακών μεταβολών, χωρίς να απαιτείται επανάληψή τους, με την επιφύλαξη τυχόν ειδικότερων διατάξεων της Αρχής. Η περίπτωση καταλαμβάνει και την υποβολή αιτημάτων αναπλήρωσης καθώς και υποβολής συμπληρωματικών αιτημάτων διορισμών από τους ίδιους οριστικούς πίνακες επιτυχόντων.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 4 προβλέπεται ότι οι αποσπάσεις προσωπικού από και προς την Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων διατηρούνται σε ισχύ και μετά την έναρξη λειτουργίας της Αρχής μέχρι τη λήξη τους. Ορίζεται όμως ρητά ότι η παράγραφος 7 του άρθρου 25 καταλαμβάνει και τις περιπτώσεις παράτασης των αποσπάσεων, που θα λήξουν μετά την έναρξη λειτουργίας της νέας Αρχής.

Με σκοπό την ορθολογική αξιοποίηση των διαθέσιμων ανθρώπινων πόρων και την προαγωγή της αποτελεσματικότητας στην επίτευξη των στρατηγικών και επιχειρησιακών στόχων της νέας Αρχής, με τις διατάξεις της παραγράφου 5, προβλέπεται ότι οι υπάλληλοι που θα αξιολογηθούν ως ακατάλληλοι ή ανεπαρκείς κατά τον πρώτο χρόνο λειτουργίας της Αρχής, μεταφέρονται από αυτήν. Η διαδικασία, ο τρόπος και τα ειδικότερα ζητήματα της μεταφοράς από την Αρχή καθορίζονται με Κοινή Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 6 διασφαλίζεται ότι κατά την έναρξη λειτουργίας της νέας Αρχής το προσωπικό της κατατάσσεται στα ίδια μισθολογικά κλιμάκια, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, διατηρεί το σύνολο των αποδοχών του, συμπεριλαμβανομένης της προσωπικής διαφοράς, και εξακολουθεί να διέπεται από το ίδιο ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό καθεστώς, που είχε ως προσωπικό της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 7 προβλέπεται ότι από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, οι προϊστάμενοι οργανικών μονάδων επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης, Διεύθυνσης, Υποδιεύθυνσης και Τμήματος των υπηρεσιών της Γ.Γ.Δ.Ε, καθώς και των υπευθύνων Αυτοτελών Γραφείων όλων των υπηρεσιών αυτής, επιλέγονται, τοποθετούνται, μετακινούνται και απαλλάσσονται των καθηκόντων τους σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 26.

Επί του άρθρου 39

Με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 3 προβλέπεται ότι τα Υπηρεσιακά Συμβούλια της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων λειτουργούν ως Υπηρεσιακά Συμβούλια της Αρχής, εφόσον έχουν συγκροτηθεί μετά από την ισχύ του ν.4369/2016 (Α' 33). Επίσης, οι Ειδικές Επιτροπές Αξιολόγησης της Γ.Γ.Δ.Ε. λειτουργούν ως Ειδικές Επιτροπές Αξιολόγησης της Αρχής, εφόσον έχουν συσταθεί και συγκροτηθεί μετά από την ισχύ του ν.4369/2016 (Α' 33). Οι εκκρεμείς υποθέσεις των υφιστάμενων Υπηρεσιακών Συμβουλίων και οι τυχόν εκκρεμείς υποθέσεις των Ειδικών Επιτροπών Αξιολόγησης της Γ.Γ.Δ.Ε. αποτελούν υποθέσεις των Υπηρεσιακών Συμβουλίων και των Ειδικών Επιτροπών Αξιολόγησης της Αρχής, αντίστοιχα, εάν αφορούν σε προσωπικό αυτής και εξετάζονται από αυτά, διαφορετικά, διαβιβάζονται εντός ενός (1) μηνός στο αρμόδιο για τον υπάλληλο Υπηρεσιακό Συμβούλιο ή στην αρμόδια Επιτροπή, αντίστοιχα.

Επίσης, στην παράγραφο 2 προβλέπεται ότι για το μεταβατικό διάστημα μέχρι την έναρξη λειτουργίας του Πειθαρχικού Συμβουλίου της Αρχής αρμόδια για τα πειθαρχικά θέματα του προσωπικού αυτής ορίζονται τα Α' και Β' κοινά Πειθαρχικά Συμβούλια του Υπουργείου Οικονομικών, κατά λόγο αρμοδιότητας.

Στην ίδια παράγραφο προβλέπεται ότι τυχόν εκκρεμείς υποθέσεις των Πειθαρχικών Συμβουλίων του Υπουργείου Οικονομικών, που αφορούν σε πειθαρχικά θέματα του προσωπικού της Αρχής, μέχρι την έναρξη λειτουργίας του Πειθαρχικού Συμβουλίου αυτής, θα διαβιβαστούν σε αυτό το αργότερο μέσα σε ένα (1) μήνα από την συγκρότησή του και θα κρίνονται από αυτό. Επίσης, προβλέπεται ότι οι τυχόν εκκρεμείς υποθέσεις στο Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο του άρθρου 146Α του Υπαλληλικού Κώδικα, που αφορούν σε προσωπικό της Γ.Γ.Δ.Ε. που υπηρετεί στην Αρχή, συνεχίζουν να κρίνονται από αυτό με την συγκρότηση που προβλέπεται στο δεύτερο εδάφιο της υποπαραγράφου β' της παραγράφου 1 του άρθρου 31.

Επί του άρθρου 40

Στο άρθρο 40 περιέχονται μεταβατικές διατάξεις επί οικονομικών θεμάτων.

Στην παράγραφο 1 προβλέπεται η συνέχιση της άσκησης των αρμοδιοτήτων οικονομικού ενδιαφέροντος που αφορούν την Αρχή από τη Γ.Δ.Ο.Υ. του Υπουργείου Οικονομικών έως τη σύσταση και πλήρη λειτουργία της Γ.Δ.Ο.Υ. της Αρχής και για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο των δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Από την πλήρη λειτουργία της, η Γ.Δ.Ο.Υ. της Αρχής αναλαμβάνει τις διαδικασίες ολοκλήρωσης των οικονομικών θεμάτων.

Στην παράγραφο 2 προβλέπεται ότι ειδικά, για τον πρώτο προϋπολογισμό της Αρχής το συνολικό ύψος των πιστώσεων της Αρχής που θα περιληφθεί στο σχέδιο Κρατικού Προϋπολογισμού του 2017, δεν δύναται να είναι κατώτερο του 100% των συνολικών πιστώσεων που προβλέπονται στον τρέχοντα ψηφισθέντα ετήσιο Κρατικό Προϋπολογισμό 2016 για τις υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων. Το συνολικό ύψος των πιστώσεων της Αρχής για τα έτη 2018 - 2019 που θα περιληφθεί στα αντίστοιχα ΜΠΔΣ και σχέδια Κρατικού Προϋπολογισμού, δεν δύναται να είναι κατώτερο του 100% των συνολικών πιστώσεων

που θα προβλέπονται στον ψηφισθέντα ετήσιο Κρατικό Προϋπολογισμό έτους 2017 για τις υπηρεσίες της Αρχής, με εξαίρεση την απόδοση οριζόντιων μέτρων.

Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι δεν τίθεται σε κίνδυνο η επίτευξη των στόχων του εκάστοτε ισχύοντος ΜΠΔΣ για τη Γενική Κυβέρνηση και ταυτόχρονα να τηρηθούν τα ανωτέρω, αναζητούνται οι τυχόν αναγκαίες εξισορροπητικές παρεμβάσεις στο σύνολο των προϋπολογισμών και το ΜΠΔΣ της Γενικής Κυβέρνησης.

Στην παράγραφο 3 προβλέπεται ότι οι εκκρεμείς διαδικασίες για τη σύναψη συμβάσεων μίσθωσης που αφορούν σε υπηρεσίες της Γ.Γ.Δ.Ε. ή σε εποπτευόμενους φορείς της, από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, συνεχίζονται και ολοκληρώνονται από την Αρχή, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις περί στέγασης δημοσίων υπηρεσιών.

Στην παράγραφο 4 προβλέπεται ότι τα έργα προμηθειών που αφορούν σε Υπηρεσίες της Γ.Γ.Δ.Ε. ή σε εποπτευόμενους φορείς της και είναι σε εξέλιξη υλοποιούμενα από άλλες Υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών από την έναρξη ισχύος του παρόντος συνεχίζονται από την Αρχή η οποία καθίσταται η δικαιούχος των έργων. Η Αρχή συνεχίζει και ολοκληρώνει τις διαδικασίες που απαιτούνται για την υλοποίηση των έργων, σύμφωνα με τις ισχύουσες περί προμηθειών διατάξεις.

Επίσης, με τις διατάξεις της παραγράφου 5 ορίζεται ότι με την έναρξη λειτουργίας της Αρχής ασκείται η διοίκηση και διαχείριση υλικών και άυλων περιουσιακών στοιχείων του Δημοσίου, τα οποία χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο του σκοπού και της εξυπηρέτησης των αναγκών αυτής, με εξαίρεση τη διοίκηση και διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων του Δημοσίου που αφορούν σε κεντρικό εξοπλισμό και συστημικό λογισμικό πληροφορικής, καθώς και τη διαχείριση του περιφερειακού εξοπλισμού.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 6 προβλέπεται ότι οι μισθωτικές συμβάσεις που έχουν συναφθεί για τη στέγαση υπηρεσιών της Γ.Γ.Δ.Ε. συνεχίζονται για λογαριασμό της Αρχής, ενώ το ίδιο ισχύει και στις περιπτώσεις στέγασης σε δημόσια ακίνητα.

Επί του άρθρου 41

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 διασφαλίζεται ότι γενικές και ειδικές διατάξεις που ισχύουν για την Ειδική Γραμματεία Σ.Δ.Ο.Ε., τις υπηρεσίες και το προσωπικό αυτής ισχύουν και για τις υπηρεσίες και το προσωπικό της Αρχής, που ασκούν τις αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων, οι οποίες μεταφέρθηκαν από το Σ.Δ.Ο.Ε.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 2, προκειμένου να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη συνέχεια της Διοίκησης στον τομέα των δημοσίων εσόδων, καθώς και η άμεση λειτουργία των υπηρεσιών της νέας Αρχής, προβλέπεται η μεταφορά στην Αρχή όλων των οργανικών μονάδων, που υπάγονται, κατά την ημερομηνία έναρξης της λειτουργίας της, στην Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων (Γ.Γ.Δ.Ε.), όπως καθορίζονται στις διατάξεις του π.δ. 111/2014 (Α' 178/2014 και 25/2015), όπως ισχύουν και με τις αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων, οι οποίες εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων του δευτέρου εδαφίου της υποπαραγράφου γ' της παρ. 5 του άρθρου 55 του ν.

4002/2011 -Α' 180, όπως ισχύουν, σε συνδυασμό με τις διατάξεις της υποπαραγράφου δ' της παρ. 6 του άρθρου 54 του ν. 4178/2013 -Α' 174, όπως ισχύει, καθώς και των συλλογικών οργάνων αυτής.

Επίσης, θεσπίζεται τεκμήριο αρμοδιότητας υπέρ του Διοικητή σε περίπτωση αμφιβολίας.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 3 προβλέπεται ότι οι αρμοδιότητες που έχουν περιέλθει ή θα περιέλθουν, μέχρι την έναρξη λειτουργίας της Αρχής, με διατάξεις νόμων ή με Υπουργικές αποφάσεις στον Γενικό Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων, ισχύουν για τον Διοικητή της Αρχής, εκτός αν ρυθμίζεται διαφορετικά με το παρόν προτεινόμενο σχέδιο νόμου.

Επίσης στην ίδια παράγραφο, ορίζεται ότι εξακολουθούν να ισχύουν: α) όλες οι πράξεις του Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων, με τις οποίες μεταβιβάσθηκαν αρμοδιότητες ή ανατέθηκαν καθήκοντα ή παρασχέθηκε η εξουσιοδότηση υπογραφής, οι οποίες ισχύουν κατά την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας της Αρχής, μέχρι την ανάκληση ή την τροποποίησή τους, εκτός αν ρυθμίζεται διαφορετικά με το παρόν προτεινόμενο σχέδιο νόμου β) όλες οι κανονιστικές αποφάσεις και οι λοιπές πράξεις του Γενικού Γραμματέα και των λοιπών οργάνων αυτής, που βρίσκονται σε ισχύ, κατά την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας της Αρχής, ως πράξεις του Διοικητή, μέχρι την έκδοση από τον Διοικητή ή από τα λοιπά αρμόδια όργανα της Αρχής, των αντίστοιχων κανονιστικών αποφάσεων ή λοιπών πράξεων, που θα εκδοθούν κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων του παρόντος νόμου.

Επιπλέον, στην περίπτωση δ' της ίδιας παραγράφου προβλέπεται ότι γενικές και ειδικές διατάξεις, που ισχύουν για την Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων, τις υπηρεσίες και το προσωπικό αυτής, ισχύουν και για τις υπηρεσίες και το προσωπικό της Αρχής, ανάλογα.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 4, προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέχεια και αποτελεσματικότητα της Διοίκησης, προβλέπεται ότι η Αρχή υπεισέρχεται αυτοδικαίως και χωρίς καμία άλλη διατύπωση στα δικαιώματα, στις απαιτήσεις, στις υποχρεώσεις και στις πάσης φύσεως έννομες σχέσεις και στις εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις της καταργούμενης Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων και συνεχίζει τις εκκρεμείς δίκες, χωρίς να επέρχεται βίαιη διακοπή τους και χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε άλλη ενέργεια για τη συνέχισή τους.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 5 προβλέπεται η αυτοδίκαιη μεταφορά στην Αρχή των φυσικών αρχείων των Υπηρεσιών της Γ.Γ.Δ.Ε. και των υποθέσεων που εκκρεμούν στα δικαστήρια, καθώς και η παραχώρηση προς διαχείριση των ηλεκτρονικών αρχείων σε μεταφερόμενα μέσα αποθήκευσης στην Αρχή από το Υπουργείο Οικονομικών.

Με τις διατάξεις των παραγράφων 6 και 7 προβλέπεται ότι ο διορισμός των μελών του πρώτου Συμβουλίου Διοίκησης της Αρχής θα πραγματοποιηθεί τρεις μήνες πριν από την έναρξη λειτουργίας αυτής και ότι το Συμβούλιο Διοίκησης κατά το διάστημα αυτό θα προετοιμάσει τον Οργανισμό και τον Εσωτερικό Κανονισμό της Αρχής, οι οποίοι θα εκδοθούν αμέσως μετά από την έναρξη λειτουργίας της Αρχής. Επίσης, κατά την πρώτη συνεδρίαση του Συμβουλίου Διοίκησης, μετά από την έναρξη

λειτουργίας της Αρχής, αυτό υποχρεούται να εγκρίνει τον Οργανισμό αυτής, ο οποίος εκδίδεται με απόφαση του Διοικητή της. Μέχρι την έναρξη ισχύος του Οργανισμού της Αρχής ισχύουν οι διατάξεις του π.δ. 111/2014, όπως ισχύουν, κατά την ημερομηνία έναρξη λειτουργίας της Αρχής, για τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων, οι οποίες καταργούνται από την ημερομηνία αυτή. Επιπλέον, τα άρθρα του π.δ. 284/1988 (Α' 128), που αφορούν σε συλλογικά όργανα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων και βρίσκονται σε ισχύ κατά την προηγούμενη ημερομηνία της έναρξης λειτουργίας της Αρχής ισχύουν και για την Αρχή.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 8 προβλέπεται ότι οι διατάξεις του άρθρου 34 του ν. 1914/1990 (Α' 178), όπως αποσαφηνίστηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 13 του ν. 2346/1995 (Α' 220), καθώς και οι διατάξεις της παραγράφου 27 του άρθρου 5 του ν. 2324/1995 (Α' 211) οι οποίες ισχύουν και για τα συλλογικά όργανα της Γ.Γ.Δ.Ε., ισχύουν και για την σύσταση των συλλογικών οργάνων της Αρχής, τα οποία συνιστώνται με αποφάσεις του Διοικητή αυτής.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 9 προβλέπεται ότι οι Δ.Ο.Υ. εκδίδουν μόνο τα πιστοποιητικά και τις βεβαιώσεις, που περιλαμβάνονται σε αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών ή σε κοινές αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού, οι οποίες ισχύουν κατά την έναρξη λειτουργίας της Αρχής και μετά από την έναρξη αυτής σε αποφάσεις που εκδίδει ο Διοικητής αυτής ή σε κοινές αποφάσεις του Διοικητή και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 10 προβλέπεται ότι κατά την πρώτη λειτουργία της Αρχής, Διοικητής αυτής ορίζεται ο υπηρέτων, κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος, Γενικός Γραμματέας της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων, για το υπόλοιπο της θητείας του, η οποία ανανεώνεται για δύο ακόμη έτη, με μόνη απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης, που λαμβάνεται δύο μήνες πριν από τη λήξη της. Σε περίπτωση μη ανανέωσης, το Συμβούλιο εκδίδει ειδικά αιτιολογημένη απόφασή του, με πλειοψηφία των 2/3 του συνόλου των μελών του. Σε κάθε περίπτωση, μετά την κατά το προηγούμενο εδάφιο ανανέωση, η θητεία του Διοικητή μπορεί να ανανεωθεί με τη διάρκεια και τις λουπές προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 13.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 11 προβλέπεται ότι έως 31.6.2016 υπογράφεται μεταξύ του Υπουργού Οικονομικών και των Γενικών Γραμματέων της ΓΓΠΣ & ΔΥ και της ΓΓΔΕ του Υπουργείου Οικονομικών Συμφωνία Επιπέδου Εξυπηρέτησης (Σ.Ε.Ε.), στην οποία περιγράφεται το πλαίσιο συνεργασίας των συμβαλλόμενων μερών σε ό,τι αφορά ζητήματα πληροφορικής. Η Σ.Ε.Ε. θα τεθεί σε εφαρμογή το αργότερο έως την 31.12.2016.

Επί του άρθρου 42

Στο άρθρο 42 προβλέπεται ότι από την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας της Αρχής καταργούνται οι διατάξεις της Υποπαραγράφου Ε.2 της παρ. Ε' του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222), με την επιφύλαξη των οριζόμενων στην παράγραφο 1 του άρθρου 2 περί των αρμοδιοτήτων της Αρχής.

Επί του άρθρου 43

Στο άρθρο 43 ορίζεται ως έναρξη ισχύος του παρόντος Κεφαλαίου η 1η Ιανουαρίου 2017, εκτός και αν ορίζεται διαφορετικά σε επιμέρους διατάξεις αυτού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Άρθρο 44

Ρυθμίσεις θεμάτων φορολογίας εισοδήματος

1. Με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού αυξάνεται, για τα εισοδήματα που αποκτώνται από το φορολογικό έτος 2016 και επόμενα, ο τρόπος υπολογισμού της αγοραίας αξίας της παραχώρησης οχήματος από φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα προς εργαζόμενο ή εταίρο ή μέτοχο, από ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) σε ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) του κόστους του οχήματος που εγγράφεται ως δαπάνη στα βιβλία του εργοδότη, ανάλογα με το εάν αποτελεί πάγιο στοιχείο της επιχείρησης ή αντικείμενο μίσθωσης.
2. Με τις διατάξεις της παραγράφου 3 ορίζονται οι προϋποθέσεις για τον υπολογισμό μειώσεων φόρου σε περίπτωση που αποκτάται εισόδημα από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα. Ειδικότερα, επισημαίνεται ότι η μείωση φόρου στην περίπτωση α' υπολογίζεται για τους αποκτώντες εισόδημα γενικά από αγροτική δραστηριότητα ενώ στην περίπτωση β' για τους κατ' επάγγελμα αγρότες.
3. Με την διάταξη της παραγράφου 4 γίνεται αναγκαία νομοτεχνική βελτίωση της παραγράφου 11 του άρθρου 112 του ν. 4387/2016, ώστε η παρακράτηση του φόρου από τους μισθούς και τις συντάξεις να διενεργείται ομοίως με την παρακράτηση της εισφοράς αλληλεγγύης από τους μισθούς και τις συντάξεις, και ορίζεται χρόνος έναρξης ισχύος των διατάξεων της παραγράφου 8 του ίδιου ως άνω άρθρου και νόμου, οι οποίες αφορούν την αλλαγή του συντελεστή παρακράτησης φόρου επί μερισμάτων.

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Τροποποιήσεις διατάξεων για οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων

Άρθρο 45

Φορολογικές Ρυθμίσεις για τις Εταιρείες Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου (άρθρο 39 ν.3371/2005)

1. Με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού καταργείται η παράγραφος 2 του άρθρου 39 του ν.3371/2005, καθόσον με τις διατάξεις της περ. γ' του άρθρου 46 του ν.4172/2013 που ισχύουν από 1.1.2014 οι Εταιρείες Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου απαλλάσσονται από τον φόρο εισοδήματος για τα κάθε είδους εισοδήματά τους, μη εφαρμοζομένων των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 39 του ν. 3371/2005.

2. Με την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού προβλέπεται ότι ο οφειλόμενος φόρος κάθε εξαμήνου δεν μπορεί να είναι μικρότερος από του 0,375% του εξαμηνιαίου μέσου όρου των επενδύσεών τους, πλέον των διαθεσίμων σε τρέχουσες τιμές. Περαιτέρω, καταργούνται το τέταρτο και πέμπτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 39 του ν.3371/2005 καθόσον με τις διατάξεις του ν.4172/2013 δεν προβλέπεται φόρος επί της υπεραξίας κατά την πώληση εισηγμένων μετοχών. Τέλος, για νομοτεχνικούς λόγους καταργείται η αναφορά στα άρθρα 113 και 116 του ν.2238/1994 και γίνεται μνεία σε αναλογική εφαρμογή των διατάξεων του ν.4174/2013.

Άρθρο 46

Φορολογικές Ρυθμίσεις για τις Εταιρείες Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία (άρθρο 31 ν.2778/1999)

1. Με την παράγραφο 1 τροποποιούνται οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 31 του ν. 2778/1999 και διευκρινίζεται ότι οι εταιρείες επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία δεν απαλλάσσονται από την παρακράτηση φόρου επί των μερισμάτων ημεδαπής, όπως προκύπτει και από τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 31 του ν.2778/1999.

2. Με την παράγραφο 2 προβλέπεται ότι ο οφειλόμενος φόρος κάθε εξαμήνου δεν μπορεί να είναι μικρότερος του 0,375% του μέσου όρου των επενδύσεών τους, πλέον των διαθεσίμων, σε τρέχουσες τιμές, όπως απεικονίζονται στους εξαμηνιαίους πίνακες επενδύσεων που προβλέπονται από την παράγραφο 1 του άρθρου 25 του ν.2778/1999. Επίσης, επικαιροποιείται το άρθρο 31 του ν.2778/1999 καθόσον με τις διατάξεις του ν.4172/2013 δεν προβλέπεται φόρος επί της υπεραξίας κατά την πώληση εισηγμένων μετοχών και επιπλέον, από 1.1.2014 και μετά η παρακράτηση επί των διανεμομένων μερισμάτων ορίζεται με τις διατάξεις των άρθρων 62 και 64 του ν.4172/2013. Επίσης, καταργείται για νομοτεχνικούς λόγους η αναφορά στα άρθρα 113 και 116 του ν.2238/1994 και γίνεται μνεία σε αναλογική εφαρμογή των διατάξεων του ν.4174/2013.

3. Με την παράγραφο 3 επικαιροποιείται η παράγραφος 7 του άρθρου 31 του ν.2778/1999, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4172/2013.

Άρθρο 47

Φορολογικές Ρυθμίσεις για τα Αμοιβαία Κεφάλαια Ακινήτων (άρθρο 20 ν.2778/1999)

Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 20 του ν. 2778/1999 και προβλέπεται ότι ο φόρος που υπολογίζεται επί του

εξαμηνιαίου μέσου όρου του καθαρού ενεργητικού του αμοιβαίου κεφαλαίου δεν μπορεί να είναι μικρότερος του 0,375% του εξαμηνιαίου μέσου όρου του καθαρού ενεργητικού του αμοιβαίου κεφαλαίου. Περαιτέρω προβλέπεται ότι οι διατάξεις του ν.4174/2013 εφαρμόζονται ανάλογα και για τον φόρο που οφείλεται με βάση τις διατάξεις αυτού του άρθρου.

Άρθρο 48

Φορολογικές Ρυθμίσεις για τους ΟΣΕΚΑ (άρθρο 103 ν.4099/2012)

1. Με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού καταργείται η παράγραφος 2 του άρθρου 103 του ν.4099/2012, καθόσον με τις διατάξεις της περ. γ' του άρθρου 46 του ν.4172/2013 που ισχύουν από 01.01.2014 οι ΟΣΕΚΑ απαλλάσσονται από τον φόρο εισοδήματος για τα κάθε είδους εισοδήματά τους, μη εφαρμοζομένων των όσων ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 103 του ν. 4099/2012.

2. Με την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού τροποποιείται η παράγραφος 3 του άρθρου 103 του ν.4099/2012 και προβλέπεται ότι ο οφειλόμενος φόρος κάθε εξαμήνου δεν μπορεί να είναι μικρότερος από:

α) το 0,025% του εξαμηνιαίου μέσου όρου του καθαρού ενεργητικού προκειμένου για ΟΣΕΚΑ χρηματαγοράς,

β) το 0,175% του εξαμηνιαίου μέσου όρου του καθαρού ενεργητικού προκειμένου για ομολογιακούς ΟΣΕΚΑ,

γ) το 0,25% του εξαμηνιαίου μέσου όρου του καθαρού ενεργητικού προκειμένου για μικτούς ΟΣΕΚΑ,

δ) το 0,375% του εξαμηνιαίου μέσου όρου του καθαρού ενεργητικού προκειμένου για μετοχικούς και λοιπούς ΟΣΕΚΑ.».

3. Με την παράγραφο 3 του άρθρου αυτού επικαιροποιείται η παράγραφος 4 του άρθρου 103 του ν.4099/2012 καθόσον πλέον δεν προβλέπεται φόρος επί της υπεραξίας κατά την πώληση εισηγμένων μετοχών και περαιτέρω, οι ΟΣΕΚΑ απαλλάσσονται από τον φόρο εισοδήματος για τα κάθε είδους εισοδήματά τους.

4. Με την παράγραφο 4 του άρθρου αυτού επικαιροποιείται η παράγραφος 5 του άρθρου 103 του ν.4099/2012 καθόσον από 1.1.2014 και μετά η παρακράτηση επί των διανεμομένων μερισμάτων ορίζεται με τις διατάξεις των άρθρων 62 και 64 του ν.4172/2013.

5. Με την παράγραφο 5 του άρθρου αυτού προβλέπεται ότι οι διατάξεις του ν.4174/2013 εφαρμόζονται ανάλογα και για τον φόρο που οφείλεται με βάση τις διατάξεις αυτού του άρθρου.

Άρθρο 49

Έναρξη ισχύος

Με την προτεινόμενη διάταξη ορίζεται ως έναρξη ισχύος των διατάξεων των άρθρων 2 έως 5 η 1.1.2016.

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'**Τροποποιήσεις διατάξεων Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων και Δηλώσεις Στοιχείων Ακινήτων (Ε9)****Άρθρο 50****Τροποποιήσεις διατάξεων Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων**

Μετά την αναπροσαρμογή των τιμών του αντικειμενικού συστήματος προσδιορισμού της φορολογητέας αξίας ακινήτων θεωρήθηκε απαραίτητο να τροποποιηθούν οι διατάξεις περί υπολογισμού του συμπληρωματικού ΕΝ.Φ.Ι.Α., ώστε να μην υπάρξει μείωση στα έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Συγκεκριμένα, και για λόγους φορολογικής δικαιοσύνης, αναπροσαρμόζονται οι συντελεστές υπολογισμού του συμπληρωματικού φόρου φυσικών και νομικών προσώπων, ο οποίος, επειδή υπολογίζεται προσδευτικά βάσει του ύψους της ακίνητης περιουσίας, είναι δικαιότερος. Για λόγους ισονομίας, στη συνολική αξία των δικαιωμάτων τα οποία λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του συμπληρωματικού φόρου των φυσικών προσώπων συνυπολογίζεται και η αξία των δικαιωμάτων επί των γηπέδων εκτός σχεδίου πόλης ή οικισμού, όπως ισχύει ήδη για τον υπολογισμό του συμπληρωματικού φόρου των νομικών προσώπων. Σημειώνεται βέβαια ότι στο μεγαλύτερο ποσοστό η συνολική αξία της περιουσίας είναι μειωμένη.

Καταργείται η απαλλαγή των ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων των κερδοσκοπικών νομικών προσώπων, για τα οποία επιβάλλεται συμπληρωματικός φόρος με χαμηλό συντελεστή (0,1%). Σημειώνεται ότι στο μεγαλύτερο ποσοστό η συνολική αξία της περιουσίας και των νομικών προσώπων είναι μειωμένη λόγω της αναπροσαρμογής των τιμών του αντικειμενικού συστήματος.

Όσον αφορά τον υπολογισμό του κύριου φόρου, αναπροσαρμόζονται οι συντελεστές του κύριου φόρου των οικοπέδων, επειδή τα οικοπέδα, στις περιοχές στις οποίες μειώθηκε η Τ.Ζ. και ο Σ.Ε., υπέστησαν μεγαλύτερες μειώσεις στην αντικειμενική τους αξία. Ως προς τον κύριο φόρο κτισμάτων εφαρμόζονται οι νέες Τ.Ζ. και δεν επέρχεται ουδεμία μεταβολή των συντελεστών.

Άρθρο 51**Υποβολή δηλώσεων στοιχείων ακινήτων (Ε9)**

Με την προτεινόμενη διάταξη παρέχεται ουσιαστικά η δυνατότητα στους φορολογουμένους να υποβάλουν, να διορθώσουν ή να συμπληρώσουν τη δήλωση στοιχείων ακινήτων (Ε9) χωρίς την επιβολή προστίμου, μέσα στις οριζόμενες προθεσμίες, ώστε να υπάρξει ορθή απεικόνιση της περιουσιακής κατάστασης αυτών.

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'**Τροποποιήσεις διατάξεων Κώδικα ΦΠΑ και διατάξεις τελών και έμμεσων φόρων**

Άρθρο 52**Τροποποιήσεις του άρθρου 21 του ν. 2859/2000 "Κύρωση του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας"**

1. Με την προτεινόμενη διάταξη της παραγράφου 1 αυξάνεται το ύψος του κανονικού συντελεστή ΦΠΑ κατά μία ποσοστιαία μονάδα, δηλαδή από 23% σε 24% επί της φορολογητέας αξίας. Με την μεταβολή αυτή επιδιώκεται η αύξηση των εσόδων από ΦΠΑ, για την επίτευξη του στόχου της δημοσιονομικής προσαρμογής της χώρας μας.
2. Με την προτεινόμενη διάταξη της παραγράφου 2 ορίζεται ως έναρξη ισχύος της αύξησης του κανονικού συντελεστή ΦΠΑ κατά την παράγραφο 1 η 1.6.2016.
3. Με την προτεινόμενη διάταξη της παραγράφου 3 προστίθεται νέα παράγραφος 6α στο άρθρο 21 του Κώδικα ΦΠΑ, στο πλαίσιο των ρυθμίσεων του ν. 4334/2015, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4336/2015, για τη σταδιακή κατάργηση των μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ. Ο μειωμένος συντελεστής διατηρείται μέχρι το τέλος του 2016 στη νήσο Σκόπελο, λόγω των φυσικών καταστροφών που υπέστη, και στα νησιά των ανατολικών συνόρων της χώρας που πλήττονται από την προσφυγική κρίση.

Άρθρο 53**Φόρος Διαμονής**

Με την εν λόγω διάταξη εισάγεται από την 1.1.2018 φόρος διαμονής σε ξενοδοχεία και ενοικιαζόμενα δωμάτια και διαμερίσματα που λειτουργούν στο εσωτερικό της χώρας, ο οποίος βαρύνει το πρόσωπο στο όνομα του οποίου εκδίδεται το σχετικό φορολογικό στοιχείο. Ο φόρος επιβάλλεται από τις ανωτέρω επιχειρήσεις κατά το χρόνο έκδοσης του φορολογικού στοιχείου και αποδίδεται από αυτές με μηνιαίες δηλώσεις που υποβάλλονται στη Φορολογική Διοίκηση μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επομένου μήνα από αυτόν της έκδοσης του φορολογικού στοιχείου, ανεξάρτητα από το χρόνο εξόφλησής του. Ο φόρος ορίζεται ως πάγιο ποσό ανά δωμάτιο και ανά ημερήσια χρήση του δωματίου, σουίτας, διαμερίσματος ή ενιαίας κατοικίας, ανάλογα με την κατηγορία του καταλύματος, μειωμένο κατά το ήμισυ σε περίπτωση διημέρευσης.

Άρθρο 54**Τέλος στη συνδρομητική τηλεόραση**

Με την εν λόγω διάταξη εισάγεται ειδικό τέλος, από 1.6.2016, το οποίο βαρύνει τους συνδρομητές των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών συνδρομητικής τηλεόρασης και αποτελεί εξ ολοκλήρου έσοδο του Δημοσίου.

Άρθρο 55**Τέλος συνδρομητών σταθερής τηλεφωνίας**

Με την εν λόγω διάταξη εισάγεται ειδικό τέλος, από 1.7.2017, το οποίο βαρύνει τους συνδρομητές των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών σταθερής τηλεφωνίας και αποτελεί εξ ολοκλήρου έσοδο του Δημοσίου.

Άρθρο 56**Ρυθμίσεις επί των τυχερών παιγνίων**

Με τις διατάξεις του άρθρου 55 αντικαθίστανται οι διατάξεις των δύο πρώτων εδαφίων της παραγράφου 5 του άρθρου 50 του ν. 4002/2011 και αυξάνεται η συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου από 30% έως 35%, κλιμακωτά, στα έσοδα επί του μικτού κέρδους που αφορά στα ποσά τα οποία προέρχονται από την εκμετάλλευση της δραστηριότητας τυχερών παιγνίων του κατόχου της επίγειας ή διαδικτυακής αδείας.

Άρθρο 57**Κατάργηση φόρου επί του ζύθου**

Με την προτεινόμενη διάταξη καταργείται η επιβολή φόρου 3% υπέρ του Δημοσίου επί της αξίας του πωλούμενου στο εσωτερικό ζύθου. Με τον τρόπο αυτό εξορθολογίζεται η επιβολή φορολόγησης επί της αξίας του πωλούμενου στο εσωτερικό ζύθου.

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'**Τροποποιήσεις Τελωνειακού Κώδικα****Άρθρο 58****Προσθήκη άρθρου 53Α στο ν.2960/2001 «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας» (Α' 265)**

1. Με την παράγραφο 1 του προτεινόμενου άρθρου προστίθεται μετά το άρθρο 53 του ν.2960/2001 «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας», νέο άρθρο 53Α, με το οποίο εισάγονται εθνικές διατάξεις για την επιβολή φόρου κατανάλωσης στα υγρά που περιέχονται στα ηλεκτρονικά τσιγάρα ή σε ειδικούς περιέκτες επαναπλήρωσης ή φιαλίδια μίας χρήσης που προορίζονται να ενσωματωθούν σε συσκευές ηλεκτρονικού τσιγάρου, καθώς και στον καφέ.

Ειδικότερα, στα υγρά που περιέχονται στα ηλεκτρονικά τσιγάρα ο συντελεστής φόρου κατανάλωσης ορίζεται σε 10 λεπτά (0,10) ανά χιλιοστόλιτρο (ml) προϊόντος, στον καβουρδισμένο καφέ, σε 3 ευρώ ανά κιλό καθαρού βάρους, στον μη καβουρντισμένο καφέ, σε 2 ευρώ ανά κιλό καθαρού βάρους, στον στιγμιαίο καφέ, σε 4 ευρώ ανά κιλό καθαρού βάρους και στα παρασκευάσματα με βάση τα εκχυλίσματα, αποστάγματα ή συμπυκνώματα του καφέ ή με βάση τον καφέ των κωδικών Σ.Ο. ΕΧ 2101 12 92 και 2101 12 98, σε 4 ευρώ ανά κιλό καθαρού βάρους που περιέχεται στο τελικό προϊόν.

Επιπλέον, για την εφαρμογή των προτεινόμενων διατάξεων, δίνονται οι απαραίτητοι ορισμοί για το ηλεκτρονικό τσιγάρο, τον περιέκτη επαναπλήρωσης, την παραγωγή καφέ και τον εγκεκριμένο αποθηκευτή. Ακόμη, προβλέπεται η δυνατότητα να τίθενται τα προϊόντα αυτά είτε παράγονται εγχωρίως είτε παραλαμβάνονται από άλλα Κράτη-Μέλη είτε εισάγονται από Τρίτες Χώρες σε καθεστώς φορολογικής αποθήκης και να τελούν σε αναστολή καταβολής του φόρου κατανάλωσης και του Φ.Π.Α. για το χρονικό διάστημα που παραμένουν στο καθεστώς αυτό, με σκοπό αφενός μεν τη διευκόλυνση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, αφετέρου δε τη

βέλτιστη παρακολούθηση της φορολογητέας ύλης από τις αρμόδιες τελωνειακές αρχές.

Αναφορικά με το απαιτητό του φόρου κατά τη θέση σε ανάλωση, καθώς και τη διαδικασία και τις διατυπώσεις βεβαίωσης και είσπραξης του φόρου προβλέπεται ότι εφαρμόζονται κατ' αναλογία και στα προϊόντα του προτεινόμενου άρθρου οι σχετικές διατάξεις των άρθρων 56 και 109 του ν.2960/01. Επιπλέον, καθορίζεται ρητά με τις προτεινόμενες διατάξεις, η γένεση της υποχρέωσης καταβολής του εν λόγω φόρου κατά την παραλαβή προϊόντων από άλλα Κράτη-Μέλη. Η γένεση της υποχρέωσης καταβολής του φόρου στην περίπτωση αυτή δεν δύναται να εφαρμοστεί κατ' αναλογία με λοιπά υποκείμενα σε Ε.Φ.Κ. προϊόντα.

Καθορίζεται με σαφήνεια το πρόσωπο που είναι υπόχρεο για την καταβολή του φόρου σε κάθε περίπτωση, κατά την εισαγωγή, την απόκτηση από άλλο Κράτος-Μέλος, την εγχώρια παραγωγή και την έξοδο από την φορολογική αποθήκη. Επιπλέον, καθορίζεται με σαφήνεια η χρονική στιγμή βεβαίωσης και είσπραξης του φόρου στις αντίστοιχες ως άνω περιπτώσεις.

Επιπλέον, καθορίζεται ότι, όπως σε όλα τα υποκείμενα σε Ε.Φ.Κ. ή τέλος ταξινόμησης προϊόντα, εισπράττεται και στην περίπτωση αυτή μαζί με τον φόρο κατανάλωσης και ο αναλογών σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις Φ.Π.Α. Ακόμη προβλέπεται η έκπτωση του Φ.Π.Α. εισροών των εγκεκριμένων αποθηκευτών στην αρμόδια τελωνειακή αρχή.

Τέλος, προβλέπεται η αναγκαία εξουσιοδοτική διάταξη για την έκδοση Αποφάσεων του Υπουργού Οικονομικών, με την οποία θα καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για την χορήγηση άδειας φορολογικής αποθήκης και αποθηκευτών του προτεινόμενου άρθρου, οι διαδικασίες επιβολής του φόρου κατανάλωσης, η παρακολούθηση και ο έλεγχος των προϊόντων του παρόντος άρθρου καθώς και οι λοιπές λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων αυτού.

Οι ρυθμίσεις αυτές κρίθηκαν αναγκαίες στα πλαίσια της επίτευξης των δημοσιονομικών στόχων του κράτους και ενίσχυσης των δημοσίων εσόδων.

2. Με την παράγραφο 2 ορίζεται ότι οι διατάξεις της παραγράφου 1 ισχύουν από 1.1.2017.

Άρθρο 59

Τροποποιήσεις διατάξεων των άρθρων 120, 121, 123, 126 και 141 του ν.2960/2001 «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας» και του άρθρου 17 του ν.3833/2010

Με τις προτεινόμενες διατάξεις προστίθεται περίπτωση κ' στο άρθρο 120, αντικαθίσταται οι παράγραφοι 2, 3, 4, 5 και 7, καθώς και το πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 8 του άρθρου 121, αντικαθίσταται το άρθρο 123 και η παράγραφος 1 του άρθρου 126 του ν.2960/2001 (265 Α'), για την αναμόρφωση της φορολογικής μεταχείρισης των επιβατικών αυτοκινήτων και των κλειστών φορτηγών μικτού βάρους μέχρι και 3,5 τόνους, ως προς την επιβολή του τέλους ταξινόμησης. Επίσης, με την αντικατάσταση του άρθρου 17 του ν.3833/2010 (40 Α') καταργείται ο φόρος πολυτελείας που επιβάλλονταν στα επιβατικά αυτοκίνητα, ανάλογα με την αξία τους.

Αναλυτικότερα, με τις προτεινόμενες διατάξεις λαμβάνεται πλέον υπόψη, για τη διαμόρφωση της φορολογητέας αξίας για την επιβολή του τέλους ταξινόμησης, η λιανική τιμή πώλησης προ φόρων, βάσει τιμοκαταλόγων οι οποίοι υποβάλλονται στις τελωνειακές αρχές, αντί της τιμής χονδρικής πώλησης, με σκοπό τη διασφάλιση, σε μεγαλύτερο βαθμό, της βάσης επιβολής του τέλους ταξινόμησης, καθώς και για την καλύτερη ενημέρωση των ενδιαφερομένων.

Ορίζονται επίσης, νέοι συντελεστές για την επιβολή του τέλους ταξινόμησης στα επιβατικά αυτοκίνητα, οι οποίοι κυμαίνονται από 4% έως 32%, ανάλογα με τη φορολογητέα αξία των αυτοκινήτων και καταργείται το κριτήριο του κυλινδρισμού.

Οι ως άνω συντελεστές διαφοροποιούνται περαιτέρω ανάλογα με την εκπεμπόμενη μάζα διοξειδίου του άνθρακα (CO₂), ώστε να ευνοούνται τα αυτοκίνητα με τις χαμηλότερες εκπομπές.

Επιπλέον, οι συντελεστές διαφοροποιούνται, ανάλογα με τις προδιαγραφές του ευρωπαϊκού προτύπου εκπομπών ρύπων (Euro) που πληρούν εκ κατασκευής τα αυτοκίνητα, ώστε να ευνοούνται τα λιγότερο ρυπογόνα αυτοκίνητα.

Για τα μεταχειρισμένα αυτοκίνητα, διατηρείται η απομείωση της φορολογητέας αξίας, ανάλογα με την ηλικία και την κατηγορία αμαξώματος του αυτοκινήτου και μειώνεται ο συντελεστής για την περαιτέρω ποσοστιαία απομείωση, λόγω διανυθέντων χιλιομέτρων από 0,30 σε 0,10 για κάθε 500 επιπλέον χιλιόμετρα που έχουν διανυθεί πέρα του ετησίου μέσου όρου, με σκοπό ο συντελεστής αυτός να αντιπροσωπεύει καλύτερα την πραγματική απομείωση, λόγω χιλιομέτρων. Επιπλέον, η απομείωση βάσει των διανυθέντων χιλιομέτρων δεν πρέπει να ξεπερνά το 10%, αντί του μέχρι τώρα ισχύοντος 30%, της αξίας που προσδιορίζεται μετά τη απομείωση, ανάλογα με την ηλικία και την κατηγορία αμαξώματος, για τους ίδιους λόγους.

Ειδικότερα, για τα μεταχειρισμένα κοινοτικά επιβατικά αυτοκίνητα, με πρώτη άδεια κυκλοφορίας κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκδοθείσα πριν από την 1η Ιουνίου του 2016, ημερομηνία προτεινόμενης ισχύος των διατάξεων, προβλέπεται η δυνατότητα εναλλακτικού τρόπου υπολογισμού του τέλους ταξινόμησης, με τις διατάξεις που ίσχυαν στη χώρα μας (ιστορικό τέλος ταξινόμησης), κατά την ημερομηνία πρώτης κυκλοφορίας τους στην Ε.Ε., με σκοπό την αποφυγή κάθε διάκρισης στη φορολογική μεταχείριση μεταξύ καινούργιων και μεταχειρισμένων επιβατικών αυτοκινήτων στη σχεδιαζόμενη πρόταση και λαμβάνοντας υπόψη σχετικές αποφάσεις του Δικαστηρίου της Ε.Ε., σύμφωνα με τις οποίες το ποσό του προς επιβολή φόρου σε ένα μεταχειρισμένο όχημα δεν πρέπει να ξεπερνάει αυτό που είναι ενσωματωμένο σε ένα ήδη κυκλοφορούν και φορολογημένο στη χώρα όχημα, καθώς επίσης και ότι η επιβολή ενός φόρου δεν θα πρέπει να αποθαρρύνει την αγορά όμοιων μεταχειρισμένων αυτοκινήτων από άλλο κ-μ. Ανεξάρτητα από την εν λόγω πρόβλεψη, η αποφυγή διακρίσεων, διασφαλίζεται από τη σημαντική μείωση των συντελεστών του τέλους ταξινόμησης, η οποία αντισταθμίζει την αύξηση της βάσης επιβολής του.

Παράλληλα με τις προτεινόμενες αλλαγές στο τέλος ταξινόμησης, προτείνεται η κατάργηση του φόρου πολυτελείας των επιβατικών αυτοκινήτων, ο οποίος έμμεσα ενσωματώνεται στο τέλος ταξινόμησης, το οποίο πλέον θα υπολογίζεται με συντελεστές, ανάλογα με την φορολογητέα αξία.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις, για τα υβριδικά αυτοκίνητα καταργείται η πλήρης απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης και προβλέπεται μερική απαλλαγή κατά 50%, καθόσον για τα εν λόγω αυτοκίνητα δεν προβλεπόταν απαλλαγή από τον φόρο πολυτελείας. Θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι τα υπό κρίση αυτοκίνητα έχουν χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και υπόκεινται στους χαμηλότερους συντελεστές.

Επίσης, καταργούνται οι διατάξεις που αναφέρονται σε αυτοκίνητα «τύπου Jeep» της Δ.Κ. 87.04, καθόσον τα εν λόγω οχήματα κατατάσσονται, ούτως ή άλλως, στη δασμολογική κλάση 87.03 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας, ως επιβατικά αυτοκίνητα για τη μεταφορά προσώπων.

Δεν προβλέπεται πλέον ειδική φορολογική μεταχείριση για τα αυτοκινούμενα τροχήσπιτα, καθόσον, με την κατάργηση του κριτηρίου του κυλινδρισμού, αυτά παύουν να υπάγονται στους υψηλούς συντελεστές από 50% έως 346%, που αντιστοιχούσαν στα αυτοκίνητα κυλινδρισμού από 2001 κυβικά εκατοστά και άνω, με μείωση κατά 50%.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις, για κλειστά και ανοιχτά φορτηγά μικτού βάρους μέχρι και 3,5 τόνους ορίζονται νέοι συντελεστές 10% και 8% αντίστοιχα, ανεξάρτητα κυλινδρισμού, ενώ για όλες τις βάσεις των φορτηγών, ανεξάρτητα του μικτού βάρους ορίζεται ενιαίος συντελεστής 5%. Για επιβατικά διπλοκάμπινα οχήματα με μικτό βάρος μέχρι 3,5 τόνους που διαθέτουν χωριστό ανοικτό χώρο φόρτωσης εμπορευμάτων, ορίζεται συντελεστής 8%. Τέλος, καθορίζεται ότι η φορολογητέα αξία για τα εν λόγω οχήματα διαμορφώνεται με βάση τη λιανική τιμή πώλησης προ φόρων.

Τέλος, με την παράγραφο 13 ορίζεται ότι οι διατάξεις του άρθρου αυτού ισχύουν από 1.6.2016 και καταλαμβάνουν αυτοκίνητα για τα οποία το τέλος ταξινόμησης καθίσταται απαιτητό από την ημερομηνία αυτή και μετά.

Άρθρο 60

Τροποποιήσεις των άρθρων 73, 81, 87 και 97 του ν.2960/2001 «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας»

1. Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις της παραγράφου 1 αυξάνεται η φορολογία των βιομηχανοποιημένων καπνών και ειδικότερα των τσιγάρων και του λεπτοκομμένου καπνού.

Ειδικότερα:

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1α του άρθρου αυτού αυξάνεται ο συντελεστής του αναλογικού φόρου των τσιγάρων από 20% σε 26%, ο οποίος υπολογίζεται στην τιμή λιανικής πώλησης χιλίων (1.000) τεμαχίων τσιγάρων (1 φορολογική μονάδα). Με τον τρόπο αυτό επέρχεται επιβάρυνση είκοσι δύο λεπτών του ευρώ (0,22) ανά πακέτο τσιγάρων των 20 τεμαχίων, λαμβάνοντας υπόψη τη Σταθμισμένη Μέση Τιμή (Σ.Μ.Τ.) των τσιγάρων που έχει καθοριστεί για το έτος 2016.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1β του άρθρου αυτού αυξάνεται ο συντελεστής του ειδικού φόρου κατανάλωσης που επιβάλλεται στο λεπτοκομμένο καπνό για την κατασκευή χειροποίητων (στριφτών) τσιγάρων, από τα 156,70 στα 170 ευρώ ανά

χιλιόγραμμα καθαρού βάρους, στον οποίο επέρχεται επιβάρυνση είκοσι έξι λεπτών του ευρώ (0,26) ανά συσκευασία των 20 γραμμαρίων.

2. Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 2α αντικαθίσταται η παράγραφος 3 του άρθρου 81 του ν.2960/2001 με σκοπό την κατάργηση της εφαρμογής μειωμένου συντελεστή Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης αιθυλικής αλκοόλης που εφαρμόζεται στην περιοχή της Δωδεκάνησου. Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 2β αντικαθίστανται η παράγραφος 2 καθώς και το προτελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 87 του ν.2960/2001 και αναπροσαρμόζεται ο συντελεστής Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης που επιβάλλεται στη μύρα σε 5 ευρώ ανά βαθμό PLATO κατά όγκο και εκατόλιτρο μύρας και αντίστοιχα σε 2,5 ευρώ ανά βαθμό PLATO κατά όγκο και εκατόλιτρο μύρας ο μειωμένος κατά πενήντα τοις εκατό (50%) συντελεστής ειδικού φόρου κατανάλωσης, έναντι του ισχύοντος κανονικού συντελεστή, που επιβάλλεται στην μύρα που παράγεται στη χώρα μας ή στα άλλα Κράτη – Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης από ανεξάρτητα μικρά ζυθοποιεία, εφόσον η παραγωγή τους δεν υπερβαίνει τα 200.000 εκατόλιτρα μύρας ετησίως.

3. Με την προτεινόμενη διάταξη της παραγράφου 3α αναπροσαρμόζονται οι συντελεστές ειδικού φόρου κατανάλωσης (ΕΦΚ) ορισμένων ενεργειακών προϊόντων της παραγράφου 1, του άρθρου 73, του ν.2960/2001. Ειδικότερα, ο συντελεστής ΕΦΚ της βενζίνης των περιπτώσεων β' και γ', αυξάνεται από 670 σε 700 ευρώ ανά 1000 λίτρα, ο συντελεστής ΕΦΚ του πετρελαίου εσωτερικής καύσης (DIESEL) κινητήρων, θέρμανσης και λοιπών χρήσεων, των περιπτώσεων στ', ζ' και η', αυξάνεται από 330 σε 410 ευρώ ανά 1000 λίτρα και ο συντελεστής ΕΦΚ των υγραερίων (LPG) που χρησιμοποιούνται ως καύσιμα κινητήρων της περίπτωσης ιγ' αυξάνεται από 330 σε 430 ευρώ ανά 1000 χιλιόγραμμα. Επιπλέον, στο πλαίσιο καθιέρωσης ενιαίου συντελεστή ΕΦΚ για το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (DIESEL) και για το φωτιστικό πετρέλαιο (κηροζίνη), αναπροσαρμόζεται ο συντελεστής ΕΦΚ του φωτιστικού πετρελαίου των περιπτώσεων ι', ια' και ιβ', από 330 σε 410 ευρώ ανά 1000 λίτρα. Επίσης αναπροσαρμόζεται ο συντελεστής ΕΦΚ του βιοντήζελ της περίπτωσης κστ), της παραγράφου 1, του άρθρου 73, καθώς και η φορολογία του προϊόντος αυτού ακολουθεί εκείνη του πετρελαίου κίνησης.

Με την προτεινόμενη διάταξη της παραγράφου 3β, ο συντελεστής του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (ΕΦΚ) του πετρελαίου θέρμανσης και του φωτιστικού πετρελαίου (κηροζίνη) θέρμανσης που τίθενται σε ανάλωση κατά τη χρονική περίοδο από την 15^η Οκτωβρίου μέχρι και την 30^η Απριλίου κάθε έτους, αναπροσαρμόζεται από 230 ευρώ το χιλιόλιτρο, σε 280 ευρώ το χιλιόλιτρο.

4. Με την προτεινόμενη διάταξη της παραγράφου 4 καθορίζεται η έναρξη ισχύος των προτεινόμενων ρυθμίσεων. Για το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (Diesel θέρμανσης) και για το φωτιστικό πετρέλαιο (κηροζίνη θέρμανσης) ορίζεται ημερομηνία έναρξης της ισχύος της διάταξης της παραγράφου 3β η 15.10.2016, λόγω έναρξης της χειμερινής περιόδου διάθεσης των εν λόγω προϊόντων με μειωμένο συντελεστή ΕΦΚ κατά την ημερομηνία αυτή. Επιπλέον, προκειμένου να αποφευχθούν φαινόμενα αποθεματοποίησης τα οποία θα οδηγήσουν σε μεγάλη καθυστέρηση στην είσπραξη των αναμενόμενων δημοσίων εσόδων, εισάγεται μεταβατική διάταξη ενόψει της έναρξης ισχύος των αυξήσεων των συντελεστών στα τσιγάρα και στον λεπτοκομμένο καπνό από 1.1.2017, σύμφωνα με την οποία

περιορίζονται οι ποσότητες που θα αναλωθούν κατά τη μεταβατική περίοδο μέχρι την έναρξη ισχύος των αυξήσεων σύμφωνα με το μέσο όρο των αναλωθεισών ποσοτήτων του προηγούμενου έτους.

Οι ως άνω προτεινόμενες ρυθμίσεις εντάσσονται στα πλαίσια της επίτευξης των δημοσιονομικών στόχων του κράτους και της ενίσχυσης των δημοσίων εσόδων.

Άρθρο 61

Τροποποιήσεις των άρθρων 73 και 78 του ν. 2960/2001 (Α' 265)

«Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας»

1. Με την προτεινόμενη διάταξη της παραγράφου 1 χορηγείται απαλλαγή από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης στο φυσικό αέριο των κωδικών Σ.Ο. 2711 11 00 και 2711 21 00, που χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την παραγωγή της ηλεκτρικής ενέργειας. Το προτεινόμενο μέτρο αποσκοπεί στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της εγχώριας βιομηχανίας.

2. Με την προτεινόμενη διάταξη της παραγράφου 2, αναπροσαρμόζονται οι συντελεστές ειδικού φόρου κατανάλωσης (ΕΦΚ) του φυσικού αερίου των κωδικών Σ.Ο. 2711 11 00 και 2711 21 00, των περιπτώσεων ιζ) και ιη), της παρ. 1 του άρθρου 73, του ν.2960/2001.

Ειδικότερα:

α) Στην περίπτωση ιζ) που αφορά στο φυσικό αέριο που χρησιμοποιείται ως καύσιμο θέρμανσης, γίνεται διαχωρισμός μεταξύ της οικιακής χρήσης και της χρήσης από τους λοιπούς καταναλωτές. Όσον αφορά την οικιακή χρήση ο συντελεστής ΕΦΚ μειώνεται από 1,5 σε 0,30€/Gigajoule, ενώ για την χρήση από τους λοιπούς καταναλωτές παραμένει σε 1,50 €/Gigajoule. Το προτεινόμενο μέτρο αποσκοπεί στη φορολογική ελάφρυνση των καταναλωτών φυσικού αερίου για οικιακή χρήση.

β) Στην περίπτωση ιη) που αφορά στο φυσικό αέριο που χρησιμοποιείται για άλλες χρήσεις εκτός από αυτές που καθορίζονται στις περιπτώσεις ιστ) και ιζ) της παραγράφου 1, του άρθρου 73, του ν.2960/2001, αναπροσαρμόζεται ο συντελεστής ΕΦΚ και πλέον επιβάλλεται κλιμακωτά, αναλόγως της κατανάλωσης που πραγματοποιείται. Το προτεινόμενο μέτρο αποσκοπεί αφενός μεν στην ενίσχυση των ενεργειακών επιχειρήσεων που χρησιμοποιούν φυσικό αέριο στην χώρα μας, δεδομένου ότι ο συντελεστής ΕΦΚ μειώνεται, όσο αυξάνεται η κατανάλωση φυσικού αερίου, αφετέρου δε στην παροχή κινήτρων για την χρήση φιλικότερων προς το περιβάλλον ενεργειακών προϊόντων.

3. Με τις διατάξεις της παραγράφου 3 ορίζεται ότι οι διατάξεις της παραγράφου 1 ισχύουν από 1.6.2016, ενώ οι διατάξεις της παραγράφου 2 ισχύουν από 1.1.2017.

Άρθρο 62

Λοιπές φορολογικές διατάξεις

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζεται η φορολογική μεταχείριση της ωφέλειας που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα, νομικές οντότητες καθώς και τα φυσικά πρόσωπα από τη διαγραφή μέρους ή του συνόλου του χρέους τους.

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

Λοιπές ρυθμίσεις αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών

Άρθρο 63

Τροποποίηση διατάξεων ν. 4093/2012

Προκειμένου να καταστεί αποτελεσματικότερη η λειτουργία του Γραφείου του Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων (Γ.Γ.Δ.Ε.), για την καλύτερη υποβοήθηση στο έργο του, συνιστάται στο Γραφείο αυτού, επιπλέον των υφιστάμενων θέσεων, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του άρθρου 55 του π.δ. 63/2005 (Α' 98), όπως ισχύουν, μία θέση ειδικού συνεργάτη, με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, καθώς και θέση Διευθυντή, ο οποίος προΐσταται του Γραφείου και η οποία καλύπτεται από έναν εκ των ειδικών συνεργατών. Ο Διευθυντής ασκεί, κατ' αντιστοιχία, τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 56 του π.δ. 63/2005, εφαρμοζόμενης της παραγράφου 3 του ίδιου άρθρου.

Για τις αποδοχές των υπηρετούντων στις θέσεις της υποπερίπτωσης ε' της περίπτωσης 5 της υποπαραγράφου Ε.2 της παραγράφου Ε' του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222), όπως αναριθμήθηκε και ισχύει, εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 4354/2015 (Α' 176), που αφορούν στους μετακλητούς υπαλλήλους, οι οποίοι υπηρετούν στα πολιτικά γραφεία των μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών. Επίσης, στην παρούσα διάταξη προβλέπεται ότι κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις του π.δ. 63/2005 (Α' 98).

Άρθρο 64

Η προτεινόμενη ρύθμιση προωθείται για βελτιστοποίηση του προγραμματισμού-σχεδιασμού των προσλήψεων στους φορείς του δημόσιου τομέα υπό το πρίσμα των δημοσιονομικών συνθηκών της χώρας στο πλαίσιο της προσπάθειας για εξορθολογισμό του ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης.

Η εξαίρεση από τους τιθέμενους με την προωθούμενη διάταξη περιορισμούς κρίνεται αναγκαία καθόσον το προσωπικό που θα διορίζεται σε εκτέλεση αμετάκλητων δικαστικών αποφάσεων, προσφέρει ήδη τις υπηρεσίες του ως ορισμένου χρόνου βάσει προσωρινά εκτελεστών δικαστικών αποφάσεων και ως εκ τούτου με το διορισμό τους δεν προκαλείται επιπρόσθετη δημοσιονομική επιβάρυνση και δεν αυξάνεται ο αριθμός των υπηρετούντων υπαλλήλων.

Άλλωστε σύμφωνα με το σκεπτικό της αρ. πρωτ. 85/2012 γνωμοδότησης του ΣΤ' Τμήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, η οποία έχει γίνει ήδη αποδεκτή και από τον τότε Υπουργό και Υφυπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού και από τον Υπουργό Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, οι προσλήψεις σε

συμμόρφωση προς δικαστικές αποφάσεις δεν εμπίπτουν στους περιορισμούς του άρθρου 11 του ν. 3833/2010, ως ισχύει.»

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ- ΑΝΑΠΤΥΞΗ- ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΑΤ' ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΑΓΡΟΤΗ

Άρθρο 65

Με τις προτεινόμενες διατάξεις επιχειρείται η ρύθμιση θεμάτων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Ειδικότερα:

α) Με τις παραγράφους 1, 2 και 3 του άρθρου 65 τροποποιούνται διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 3874/2010 «Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων» (Α' 151) και του άρθρου 1 του ν. 2520/1997 «Μέτρα για τους νέους αγρότες, σύσταση Οργανισμού Γεωργικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Απασχόλησης και άλλες διατάξεις» (Α' 173), σε εφαρμογή του ν. 4336/2015 (Α' 94), με σκοπό την τροποποίηση του ορισμού του επαγγελματία αγρότη.

Ο ορισμός του επαγγελματία αγρότη αφορά την επαγγελματική δραστηριότητα των αγροτών της χώρας. Κρίνεται απαραίτητο να γίνει πιο αυστηρός ο ορισμός αυτός, ώστε να είναι ξεκάθαρο ότι όσα φυσικά ή νομικά πρόσωπα κατέχουν τον τίτλο του επαγγελματία αγρότη αντλούν το κυριότερο μέρος του ετήσιου εισοδήματός τους (τουλάχιστον το 50%) από την ενασχόληση τους στον αγροτικό χώρο.

β) Με το άρθρο αυτό ορίζεται ότι οι εξουσίες των εκκαθαριστών της εκκαθάρισης της Εταιρείας Αξιοποίησης Αγροτικής Γης ΑΕ (ΑΓΡΟΓΗ ΑΕ) που συνεστήθη με τα άρθρα 46 επ. του ν. 2637/1998 (ΦΕΚ 200Α), όπως τροποποιήθηκε με τις παραγράφους 23 και 24 του άρθρου 24 του ν. 2945/2001 (ΦΕΚ 223Α), η οποία είχε λυθεί και τεθεί σε εκκαθάριση με το άρθρο 2 του ν. 3895/2010 (ΦΕΚ 206Α), ανατίθενται στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η δε δικαστική και εξώδικη εκπροσώπηση της υπό εκκαθάριση ΑΓΡΟΓΗ ΑΕ ανατίθεται στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους. Αν και έχει παρέλθει πενταετία από τη θέση της εταιρείας (ΑΓΡΟΓΗ ΑΕ) σε καθεστώς εκκαθάρισης η εκκαθάριση δεν έχει ολοκληρωθεί λόγω εκκρεμών δικαστικών υποθέσεων στις οποίες εμπλέκεται η υπό εκκαθάριση ΑΓΡΟΓΗ ΑΕ, άλλοτε ως ενάγουσα και άλλοτε ως εναγόμενη, όπως προκύπτει και από όλες τις εκθέσεις διαχείρισης των εκκαθαριστών της. Η συνέχιση του έργου της εκκαθάρισης με τον τρόπο που διενεργείται σήμερα (αμοιβές εκκαθαριστών , ορκωτών ελεγκτών, δικηγόρων, λογιστών) παρουσιάζει δυσανάλογα υψηλό κόστος, αν σκεφτεί κανείς ότι η εξουσία των υφιστάμενων σήμερα εκκαθαριστών περιορίζεται αποκλειστικά στην επιμέλεια για δικαστική εκπροσώπηση της υπό εκκαθάριση ΑΓΡΟΓΗ ΑΕ και στην παρακολούθηση της πορείας των δικών που έχουν διανοιγεί. Ειδικώς μάλιστα

όταν ουδείς μπορεί να προβλέψει τον χρόνο που θα απαιτηθεί έως την τελική έκβαση των υποθέσεων αυτών, πολλές από τις οποίες βρίσκονται ακόμα στον πρώτο βαθμό δικαιοδοσίας.

γ) Με τις παραγράφους 5, 6, 7, 8 και 9, προτείνονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις για την προγραμματική περίοδο 2014 – 2020, και σε ό,τι αφορά τα Προγράμματα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) και Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας (ΕΠΑΛΘ), που είναι απαραίτητες τόσο για την εναρμόνιση ορισμένων θεμάτων με τα οριστικοποιημένα κείμενα των προγραμμάτων ευθύνης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΕΕ) όσο και για τη βέλτιστη υλοποίησή τους.

δ) Ειδικότερα, με την παράγραφο 5, επιδιώκεται η προσθήκη νέου εδαφίου στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 27 του ν. 4314/2014 (Α' 265), η οποία κρίνεται σκόπιμη για την απλοποίηση της διαδικασίας εγγραφής στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων πράξεων στο πλαίσιο του LEADER/CLLD του ΠΑΑ 2014-2020 και για την εναρμόνιση με τη σχετική εγκύκλιο του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού.

ε) Με την παράγραφο 6 επιδιώκεται η προσθήκη νέας παραγράφου στο τέλος του άρθρου 30 του ν. 4314/2014, η οποία κρίνεται σκόπιμη προκειμένου να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη λειτουργία τόσο των ΟΤΔ όσο και των Υποστηρικτικών Μηχανισμών για το μεταβατικό αυτό διάστημα, για την υλοποίηση των ανειλημμένων υποχρεώσεων του εγκεκριμένου ΠΑΑ 2014-2020 ώστε να ολοκληρωθούν τα συνεχιζόμενα έργα της περιόδου 2007 – 2013 με γρήγορο και αποτελεσματικό τρόπο και να ενεργοποιηθεί το νέο ΠΑΑ 2014 - 2020 χωρίς καθυστερήσεις, προς όφελος ανάπτυξης της υπαίθρου. Οι ρυθμίσεις αυτές δεν επιφέρουν καμία επιβάρυνση στον κρατικό προϋπολογισμό καθόσον για την ολοκλήρωση των έργων των ανειλημμένων υποχρεώσεων δεν θα καταβληθεί πρόσθετο ποσό στις ΟΤΔ, ενώ το ποσό που αφορά στην προπαρασκευαστική φάση του νέου LEADER / CLLD καθώς και στους Υποστηρικτικούς Μηχανισμούς θα καλύφθει από τους συγχρηματοδοτούμενους πόρους που προβλέπονται στο εγκεκριμένο ΠΑΑ 2014 – 2020.

στ) Με την παράγραφο 7 επιδιώκεται η προσθήκη νέας παραγράφου στο άρθρο 66 του ν. 4314/2014, η οποία κρίνεται σκόπιμη προκειμένου να υλοποιηθεί η πρόβλεψη του Συμφώνου Εταιρικής Σχέσης (ΣΕΣ) του ΠΑΑ 2014-2020 και του άρθρου 13 του Ν. 4314/14 για εκχώρηση αρμοδιοτήτων στις Περιφέρειες.

ζ) Με την παράγραφο 8 επιδιώκεται η προσθήκη νέας παραγράφου στο άρθρο 69 του ν. 4314/2014, η οποία κρίνεται σκόπιμη για την επιτάχυνση υλοποίησης μέτρων του ΠΑΑ και του ΕΠΑΛΘ στο πλαίσιο του νέου LEADER / CLLD.

η) Τέλος, με την παράγραφο 9, επιδιώκεται η διευκόλυνση της υλοποίησης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 αναφορικά με τις πληρωμές των δημοσίων έργων μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και ειδικότερα, παρέχοντας τη δυνατότητα καταβολής των ενισχύσεων από τον ΟΠΕΚΕΠΕ στους λογαριασμούς, εκτός των δικαιούχων και των αναδόχων των έργων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'**ΕΡΓΑΛΙΟΘΗΚΗ ΟΟΣΑ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΕΣΠΑ****Άρθρο 66**

Με τις προτεινόμενες διατάξεις επέρχονται ορισμένες τροποποιήσεις και συμπληρώσεις στο ν. 2969/2001 «Αιθυλική αλκοόλη και αλκοολούχα προϊόντα» (Α' 281), ως και στο ν.δ. της 29-12-1923 «Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των περί φορολογίας του ζύθου νόμων» (Α' 384) και συγκεκριμένα:

1) Με την παράγραφο 1, προτείνεται η τροποποίηση των διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 6 του ν.2969/2001 και η ελάττωση του προβλεπόμενου από αυτές ορίου στην ημερήσια παραγωγική δυναμικότητα των οινοπνευματοποιείων Β' κατηγορίας, προκειμένου για την αδειοδότησή τους, από 15.000 σε 10.000 λίτρα ανύδρου αλκοόλης.

Η διάταξη προτείνεται για λόγους ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας.

2) Με την παράγραφο 2, προτείνεται η αντικατάσταση και συμπλήρωση της παραγράφου 5 του άρθρου 9 του ν.δ. της 29-12-1923 «Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των περί φορολογίας του ζύθου νόμων» και καθορίζονται, κατά τρόπο ρητό και σαφή, οι διαδικασίες και διατυπώσεις όσον αφορά στην επιβολή κυρώσεων για τις παραβάσεις των νόμων περί φορολογίας του ζύθου, την κατάσχεση, δήμευση και απόδοση (ως και την παραγραφή τούτων), θέματα για τα οποία οι εν λόγω διατάξεις (άρθρο 9 παρ.5) παραπέμπουν στις σχετικές διατάξεις (άρθρα 22 και 27) του β.δ. της 14/18-2-1939 περί κώδικος των νόμων «περί φορολογίας του οινοπνεύματος», το οποίο όμως καταργήθηκε στο σύνολό του, αντικατασταθέν από το ν. 2969/2001 (άρθρο 16 αυτού).

Με την προτεινόμενη, λοιπόν, διάταξη (περίπτωση α' αυτής) προβλέπεται ότι όσον αφορά στα θέματα αυτά, εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις (άρθρα 13 και 14) του ισχύοντος σήμερα ν. 2969/2001, με την επιφύλαξη των περί λαθρεμπορίας διατάξεων του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν.2960/2001) στις παραβάσεις για τις οποίες συντρέχει περίπτωση εφαρμογής αυτών.

Η διάταξη προτείνεται για λόγους σαφήνειας, διαφάνειας και ασφάλειας του δικαίου.

Περαιτέρω, προτείνεται (περίπτωση β' της εν λόγω διάταξης) η εξαίρεση του τομέα του ζύθου και των προϊόντων ζύθου, από το πεδίο εφαρμογής (άρθρο 1, παρ. 1) του ν. 4235/2014, για τους ίδιους ως άνω λόγους σαφήνειας, διαφάνειας και ασφάλειας του δικαίου, αλλά και για ουσιαστικούς λόγους διασφάλισης του φορολογικού αντικειμένου, καθ' όσον ο ζύθος και τα προϊόντα ζύθου ως προϊόντα υποκείμενα σε ΕΦΚ καταλαμβάνονται, κατά τρόπο ολιστικό, σε όλα τα στάδια παραγωγής (από της εισαγωγής και κατεργασίας των πρώτων υλών μέχρι των τελικών προϊόντων), κατοχής, αποθήκευσης, μεταποίησης, διακίνησης και διάθεσης αυτών -συνεπώς δε και όσον αφορά στα θέματα που ρυθμίζονται από τον προαναφερθέντα ν.4235/2014 -από τις ρυθμίσεις των νόμων περί της φορολογίας του ζύθου, καθώς και του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν.2960/2001).

Και τούτο διότι για λόγους αντικειμενικούς, οφειλόμενους στην ίδια τη φύση των εν λόγω προϊόντων και στον τρόπο επιβολής του ΕΦΚ – όπως άλλωστε και προκειμένου για τον τομέα της αιθυλικής αλκοόλης και των αλκοολούχων ποτών (που έχει ήδη ρητά εξαιρεθεί από το πεδίο εφαρμογής του ν.4235/2014) – ο έλεγχος για τη διασφάλιση του φορολογικού αντικειμένου (ορθή επιβολή του ΕΦΚ και σύλληψη της φορολογητέας ύλης) είναι άρρηκτα συνυφασμένος με τον έλεγχο της ποιότητας και ταυτότητάς τους.

Άρθρο 67

Με την προτεινόμενη διάταξη, επέρχονται ορισμένες τροποποιήσεις σε διατάξεις του ν. 4303/2014 (Α' 231), [Παραγωγή και διάθεση ξυδιού] οι οποίες είναι απαραίτητες για λόγους διασφάλισης του φορολογικού αντικειμένου ύστερα από την επιβολή - με τον ν. 4346/2015 (άρθρο 13) ΕΦΚ - με μη μηδενικό συντελεστή στον οίνο καθώς και στα προϊόντα του κωδικού ΣΟ 2206 (άλλα ποτά από ζύμωση εκτός από το κρασί και τη μπύρα), προϊόντα που περιλαμβάνονται μεταξύ των πρώτων υλών παραγωγής ξυδιού και οι οποίες, παραλαμβανόμενες από τα οξοποιεία προς κατεργασία και οξοποίηση, απαλλάσσονται του ΕΦΚ.

Ετσι, με την προτεινόμενη διάταξη, προβλέπεται η επέκταση των ήδη προβλεπομένων από τις εν λόγω διατάξεις του ν. 4303/2014 όρων και διαδικασιών ελέγχου ως και κυρώσεων, για την παραλαμβανόμενη (επίσης με απαλλαγή από τον ΕΦΚ) από τα οξοποιεία προς κατεργασία και οξοποίηση αιθυλική αλκοόλη (αιθυλική αλκοόλη γεωργικής προέλευσης, αποστάγματα, προϊόντα απόσταξης κλπ), και για τις λοιπές πρώτες ύλες παραγωγής όξους στις οποίες, αυτούσιες ή στα παραγόμενα ενδιάμεσα από την κατεργασία αυτών στα οξοποιεία προϊόντα, επιβάλλεται πλέον (με την εφαρμογή του ν. 4346/2015) ΕΦΚ με μη μηδενικό συντελεστή.

Άρθρο 68

Η προτεινόμενη διάταξη εισάγει επέκταση της λιανικής πώλησης ορισμένης ειδικής κατηγορίας φαρμάκων για τα οποία δεν απαιτείται συνταγογράφηση (ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ.). Αυτή η επέκταση κρίνεται επωφελής, για τον τελικό καταναλωτή, καθώς διευρύνονται τα σημεία της πρόσβασης σε συγκεκριμένα φαρμακευτικά προϊόντα.

Δεδομένου του αναλυτικού και αυστηρού νομικού πλαισίου που προβλέπεται στα άρθρα 12 παρ. 1 και 13 παρ. 1 του ν.δ. 96/1973 (Α'172), 4 παρ. 1 του ν. 1963/1991 (Α'138) και άλλες διατάξεις που επιφυλάσσει το μονοπώλιο στην πώληση φαρμάκων από φαρμακεία, κρίνεται απαραίτητο να υπάρχει πρόβλεψη για την δημιουργία μία νέα υποκατηγορίας εντός της ήδη θεσπισμένης από την Ευρωπαϊκή νομοθεσία κατηγορίας των ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ. Αυτή η υποκατηγορία λαμβάνει την νέα ονομασία: Γενικής Διάθεσης Φάρμακα (ΓΕ.ΔΙ.ΦΑ.)

Με την προτεινόμενη διάταξη, ρυθμίζονται ζητήματα της διαδικασίας κατάταξης σε εναρμόνιση προς το ευρωπαϊκό πλαίσιο και την εθνική νομοθεσία περί νόμιμης παραγωγής και κυκλοφορίας φαρμάκων που προορίζονται για ανθρώπινη

χρήση. Ο ΕΟΦ αποτελεί τον βασικό εθνικό φορέα για την έκδοση των σχετικών αδειών, βάσει των οποίων θα γίνει η κατάταξη των προϊόντων αυτών.

Επίσης παρέχεται ειδική νομοθετική εξουσιοδότηση στον Υπουργό Υγείας για την έκδοση κανονιστικής πράξης, που θα ορίζει λεπτομέρειες ως προς τα επιστημονικά κριτήρια κατάταξης αυτών των φαρμάκων, τη διαδικασία έγκρισης, τα σημεία πώλησης και τις λοιπές συνθήκες-όρους της διάθεσής τους στο κοινό. Ως προς το τμήμα της απόφασης ή των αποφάσεων του Υπουργού Υγείας που καθορίζουν τα σημεία πώλησης δεν απαιτείται τήρηση της διαδικασίας του άρθρου 14 παρ.4 του ν.1316/1983 (Α'3), δηλ. γνωμοδότηση του ΕΟΦ.

Η παρ.5 προβλέπει την δυνατότητα επικαιροποίησης του καταλόγου των ΓΕΔΙΦΑ, σύμφωνα με την ισχύουσα διαδικασία κατάταξης.

Οι παρ.6 και 7 απαγορεύουν ρητώς την πώληση των ΓΕ.ΔΙ.ΦΑ., από συγκεκριμένη κατηγορία φορέων και ρυθμίζουν το πλαίσιο διοικητικών και ποινικών κυρώσεων για την παράβαση της νομοθεσίας περί λιανικής πώλησης ΓΕΔΙΦΑ, αλλά και νομοθετική εξουσιοδότηση για ειδικότερες χρηματικές κυρώσεις για τις παραβάσεις.

Η παρ.8 εισάγει την εφαρμογή των συνόλου της φαρμακευτικής νομοθεσίας και για τα ΓΕ.ΔΙ.ΦΑ, για τα οποία η μοναδική παρέκκλιση εκ της κείμενης νομοθεσίας που επιτρέπεται είναι η πώλησή τους σε καταστήματα εκτός των φαρμακείων.

Άρθρο 69

Με την τροποποίηση της παραγράφου 1 του άρθρου 58 παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού για την έκδοση απόφασης για την αναδιάρθρωση και των λοιπών Ειδικών Υπηρεσιών του Μέρους Ι του ν. 4314/14.

Με την προσθήκη της παραγράφου 12 παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και στον εκάστοτε συναρμόδιο Υπουργό για έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης για τη ρύθμιση διαχειριστικών θεμάτων και ζητημάτων σχετιζόμενων με την χρηματοδότηση και υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων πράξεων.

Με την προσθήκη της παραγράφου 13 παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού για τη σύσταση ομάδων εργασίας με αντικείμενο σχετικό με την εφαρμογή του ν. 4314/2014.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ 4354/2015 (Α'176) – ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ – ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Γενικές Παρατηρήσεις

Με τις παρούσες διατάξεις τροποποιείται το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο για την πώληση απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις που χορηγήθηκαν από αδειοδοτούμενα από την

Τράπεζα της Ελλάδος πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα προς την κατεύθυνση της εναρμόνισής του με τις ευρωπαϊκές καλύτερες πρακτικές και ταυτόχρονα της ενίσχυσης της υφιστάμενης προστασίας των δανειοληπτών, είτε φυσικών προσώπων είτε νομικών, κατοχυρώνοντας τα υφιστάμενα δικαιώματά τους και παρέχοντας ουσιαστικές εγγυήσεις τόσο κατά την πώληση των εις βάρος τους απαιτήσεων όσο και στο επίπεδο της μετέπειτα διαχείρισής της από τους νέους αποκτώντες. Η θεσμοθέτηση της πώλησης από τα παραπάνω αναφερόμενα ιδρύματα απαιτήσεων και από δάνεια και πιστώσεις που εξυπηρετούνται, πραγματοποιείται στο πλαίσιο του γενικότερου πνεύματος εκσυγχρονισμού και εναρμόνισης με τις ευρωπαϊκές αλλά και διεθνείς πρακτικές, διευκολύνοντας με τον τρόπο αυτό την δημιουργία μίας αγοράς, η οποία λειτουργεί με όρους διαφάνειας και ορθολογικά αποσκοπώντας στη δημιουργία ενός νέου αναπτυξιακού κύκλου για την ελληνική οικονομία. Υπ' αυτή την έννοια παρέχονται στα πιστωτικά ιδρύματα τα θεσμικά εργαλεία αξιοποίησης του χαρτοφυλακίου τους, καθώς θα έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν είτε την εφαρμογή του νόμου περί τιτλοποίησης απαιτήσεων (Ν. 3156/2003) όπου επιτρέπεται και η τιτλοποίηση απαιτήσεων που εξυπηρετούνται, είτε το θεσμικό πλαίσιο που προκρίνεται με το παρόν σχέδιο νόμου.

Στο πλαίσιο αυτό και δεδομένης ωστόσο της έντονα ανταγωνιστικής αγοράς του ευρωπαϊκού χώρου, κρίνεται απαραίτητη η θέσπιση ενός σύγχρονου, πλήρους, αλλά και συμβατού με την οικογένεια δικαίων στην οποία ανήκει το ελληνικό δικαιο πλέγματος διατάξεων, που θα διασφαλίσει τη δημιουργία μίας εξωχρηματιστηριακής αγοράς απαιτήσεων και θα κατοχυρώνει ταυτόχρονα τα υφιστάμενα δικαιώματα όλων των οφειλετών, με ιδιαίτερη πρόνοια για τη διασφάλιση των ουσιαστικών και δικονομικών δικαιωμάτων τους.

Η δημιουργία μίας τέτοιας αγοράς θα είναι ωφέλιμη τόσο για τα πιστωτικά ιδρύματα όσο και για τους οφειλέτες. Το πιστωτικό ίδρυμα θα μπορεί να ενισχύσει άμεσα τη ρευστότητά του εισπράττοντας άμεσα ένα τμήμα της αμοιβής του, το οποίο είναι αμφίβολο αν θα το εισέπραττε με αναγκαστική εκτέλεση και σε κάθε περίπτωση θα το εισέπραττε πολύ αργότερα. Παράλληλα, το ήδη θεσμοποιημένο αυστηρό καθεστώς εποπτείας των εταιριών διαχείρισης από την Τράπεζα της Ελλάδος ενισχύεται και ρητά καθορίζεται μεταξύ άλλων και η υποχρέωσή τους να τηρούν τον Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών, ώστε να διασφαλίζεται ότι σε κάθε περίπτωση δεν θα χειροτερεύσει η νομική ή πραγματική θέση του οφειλέτη μόνο και μόνο λόγω της μεταβίβασης της οφειλής του ή της ανάθεσής της προς διαχείριση.

Ταυτόχρονα, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις παρέχεται ειδική μέριμνα σχετικά με τη μεταβίβαση δανείων τα οποία έχουν εξασφάλιση την κύρια κατοικία του δανειολήπτη, ανεξαρτήτως της φύσης του δανείου. Ειδικότερα, για όλα τα δάνεια με υποθήκη ή προσημείωση υποθήκης σε πρώτη κατοικία, η αντικειμενική αξία της οποίας δεν υπερβαίνει τις 140.000 €, αναστέλλεται πλήρως η δυνατότητα μεταβίβασης μέχρι τις 31/12/2017. Το μεταβατικό αυτό χρονικό διάστημα, δίδεται ώστε να υπάρξει σταδιακή απελευθέρωση της σχετικής αγοράς και να δοθεί η δυνατότητα ενίσχυσης του υπάρχοντος προστατευτικού πλαισίου.

Αιτιολογική Έκθεση κατ' άρθρο:

Άρθρο 70

Με την παράγραφο 1 αντικαθίστανται τα άρθρα 1,2 και 3 του Ν. 4354/2015.

Με το νέο άρθρο 1 ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με την αδειοδότηση και την εποπτεία των εταιριών διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια πιστώσεις που χορηγούν πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα που αδειοδοτούνται από την Τράπεζα της Ελλάδος καθώς και ζητήματα με τις εταιρίες απόκτησης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις.

Με την παράγραφο 1 α του νέου άρθρου 1 καθορίζεται το είδος των εταιριών στις οποίες δύναται να ανατεθεί η διαχείριση των απαιτήσεων ή προς τις οποίες δύναται να μεταβιβασθούν απαιτήσεις από δάνεια και πιστώσεις. Συγκεκριμένα, η διαχείριση απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις θα επιτρέπεται να λαμβάνει χώρα μόνο από ανώνυμες εταιρίες ειδικού και αποκλειστικού σκοπού, που θα εδρεύουν στην Ελλάδα ή από εταιρίες που έχουν νομικό τύπο που επιτρέπεται για τα πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση όπως αυτό καθορίζεται στην Οδηγία 2013/36 ΕΕ. Οι τελευταίες θα πρέπει να διατηρούν υποκατάστημα στην Ελλάδα με βάση και την παράγωγο της οδηγίας ευρωπαϊκή νομολογία. Με αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται η συνεχής, αδιάλειπτη και ουσιαστική εποπτεία των εταιριών διαχείρισης από την Τράπεζα της Ελλάδος. Η προϋπόθεση οι εταιρίες αυτές να είναι αποκλειστικού σκοπού, διασφαλίζει το ακεραίο της δραστηριότητάς και λειτουργίας τους και δρα προληπτικά αποκλείοντας γεγονότα που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό και μονοπωλιακές ή ολιγοπωλιακές καταστάσεις.

Με την παράγραφο 1 β του νέου άρθρου 1 καθορίζεται το είδος των εταιριών οι οποίες δύναται να αγοράσουν απαιτήσεις από τα παραπάνω ιδρύματα εξαιρώντας ρητά τις εταιρίες που έχουν έδρα σε κράτη μη συνεργάσιμα και σε κράτη με ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς, όπως αυτά ορίζονται κάθε φορά στις σχετικές Αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών.

Με τις παραγράφους 2 έως 9 του νέου άρθρου 1 ρυθμίζονται σε γενικές γραμμές οι όροι, προϋποθέσεις και τα δικαιολογητικά χορήγησης της σχετικής άδειας για την άσκηση των δραστηριοτήτων που εμπίπτουν στο πλαίσιο της διαχείρισης απαιτήσεων, ενώ για την εξειδίκευση αυτών παρέχεται εξουσιοδότηση στην Τράπεζα της Ελλάδος (παράγραφος 23). Η άδεια χορηγείται από την Τράπεζα της Ελλάδος, ύστερα από εξέταση της τήρησης των τιθέμενων προδιαγραφών και αφού προηγηθεί η απλή γνώμη Τριμελούς Επιτροπής που συστήνεται με Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας Ανάπτυξης και Τουρισμού και Οικονομικών. Για τη λήψη της σχετικής άδειας, είναι απαραίτητη η πιστοποίηση της ταυτότητας των φυσικών και νομικών προσώπων που κατέχουν άμεσα ή έμμεσα ποσοστό ή δικαιώματα ψήφου ίσα ή μεγαλύτερα από 10% στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας, της ταυτότητας των νομικών και φυσικών προσώπων που ασκούν έλεγχο στην εταιρία κατά την έννοια του άρθρου 23 παρ. 5 του Ν. 4261/2014, ώστε να διασφαλίζεται η διαφάνεια των εν λόγω εταιριών και να περιορίζεται ο κίνδυνος νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες. Συμπεριλαμβάνεται ακόμα η πιστοποίηση της ταυτότητας των μελών του διοικητικού συμβουλίου ή των διοικούντων της εταιρείας. Με σκοπό τη διασφάλιση της μέγιστης προστασίας των δικαιωμάτων των δανειοληπτών, για τη χορήγηση της άδειας κατατίθεται στην ΤτΕ εμπεριστατωμένη έκθεση στην οποία καταγράφονται διεξοδικά οι βασικές αρχές και μέθοδοι που θα εφαρμόζονται κατά τη διαχείριση των απαιτήσεων.

Επιπρόσθετα, κρίνεται απαραίτητο, κατά το στάδιο αδειοδότησης, οι ενδιαφερόμενες για λήψη άδειας για λειτουργία εταιρίας διαχείρισης από την Τράπεζα της Ελλάδος, να

προσκομίζουν επιχειρηματικό πλάνο στο οποίο θα παραθέτουν αφενός μεθόδους αναδιάρθρωσης δανείων εναλλακτικές της εκτέλεσης, και αφετέρου θα παρουσιάζουν επιτυχείς αναδιαρθρώσεις δανείων που έχουν κάνει στο παρελθόν, αποδεικνύοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την εμπειρία τους στον τομέα αυτό, που εξ αντικειμένου δεν θα πρέπει να περιορίζεται στη διά αναγκαστικής εκτέλεσης είσπραξη των οφειλόμενων.

Ειδική μνεία πρέπει να προβλέπεται για δανειολήπτες που εντάσσονται σε κοινωνικά ευπαθείς ομάδες σύμφωνα και με τις ρυθμίσεις του Κώδικα Δεοντολογίας του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 4224/2013.

Για τη χορήγηση της άδειας είναι απαραίτητη επίσης η θεμελίωση της αξιοπιστίας της αιτούμενης εταιρείας, όσον αφορά τόσο την καταλληλότητα των στελεχών της, όσο και την κεφαλαιακή της επάρκεια, ώστε να διαφυλαχθεί η χρηματοπιστωτική σταθερότητα και η τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού. Αλλαγές στη σύνθεση του μετοχικού κεφαλαίου, οφείλουν να γνωστοποιούνται στην Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία τις εξετάζει υπό το πρίσμα της ανάγκης διασφάλισης της ορθής και συνετούς διοίκησης της εταιρείας. Για λόγους δημοσιότητας και διαφάνειας, η ΤτΕ διατηρεί στην επίσημη ιστοσελίδα της πλήρως ενημερωμένο κατάλογο με όλες τις αδειοδοτημένες εταιρείες.

Με τις παραγράφους 10 έως 13 του νέου άρθρου 1 ρυθμίζονται οι όροι τερματισμού των δραστηριοτήτων της εταιρείας και αναστολής και ανάκλησης της άδειας της εταιρείας. Όσον αφορά τον τερματισμό δραστηριοτήτων, ισχύουν τα όσα προβλέπονται για όλες τις ανώνυμες εταιρίες. Αναστολή της χορηγηθείσας άδειας αποφασίζει η ΤτΕ σε περίπτωση παράβασης είτε του τιθέμενου ρυθμιστικού πλαισίου, των Πράξεων της ΤτΕ ή των όρων της σύμβασης μεταβίβασης ή διαχείρισης δανειακών απαιτήσεων. Κατά την περίοδο αναστολής η εταιρία θα προβαίνει μόνο σε όσες πράξεις της επιτρέπονται ρητώς από τη σχετική απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης της εταιρείας, η ΤτΕ δύναται να προβεί στην ανάκληση της σχετικής άδειας. Η ανάκληση δύναται να επιστευτεί και στις περιπτώσεις όπου ότι η εταιρεία εξασφάλισε την άδεια βάσει ψευδών ή παραπλανητικών στοιχείων ή με οποιοδήποτε άλλο αντικανονικό τρόπο ή υπέβαλε, γνωστοποίησε ή άλλως δημοσιοποίησε με οποιοδήποτε τρόπο ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες ή ψευδή ή παραπλανητικά στοιχεία ή έντυπα. Επίσης προβλέπεται ανάκληση της άδειας λειτουργίας, αν διαπιστώνεται ότι η εταιρία χρησιμοποιείται ως μέσο για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή αν τα έσοδά της χρησιμοποιούνται για την τέλεση εγκληματικών δραστηριοτήτων. Σε περίπτωση ανάκλησης λειτουργίας εφαρμόζεται το άρθρο 145 του Ν. 4261/2014 «Ειδική Εκκαθάριση πιστωτικών ιδρυμάτων».

Με την παράγραφο 14 του νέου άρθρου 1 θεσπίζεται το πλαίσιο εποπτείας των εταιρειών διαχείρισης απαιτήσεων δανείων και πιστώσεων από την Τράπεζα της Ελλάδος με στόχο τη διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας στη χώρα.

Με την παράγραφο 15 του νέου άρθρου 1 ορίζεται το ύψος του ελάχιστου μετοχικού κεφαλαίου το οποίο οφείλει να διατηρεί η εταιρεία η οποία εξαγοράζει δανειακές συμβάσεις / πιστώσεις από δάνεια, στις εκατό χιλιάδων (100.000) Ευρώ, ενώ προβλέπεται δυνατότητα ελάττωσης του κεφαλαίου αυτού στα πλαίσια εγκεκριμένου σχεδίου τερματισμού δραστηριότητας.

Με την παράγραφο 16 του νέου άρθρου 1 ρυθμίζονται ζητήματα του διοικητικού συμβουλίου, και συγκεκριμένα, η δυνατότητα παύσης εκ μέρους της ΤτΕ μελών του ΔΣ, εντός του πλαισίου της άσκησης εποπτείας.

Με την παράγραφο 17 του νέου άρθρου 1 θεσπίζεται η υποχρέωση υποβολής στην ΤτΕ αντιγράφου του ισολογισμού, του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως και άλλων στοιχείων που ενδεικτικά απαριθμούνται στο εδάφιο α. Τα στοιχεία αυτά μπορούν να εξειδικευτούν με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος και θεωρούνται απαραίτητα για τους σκοπούς της άσκησης του προληπτικού ελέγχου και εποπτείας.

Με την παράγραφο 18 του νέου άρθρου 1 ενισχύονται οι αρμοδιότητες της ΤτΕ στο πλαίσιο άσκησης της σχετικής εποπτείας, καθώς της παρέχεται η δυνατότητα διεξαγωγής επιτόπιων ελέγχων και πρόσβασης στα αρχεία της εταιρείας.

Στην παράγραφο 19 του νέου άρθρου 1 προβλέπεται καταβολή ετήσιου τέλους από κάθε εταιρία προς την Τράπεζα της Ελλάδος για την κάλυψη των εξόδων που σχετίζονται με τη διεξαγωγή των εποπτικών της λειτουργιών και εξουσιοδοτείται η ΤτΕ να προσδιορίσει το ύψος, το χρόνο και τον τρόπο καταβολής του τέλους αυτού.

Με την παράγραφο 20 του νέου άρθρου 1 θεσπίζεται η δυνατότητα χορήγησης εκ μέρους των εταιρειών του προτεινόμενου πλαισίου, και ύστερα από λήψη άδειας από την ΤτΕ, δανείων ή πιστώσεων με σκοπό την αναχρηματοδότηση των οφειλών. Εισάγεται αποκλειστική δικαιοδοσία των αρμόδιων κατά τόπο Ελληνικών Δικαστηρίων για τις διαφορές που προκύπτουν από τη σύμβαση και η οποία καλύπτει και τις συναφείς αξιώσεις που απορρέουν από τη συγκεκριμένη έννομη σχέση καθώς και σε αυτές που στηρίζονται στις περί αδικοπραξιών διατάξεις. Επίσης τα δάνεια αυτά λογίζονται ως τραπεζικά και συνεπώς εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ν. 128/1975 αναφορικά με την εισφορά που προβλέπεται σε αυτόν. Υπεύθυνες για την απόδοση της εισφοράς αυτής είναι οι εταιρίες διαχείρισης, όπως ρητά προβλέπεται και στο άρ. 3 παρ. 3 του παρόντος.

Με την παράγραφο 21 του νέου άρθρου 1 προβλέπεται άρση του τραπεζικού απορρήτου, στο μέτρο που η άρση είναι αναγκαία για τις ανάγκες της διαχείρισης. Η ρύθμιση κρίθηκε απαραίτητη, καθώς η προβολή τραπεζικού απορρήτου θα μπορούσε να οδηγήσει σε αδυναμία της εταιρίας να διεκπεραιώσει τη διαχείριση. Ταυτόχρονα όμως τίθενται όρια στην άρση τόσο του τραπεζικού απορρήτου όσο και στην ανακοίνωση προσωπικών δεδομένων του οφειλέτη στην εταιρία διαχείρισης, καθώς αυτά επιτρέπονται μόνο στο μέτρο που είναι αναγκαία για τους σκοπούς της διαχείρισης. Εφαρμόζονται κατ' αναλογία οι διατάξεις της παρ. 20 και 21 του άρθρου 10 του Ν. 3156/2003.

Η παράγραφος 22 του νέου άρθρου 1 ενισχύει τη θέση του δανειολήπτη, καθώς διασφαλίζεται ότι τόσο η εφαρμογή του ρυθμιστικού πλαισίου προστασίας του καταναλωτή, όσο και η ειδική μέριμνα που προβλέπεται σε διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας για ευπαθείς ομάδες, ενδεικτικά στο Ν. 4224/2014 (Κώδικας Δεοντολογίας), θα εφαρμόζεται και στην περίπτωση μεταβίβασης ή ανάθεσης της διαχείρισης σε εταιρία, η οποία χωρίς ειδική διάταξη θα ήταν αμφίβολο αν υπάγεται στα πεδία εφαρμογής των ρυθμίσεων αυτών.

Η παράγραφος 23 του νέου άρθρου 1 εξουσιοδοτεί την Τράπεζα της Ελλάδος να εξειδικεύσει τα κριτήρια, τις προϋποθέσεις, τα δικαιολογητικά και όλα τα έγγραφα που απαιτούνται για τη χορήγηση της άδειας της παραγράφου 1.

Με την παράγραφο 24 του νέου άρθρου 1 ρυθμίζεται το ζήτημα της δικαστικής προστασίας κατά των πράξεων της ΤτΕ, που εκδίδονται κατ' εφαρμογή του άρθρου αυτού.

Με την παράγραφο 25 του νέου άρθρου 1 επιδιώκεται να διασφαλιστεί ότι η εκχώρηση απαιτήσεων δεν θα συγκαλύπτει νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές

δραστηριότητες υποχρεώνοντας τις Εταιρίες Διαχείρισης να λάβουν όλα τα μέτρα επιμέλειας που βαρύνουν τα χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς κατά το Ν. 3691/2008. Προβλέπεται πως οι πληροφορίες της περ. β της παρ. 1 του άρ. 13 του Ν. 3691/2008 (δηλαδή η ταυτότητα του πραγματικού δικαιούχου της εταιρίας-πελάτη) είναι διαθέσιμες στον δανειολήπτη, ώστε να μπορεί να εξακριβώσει μήπως ο πραγματικός δικαιούχος της απαίτησης είναι κάποια ανταγωνιστική επιχείρηση.

Με την παράγραφο 1 του νέου άρθρου 2 ορίζεται αποκλειστικώς και περιοριστικά το πεδίο εφαρμογής της ρύθμισης, σύμφωνα με την οποία προβλέπεται ότι η διαχείριση απαιτήσεων από συμβάσεις δανείων και πιστώσεων, δύναται να ανατίθεται σε εταιρείες του άρθρου 1 παρ. 1^α του νόμου.

Με την παράγραφο 2 του νέου άρθρου 2 προβλέπεται ως συστατικός τύπος της σύμβασης ανάθεσης διαχείρισης ο έγγραφος καθώς και το ελάχιστο περιεχόμενο αυτής. Με την προτεινόμενη ρύθμιση επιχειρείται η κατ' ελάχιστον ρύθμιση του πλαισίου, η τυποποίηση και εξειδίκευση των απαιτούμενων στοιχείων ώστε να διασφαλίζεται η προστασία των μικρών δανειοληπτών. Ιδιαίτερης σημασίας χρήζει το σημείο (β) στο οποίο ορίζεται το περιεχόμενο της διαχείρισης, το οποίο μπορεί να συνίσταται ιδίως στην νομική και λογιστική παρακολούθηση, την είσπραξη, τη διενέργεια διαπραγματεύσεων με τους οφειλέτες των προς διαχείριση απαιτήσεων και τη σύναψη συμβάσεων συμβιβασμού κατά την έννοια των άρθρων 871-872 ΑΚ ή ρύθμισης και διακανονισμού οφειλών σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας που έχει θεσπισθεί με την υπ' αριθ. 116/25.8.2014 Απόφαση της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων της Τράπεζας της Ελλάδος κατ' εφαρμογή του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 4224/2013, όπως εκάστοτε ισχύει. Επίσης, εν συνεχεία στο σημείο (γ) προβλέπεται ότι στη σύμβαση θα πρέπει να υπάρχει όρος ο οποίος θα ορίζει την καταβλητέα αμοιβή διαχείρισης, η οποία σε κάθε περίπτωση δεν θα μπορεί να μετακυλιέται στον υπόχρεο καταβολής της απαίτησης. Αντίγραφο της συμβάσεως κοινοποιείται στην Τράπεζα της Ελλάδος εντός δέκα ημερών από την υπογραφή της.

Με την παράγραφο 3 του νέου άρθρου 2 παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση στην Τράπεζα της Ελλάδος να εξειδικεύει περαιτέρω με απόφασή της το ελάχιστο περιεχόμενο της σύμβασης ανάθεσης διαχείρισης και της ανατίθεται η αρμοδιότητα να ελέγχει προληπτικά τα σχέδια των συμβάσεων πριν την υπογραφή τους. Σημειώνεται, ωστόσο, ότι ο εν λόγω έλεγχος δεν υποκαθιστά τη δικαστική κρίση.

Με την παράγραφο 4 του νέου άρθρου 2 ρυθμίζονται τα θέματα ενεργητικής και παθητικής νομιμοποίησης για την εξωδικαστική και ενώπιον των Δικαστηρίων παράσταση των Εταιρειών Διαχείρισης οι οποίες θα νομιμοποιούνται, ως μη δικαιούχοι διάδικοι, να ασκούν κάθε ένδικο βοήθημα και να προβαίνουν σε κάθε άλλη δικαστική ενέργεια για την είσπραξη των υπό διαχείριση απαιτήσεων, καθώς και να κινούν, παρίστανται ή συμμετέχουν σε προπρωχευτικές διαδικασίες εξυγίανσης, πτωχευτικές διαδικασίες αφερεγγυότητας, διαδικασίες διευθέτησης οφειλών και ειδικής διαχείρισης των άρθρων 61 επ. του ν. 4307/2014.

Με την παράγραφο 5 του νέου άρθρου 2 ορίζεται ότι οι Εταιρείες Διαχείρισης δύνανται για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου να προσλαμβάνουν Εταιρείες Ενημέρωσης Οφειλετών για Ληξιπρόθεσμες Οφειλές, που λειτουργούν σύμφωνα με τον ν. 3758/2009, ή αντίστοιχου σκοπού εταιρίες που λειτουργούν σε κράτος μέλος της ΕΕ ή κράτος του ΕΟΧ, και ότι δεσμεύονται και οι ίδιες από τις διατάξεις του παραπάνω νόμου, αλλά και από τις προστατευτικές για τον δανειολήπτη διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας

περί προστασίας του καταναλωτή, του Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών και τους κανόνες που διέπουν τη χορήγηση δανείων και πιστώσεων από πιστωτικά ιδρύματα.

Με την παράγραφο 1 του νέου άρθρου 3 ορίζεται ο έγγραφος τύπος ως ο συστατικός των συμβάσεων πώλησης και μεταβίβασης απαιτήσεων και το αντικείμενο αυτών, το οποίο, κατά περίπτωση, δύναται να είναι μεμονωμένες απαιτήσεις ή ομάδες απαιτήσεων. Επίσης, προβλέπεται ρητά ότι στην περίπτωση των ομάδων απαιτήσεων δεν εφαρμόζεται το άρθρο 479 ΑΚ για την ευθύνη αποκτώντος περιουσία ή επιχείρηση. Τέλος, ρυθμίζονται διάφορα θέματα δια πάραπομπής στον Αστικό Κώδικα.

Με την παράγραφο 2 του νέου άρθρου 3 προβλέπεται ρητά ότι εντός δώδεκα (12) μηνών πριν την προσφορά προς πώληση των απαιτήσεων των πιστωτικών ή χρηματοδοτικών ιδρυμάτων, πρέπει να έχει προσκληθεί με εξώδικη πρόσκληση ο δανειολήπτης και ο εγγυητής να διακανονίσει τις οφειλές του βάσει γραπτής πρότασης ρύθμισης με συγκεκριμένους όρους αποπληρωμής. Η ρύθμιση αποσκοπεί στο να αποτρέψει τον αιφνιδιασμό των οφειλετών, στους οποίους δίνεται η ευκαιρία να ρυθμίσουν την οφειλή τους πριν η κατ' αυτών απαίτηση εκχωρηθεί στις εταιρείες μεταβίβασης του άρθρου 1 του νομοσχεδίου. Στην ίδια αποτροπή του αιφνιδιασμού αποσκοπεί και η απαίτηση μεσολάβησης ενός μέγιστου χρονικού διαστήματος 12 μηνών ανάμεσα στην πρόταση και την εκχώρηση, ώστε να μην απέχουν τα δύο γεγονότα μεταξύ τους ιδιαίτερα μεγάλο χρονικό διάστημα. Από τη ρύθμιση εξαιρούνται οι επίδικες και οι επιδικασθείσες απαιτήσεις, καθώς και οι απαιτήσεις κατά μη συνεργάσιμων δανειοληπτών, καθώς στη μεν πρώτη περίπτωση δεν μπορεί να γίνει λόγος για αιφνιδιασμό, στη δε περίπτωση των μη συνεργάσιμων δανειοληπτών δεν θα εξυπηρετούσε σε τίποτε η αποστολή πρόσκλησης. Επιπλέον, προβλέπεται ρητά ότι κάθε νέος εκδοχέας απαιτήσεων από μη εξυπηρετούμενα δάνεια και πιστώσεις του άρθρου 1 παρ. 1 του παρόντος νομοσχεδίου οφείλει να εκκινεί εκ νέου τη Διαδικασία Επίλυσης Απαιτήσεων (ΔΕΚ) του Κώδικα Δεοντολογίας του Ν. 4224/2013. Η ρύθμιση αυτή χορηγεί στους δανειολήπτες μία νέα δυνατότητα εξεύρεσης εξωδικαστικής λύσης, με ευνοϊκότερους όρους αποπληρωμής της οφειλής τους, κάθε φορά που η απαίτηση κατ' αυτών αποκτάται από νέο δικαιούχο.

Με τις παραγράφους 3 και 4 του νέου άρθρου 3 ρυθμίζονται τα θέματα της καταχώρησης της περίληψης των συμβάσεων πώλησης ή μεταβίβασης απαιτήσεων και των αποτελεσμάτων αυτής σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 2844/2000 για συμβάσεις επί κινητών ή απαιτήσεων υποκείμενες σε δημοσιότητα και άλλες συμβάσεις παροχής ασφάλειας. Επίσης, προβλέπεται ρητά ότι ειδικές συμφωνίες περί ανεκχώρητου των απαιτήσεων μεταξύ μεταβιβάζοντος πιστωτικού ή χρηματοδοτικού ιδρύματος και δανειοληπτών δεν αντιτάσσονται στον εκδοχέα. Έτσι αποτρέπεται η κατ' άρθρο 466 Α.Κ. εμπράγματη ενέργεια της συμφωνίας περί ανεκχώρητου, διατηρούμενης πάντως της ενοχικής της ενέργειας κατά τη γενική διάταξη του άρθρου 177 Α.Κ. Περαιτέρω, προβλέπεται ότι ο εκχωρητής καθίσταται αντίκλητος του εκδοχέα, ώστε να μην δυσχεραίνεται η επίδοση οποιουδήποτε εγγράφου από τον οφειλέτη. Τέλος, ρυθμίζονται θέματα της αναγγελίας και της καταχώρησης στο δημόσιο βιβλίο του άρθρου 3 του ν. 2844/2000 και ειδικότερα ότι αυτή γίνεται προς τους οφειλέτες και τους εγγυητές με κάθε πρόσφορο μέσο, ότι πριν από την καταχώρηση δεν αποκτώνται έναντι τρίτων δικαιώματα που απορρέουν από τη μεταβίβαση και ότι η καταβολή προς το πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα πριν από την αναγγελία ελευθερώνει τον δανειολήπτη έναντι του μεταβιβάζοντος και των ελκόντων δικαιώματα από την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος

νομοσχεδίου. Επίσης ρητά προβλέπεται ότι την εισφορά του Ν. 128/1975 για τα μεταβιβαζόμενα δάνεια, οφείλουν να αποδίδουν οι Εταιρίες Διαχείρισης.

Με την παράγραφο 5 του νέου άρθρου 3 προβλέπεται ρητά η απαγόρευση της καταπιστευτικής μεταβίβασης των απαιτήσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του παρόντος νομοσχεδίου. Επίσης, ορίζεται ότι επιτρέπεται η αναπροσαρμογή ή πίστωση του τιμήματος της πώλησης και η υπαναχώρηση από τη σύμβαση πώλησης κατά τους όρους της συμβάσεως και των σχετικών διατάξεων του Αστικού Κώδικα.

Με την παράγραφο 6 του νέου άρθρου 3 ρυθμίζονται οι διατυπώσεις δημοσιότητας που πρέπει να τηρούνται όταν η μεταβιβαζόμενη απαίτηση ασφαλίζεται με υποθήκη ή προσημείωση υποθήκης ή ενέχυρο ή άλλο παρεπόμενο δικαίωμα ή προνόμιο, το οποίο έχει υποβληθεί σε δημοσιότητα με καταχώριση σε δημόσιο βιβλίο ή αρχείο. Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι στις περιπτώσεις αυτές για τη σημείωση της μεταβολής του δικαιούχου είναι απαραίτητη η καταχώριση της βεβαίωσης στο δημόσιο βιβλίο του άρθρου 3 του ν. 2844/2000 και σχετική μνεία σε περίληψη του εμπράγματος βάρους, του παρεπόμενου δικαιώματος ή του προνομίου και ότι από την καταχώριση για κάθε ενέχυρο σε σχέση με τις μεταβιβαζόμενες απαιτήσεις επέρχονται τα αποτελέσματα των άρθρων 39 και 44 του ν.δ/τος 17.7/13.8.1923.

Με την παράγραφο 7 του νέου άρθρου 3 προβλέπεται ρητά η απαγόρευση της χειροτέρευσης της θέσης του οφειλέτη και του εγγυητή, τόσο από ουσιαστική όσο και από δικονομική άποψη, ως συνέπεια της πώλησης ή της μεταβίβασης των απαιτήσεων. Εξασφαλίζεται με τον τρόπο αυτό ότι οι δανειολήπτες θα διατηρήσουν όλα τα δικαιώματά τους καθώς και τις δικονομικές και ουσιαστικές ενστάσεις τους έναντι του εκδοχέα των απαιτήσεων από συμβάσεις χορήγησης δανείων και πιστώσεων. Η διάταξη αυτή προσπαθεί να καλύψει οποιαδήποτε κενά προστασίας του δανειολήπτη, που θα μπορούσαν να προκύψουν από την εφαρμογή είτε των γενικών διατάξεων (άρθρο 463 Α.Κ.) είτε από τις υπόλοιπες διατάξεις του προτεινόμενου νομοσχεδίου (εφαρμογή των διατάξεων περί προστασίας καταναλωτή, εφαρμογή του Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών, ιδιότητα του εκχωρητή ως αντικλήτου του εκδοχέα κλπ.). Επίσης, προβλέπεται ρητά ότι στην περίπτωση μεταβίβασης απαίτησης από εξυπηρετούμενο δάνειο, για την εξυπηρέτηση του οποίου έχει συμφωνηθεί κυμαινόμενο επιτόκιο, ο εκδοχέας δεν επιτρέπεται σε καμία περίπτωση να προσδιορίσει περιθώριο, επιπλέον του επιτοκίου αναφοράς, υψηλότερο εκείνου που είχε προσδιορίσει το πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα κατά το χρόνο καταχώρισης της μεταβίβασης, ακόμα κι αν τέτοιο δικαίωμα προβλεπόταν για τον εκχωρητή. Με τη ρύθμιση αυτή προστατεύονται οι δανειολήπτες από την αιφνίδια αύξηση του επιτοκίου των δανειακών τους συμβάσεων, που θα μπορούσε να συμβεί ως συνέπεια της αλλαγής του δικαιούχου της απαίτησης. Δηλαδή οι αποδόσεις των μεταβιβαζόμενων απαιτήσεων, σε ό,τι αφορά τα επιτόκια και τα περιθώρια, θα παραμείνουν ως είχαν κατά τη στιγμή της μεταβίβασης από την τράπεζα, από την οποία έγινε η αγορά των απαιτήσεων, για κάθε κατηγορία δανείων (στεγαστικά, καταναλωτικά, επιχειρηματικά, κάρτες, υπεραναλήψεις).

Με την παράγραφο 8 του νέου άρθρου 3 εξαιρούνται από το πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος νομοσχεδίου έως τις 31 Δεκεμβρίου 2017 όλες οι απαιτήσεις από δανειακές συμβάσεις και πιστώσεις με υποθήκη ή προσημείωση υποθήκης πρώτης κατοικίας, αντικειμενικής αξίας έως 140.000 ευρώ, καθώς και, χωρίς τον ανωτέρω χρονικό περιορισμό, τα δάνεια με εγγυήσεις του Ελληνικού Δημοσίου.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 70 του νομοσχεδίου προστίθεται νέο άρθρο 3Α στον ν. 4354/2015, το οποίο ρυθμίζει φορολογικά και άλλα θέματα στο πλαίσιο της διαχείρισης και μεταβίβασης δανείων και πιστώσεων στις εταιρείες του ως άνω νόμου. Ειδικότερα ορίζεται ότι φορολογείται με βάση τις γενικές διατάξεις φορολογίας εισοδήματος η τυχόν υπεραξία που αποκτούν νομικά πρόσωπα από τη μεταβίβαση απαιτήσεων που αφορούν δάνεια και πιστώσεις τους προς εταιρεία του άρθρου 1 του ν. 4354/2015, καθώς επίσης και της υπεραξίας που αποκτούν οι εταιρείες του άρθρου 1 του ν. 4354/2015 από τη μεταγενέστερη μεταβίβαση των ίδιων απαιτήσεων, στο πλαίσιο της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας. Επιπλέον, οι πληρωμές τόκων που καταβάλλονται σε εταιρείες του άρθρου 1 του ν. 4354/2015 από απαιτήσεις που έχουν αποκτήσει κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ίδιου νόμου, καθώς και από δάνεια που χορηγούν οι ίδιες προς τρίτους αντιμετωπίζονται φορολογικά ως πληρωμές τόκων που καταβάλλονται προς πιστωτικά ιδρύματα. Επίσης, αποσαφηνίζεται η φορολογική μεταχείριση από πλευράς ΦΠΑ των μεταβιβάσεων απαιτήσεων και της διαχείρισης απαιτήσεων μη εξυπηρετούμενων δανείων, ενώ οι συμβάσεις δανείων ή πιστώσεων που χορηγούν οι εταιρείες του ν. 4354/2015 εξομοιώνονται από πλευράς τελών χαρτοσήμου με τις αντίστοιχες των τραπεζικών ιδρυμάτων. Τέλος, για να διευκολυνθεί η ανάπτυξη της προβλεπόμενης στο ν. 435/2015 νέας χρηματοοικονομικής αγοράς και να μην καταστεί οικονομικά ασύμφορη η συγκεκριμένη μορφή συναλλαγής, η προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπει για κάθε εγγραφή σε δημόσιο βιβλίο, μητρώο ή κτηματολόγιο την καταβολή μειωμένων αναλογικών δικαιωμάτων σε σχέση με τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 71

Με το άρθρο 71 του νομοσχεδίου εισάγονται μεταβατικές διατάξεις σχετικές με την εφαρμογή του τροποποιούμενου νόμου 4354/2015.

Συγκεκριμένα, με την παράγραφο 1 ορίζεται ότι οι διατάξεις του παρόντος νομοσχεδίου εφαρμόζονται και σε αιτήσεις χορήγησης άδειας που έχουν υποβληθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4354/2015, πριν την τροποποίησή του με το άρθρο ... του παρόντος. Επίσης, προβλέπεται ότι η Τράπεζα της Ελλάδος καλεί εγγράφως τις εταιρίες που έχουν ήδη υποβάλει αίτηση να συμμορφωθούν με τις διατάξεις του παρόντος νομοσχεδίου εντός εύλογης προθεσμίας, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δύο (2) μήνες από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης και ότι μετά την παρέλευση της παραπάνω προθεσμίας εκκινούν εκ νέου οι προθεσμίες της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του νόμου 4354/2015.

Με την παράγραφο 2 προβλέπεται ρητά ότι οι κανονιστικές πράξεις που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων των άρθρων 1 έως 3 του ν. 4354/2015, πριν την τροποποίησή τους με το άρθρο 70 του παρόντος, εξακολουθούν να ισχύουν, εφόσον δεν είναι αντίθετες με τις νέες τροποποιούμενες διατάξεις.

Με την παράγραφο 3 ορίζεται ότι οι διατάξεις του νέου άρθρου 3^Α του ν. 4354/2015 έχουν εφαρμογή για συμβάσεις που καταρτίζονται, εισοδήματα που αποκτώνται και πληρωμές που πραγματοποιούνται από τη δημοσίευση του παρόντος και μετά.

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΑ Β' - ΣΤ'**Γενικά επί των άρθρων 72 - 99**

Η οικονομική ύφεση των τελευταίων ετών, σε συνδυασμό με τον υπερδανεισμό που είχε προηγηθεί, οδήγησε σε μία εκτόξευση του ιδιωτικού χρέους, το οποίο έχει αναδειχθεί σε μείζον κοινωνικό και οικονομικό πρόβλημα. Από τη μία πλευρά, η σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος απειλείται από τις μεγάλες ζημίες που καταγράφουν τα πιστωτικά ιδρύματα λόγω των μη εξυπηρετούμενων δανείων, από την άλλη πλευρά, οι δανειολήπτες, λόγω της υπερχρέωσής τους, αδυνατούν να επιστρέψουν στην οικονομική δραστηριότητα, με αποτέλεσμα αφενός οι ίδιοι να φτάνουν στα όρια της απόγνωσης, αφετέρου να επιτείνεται η οικονομική ύφεση.

Λόγω του μεγέθους του, αλλά και λόγω της σημασίας των συνεπειών του, το πρόβλημα του ιδιωτικού χρέους απαιτεί ένα μόνιμο μηχανισμό για τη διαχείρισή του. Μία πρώτη προσπάθεια δημιουργίας ενός τέτοιου μηχανισμού έγινε με το άρθρο 1 του ν. 4224/2013 (Α' 288), το οποίο προέβλεπε τη σύσταση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (ΚΥ.Σ.Δ.Ι.Χ.). Η σύσταση του ΚΥ.Σ.Δ.Ι.Χ. έγινε με την π.υ.σ. 6/2014 (Α' 39). Εν συνεχεία, με το άρθρο 5 της υποπαραγράφου Α4 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94) συστήθηκαν η Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, καθώς και τριάντα (30) Κέντρα Ενημέρωσης Δανειοληπτών.

Με τις εν λόγω διατάξεις, επιχειρείται αφενός μία κωδικοποίηση, με κάποιες βελτιώσεις, του νομικού πλαισίου που διέπει το ΚΥ.Σ.Δ.Ι.Χ. και την ομάδα υποστήριξης αυτού, η οποία μετονομάζεται σε Συντονιστική Επιτροπή για τη Διαχείριση του Ιδιωτικού Χρέους, αφετέρου η πληρέστερη ρύθμιση των ζητημάτων που αφορούν την οργάνωση και τη λειτουργία της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.), καθώς και των Κέντρων Ενημέρωσης Δανειοληπτών, τα οποία μετονομάζονται σε Κέντρα Ενημέρωσης – Υποστήριξης Δανειοληπτών (Κ.Ε.Υ.Δ.), ώστε να καταστεί εφικτή η έναρξη λειτουργίας τόσο της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. όσο και των Κ.Ε.Υ.Δ. σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Επί του άρθρου 72:

Το άρθρο 72 επαναλαμβάνει την παράγραφο 1 του άρθρου 1 της π.υ.σ. 6/2014, όπως η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 της π.υ.σ. 23/2015 (Α' 122), με την οποία συστήθηκε το ΚΥ.Σ.Δ.Ι.Χ.

Επί του άρθρου 73:

Το άρθρο 73 απαριθμεί τις αρμοδιότητες του ΚΥ.Σ.Δ.Ι.Χ., όπως αυτές προβλέπονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 1 του ν. 4224/2013 και στην παράγραφο 4 του άρθρου 1 της π.υ.σ. 6/2014. Προβλέπεται δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της απόφασης του ΚΥ.Σ.Δ.Ι.Χ. περί ορισμού του «συνεργάσιμου δανειολήπτη» και της εκτίμησής του για τις «εύλογες δαπάνες διαβίωσης», ώστε οι πράξεις αυτές να γίνονται ευρύτερα γνωστές, ενόψει της σημασίας που έχουν οι έννοιες αυτές, ιδίως στα πλαίσια του ν. 3869/2010. Περαιτέρω, η έκθεση προόδου που συντάσσει το ΚΥ.Σ.Δ.Ι.Χ., γίνεται ετήσια (από

τριμηνιαία), ώστε να αξιοποιούνται και οι ετήσιες εκθέσεις προόδου της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. (κατά την περίπτωση ιστ' της παραγράφου 2 του άρθρου 8), διατηρούμενης πάντως της υποχρέωσης υποβολής συνοπτικών τριμηνιαίων αναφορών, ενώ επιπλέον προβλέπεται υποβολή τόσο της ετήσιας έκθεσης όσο και των τριμηνιαίων αναφορών στον Πρωθυπουργό και στη Διαρκή Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων του Κοινοβουλίου, ώστε να υπάρχει ενημέρωση τόσο σε ανώτατο κυβερνητικό επίπεδο όσο και σε κοινοβουλευτικό επίπεδο.

Επί του άρθρου 74:

Το άρθρο 74 ρυθμίζει τη λειτουργία του ΚΥ.Σ.Δ.Ι.Χ. Η προεδρία του ΚΥ.Σ.Δ.Ι.Χ. μεταφέρεται από τον Υπουργό Οικονομικών στον Υπουργό Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, καθώς ο τελευταίος Υπουργός θεωρείται πλέον αρμόδιος καθ' ύλην για το ζήτημα του ιδιωτικού χρέους. Τα διαδικαστικά ζητήματα των συνεδριάσεων του ΚΥ.Σ.Δ.Ι.Χ. ρυθμίζονται με όμοιο τρόπο, όπως στο άρθρο 1 της π.υ.σ. 6/2014. Επαναλαμβάνεται η ισχύουσα (άρθρο 1 παρ. 1 ν. 4224/2013) δυνατότητα του ΚΥ.Σ.Δ.Ι.Χ. να συμβουλευέται ειδικούς εμπειρογνώμονες, ενώ, προς ενίσχυση της αποτελεσματικότητάς του, θεσπίζεται αρμοδιότητά του να συνιστά επιτροπές και ομάδες εργασίας. Επειδή το άρθρο 21 του ν. 4354/2015 προβλέπει καθορισμό της αποζημίωσης των επιτροπών και των ομάδων εργασίας από τον καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργό, διευκρινίζεται, προς αποφυγή αμφιβολιών, ότι ως τέτοιος νοείται ο Υπουργός Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, ο οποίος προεδρεύει του ΚΥ.Σ.Δ.Ι.Χ. Περαιτέρω, η γραμματειακή υποστήριξη και τεχνική εξυπηρέτηση του ΚΥ.Σ.Δ.Ι.Χ. μεταφέρεται από το Γραφείο του Γενικού Γραμματέα Συντονισμού (άρθρο 1 παρ. 6 της π.υ.σ. 6/2014) σε συνιστώμενο τμήμα της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. λόγω της υπαγωγής της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. στο ΚΥ.Σ.Δ.Ι.Χ. (άρθρο 7). Τέλος, προβλέπεται ότι οι δαπάνες λειτουργίας του ΚΥ.Σ.Δ.Ι.Χ. θα εγγράφονται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομίας Ανάπτυξης και Τουρισμού.

Επί του άρθρου 75:

Με το άρθρο 75 ρυθμίζονται ζητήματα οργάνωσης και λειτουργίας της Ομάδας Υποστήριξης του ΚΥ.Σ.Δ.Ι.Χ., η οποία συστήθηκε με το άρθρο 2 της π.υ.σ. 6/2014 και η οποία μετονομάζεται πλέον σε Συντονιστική Επιτροπή για τη Διαχείριση του Ιδιωτικού Χρέους. Ως Πρόεδρος της Συντονιστικής Επιτροπής ορίζεται ο Ειδικός Τομεακός Γραμματέας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, ώστε να επιτυγχάνεται ενότητα των δράσεων αφενός της Συντονιστικής Επιτροπής, αφετέρου της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. Προκειμένου να αυξηθεί η ευελιξία της Συντονιστικής Επιτροπής, ο αριθμός των μελών της μειώθηκε από δεκαοκτώ σε πέντε. Μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής είναι οι τέσσερις Διοικητικοί και Τομεακοί Γραμματείς, οι οποίοι θα αντικαταστήσουν τους Γενικούς Γραμματείς που συμμετείχαν στην Ομάδα Υποστήριξης, καθώς και ο Ειδικός Τομεακός Γραμματέας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους ως Πρόεδρος, ενώ δικαιούνται να ορίσουν εκπροσώπους ως παρατηρητές ο Πρωθυπουργός, ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης, οι Υπουργοί που συμμετέχουν στο ΚΥ.Σ.Δ.Ι.Χ., ο Τομεακός Γραμματέας Συντονισμού και η Τράπεζα της Ελλάδος. Η γραμματειακή υποστήριξη και τεχνική εξυπηρέτηση της Συντονιστικής Επιτροπής μεταφέρεται από τη Γενική Γραμματεία Συντονισμού σε συνιστώμενο τμήμα της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ., ενώ, τέλος,

προβλέπεται ότι οι δαπάνες λειτουργίας της Συντονιστικής Επιτροπής θα εγγράφονται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομίας Ανάπτυξης και Τουρισμού.

Επί του άρθρου 76:

Το άρθρο 76 περιγράφει τις αρμοδιότητες της Συντονιστικής Επιτροπής. Ουσιαστικά επαναλαμβάνονται οι διατάξεις των άρθρων 3 και 4 της π.υ.σ. 6/2014.

Επί του άρθρου 77:

Το άρθρο 77 προβλέπει την αρμοδιότητα των Διοικητικών και των Τομεακών Γραμματέων, που είναι μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής, να σχεδιάζουν και να υλοποιούν, εντός του πλαισίου των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου τους, επιμέρους δράσεις σχετικές με την Εθνική Στρατηγική για τη Διαχείριση του Ιδιωτικού Χρέους. Επιπλέον, προκειμένου να διευκολυνθεί η άμεση υλοποίηση των αποφάσεων του ΚΥ.Σ.Δ.Ι.Χ., θεσπίζεται υποχρέωση των υπηρεσιών του δημοσίου τομέα και των εμπλεκόμενων φορέων του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα να συνεργάζονται με τη Συντονιστική Επιτροπή και το ΚΥ.Σ.Δ.Ι.Χ.

Επί του άρθρου 78:

Με το άρθρο 78 ορίζεται ότι η Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. είναι αυτοτελής δημόσια υπηρεσία, υπαγόμενη στο ΚΥ.Σ.Δ.Ι.Χ. Ως έδρα της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. ορίζεται η Αθήνα, παρέχεται όμως εξουσιοδότηση στο ΚΥ.Σ.Δ.Ι.Χ. να τη μεταβάλει.

Επί του άρθρου 79:

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 79 περιγράφεται η αποστολή της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ., η οποία έγκειται στην υποστήριξη του έργου του ΚΥ.Σ.Δ.Ι.Χ., στην οργάνωση και διαμόρφωση της πολιτικής για την ενημέρωση και την υποστήριξη προς τους δανειολήπτες και τους ενδιαφερόμενους για τη λήψη δανείου και στον επιχειρησιακό συντονισμό της Συντονιστικής Επιτροπής. Στην παράγραφο 2 παρατίθενται πιο αναλυτικά οι αρμοδιότητες της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ., στις οποίες περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η συνδρομή στο σχεδιασμό και την υλοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής για την οργάνωση ενός ολοκληρωμένου μηχανισμού αποτελεσματικής διαχείρισης του ιδιωτικού χρέους, η μέριμνα για την ομαλή λειτουργία του δικτύου ενημέρωσης και υποστήριξης δανειοληπτών, ο συντονισμός του έργου των εμπλεκόμενων κρατικών φορέων και υπηρεσιών, ο σχεδιασμός προγραμμάτων πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης των ενδιαφερόμενων φορέων και του κοινού, η ευθύνη λειτουργίας τηλεφωνικού κέντρου για την καθοδήγηση και ενημέρωση των δανειοληπτών, καθώς και των ενδιαφερομένων για τη λήψη δανείου, η ευθύνη λειτουργίας ενημερωτικής ιστοσελίδας, με διαδικτυακό εργαλείο υπολογισμού των «εύλογων δαπανών» και διαχείρισης δηλώσεων, και η σύνταξη και υποβολή στη Διαρκή Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων του Κοινοβουλίου (μέσω του ΚΥ.Σ.Δ.Ι.Χ.) επικαιροποιημένου κειμένου της Εθνικής Στρατηγικής για τη διαχείριση

των μη εξυπηρετούμενων δανείων, συνοπτικών τριμηνιαίων αναφορών και αναλυτικών ετήσιων εκθέσεων προόδου.

Επί του άρθρου 80:

Το άρθρο 80 ρυθμίζει ζητήματα σχετικά με τον Ειδικό Τομεακό Γραμματέα Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, ο οποίος προΐσταται της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. Σε συμφωνία με τη γενικότερη μεταρρύθμιση της Δημόσιας Διοίκησης, ο Ειδικός Τομεακός Γραμματέας επιλέγεται με τη διαδικασία και για τη θητεία του ν. 4369/2016. Προκειμένου να μην υφίσταται κενό σε περίπτωση λήξης της θητείας του Γραμματέα, δεδομένου ότι η Ειδική Γραμματεία δεν υπάγεται σε κάποιο συγκεκριμένο Υπουργείο, προβλέπεται παράταση της θητείας μέχρι το διορισμό νέου Γραμματέα, μέχρι έξι μήνες. Προκειμένου να μην υφίστανται νομικά κενά, προβλέπεται στην παράγραφο 3 προβλέπεται πως οι αρμοδιότητες, που ανατίθενται στην Ε.Γ.Δ.Ι.Χ., ασκούνται από το Γραμματέα. Τέλος, προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η αποτελεσματικότητα της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ., προβλέπεται αρμοδιότητα του Γραμματέα να συμβουλευεται ειδικούς εμπειρογνώμονες και να συγκροτεί επιτροπές και ομάδες εργασίας.

Επί του άρθρου 81:

Στο άρθρο 81 ρυθμίζεται η διάρθρωση της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. Πέραν του Γραφείου του Ειδικού Τομεακού Γραμματέα και των 30 περιφερειακών υπηρεσιών (Κ.Ε.Υ.Δ.), προβλέπεται η διάρθρωση της Κεντρικής Υπηρεσίας σε μία διεύθυνση, που περιλαμβάνει δύο τμήματα, τέσσερα αυτοτελή τμήματα και δύο γραφεία. Η διάρθρωση αυτή επιλέχθηκε ενόψει του μικρού σχετικά αριθμού οργανικών θέσεων (79 κατά το άρθρο 19), προκειμένου να επιτευχθεί μία εύλογη αναλογία προϊσταμένων προς υφισταμένους και έτσι να μεγιστοποιηθεί η λειτουργικότητα της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.

Επί των άρθρων 82-89:

Στα άρθρα 82-89 περιγράφονται οι ειδικότερες αρμοδιότητες του Γραφείου του Ειδικού Τομεακού Γραμματέα και εκάστης οργανικής μονάδας της Κεντρικής Υπηρεσίας της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.

Επί του άρθρου 90:

Στο άρθρο 90 ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τη στελέχωση της Κεντρικής Υπηρεσίας της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. Συνιστώνται 79 θέσεις, εκ των οποίων οκτώ θέσεις δικηγόρων θα καλυφθούν με προσλήψεις κατά τον Κώδικα περί Δικηγόρων και οι υπόλοιπες 71 θέσεις θα καλυφθούν με μετατάξεις, μεταφορές και αποσπάσεις μόνιμων υπαλλήλων ή υπαλλήλων ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου του δημόσιου τομέα. Προκειμένου να στελεχωθεί η Κεντρική Υπηρεσία στο συντομότερο χρονικό διάστημα, προβλέπεται ότι δεν απαιτείται απόφαση ή σύμφωνη γνώμη των Υπηρεσιακών Συμβουλίων. Περαιτέρω, με σκοπό την εξασφάλιση ευελιξίας ως προς την εσωτερική οργάνωση της Κεντρικής Υπηρεσίας, παρέχεται εξουσιοδότηση στο Γραμματέα να καταναείμει τις θέσεις και το προσωπικό στις οργανικές μονάδες της Κεντρικής Υπηρεσίας, ανάλογα με τις ανάγκες και το φόρτο εργασίας εκάστου τμήματος.

Επί του άρθρου 91:

Στο άρθρο 91 ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τους προϊσταμένους των οργανικών μονάδων της Κεντρικής Υπηρεσίας, με παραπομπή στις διατάξεις του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., καθώς και του ν. 4369/2016. Προκειμένου να παρασχεθούν κίνητρα για προσπάθειες στην Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. προβλέπεται επίσης υπολογισμός του χρόνου υπηρεσίας των αποσπασμένων σε θέσεις προϊσταμένων ως χρόνου υπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου της υπηρεσίας προέλευσης.

Επί του άρθρου 92:

Το άρθρο 92 κατανέμει τα τριάντα (30) Κέντρα Ενημέρωσης - Υποστήριξης Δανειοληπτών (Κ.Ε.Υ.Δ.) ανά την Επικράτεια. Η κατανομή των Κ.Ε.Υ.Δ. έγινε με βάση την κατανομή του πληθυσμού στις Περιφερειακές Ενότητες. Για τον προσδιορισμό της έδρας των Κ.Ε.Υ.Δ. εντός των ορίων της κάθε Περιφερειακής Ενότητας, καθώς και για το χρόνο έναρξης της λειτουργίας τους, παρέχεται εξουσιοδότηση στο ΚΥ.Σ.Δ.Ι.Χ. Προκειμένου να μπορούν να εξυπηρετηθούν και περιοχές, στις οποίες δεν ιδρύεται Κ.Ε.Υ.Δ., προβλέπεται αρμοδιότητα του Γραμματέα να μετακινεί κλιμάκια υπαλλήλων σε πλησιέστερες Περιφερειακές Ενότητες.

Επί του άρθρου 93:

Το έργο της συγκρότησης και θέσης σε λειτουργία των ΚΕΥΔ είναι ένα φιλόδοξο σχέδιο για τη χώρα μας που αντιμετωπίζει οξύτατο πρόβλημα με τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια και διαθέτει περιορισμένους πόρους. Η υλοποίηση θα πρέπει να είναι σταδιακή και απαιτείται ρεαλιστική προσέγγιση για την υλοποίηση των ειδικότερων στόχων και δέσμευση ότι ο θεσμός θα αναπτυχθεί σε βάθος χρόνου.

Επωφελούμενοι των υπηρεσιών των Κ.Ε.Υ.Δ. θα είναι:

α) Δανειολήπτες, οι οποίοι παρουσιάζουν καθυστερήσεις σύμφωνα με τα οριζόμενα και περιγραφόμενα στο σημείο ΣΤ' («Διαδικασία Επίλυσης Καθυστερήσεων») του Κώδικα Δεοντολογίας των Τραπεζών του ν. 4224/2013 (Β' 2289/2014), οπότε το πιστωτικό ίδρυμα σύμφωνα με τον ανωτέρω Κώδικα οφείλει να αποστείλει γραπτή ειδοποίηση στον δανειολήπτη εντός των επόμενων δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών. Οι δανειολήπτες αυτοί δεν έχουν καταθέσει αίτηση υπαγωγής στις διατάξεις του ν. 3869/2010, ούτε -εφόσον έχουν την εμπορική ιδιότητα- έχουν καταθέσει αίτηση υπαγωγής στην προπρωχευτική διαδικασία του Πτωχευτικού Κώδικα ή στις διατάξεις του ν. 4307/2014 και μπορούν να επωφεληθούν από τις υπηρεσίες και διαδικασίες που προσφέρουν τα Κέντρα Ενημέρωσης και Υποστήριξης Δανειοληπτών (Κ.Ε.Υ.Δ.).

β) Φυσικά πρόσωπα που στερούνται πτωχευτικής ικανότητας και εμπορικής ιδιότητας και έχουν περιέλθει, σε αδυναμία πληρωμής ληξιπρόθεσμων χρηματικών οφειλών και τα οποία υπέβαλαν μεν την αίτηση του ν. 3869/2010 ενώπιον του αρμοδίου Ειρηνοδικείου, προκειμένου οι οφειλές τους να ρυθμισθούν βάσει των διατάξεων του νόμου αυτού, πλην όμως οι συγκεκριμένες αιτήσεις τους δεν ευδοκίμησαν και απορρίφθηκαν.

γ) Φυσικά πρόσωπα που στερούνται πτωχευτικής ικανότητας και εμπορικής ιδιότητας και έχουν περιέλθει, σε μόνιμη και γενική αδυναμία πληρωμής ληξιπρόθεσμων χρηματικών οφειλών τους, τα οποία πριν υποβάλουν την αίτηση του άρθρου 4 του ν. 3869/2010, και σύμφωνα με το άρθρο 2 του νόμου αυτού, επιλέγουν την εξωδικαστική επίλυση της διαφοράς τους μέσω του θεσμού της διαμεσολάβησης

του ν. 3898/2010. Τα Κ.Ε.Υ.Δ. μπορούν να παρέχουν σφαιρική ενημέρωση και υποστήριξη σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 2 του νόμου και στο πλαίσιο αυτό να συμβάλλουν στην αποτελεσματική επίλυση διαφορών των οφειλετών και ταυτόχρονα στη διαμόρφωση κουλτούρας επιλογής των εξωδικαστικών μεθόδων, ως μέσων επιλύσεως της εκάστοτε διαφοράς.

δ) Όσοι έχουν υποβάλει αίτηση ενώπιον αρμόδιου Ειρηνοδικείου για την υπαγωγή τους στις διατάξεις του ν. 3869/2010, οι οποίοι επιλέγουν, κατά το διάστημα της εκκρεμοδικίας και έως τη συζήτηση της αίτησής τους, να προβούν σε προδικαστικό συμβιβασμό με τους πιστωτές τους σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 5 και 7 του νόμου. Τα Κ.Ε.Υ.Δ. μπορούν να ενημερώσουν και να υποστηρίξουν τους οφειλέτες στο πλαίσιο επίτευξης μιας συμφωνίας προδικαστικού συμβιβασμού.

ε) Μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες αδυνατούν να αποπληρώσουν τα χρέη τους ή επαπειλείται η περιέλευση τους σε κατάσταση αδυναμίας πληρωμών και δεν έχουν υποβάλει αίτηση υπαγωγής τους σε οποιαδήποτε από τις διαδικασίες του Πτωχευτικού Κώδικα ή του ν. 4307/2014 ή οι υποβληθείσες αιτήσεις τους δεν ευδοκίμησαν.

στ) Εν δυνάμει (υποψήφιοι) δανειολήπτες, φυσικά και νομικά πρόσωπα, οι οποίοι επιθυμούν να αναλάβουν δανειακή υποχρέωση και επιθυμούν να λάβουν γνώση του πλαισίου του δανεισμού τους, των δυνατοτήτων εξυπηρέτησης και αποπληρωμής του, των υποχρεώσεων προσωπικών και επιχειρηματικών που η λήψη του δανείου συνεπάγεται, καθώς και το σύνολο των επιπτώσεων (νομικών και οικονομικών) που θα ακολουθήσουν το δανεισμό.

Ειδικότερα, το άρθρο 93 περιγράφει τον επιχειρησιακό στόχο των Κ.Ε.Υ.Δ. (ενημέρωση και υποστήριξη νοικοκυριών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων, με την παροχή οικονομικών και νομικών συμβουλευτικών υπηρεσιών για ζητήματα σύναψης δανείων και διαχείρισης οφειλών). Ο στόχος αυτός θα εξειδικευτεί όταν εκδοθεί η πράξη του ΚΥ.Σ.Δ.Ι.Χ., για την οποία παρέχεται εξουσιοδότηση με την παράγραφο 3 του άρθρου 26. Επειδή ο χειρισμός των αιτημάτων των δανειοληπτών μπορεί σε κάποιες περιπτώσεις να είναι πολύπλοκος, προβλέπεται υποστήριξη των Κ.Ε.Υ.Δ. από τα Τμήματα της Κεντρικής Υπηρεσίας, καθώς και έκδοση οδηγιών από το Γραμματέα για τον ειδικότερο τρόπο άσκησης των αρμοδιοτήτων των Κ.Ε.Υ.Δ. Περαιτέρω, προς διευκόλυνση των δανειοληπτών στη συλλογή του απαιτούμενου υλικού, παρέχεται η δυνατότητα στα Κ.Ε.Υ.Δ. να αναζητούν αντί του δανειολήπτη τα απαραίτητα στοιχεία και πληροφορίες από τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης και τα πιστωτικά ιδρύματα, εφόσον ο λήπτης των υπηρεσιών τους έχει δώσει τη συναίνεσή του για την αναζήτηση.

Επί του άρθρου 94:

Με το άρθρο 94 ρυθμίζεται ο τρόπος στελέχωσης των Κ.Ε.Υ.Δ. Οι θέσεις του προσωπικού προσδιορίζονται συνολικά σε 200 και κατανέμονται στα Κ.Ε.Υ.Δ. με απόφαση του Γραμματέα, ώστε να μπορεί το προσωπικό του κάθε Κ.Ε.Υ.Δ. να προσαρμόζεται στο πλήθος των αιτημάτων εκάστου Κέντρου. Σε κάθε Κ.Ε.Υ.Δ. θα πρέπει να υπάρχουν τουλάχιστον δύο μόνιμοι υπάλληλοι ή υπάλληλοι ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου του δημόσιου τομέα, ώστε να επιτυγχάνεται συνέχεια στο προσωπικό του κάθε Κ.Ε.Υ.Δ. Οι θέσεις αυτών των υπαλλήλων, θα καλυφθούν με μετατάξεις, μεταφορές και αποσπάσεις, για τις οποίες δεν απαιτείται απόφαση ή σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων Υπηρεσιακών Συμβουλίων, προκειμένου να

επιτευχθεί η άμεση στελέχωση των Κ.Ε.Υ.Δ. Για τις υπόλοιπες θέσεις προβλέπεται πρόσληψη εξειδικευμένων εξωτερικών συμβούλων, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου. Η παροχή υπηρεσιών των Κ.Ε.Υ.Δ., που θα διαθέτουν στελέχη με δεξιότητες και διαφορετική οπτική από αυτές των τραπεζικών στελεχών, αναμένεται να συμβάλλει καθοριστικά στο έργο της εφαρμογής του Κώδικα Δεοντολογίας των Τραπεζών του ν. 4224/2013.

Επί του άρθρου 95:

Με το άρθρο 95 ρυθμίζονται τα ζητήματα των δαπανών της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. Οι δαπάνες λειτουργίας της θα βαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό και θα εγγράφονται σε ιδιαίτερο φορέα στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού. Η διαχείριση των πιστώσεων θα γίνεται από τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, ενώ η Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. θα είναι αρμόδια για τη διαχείριση, συντήρηση και εποπτεία των κτιρίων της και κάθε είδους εξοπλισμού που της διατίθεται για της ανάγκες των υπηρεσιών της. Προς εξοικονόμηση δαπανών αφενός παρέχεται η δυνατότητα στα Κ.Ε.Υ.Δ. να εγκατασταθούν σε κτίρια των Δήμων, των Περιφερειών, άλλων δημόσιων υπηρεσιών ή ν.π.δ.δ., αφετέρου προβλέπεται ότι η Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. μπορεί να λειτουργεί ως δικαιούχος συγχρηματοδοτούμενων έργων.

Επί του άρθρου 96:

Το άρθρο 96 ρυθμίζει τον ευρύτερο συντονισμό των εμπλεκόμενων φορέων και ενδιαφερομένων. Προς το σκοπό αυτό προβλέπεται αρμοδιότητα της Τράπεζας της Ελλάδος να διευκολύνει και να υποστηρίζει το συντονισμό αυτό, να παρακολουθεί την πρόοδο ως προς το σχεδιασμό και την υλοποίηση της στρατηγικής για τη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, καθώς και να λαμβάνει τα απαραίτητα στοιχεία και πληροφορίες. Περαιτέρω, προβλέπεται σύνταξη μνημονίου συνεργασίας μεταξύ της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών και του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού.

Επί του άρθρου 97:

Το άρθρο 97 παρέχει εξουσιοδοτήσεις για έκδοση κανονιστικών πράξεων, προκειμένου η δομή και η λειτουργία της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. και των Κ.Ε.Υ.Δ. να είναι πιο ευέλικτη. Ειδικότερα:

α) Παρέχεται εξουσιοδότηση στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για δημιουργία, κατάργηση και συγχώνευση οργανικών μονάδων της Κεντρικής Υπηρεσίας, ανακατανομή των αρμοδιοτήτων ανάμεσα στις μονάδες και αναπροσαρμογή του αριθμού των θέσεων του προσωπικού της Κεντρικής Υπηρεσίας και των Κ.Ε.Υ.Δ. Προς μεγιστοποίηση της ευελιξίας προβλέπεται ότι απλή ανακατανομή των αρμοδιοτήτων ανάμεσα στις οργανικές μονάδες της Κεντρικής Υπηρεσίας μπορεί να γίνει και με απόφαση του ΚΥ.Σ.Δ.Ι.Χ.

β) Παρέχεται η δυνατότητα στο Γραμματέα να εξουσιοδοτεί τους προϊσταμένους των οργανικών μονάδων να υπογράφουν αντί αυτού κατηγορίες πράξεων σχετιζόμενων με τη Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.

γ) Παρέχεται εξουσιοδότηση στο ΚΥ.Σ.Δ.Ι.Χ. να προσδιορίζει τις ακριβείς υπηρεσίες που θα παρέχουν τα Κ.Ε.Υ.Δ., ώστε να είναι δυνατή η προσθήκη νέων υπηρεσιών χωρίς να απαιτείται τροποποίηση του νόμου. Επίσης, προκειμένου να

μπορεί η κατανομή των Κ.Ε.Υ.Δ. να παρακολουθεί τη ζήτηση των υπηρεσιών τους, προβλέπεται αρμοδιότητα του ΚΥ.Σ.Δ.Ι.Χ. να συνιστά, μετακινεί, καταργεί και συγχωνεύει Κ.Ε.Υ.Δ.

δ) Παρέχεται εξουσιοδότηση στο Γραμματέα να προσδιορίσει τις ώρες προσέλευσης και αποχώρησης του προσωπικού των Κ.Ε.Υ.Δ., καθώς και τις ώρες προσέλευσης του κοινού.

ε) Παρέχεται η δυνατότητα στο Γραμματέα να προσδιορίσει τα όργανα και τον τρόπο διαχείρισης των κτιρίων και του εξοπλισμού της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.

Επί του άρθρου 98:

Το άρθρο 98 περιέχει τις καταργούμενες διατάξεις. Ειδικότερα, οι παράγραφοι 1, 1.α και 1.β. του ν. 4224/2013 και η π.υ.σ. 6/2014 καταργούνται ρητά, αφού το περιεχόμενό τους ενσωματώθηκε, με κάποιες τροποποιήσεις, στο εισαγόμενο σχέδιο νόμου.

Επί του άρθρου 99:

Το άρθρο 99 περιέχει μεταβατικές διατάξεις. Διασφαλίζεται ότι πράξεις, που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση των καταργούμενων διατάξεων, παραμένουν σε ισχύ, εφόσον δεν αντίκειται στις διατάξεις του εισαγόμενου σχεδίου νόμου. Επειδή η παράγραφος 1 του ν. 4224/2013 προέβλεπε αρμοδιότητα του ΚΥ.Σ.Δ.Ι.Χ. να ορίσει το «συνεργάσιμο δανειολήπτη», δεν προέβλεπε όμως δημοσίευση του ορισμού αυτού (σε αντίθεση με την παράγραφο 2 του άρθρου 73 του εισαγόμενου σχεδίου νόμου), η παράγραφος 2 αποσαφηνίζει ότι ο ισχύων ορισμός, όπως παρατίθεται στον Κώδικα Δεοντολογίας του ν. 4224/2013, διατηρείται σε ισχύ ως την αντικατάστασή του, προκειμένου να μην δημιουργηθούν αμφιβολίες ως προς την ισχύ ή μη του τρέχοντος ορισμού, ο οποίος καθίσταται πλέον δημοσιευτέα πράξη. Περαιτέρω, διευκρινίζεται ότι οποιαδήποτε αναφορά στην Ομάδα Υποστήριξης του ΚΥ.Σ.Δ.Ι.Χ. λογίζεται ότι γίνεται στη Συντονιστική Επιτροπή. Επιπλέον, επειδή το παρόν μέρος αναφέρεται σε Διοικητικούς Γραμματείς και σε Τομεακούς Γραμματείς, διευκρινίζεται ότι έως την πλήρωση των θέσεων αυτών των Γραμματέων, οι αναφορές λογίζεται ότι γίνονται στους αντίστοιχους Γενικούς Γραμματείς. Επίσης, επειδή το Μητρώο Επιτελικών Στελεχών Δημόσιας Διοίκησης δεν έχει λειτουργήσει ακόμη, και προκειμένου να μην καθυστερήσει η έναρξη λειτουργίας της Ειδικής Γραμματείας, προβλέπεται ότι, έως τη λειτουργία του ως άνω μητρώου και τη σύσταση του Ειδικού Συμβουλίου Επιλογής Διοικήσεων, οι αρμοδιότητες του Ειδικού Τομεακού Γραμματέα Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους θα ασκούνται από Ειδικό Γραμματέα Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, διοριζόμενο κατά τις διατάξεις που ισχύουν για τους Ειδικούς Γραμματείς, με τον περιορισμό όμως ότι το επιλεγόμενο πρόσωπο θα έχει τα τυπικά προσόντα εγγραφής στο Μητρώο και επιπλέον θα έχει τα ουσιαστικά προσόντα για την αποτελεσματική άσκηση των καθηκόντων του. Τέλος, προβλέπεται υποβολή της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. από τη Γενική Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, έως την αρχική στελέχωση της Κεντρικής της Υπηρεσίας, καθώς η συνδρομή της ανωτέρω Διεύθυνσης κρίνεται απαραίτητη, προκειμένου να επιτευχθεί η αρχική στελέχωση της Κεντρικής Υπηρεσίας.

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'**ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ****Άρθρο 100****Τροποποιήσεις ν. 2469/1997**

Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις της παρ. 11 του άρθρου 15 του ν. 2469/1997 αποσκοπούν στη διασφάλιση της άμεσης και αναλογικής εκπροσώπησης των φορέων του Δημοσίου τομέα που συμμετέχουν στο Κοινό Κεφάλαιο στις γενικές συνελεύσεις των κατόχων τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν απόφαση συμμετοχής ή μη του Κ.Κ. Ν.Π.Δ.Δ. και Α.Φ. σε πρόγραμμα ανταλλαγής τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου, κατ' εφαρμογή προγράμματος για την αναδιάρθρωση του ελληνικού χρέους. Η συμμετοχή των φορέων που συμμετέχουν στο Κοινό Κεφάλαιο στις ανωτέρω γενικές συνελεύσεις και όχι του διαχειριστή του, κρίνεται απαραίτητη λόγω της συστημικής σημαντικότητας των θεμάτων που εισάγονται προς ψήφιση στις συνελεύσεις αυτές. Επίσης, η διάταξη του άρθρου 36 του ν. 4320/2015 με την οποία το Ελληνικό Δημόσιο εγγυάται την κάλυψη τυχόν κεφαλαιακών ζημιών (θετική ζημία), που τυχόν θα προκληθούν από τις συναλλαγές repos, reverse repos, buy/sell back, sell/buy back στις οποίες είναι αντισυμβαλλόμενο, επαναλαμβάνεται προκειμένου να καλύπτει σαφώς και την περίπτωση γ' της παραγράφου 11 του άρθρου 15 του ν.2469/1997. Με τον τρόπο αυτό η εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου εφαρμόζεται σε όλες τις συναλλαγές repos, reverse repos, buy/sell back, sell/buy back στις οποίες είναι αντισυμβαλλόμενο και που πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 11 του άρθρου 15 του ν.2469/1997, ενώ προβλέπεται η ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων που ισχύουν για τη διαχείριση του Κοινού Κεφαλαίου, δηλαδή η δυνατότητα εξάμηνης κατανομής καθαρών προσόδων, ανάληψης συγκεκριμένων χρηματικών ποσών που έχουν ήδη επενδυθεί σε ρέπος, καθώς και η σύναψη σύμβασης διαχείρισης με την Τράπεζα της Ελλάδος.

Άρθρο 101**Τροποποίηση διατάξεων ν. 3845/2010**

Με τις προτεινόμενες διατάξεις εναρμονίζεται το Μητρώο Ανθρωπίνου Δυναμικού του Ελληνικού Δημοσίου που τηρείται από το Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης με το Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ), ώστε να διατίθενται πλήρη στοιχεία σχετικά με το μισθοδοτούμενο προσωπικό και το αντίστοιχο μισθολογικό κόστος για το σύνολο των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης.

Άρθρο 102

Στον ισχύοντα Οργανισμό του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων (Π.Δ 95/1996 (ΦΕΚ 76 Α / 1996) - άρθρο 3) ορίζεται ότι το Ταμείο διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο τριετούς θητείας, του οποίου η σύνθεση και η συγκρότηση καθορίζεται από τον Υπουργό Οικονομικών. Αρχικά στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 3 αυτού προβλεπόταν ότι: «Με την ίδια Υπουργική Απόφαση ορίζεται ο Πρόεδρος και ο αναπληρωτής του». Στη συνέχεια με την παρ.20 του άρθρου 16 του ν.2873/2000 αντικαταστάθηκε το ως άνω εδάφιο ως εξής: « Με την ίδια απόφαση ορίζεται ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος αυτού καθώς και οι αρμοδιότητές τους». Σε εκτέλεση αυτής της διάταξης καθορίστηκαν από τον Υπουργό Οικονομικών διακριτές διοικητικές αρμοδιότητες του Προέδρου και του Αντιπροέδρου. Ειδικότερα στον Αντιπρόεδρο ανατέθηκαν αρμοδιότητες που μέχρι τότε τις ασκούσε ο Προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης, όπως ρητά προβλεπόταν από τις διατάξεις του άρθρου 7 του ως άνω ΠΔ του Οργανισμού είτε με βάση Υπουργική Απόφαση μεταβίβασης αρμοδιοτήτων του Δ.Σ προς αυτόν (ΦΕΚ 35Β/24-1-1997).

Επειδή διοικητικές/εκτελεστικές αρμοδιότητες ασκούνται από τον Πρόεδρο του Δ.Σ, τον Αντιπρόεδρο του Δ.Σ και την Προϊσταμένη Γενικής Διεύθυνσης, κρίνεται σκόπιμο για την αποτελεσματικότερη λειτουργία του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων: α) να καταργηθεί η θέση του Αντιπροέδρου και να επαναφερθεί η ιδιότητα του Αναπληρωτή του Προέδρου χωρίς διακριτές διοικητικές αρμοδιότητες - πέραν αυτών της αναπλήρωσης του Προέδρου για οποιοδήποτε λόγο, β) οι με βάση τις ισχύουσες Υπουργικές Αποφάσεις αρμοδιότητες του Αντιπροέδρου να ασκούνται στο εξής από τον Προϊστάμενο Γενικής Διεύθυνσης.

Με την παρούσα προκαλείται μείωση δαπάνης 56.000 ΕΥΡΩ -πλέον κόστους εργοδοτικών εισφορών- ετησίως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ν. 3959/2011 (Α'93) ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Επί της αρχής:

Με τις προτεινόμενες διατάξεις επιδιώκεται η βελτίωση του θεσμικού πλαισίου της Επιτροπής Ανταγωνισμού, ώστε να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα της Επιτροπής Ανταγωνισμού στην εκπλήρωση της αποστολής της. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αφορούν το πειθαρχικό δίκαιο των μελών της Επιτροπής, την πρόσβαση σε υπηρεσίες εξωτερικού δικηγόρου, καθώς και την εισαγωγή διαδικασίας διευθέτησης διαφορών.

Επί των άρθρων:

Με το άρθρο 103 επέρχεται βελτίωση της πειθαρχικής διαδικασίας, που εισήχθη με το άρθρο 282 του ν. 4364/2016 (Α' 13).

α) Με την παράγραφο 1 αποσαφηνίζεται, προς αποφυγή ερμηνευτικών αμφισβητήσεων η ανεξαρτησία των μελών του Πειθαρχικού Συμβουλίου, καθώς και

η δυνατότητα προσβολής της πειθαρχικής απόφασης, καθώς και της υπουργικής απόφασης που εκδίδεται σε εκτέλεση αυτής, στο Συμβούλιο της Επικρατείας με αίτηση ακυρώσεως.

β) Με τις παραγράφους 2 έως και 7 αναθεωρούνται οι διατάξεις που προβλέπουν τα πειθαρχικά παραπτώματα και τις επιβαλλόμενες ποινές. Το γεγονός ότι η πειθαρχική διαδικασία κινείται είτε από το Υπουργικό Συμβούλιο είτε από την Επιτροπή Ανταγωνισμού καθιστά σαφές ότι, για να ξεκινήσει η πειθαρχική διαδικασία, θα πρέπει το αποδιδόμενο πειθαρχικό παράπτωμα να έχει κάποια βαρύτητα. Στην κατεύθυνση αυτή καταργείται η πειθαρχική ποινή της έγγραφης επίπληξης. Ακολούθως, εφόσον καταργείται η ηπιότερη πειθαρχική ποινή, συνεπές είναι να μην τιμωρούνται οι αμελητέες πειθαρχικές παραβάσεις. Για το λόγο αυτό ως πειθαρχικό παράπτωμα θεωρείται πλέον μόνο η ουσιώδης (και όχι η απλή) παράβαση του νόμου, ενώ περαιτέρω τα πειθαρχικά παραπτώματα δεν διώκονται αν τελέστηκαν από ιδιαίτερα ελαφρά αμέλεια. Η δε πλημμελής εκτέλεση των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων απαλείφεται, καθώς εμπίπτει στο πειθαρχικό παράπτωμα της ουσιώδους παράβασης του νόμου. Περαιτέρω, σε συνέπεια προς την παράγραφο 5 του άρθρου 13Α του ν. 3959/2011, χαρακτηρίζεται στην παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου ως πειθαρχικό παράπτωμα, εκτός από την απόκτηση του οικονομικού οφέλους, και η επιδίωξη απόκτησης αυτού, ενώ διευκρινίζεται ότι το όφελος θα πρέπει να είναι αθέμιτο. Επιπλέον, κρίθηκε ανεπιεικές να τιμωρείται με οριστική παύση το μέλος της Επιτροπής, όταν από αμέλειά του διέρρευσαν εμπιστευτικές πληροφορίες, γι' αυτό προβλέπεται ότι η παράβαση της υποχρέωσης εμπιστευτικότητας και εχεμύθειας μπορεί να τιμωρηθεί με την ποινή της οριστικής παύσης μόνο όταν τελείται εκ προθέσεως. Επίσης, σε συμφωνία με την αρχή της αναλογικότητας, προβλέπεται ότι η πρόκληση ζημίας σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου ή της Επιτροπής Ανταγωνισμού μπορεί να τιμωρηθεί με οριστική παύση μόνο όταν τελείται εκ προθέσεως ή από βαριά αμέλεια.

γ) Με τις παραγράφους 8 και 9 αποσαφηνίζονται ζητήματα της πειθαρχικής διαδικασίας προς αποφυγή αμφισβητήσεων. Διευκρινίζεται ότι η περιγραφή της αποδιδόμενης παράβασης στην κλήση προς τον πειθαρχικώς διωκόμενο θα πρέπει να περιλαμβάνει και τα πραγματικά περιστατικά που τη στοιχειοθετούν. Περαιτέρω, προβλέπονται ρητά τα δικαιώματα του πειθαρχικώς διωκόμενου για πρόσβαση στο φάκελο και για παράσταση με δικηγόρο της επιλογής του. Εξυπακούεται ότι όσα άλλα δικαιώματα προβλέπονται στο Μέρος Ε' («Πειθαρχικό Δίκαιο») του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Υπαλλήλων εφαρμόζονται, σύμφωνα με την παράγραφο 12 του άρθρου 13Α. Επιπλέον, προς αποτροπή καθυστερήσεων της διαδικασίας, προβλέπεται υποχρέωση του Πειθαρχικού Συμβουλίου να ενημερώνει την Επιτροπή Ανταγωνισμού για την πορεία της υπόθεσης, όποτε τούτο ζητείται, διασφαλιζόμενου φυσικά του εμπιστευτικού χαρακτήρα της διαδικασίας. Τέλος, προς διευκόλυνση του Πειθαρχικού Συμβουλίου, προβλέπεται υποχρέωση της Επιτροπής να παρέχει τις απόψεις της, συνοδευόμενες με τα έγγραφα που σχετίζονται με την υπόθεση.

Με το άρθρο 104 αναθεωρούνται οι ρυθμίσεις που εισήχθησαν με το άρθρο 282 του ν. 4364/2016 για τους εξωτερικούς δικηγόρους της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Σκοπός των νέων ρυθμίσεων είναι να αποφευχθούν τυχόν πρακτικά προβλήματα δυνάμενα να ανακύψουν είτε ελλείψει μεταβατικών διατάξεων είτε

λόγω πιθανών ερμηνευτικών αμφισβητήσεων. Ταυτόχρονα όμως διασφαλίζεται ο σκοπός που επιδίωκαν οι υπό αναθεώρηση ρυθμίσεις. Ειδικότερα:

α) Με την παράγραφο 1 διευκρινίζεται ότι το ανώτατο όριο της ετήσιας αμοιβής των εξωτερικών δικηγόρων (20.000 €) αφορά τη συνολική ετήσια αμοιβή ενός εκάστου δικηγόρου και όχι το ετήσιο σύνολο των αμοιβών όλων των δικηγόρων, αφού σκοπός της τροποποιούμενης διάταξης ήταν να αποτρέψει τη συγκέντρωση των υποθέσεων σε περιορισμένο αριθμό εξωτερικών δικηγόρων και όχι να περιορίσει την πρόσβαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού σε υπηρεσίες εξωτερικών δικηγόρων. Το ποσό αυτό θα μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, ώστε να μπορεί να αντιμετωπιστεί η τυχόν μελλοντική ανατίμηση των δικηγορικών υπηρεσιών, χωρίς να απαιτείται νομοθετική μεταβολή. Προκειμένου όμως να διασφαλιστεί ότι η εν λόγω κ.υ.α. θα εκδοθεί για να αντιμετωπίσει αυτό το φαινόμενο και όχι για να νομιμοποιήσει εκ των υστέρων τυχόν υπέρβαση του ορίου της αμοιβής, προβλέπεται ότι η απόφαση περί αναπροσαρμογής θα ισχύει για το επόμενο οικονομικό έτος σε σχέση με αυτό της δημοσίευσής της.

β) Με την ίδια παράγραφο (1) αναθεωρούνται οι διατάξεις περί σύγκρουσης συμφερόντων των εξωτερικών δικηγόρων, οι οποίες εισήχθησαν με το άρθρο 282 ν. 4364/2016. Συγκεκριμένα, διατηρείται η απαγόρευση ανάθεσης υπόθεσης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, όταν ο ίδιος δικηγόρος εκπροσωπεί άλλο μέρος στην ίδια ή σε συναφή υπόθεση, ενώ παράλληλα διατηρούνται οι διατάξεις, οι οποίες αποτρέπουν την καταστρατήγηση της απαγόρευσης αυτής (π.χ. εκπροσώπηση ενός μέρους από το νομικό πρόσωπο μιας δικηγορικής εταιρίας και ενός άλλου μέρους από το φυσικό πρόσωπο-μέλος της ίδιας δικηγορικής εταιρίας). Σε ό,τι αφορά μη συναφείς υποθέσεις, κρίθηκε ότι μία απόλυτη απαγόρευση ανάθεσης υπόθεσης θα περιόριζε υπερβολικά τις δυνατότητες επιλογής της Επιτροπής Ανταγωνισμού ανάμεσα σε δικηγόρους που ειδικεύονται στο Δίκαιο του Ανταγωνισμού. Γι' αυτό προβλέπεται ότι θα επιτρέπεται μεν η ανάθεση υπόθεσής σε δικηγόρο, έστω κι αν άλλος, σχετιζόμενος με αυτόν δικηγόρος (π.χ. δικηγορική εταιρία, στην οποία αυτός είναι μέλος) έχει αναλάβει την εκπροσώπηση άλλου διαδίκου σε μη συναφή υπόθεση, σε αυτήν την περίπτωση όμως λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα, ώστε να διασφαλιστεί το απόρρητο όλων των πληροφοριών και στοιχείων που λαμβάνει ο δικηγόρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού κατά το χειρισμό της ανατιθέμενης σε αυτόν υπόθεσης.

γ) Με την παράγραφο 2 προβλέπεται ότι το ανώτατο όριο της ετήσιας αμοιβής των 20.000 € θα ισχύσει μετά τη στελέχωση του Γραφείου Νομικής Υποστήριξης. Και τούτο, προκειμένου να μη δημιουργηθούν προβλήματα στη λειτουργία της Επιτροπής Ανταγωνισμού από το γεγονός ότι έχει ήδη γίνει η ανάθεση του συνόλου των υποθέσεων της Επιτροπής Ανταγωνισμού σε εξωτερικούς δικηγόρους και υπάρχει ο κίνδυνος να μην μπορούν να αμειφθούν υπηρεσίες που ήδη παρασχέθηκαν ή, σε κάθε περίπτωση, για την παροχή των οποίων έχει ήδη αναληφθεί υποχρέωση από τους εξωτερικούς δικηγόρους.

δ) Με την παράγραφο 3 καταργείται η παράγραφος 5 του άρθρου 282 του ν. 4364/2016, με την οποία τροποποιήθηκε η παράγραφος 2 του άρθρου 21 ν. 3959/2011, ώστε η τελευταία διάταξη να επανέλθει στην αρχική της μορφή. Με αυτόν τον τρόπο, η θητεία του Γενικού Διευθυντή και των προϊσταμένων των

διευθύνσεων γίνεται εκ νέου τετραετής (από τριετής), δυνάμενη, στην περίπτωση του Γενικού Διευθυντή να ανανεωθεί μία μόνο φορά.

Με το άρθρο 105 εισάγεται διαδικασία διευθέτησης διαφορών ενώπιον της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Η διαδικασία αυτή εφαρμόζεται με επιτυχία τόσο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (βλ. Κανονισμό (ΕΚ) 622/2008 της Επιτροπής, ΕΕ L 171 της 1.7.2008, σελ. 3) όσο και από άλλες Εθνικές Αρχές Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η διαδικασία αυτή αποσκοπεί στην απλοποίηση και την επιτάχυνση των διοικητικών διαδικασιών, καθώς και στον περιορισμό του αριθμού και του εύρους των προσφυγών που ασκούνται εν συνεχεία ενώπιον των δικαστηρίων. Με τον τρόπο αυτό θα δοθεί στην Επιτροπή Ανταγωνισμού η δυνατότητα να επεξεργαστεί περισσότερες υποθέσεις, ελαττώνοντας τη διοικητική επιβάρυνση.

Ειδικότερα, με τη διαδικασία διευθέτησης διαφορών δίνεται η δυνατότητα σε επιχειρήσεις ελεγχόμενες από την Επιτροπή Ανταγωνισμού να συμβιβαστούν, παραδεχόμενες τη συμμετοχή τους στην αποδιδόμενη παράβαση. Εν συνεχεία, εφόσον οι παρατηρήσεις τους υιοθετούνται από την Επιτροπή, εκδίδεται απόφαση, με εκ των πραγμάτων πιο συνοπτική αιτιολογία, η οποία καταλογίζει την παράβαση και επιβάλλει τις ανάλογες κυρώσεις.

Η προτεινόμενη ρύθμιση, η οποία προέκυψε κατόπιν διαβούλευσης του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού με την Επιτροπή Ανταγωνισμού και υιοθετεί κατά το πλείστον τις παρατηρήσεις της, αναμένεται να συντείνει στη διεύρυνση του πλαισίου της συνεργασίας της Επιτροπής με τις επιχειρήσεις, πέραν του σταδίου της διερεύνησης της παράβασης που επιτυγχάνεται μέσω του προγράμματος επιείκειας, και στα μετέπειτα στάδια του καταλογισμού της παράβασης και της έκδοσης απόφασης. Η διαδικασία διευθέτησης προσδοκάται ότι θα οδηγήσει σε σύντμηση του χρόνου ολοκλήρωσης της διαδικασίας έκδοσης των αποφάσεων και θα επιτρέψει στην Επιτροπή Ανταγωνισμού να εξετάζει περισσότερες υποθέσεις με τους ίδιους πόρους, αυξάνοντας τον αποτρεπτικό χαρακτήρα της δράσης της, με την πραγματοποίηση νέων ερευνών και την εξέταση περισσότερων υποθέσεων. Επίσης, η αναγνώριση από τις επιχειρήσεις της συμμετοχής τους στη διαπιστωθείσα παράβαση θα οδηγήσει και σε μείωση του αριθμού των ασκούμενων από μέρους τους προσφυγών κατά των αποφάσεων της Επιτροπής, με συνέπεια την εξοικονόμηση σημαντικών ανθρώπινων και οικονομικών πόρων της Επιτροπής.

Με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού παρέχεται εξουσιοδότηση προς την Επιτροπή Ανταγωνισμού να θεσπίσει τη διαδικασία διευθέτησης διαφορών. Η παροχή εξουσιοδότησης προτιμήθηκε αντί της λεπτομερούς ρύθμισης της διαδικασίας στον ίδιο το νόμο, ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα, καθώς και η αρμονική ένταξη της μέλλουσας να θεσπισθεί διαδικασίας στο πλέγμα διατάξεων του ν. 3959/2011 και του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, αλλά και η ευχέρεια προσαρμογής επιμέρους ρυθμίσεων της διαδικασίας, χωρίς να απαιτείται τροποποίηση του νόμου. Προκειμένου να διασφαλιστεί η ειδικότητα της εξουσιοδότησης απαριθμήθηκαν ενδεικτικά κάποια θέματα, τα οποία θα πρέπει να ρυθμίσει η Επιτροπή. Ειδικότερα, η Επιτροπή Ανταγωνισμού εξουσιοδοτείται να ρυθμίσει ιδίως τα εξής θέματα:

α) Τους όρους και τις προϋποθέσεις, με τους οποίους μία ελεγχόμενη επιχείρηση μπορεί να υπαχθεί στη διαδικασία διευθέτησης.

β) Το στάδιο της διαδικασίας ελέγχου, κατά το οποίο μπορεί να υποβληθεί αίτημα από τον ελεγχόμενο για υπαγωγή στη διαδικασία διευθέτησης. Προκειμένου να μη ματαιωθεί ο σκοπός της ρύθμισης (απλοποίηση των διαδικασιών ενώπιον της Επιτροπής Ανταγωνισμού), το στάδιο αυτό δεν μπορεί να είναι πολύ προχωρημένο, γι' αυτό ως απώτατο όριο υποβολής του αιτήματος προβλέπεται κατ' εξαίρεση η κατάθεση από τον ελεγχόμενο του πρώτου υπομνήματος μετά την κοινοποίηση της εισήγησης.

γ) Τη διαδικασία που θα ακολουθείται, προκειμένου να επιτευχθεί η διευθέτηση της διαφοράς. Η διαδικασία αυτή θα περιλαμβάνει υποχρεωτικά την παραδοχή της αποδιδόμενης παράβασης από τον ελεγχόμενο. Και τούτο διότι θεμέλιος λίθος της διαδικασίας διευθέτησης είναι η παραδοχή από τα εμπλεκόμενα μέρη, με σαφείς όρους που δεν επιδέχονται παρερμηνεία, της συμμετοχής τους στην αποδιδόμενη παράβαση, όπως η παράβαση αυτή περιγράφεται συνοπτικά ως προς το αντικείμενό της, την ενδεχόμενη εφαρμογή της, τα κύρια πραγματικά περιστατικά που τη στοιχειοθετούν, τον νομικό χαρακτηρισμό τους, το ρόλο του εκάστοτε μέρους, και τη διάρκεια της συμμετοχής του στην εν λόγω παράβαση (βλ. και την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην ΕΕ C 167 της 2.7.2008, σελ. 1, αρ. 20 περ. α'). Από την άλλη πλευρά, η παραδοχή της συμμετοχής του ελεγχόμενου στην παράβαση δεν πρέπει να αποθαρρύνεται από το φόβο να μην επιτευχθεί η διευθέτηση και να χρησιμοποιηθεί η δήλωση εναντίον του. Γι' αυτό προβλέπεται ότι, αν η διευθέτηση δεν επιτευχθεί, τότε η τυχόν δήλωση περί παραδοχής της παράβασης θεωρείται ανακληθείσα και δεν λαμβάνεται υπόψη (κατ' αναλογία των ισχυόντων επί της Ευρωπαϊκής Επιτροπής βλ. αρ. 21 της ανωτέρω ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής).

δ) Την πρόσβαση των συμμετεχόντων στα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης, καθώς και τη δυνατότητα ή μη αξιοποίησης των αποδεικτικών στοιχείων που προσκομίστηκαν από τα μέρη κατά τη διάρκεια της διαδικασίας διευθέτησης.

ε) Τη δυνατότητα ή μη χωριστής διευθέτησης, σε περίπτωση που μόνο ορισμένες από τις ελεγχόμενες επιχειρήσεις συναινούν στη διευθέτηση.

στ) Τη δυνατότητα της Επιτροπής να μειώσει τα επιβαλλόμενα πρόστιμα σε περίπτωση διευθέτησης της διαφοράς. Η δυνατότητα μείωσης των προστίμων είναι σημαντική, προκειμένου να δοθεί κίνητρο στις ελεγχόμενες επιχειρήσεις να συμμετάσχουν στη διαδικασία διευθέτησης της διαφοράς και έτσι να επιτευχθεί ο επιδιωκόμενος σκοπός της σύντμησης του χρόνου ολοκλήρωσης της διαδικασίας. Το ανώτατο επιτρεπόμενο ποσοστό μείωσης προσδιορίστηκε στο 15%, ώστε, αφενός να παρασχεθεί στην Επιτροπή ένα εύλογο περιθώριο στάθμισης κατά την έκδοση της κανονιστικής της πράξης, αφετέρου να μην πλήττεται η ελκυστικότητα και αποτελεσματικότητα του Προγράμματος Επιείκειας.

ζ) Ζητήματα διαχρονικού δικαίου, προκειμένου η Επιτροπή Ανταγωνισμού να μπορεί να προσδώσει αναδρομική ισχύ στην κανονιστική της πράξη ή στις τροποποιητικές της, εφόσον κρίνει ότι αυτό είτε επιβάλλεται από λόγους επιείκειας είτε διευκολύνει την επίτευξη των στόχων της διαδικασίας διευθέτησης.

η) Κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Διασφαλίζεται ότι η απαρίθμηση των θεμάτων, για τα οποία παρέχεται εξουσιοδότηση, είναι ενδεικτική, ώστε, αν προκύψει κάποιο ειδικότερο θέμα, το οποίο χρήζει ρύθμισης και δεν περιλαμβάνεται στην απαρίθμηση, να μπορεί να ρυθμιστεί με απόφαση της Επιτροπής, χωρίς να χρειάζεται τροποποίηση του νόμου.

Με την παράγραφο 2 προστίθεται υποπερίπτωση εε) στην περίπτωση ιδ' της παραγράφου 2 του άρθρου 14 του ν. 3959/2011, ώστε η απαρίθμηση των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής Ανταγωνισμού στο άρθρο 14 να περιλαμβάνει και την αρμοδιότητα που παρέχεται με το άρθρο 25α να καθορίσει τη διαδικασία, τους όρους και τις προϋποθέσεις της διαδικασίας διευθέτησης διαφορών.

Η διάταξη του άρθρου 106 εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον με την αποφυγή της σώρευσης επιβολής διοικητικών και ποινικών κυρώσεων, λαμβάνοντας υπόψη την αρχή *ne bis in idem*, η οποία βρίσκει έρεισμα τόσο στο ελληνικό δίκαιο όσο και στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Σύμφωνα με την αρχή αυτή, όπως ερμηνεύεται και εφαρμόζεται από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, αναγνωρίζεται σε κάθε πρόσωπο το δικαίωμα να μη διώκεται, δικάζεται ή τιμωρείται περισσότερες φορές για τα ίδια πραγματικά περιστατικά, ακόμη και εάν αυτά συγκροτούν περισσότερες παραβάσεις, ανεξάρτητα από τον ποινικό ή διοικητικό χαρακτηρισμό τους. Επιπρόσθετα, η διάταξη παρέχει τα αναγκαία κίνητρα για την ταχύτερη επεξεργασία των υποθέσεων ελεύθερου ανταγωνισμού μέσω ευνοϊκών μέτρων ή/και διαδικασίας διευθέτησης, καθώς και για την αποτελεσματική εκτέλεση των αποφάσεων της Επιτροπής Ανταγωνισμού, με την άμεση είσπραξη των επιβαλλόμενων προστίμων.

Ειδικότερα, δίνεται κίνητρο στα φυσικά και νομικά πρόσωπα, τα οποία εμπλέκονται σε παραβάσεις του δικαίου του ελεύθερου ανταγωνισμού, αφενός να συμβάλλουν στην ταχύτερη διερεύνηση και περάτωση της διαδικασίας ενώπιον της Επιτροπής Ανταγωνισμού, προτιμώντας διαδικασίες ευνοϊκών μέτρων ή/και διευθέτησης, αφετέρου να συμμορφωθούν το ταχύτερο δυνατόν με τις αποφάσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού ώστε να αποφύγουν τυχόν περαιτέρω νομικές συνέπειες. Επιπλέον, η εξόφληση των επιβαλλόμενων προστίμων, τα οποία σε περίπτωση υπαγωγής σε καθεστώς ευνοϊκών μέτρων ή/και διαδικασίας διευθέτησης είναι μειωμένα, οδηγεί σε εξάλειψη του αξιοποίνου των εγκλημάτων, ενώ η τμηματική καταβολή του προστίμου συνεπάγεται την αναστολή της ποινικής δίωξης καθώς και την αναστολή της παραγραφής των αδικημάτων.

Σε ό,τι αφορά τον ποινικό κολασμό, η νέα διάταξη ανταποκρίνεται πλήρως στη βασική επιδίωξη της ποινικής δίκης για την ταχύτερη αποκατάσταση της ασφάλειας δικαίου και της κοινωνικής ειρήνης. Ωστόσο, ειδικά για την ποινική ευθύνη που θα μπορούσε να γεννηθεί από τη διαπιστωθείσα παράβαση διατάξεων περί ελεύθερου ανταγωνισμού, η εξάλειψη του αξιοποίνου και η αναστολή της δίωξης δεν καλύπτει κάθε έγκλημα, αλλά μόνον εκείνα τα οποία προβλέπονται στον ν. 3959/2011 καθώς και τα συρρέοντα εγκλήματα που στρέφονται κατά της ιδιοκτησίας και των περιουσιακών δικαιωμάτων και τελούνται χωρίς βία ή απειλή. Η επιλογή αυτή είναι εύλογη, καθώς σκοπός της παρούσας διάταξης είναι να καταστήσει ποινικώς μη ελέγχιμες μόνο αιμίγως επιχειρηματικές συμπεριφορές, ο

έλεγχος των οποίων επιτυγχάνεται κατά τρόπο αποτελεσματικό μέσω των αποφάσεων της Επιτροπής Ανταγωνισμού, οπότε δεν κρίνεται δικαιολογικά ορθή ούτε σύμφωνη με την αρχή ne bis in idem η σωρευτική τιμωρία τους και ως ποινικά κολάσιμων πράξεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

α. Επί της αρχής

1. Βασικό χαρακτηριστικό της λειτουργίας αρχικά των λιμενικών ταμείων και στη συνέχεια των οργανισμών λιμένων ήταν η σύμπτωση στον ίδιο φορέα αρμοδιοτήτων αφενός εποπτικής και διαχειριστικής αρμοδιότητας, δηλαδή αρμοδιοτήτων δημοσίου συμφέροντος, αφετέρου παροχής λιμενικών υπηρεσιών, δηλαδή εμπορικών δραστηριοτήτων.

Το Εθνικό λιμενικό σύστημα συμπεριλαμβάνει 16 Λιμένες Διεθνούς Ενδιαφέροντος και 12 εξ αυτών διοικούνται από ανώνυμες εμπορικές εταιρείες που ελέγχονται από το Ελληνικό Δημόσιο. Βασικός σκοπός των ανωτέρω κρατικών ανωνύμων εταιρειών ήταν αφενός η άσκηση των εποπτικών αρμοδιοτήτων μιας λιμενικής αρχής, αφετέρου η εμπορική αξιοποίηση των λιμένων σύμφωνα με συμβάσεις παραχώρησης που είχε συνάψει το Ελληνικό Δημόσιο με κάθε μία από τις προαναφερόμενες ανώνυμες εταιρείες του.

Βασικό προβληματισμό σχετικά με τη λειτουργία των ελληνικών λιμένων ήταν η σύμπτωση αρμοδιοτήτων διαφορετικής φύσης και ποιότητας, ενίοτε και εξ ορισμού συγκρουόμενων, στο ίδιο πρόσωπο. Η σύγχυση αυτή ήταν έντονη στην περίπτωση των νομικών εκείνων προσώπων (Οργανισμών Λιμένος ή Λιμενικών Ταμείων) που ενεργούσαν ταυτόχρονα τόσο ως φορείς εποπτικής και διαχειριστικής αρμοδιότητας, δηλαδή ασκούσαν δημόσια εξουσία, όσο και ως πάροχοι των λιμενικών υπηρεσιών, δηλαδή ως φορείς της ιδιωτικής οικονομίας. Επομένως, η εποπτική αρμοδιότητα προσέκρουε σε μεγάλο βαθμό στην ταύτιση ελέγχοντος και ελεγχομένου.

Στο σημείο αυτό είναι πράγματι σημαντικό να διευκρινιστεί ότι το πρότυπο ιδιωτικοποίησης, στο οποίο προσχώρησαν με ευκολία οι προηγούμενες συγκυβερνήσεις, αποτελεί πραγματικά πείραμα με άγνωστα αποτελέσματα, αφού απέχει παρασάγγας από το landlord model, το οποίο είναι προς το παρόν κυρίαρχο εντός ΕΕ. Επίσης, δεν μπορεί παρά να υπογραμμιστεί ότι η επιλογή αυτή έγινε, αν και τα μνημόνια παρείχαν στις κυβερνήσεις τη δυνατότητα να προχωρήσουν σε παραχώρηση μεμονωμένων τερματικών εντός των λιμένων.

2. Νομοτελειακή συνέπεια της επιλογής των προηγούμενων κυβερνήσεων να πειραματιστούν με ένα πανευρωπαϊκώς μη αποδεκτό μοντέλο ιδιωτικοποίησης λιμενικών υπηρεσιών ήταν η αναδόμηση του συστήματος θεσμικού ελέγχου να

καταλήξει σε αδιέξοδο. Σε πλήρη εναρμόνιση με τις αλυσιτελείς επιλογές τους στο πεδίο της ιδιωτικοποίησης, ίδρυσαν μια ξεχωριστή ρυθμιστική αρχή για τις χερσαίες επιβατικές μεταφορές με το ν. 4199/2013 και μια ξεχωριστή ρυθμιστική αρχή για τους λιμένες με το ν. 4150/2013, αν και γνώριζαν ότι η κυρίαρχη τάση εντός ΕΕ ήταν να ιδρύονται αρχές λιμένα – και όχι ρυθμιστικές αρχές λιμένα – με αποτελεσματικές αρμοδιότητες περιφρούρησης του δημοσίου συμφέροντος εντός των λιμένων και τα ρυθμιστικά θέματα να επιλύονται από ρυθμιστικές αρχές που δεν περιορίζονταν αποσπασματικά σε μεμονωμένους τομείς εμπορικής δραστηριότητας, αλλά αντιμετώπιζαν ευρύτερα ζητήματα μεταφορών και ανταγωνισμού. Αποκορύφωμα της έλλειψης σχεδιασμού των προηγούμενων κυβερνήσεων ήταν το γεγονός ότι κατέστησαν τη Ρυθμιστή Αρχή Λιμένων (Ρ.Α.Λ.) αρμόδια για “την παρακολούθηση της εφαρμογής των όρων και διατάξεων των συμβάσεων παραχώρησης στους λιμένες”, δηλαδή για ακριβώς εκείνο το πρότυπο που για άγνωστους λόγους αποφάσισαν να μην ακολουθήσουν, ενώ καμία ρητή μέριμνα δεν έλαβαν για τον έλεγχο των συμβάσεων υποπαραχώρησης, δηλαδή της αυτόνομης συνέπειας της επιλογής τους να πουλήσουν τις μετοχές των οργανισμών λιμένων.

Είναι αναγκαίο να γίνει μνεία ότι οι προηγούμενες κυβερνήσεις δεν μερίμνησαν για την επαρκή στελέχωση της Ρ.Α.Λ, με αποτέλεσμα η τελευταία να βρίσκεται σε ουσιαστική αδυναμία να ασκήσει τις αρμοδιότητες εποπτείας των ιδιωτικοποιημένων οργανισμών λιμένων.

3. Από τα παραπάνω καθίστανται σαφή τα εξής:

α) οι προηγούμενες κυβερνήσεις ακολούθησαν ένα αδόκιμο για τα δεδομένα της ΕΕ πρότυπο ιδιωτικοποίησης λιμένων. Το πρότυπο αυτό είναι αδύνατον να συγκριθεί με τις εντός Ε.Ε. αποδεκτές πρακτικές χρηστής διαχείρισης λιμενικών εγκαταστάσεων.

β) η θεσμική μεταρρύθμιση, που ήταν αναγκαία ως συνέπεια των επιλογών των προηγούμενων κυβερνήσεων, δεν έγινε ποτέ. Η ίδρυση της Ρ.Α.Λ, αφενός δεν υπακούει στα ευρωπαϊκά πρότυπα, αφετέρου σε κάθε περίπτωση οι αρμοδιότητές της και η επιχειρησιακή της ικανότητα δεν μπορούσαν να εγγυηθούν την ουσιαστική άσκηση δημόσιας εξουσίας και επομένως δεν εξυπηρετούσαν το δημόσιο συμφέρον. Ανάλογο προηγούμενο Ρυθμιστικής Αρχής απαντάται μόνο στη Νότιο Αφρική.

4. Μοναδικοί ωφελημένοι των προαναφερόμενων επιλογών ήταν οι υποψήφιοι αγοραστές, αφού θα μπορούσαν να δραστηριοποιηθούν μέσα σε ένα περιβάλλον ανεπαρκούς κρατικής εποπτείας.

5. Η κατάσταση αυτή δεν μπορούσε σε καμία περίπτωση να γίνει ανεκτή από τη νέα Πολιτική Ηγεσία του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.

6. Σημαντικό βήμα για την αποσαφήνιση του θεσμικού πλαισίου εποπτείας της δραστηριότητας των ιδιωτικοποιημένων οργανισμών λιμένων υπήρξε ο ν. 4336/2015, στον οποίο προβλέφθηκε ρητά η υποχρέωση της κυβέρνησης να καθορίσει τις αρμοδιότητες τόσο της Ρ.Α.Λ, όσο και των κατά τόπους αρμόδιων λιμενικών αρχών (port authorities).

7. Συγκεκριμένα για την ίδρυση της Δημόσιας Αρχής Λιμένα Πειραιά, η κυβέρνηση μερίμνησε ώστε στο Σχέδιο Σύμβασης Παραχώρησης, το οποίο έχει ήδη αποδεχτεί η COSCO, να έχει περιληφθεί σαφής και ρητή πρόβλεψη, σύμφωνα με την οποία το Ελληνικό Δημόσιο έχει το δικαίωμα να θέτει σε ισχύ, καταργεί ή τροποποιεί νόμους που διέπουν ή επηρεάζουν πτυχές της λειτουργίας του Λιμένα Πειραιά, συμπεριλαμβανομένης, ενδεικτικώς, της σύστασης και του ορισμού οποιουδήποτε νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, εποπτικού φορέα ή οργανωτικής δομής με σκοπό την ανάληψη του συνόλου ή μέρους των καθηκόντων λιμενικής αρχής ή/και λιμενάρχη ή/και την ευθύνη του συνόλου ή μέρους των δημοσίων διοικητικών λειτουργιών και καθηκόντων σε σχέση με τη λειτουργία του Λιμένα Πειραιά.

8. Με βάση τις αναγκαίες πλέον προσαρμογές στο σύστημα θεσμικού ελέγχου της παροχής λιμενικών υπηρεσιών, η προστασία του δημοσίου συμφέροντος εξασφαλίζεται από το τρίπτυχο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής – Ρ.Α.Λ – Δ.Α.Λ.

Συγκεκριμένα:

Το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής μέσω της Γενικής Γραμματείας Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων αποτελεί τον αρμόδιο φορέα για τη διαμόρφωση της εθνικής λιμενικής πολιτικής.

Η Ρ.Α.Λ αναδεικνύεται σε ανεξάρτητη αρχή εποπτείας των εμπορικών μεθόδων και πρακτικών των παρόχων λιμενικών υπηρεσιών, με αναβάθμιση του εποπτικού της ρόλου, ώστε να δύναται να λαμβάνει ρυθμιστικά μέτρα για τη διασφάλιση της ακώλυτης παροχής λιμενικών υπηρεσιών στους χρήστες, της ακώλυτης πρόσβασης σε λιμενικές υπηρεσίες και της εύρυθμης λειτουργίας της συναφούς αγοράς λιμενικών υπηρεσιών, σύμφωνα με το κοινοτικό και εθνικό δίκαιο και σε συνεργασία με την Επιτροπή Ανταγωνισμού.

Τέλος, η Δ.Α.Λ αποτελεί δημόσιο φορέα με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια στον οποίο ανατίθεται η άσκηση των διοικητικής φύσης εξουσιών/αρμοδιοτήτων, οι οποίες αφαιρούνται από τους Οργανισμούς Λιμένα δυνάμει των διατάξεων των Συμβάσεων Παραχώρησης, λόγω της ιδιωτικοποίησης, σε συνεργασία με τη Ρ.Α.Λ και τη Γενική Γραμματεία Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων. Διευκρινίζεται ότι η Δ.Α.Λ σε καμία περίπτωση δεν παρεμβαίνει στην άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας ή τη λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων.

β. Επί των άρθρων

1. Επιβεβαιώνονται για λόγους νομικής σαφήνειας οι αρμοδιότητες του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και ειδικότερα της Γενικής Γραμματείας Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Συγκεκριμένα, με το **άρθρο 107** επαναλαμβάνεται η διάταξη του άρθρου 1 του Ν. 4150/2013, καθώς και του άρθρου 59 ΠΔ 103/2014.

2. Υλοποιείται η δέσμευση του Ν. 4336/2015 για τη μετεξέλιξη της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων (Ρ.Α.Λ) σε Ανεξάρτητη Αρχή με ουσιαστικές και αποτελεσματικές

αρμοδιότητες εποπτείας των εμπορικών μεθόδων και πρακτικών των παρόχων λιμενικών υπηρεσιών.

3. Με το **άρθρο 108** συνιστάται Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή με την επωνυμία «Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων» (Ρ.Α.Λ.), η οποία έχει ως γενικότερη αποστολή την εποπτεία και τη διασφάλιση της νομιμότητας των σχέσεων μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων του εθνικού λιμενικού συστήματος, με έμφαση στην τήρηση της συμβατικής τάξης και την εφαρμογή της νομοθεσίας περί ελεύθερου ανταγωνισμού. Τα μέλη της απολαμβάνουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας και κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. Η Ρ.Α.Λ. υποβάλλει μέχρι την 31η Μαρτίου κάθε έτους στον Πρόεδρο της Βουλής ετήσια έκθεση. Η Ρ.Α.Λ. υποχρεούται να κινεί ανά χρονικά διαστήματα, τα οποία δεν μπορεί να υπερβαίνουν την τετραετία, διαδικασία αξιολόγησης της λειτουργίας της.

4. Με το **άρθρο 109** ορίζεται ότι η Ρ.Α.Λ. συγκροτείται από 9 μέλη, με αυξημένες εγγυήσεις προσωπικής και λειτουργικής τους ανεξαρτησίας. Η Ρ.Α.Λ. συγκροτείται από εννέα (9) μέλη, εκ των οποίων ένα μέλος είναι Πρόεδρος, ένα μέλος Αντιπρόεδρος και δύο μέλη Εισηγητές και απαρτίζεται από πρόσωπα αναγνωρισμένου κύρους που διακρίνονται για την επιστημονική τους κατάρτιση και την επαγγελματική τους ικανότητα στο νομικό και στον οικονομικό τομέα, καθώς και διπλωματούχοι Πολυτεχνείου, ιδίως σε θέματα στρατηγικού σχεδιασμού και προγραμματισμού, οργάνωσης, διοίκησης και λειτουργίας λιμένων ή οικονομικής και πολιτικής λιμένων ή λιμενικής βιομηχανίας. Τα μέλη της Ρ.Α.Λ. επιλέγονται από τη Βουλή, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής. Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και τα μέλη της Ρ.Α.Λ., τακτικά και αναπληρωματικά, πριν την ανάληψη των καθηκόντων τους, γνωστοποιούν στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής την παροχή υπηρεσίας, συμβουλής, εργασίας ή έργου, που έχουν αναλάβει με εντολή ή με οποιαδήποτε έννομη σχέση τα τελευταία πέντε χρόνια πριν από την έναρξη της θητείας τους. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους, τα τακτικά μέλη της Ρ.Α.Λ. τα οποία δεν είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, καθώς και τα αναπληρωματικά μέλη, δεν επιτρέπεται να ασκούν οποιοδήποτε έμμισθο ή άμισθο δημόσιο λειτουργήμα ή κάθε άλλη επαγγελματική δραστηριότητα επιχειρηματική ή μη, που δεν συμβιβάζονται με την ιδιότητα και τα καθήκοντα του μέλους της Ρ.Α.Λ. Οι αποδοχές των μελών της Ρ.Α.Λ. που είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης καθορίζονται, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, με την επιφύλαξη των κείμενων διατάξεων.

5. Τα **άρθρα 110 και 111** αφορούν την άσκηση πειθαρχικού ελέγχου στα μέλη της Ρ.Α.Λ. από Πειθαρχικό Συμβούλιο αποτελούμενο από έναν Σύμβουλο Επικρατείας, έναν Αρεοπαγίτη και έναν Καθηγητή Πανεπιστημίου με ειδίκευση στα οικονομικά, με τριετή θητεία. Για κάθε παράβαση των υποχρεώσεων τους που απορρέουν από τον παρόντα νόμο και τις κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση αυτού, τα μέλη της Ρ.Α.Λ. υπέχουν πειθαρχική ευθύνη. Την πειθαρχική διαδικασία ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου της παραγράφου 2 κινεί το Υπουργικό

Συμβούλιο ύστερα από πρόταση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, για τον Πρόεδρο και τα μέλη της. Το Πειθαρχικό Συμβούλιο αποφασίζει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό την επιβολή των κυρώσεων που ορίζονται κατά τη διαδικασία του άρθρου 4. Οι επιβαλλόμενες από το Πειθαρχικό Συμβούλιο ποινές είναι: α) έγγραφη επίπληξη, β) πρόστιμο έως τις αποδοχές δώδεκα (12) μηνών και γ) οριστική παύση.

6. Το **άρθρο 112** καθορίζει τις κανονιστικές αρμοδιότητες της Ρ.Α.Λ σε θεμελιώδους σημασίας θέματα για την απρόσκοπτη λειτουργία των λιμένων και την ακώλυτη πρόσβαση των χρηστών, κυρίως για την έκδοση δεσμευτικών οδηγιών για θέματα σχετικά με την απλούστευση, διαφάνεια και εναρμόνιση τελών κοινού ενδιαφέροντος για όλους τους ελληνικούς λιμένες, με απώτερο σκοπό τον υγιή ανταγωνισμό μεταξύ εγχώριων λιμένων και τη διαδικασία προσδιορισμού, επιβολής και είσπραξης ποινικών ρητρών ή άλλων συμβατικών αξιώσεων που προβλέπονται στις ως άνω Συμβάσεις Παραχώρησης και στις αντιρρήσεις των ενδιαφερομένων κατά των αποφάσεων επιβολής.

7. Το **άρθρο 113** αναφέρεται στις ρυθμιστικές αρμοδιότητες της Ρ.Α.Λ με βασική προτεραιότητα τη διασφάλιση της συνεχούς και αδιάλειπτης παροχής λιμενικών υπηρεσιών. Η Ρ.Α.Λ αποκτά την αρμοδιότητα να λαμβάνει ρυθμιστικά μέτρα σε περιπτώσεις σοβαρής διατάραξης της λειτουργίας των λιμένων.

8. Το **άρθρο 114** θεσμοθετεί τη διαδικασία διερεύνησης καταγγελιών από τη Ρ.Α.Λ και τα δικαιώματα έρευνας και συλλογής πληροφοριών των μελών και υπαλλήλων της. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο έχει το δικαίωμα να καταγγέλλει ενώπιον της Ρ.Α.Λ. παραβάσεις για κάθε θέμα αρμοδιότητάς της. Όλες οι δημόσιες αρχές και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου υπέχουν υποχρέωση να παρέχουν πληροφορίες και να συνδράμουν τη Ρ.Α.Λ. και τους εντεταλμένους υπαλλήλους της κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

9. Το **άρθρο 115** καθορίζει τον τρόπο εκπροσώπησης της Ρ.Α.Λ και τις αρμοδιότητες του Προέδρου της. Ο Πρόεδρος της Ρ.Α.Λ. την εκπροσωπεί ενώπιον κάθε δικαστικής αρχής και στις σχέσεις της με τις άλλες διοικητικές ή ανεξάρτητες αρχές και τους τρίτους και έχει, δυνάμει της κείμενης νομοθεσίας, των διατάξεων του παρόντος και των αποφάσεων της Ρ.Α.Λ. την ευθύνη της λειτουργίας αυτής.

10. Το **άρθρο 116** αναφέρεται στη διεξαγωγή των συνεδριάσεων της Ρ.Α.Λ. Στις συνεδριάσεις της Ρ.Α.Λ. εκτός του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και των μελών αυτής δύνανται να συμμετέχουν με δικαίωμα λόγου ένας εκπρόσωπος της Ένωσης Λιμένων Ελλάδος, ένας εκπρόσωπος της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδος, ένας εκπρόσωπος του Συνδέσμου Επιχειρήσεων Επιβατηγού Ναυτιλίας, ένας εκπρόσωπος του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Πειραιά και ένας εκπρόσωπος της Ομοσπονδίας Υπαλλήλων Λιμανιών Ελλάδος, που ορίζονται από τους φορείς αυτούς με τους νόμιμους αναπληρωτές τους.

11. Το **άρθρο 117** ρυθμίζει την πρόσκληση των μελών στις συνεδριάσεις.

12. Το **άρθρο 118** απαριθμεί τις περιπτώσεις υποχρεωτικής σύγκλησης της Ρ.Α.Λ.

13. Το **άρθρο 119** διέπει τη διεξαγωγή των συνεδριάσεων της Αρχής.
14. Το **άρθρο 120** προνοεί για την τήρηση των πρακτικών των Συνεδριάσεων.
15. Το **άρθρο 121** προβλέπει σχετικά με τη διαδικασία λήψης αποφάσεων.
16. Το **άρθρο 122** αφορά στον έλεγχο των αποφάσεων της Ρ.Α.Λ από τα Διοικητικά Δικαστήρια.
17. Το **άρθρο 123** σχετίζεται με θέματα οργάνωσης και προσωπικού της Ρ.Α.Λ. Στη Ρ.Α.Λ. συνιστάται Γενική Διεύθυνση, της οποίας προϊστάται Γενικός Διευθυντής. Η Γενική Διεύθυνση αποτελείται από μία Διεύθυνση Παρακολούθησης και Ελέγχου Αγοράς, η οποία περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον Τμήματα Νομικής και Οικονομικής Τεκμηρίωσης, και μία Διεύθυνση Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης, η οποία με τα αντίστοιχα τμήματα εξασφαλίζει την αυτοτελή διοίκηση του προσωπικού και οικονομική διαχείριση των πόρων της Ρ.Α.Λ..
18. Το **άρθρο 124** απαριθμεί τους τακτικούς και έκτακτους πόρους της Ρ.Α.Λ.
19. Το **άρθρο 125** προνοεί για την οικονομική διαχείριση της Αρχής. Η Ρ.Α.Λ. υπόκειται στον προληπτικό και κατασταλτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.
20. Το **άρθρο 126** ρυθμίζει θέματα σχετικά με τη διαχείριση του υλικού και της περιουσίας της Δ.Α.ΛΠ.
21. Με τις διατάξεις των άρθρων 127 επ. ιδρύεται η Δ.Α.Λ ως δημόσιος φορέας με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια στον οποίο ανατίθεται η άσκηση των διοικητικής φύσης εξουσιών/αρμοδιοτήτων, οι οποίες αφαιρούνται από τους Οργανισμούς Λιμένα δυνάμει των διατάξεων των Συμβάσεων Παραχώρησης, λόγω της ιδιωτικοποίησης, σε συνεργασία με τη Ρ.Α.Λ και τη Γενική Γραμματεία Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων.
22. Με το **άρθρο 127** ιδρύεται η Δημόσια Αρχή Λιμένα (Δ.Α.Λ) ως αποκεντρωμένη, αυτοτελής και ανεξάρτητη υπηρεσιακή μονάδα του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια. Όργανα Διοίκησης της Δ.Α.Λ, με πενταετή θητεία, ορίζονται το Συμβούλιο Διοίκησης και ο Διοικητής. Η θητεία των ανωτέρω οργάνων διοίκησης συνδυάζει την υψηλή επιστημονική κατάρτιση και την αντιπροσωπευτικότητα.
23. Με το **άρθρο 128** καθορίζονται οι αρμοδιότητες της Δ.Α.Λ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη Σύμβαση Παραχώρησης και την κείμενη νομοθεσία. Οι σκοποί και οι αρμοδιότητες της Δ.Α.Λ εξασφαλίζουν την αποτελεσματική και αποδοτική άσκηση εποπτείας στους λιμένες.
24. Με το **άρθρο 129** προσδιορίζονται οι πόροι της Δ.Α.Λ και δημιουργείται ειδικός "Λογαριασμός Δ.Α.Λ, προκειμένου να διασφαλιστεί η οικονομική της αυτοτέλεια από το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.

25. Με το **άρθρο 130** ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα σχετικά με τη διάρθρωση των οργανικών μονάδων της Δ.Α.Λ και τη στελέχωσή της με ανθρώπινο δυναμικό.
26. Το **άρθρο 131** αφορά στη σύσταση του Περιφερειακού Γραφείου Δ.Α.Λ Πειραιά και τη σύσταση και άλλων τέτοιων Περιφερειακών Γραφείων με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.
27. Το **άρθρο 132** περιέχει τελικές και μεταβατικές διατάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΛΗΡΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΚΟ ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟ ΑΔΜΗΕ ΑΕ ΑΠΟ ΔΕΗ ΑΕ, ΣΕ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2009/72/ΕΚ, ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΥΤΗΣ- ΘΕΣΠΙΣΗ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΠΩΛΗΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΤΗ ΔΕΗ ΑΕ, ΜΕΣΩ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΩΝ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΜΕ ΦΥΣΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ Ν. 4273/2014 ΠΕΡΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΝΕΑΣ ΚΑΘΕΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (Α' 146) – ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ ΕΥΕΛΙΞΙΑΣ.

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Άρθρο 133

Με την προτεινόμενη ρύθμιση σκοπεύεται η εκπλήρωση των δεσμεύσεων που εισήχθησαν με τη διάταξη της παραγράφου 4.3, της Ενότητας Γ' του άρθρου 3 του Ν. 4336/2015 «Συνταξιοδοτικές διατάξεις – Κύρωση του Σχεδίου Σύμβασης Οικονομικής Ενίσχυσης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας και ρυθμίσεις για την υλοποίηση της Σύμφωνίας Χρηματοδότησης» (ΦΕΚ Α' 94/14-08-2015), στην οποία, μεταξύ άλλων, προβλέπεται ο σχεδιασμός «του συστήματος δημοπρασιών ΝΟΜΕ, με στόχο να μειωθούν κατά 25% τα μερίδια λιανικής και χονδρικής αγοράς της ΔΕΗ και να πέσουν κάτω από το 50% έως το 2020».

Ο κατ' εφαρμογή των ανωτέρω προτεινόμενος μηχανισμός πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας από τη ΔΕΗ Α.Ε., μέσω δημοπρασιών προθεσμιακών προϊόντων ηλεκτρικής ενέργειας με φυσική παράδοση, είναι συμβατός και με τις προβλέψεις της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και για την κατάργηση της οδηγίας 2003/54/ΕΚ (Τρίτη Ενεργειακή Δέσμη), που αφορούν το «πρόγραμμα απελευθέρωσης ηλεκτρικής ενέργειας», κατά το οποίο, «μια επιχείρηση παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (στην υπό κρίση περίπτωση η ΔΕΗ Α.Ε.) είναι υποχρεωμένη είτε να πωλήσει είτε να καταστήσει διαθέσιμη μια ορισμένη ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή να χορηγήσει πρόσβαση σε μέρος του παραγωγικού δυναμικού της στους ενδιαφερόμενους προμηθευτές για ορισμένο χρονικό διάστημα» (ΕΕ L 211/55 της 14.09.2009, προοίμιο υπό 37).

Άρθρο 134

Με τη διάταξη αυτή διευκρινίζεται ότι ισχύουν οι ορισμοί των διατάξεων του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 "Για τη λειτουργία Ενεργειακών Αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου, για Έρευνα, Παραγωγή και δίκτυα μεταφοράς Υδρογονανθράκων και άλλες ρυθμίσεις" (ΦΕΚ Α' 179/ 22.08.2011), καθώς και ότι εισάγονται νέοι ορισμοί, οι οποίοι αφορούν τους συμμετέχοντες και τους αποκλειόμενους από τον προτεινόμενο μηχανισμό. Συγκεκριμένα με τη διάταξη αυτή εισάγονται οι ορισμοί των «Βιομηχανικών Καταναλωτών», «Επιλέξιμων Προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας» και «Δικαιούχων Χρήσης» των προθεσμιακών προϊόντων, οι οποίοι είναι αναγκαίοι για την εφαρμογή του προτεινόμενου μηχανισμού και προβλέπονται ειδικώς στο άρθρο 4 των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

Άρθρο 135

Με τη διάταξη της παρ. 1 σκοπείται η αναλυτική περιγραφή του προτεινόμενου μηχανισμού, ο οποίος αφορά την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας από την ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (εφεξής «ΔΕΗ Α.Ε.»), δυνάμει δημοπρασιών προθεσμιακών προϊόντων ηλεκτρικής ενέργειας με φυσική παράδοση, μέσω του Ημερήσιου Ενεργειακού Προγραμματισμού (ΗΕΠ) και με ρυθμιστικά καθοριζόμενη τιμή εκκίνησης, προς τους Επιλέξιμους Προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας του άρθρου 4 των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση της παρ. 2 επιδιώκεται, δια της θέσπισης του προτεινόμενου μηχανισμού, η ικανοποίηση των στόχων απομείωσης του μεριδίου της ΔΕΗ Α.Ε. στην ελληνική λιανική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα. Η σταδιακή αυτή μείωση επιδιώκεται μέσω του καθορισμού των προς δημοπράτηση ποσοτήτων σε ποσοστά μεριδίου της ΔΕΗ ΑΕ στη λιανική αγορά του Διασυνδεδεμένου Συστήματος, ανά έτος, με σκοπό την υλοποίηση των σχετικών δεσμεύσεων που εισήχθησαν με το Ν. 4336/ 2015 (ΦΕΚ Α' 94).

Με τις διατάξεις των παρ. 3, 4 και 5 ρυθμίζονται οι περιπτώσεις κατά τις οποίες τα ποσοστά απομείωσης υπερβαίνουν ή υπολείπονται των αντίστοιχων στόχων και προβλέπεται η αντιμετώπισή τους, δια της μείωσης και αύξησης, αντίστοιχα, των προς δημοπράτηση ποσοτήτων.

Άρθρο 136

Με την προτεινόμενη διάταξη της παρ. 1 καθορίζονται οι Προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας που έχουν το δικαίωμα συμμετοχής στις δημοπρασίες πώλησης προθεσμιακών προϊόντων ηλεκτρικής ενέργειας, με φυσική παράδοση.

Ως Επιλέξιμοι για τη συμμετοχή τους στις δημοπρασίες ορίζονται οι Προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίοι έχουν άδεια προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, κατά τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, μη περιλαμβανομένης της ΔΕΗ Α.Ε. η οποία ρητά εξαιρείται με την παράγραφο 2. Η ρύθμιση αυτή επιβάλλεται για την υλοποίηση των δεσμεύσεων του ν. 4336/2015 (ΦΕΚ Α' 94), όπως αναλύεται στο άρθρο 1, με ισότιμη πρόσβαση Επιλέξιμων Προμηθευτών Ηλεκτρικής Ενέργειας στο εγχώριο ενεργειακό μίγμα για την ανάπτυξη υγιούς ανταγωνισμού μεταξύ των Προμηθευτών, και με στόχο την αύξηση της διείσδυσης των ανεξάρτητων Προμηθευτών στην

ελληνική λιανική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και τη βελτίωση της ποιότητας και των τιμών παροχής ηλεκτρικής ενέργειας στους τελικούς καταναλωτές.

Περαιτέρω, και προκειμένου να αναπτυχθεί υγιής και ανόθευτος ανταγωνισμός μεταξύ των Προμηθευτών, με την προτεινόμενη ρύθμιση της παραγράφου 2, εξαιρούνται από τη συμμετοχή τους στις προτεινόμενες δημοπρασίες και οι βιομηχανικές επιχειρήσεις, μολονότι είναι δυνατόν να είναι κάτοχοι αδειών προμήθειας. Οι επιχειρήσεις αυτές αποτελούν τους «Βιομηχανικούς Καταναλωτές» για τους σκοπούς του προτεινόμενου μηχανισμού. Σε διαφορετική περίπτωση, η αναγνώριση σε ορισμένη κατηγορία επιχειρήσεων της δυνατότητας για προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε χαμηλότερες τιμές, σε σύγκριση με αυτές που απολαύουν δυνητικοί ανταγωνιστές τους, δύναται να θεωρηθεί ως χορήγηση επιλεκτικού οικονομικού πλεονεκτήματος και, συνεπώς, ασυμβίβαστη με το ενωσιακό δίκαιο «κρατική ενίσχυση», σύμφωνα με το άρθρο 107 ΣΛΕΕ.

Το όριο της ετήσιας κατανάλωσης των 13GWh για τους Βιομηχανικούς Καταναλωτές, που αφορά χρήστες συνδεδεμένους στο ΕΣΜΗΕ και στο ΕΔΔΗΕ, ερείδεται, κατ' αρχήν, στις προβλέψεις του Ν. 4223/2013 (ΦΕΚ Α' 287/31-12-2013) και συγκεκριμένα στο άρθρο 55 παρ. 11 του νόμου αυτού, όπου εξισώθηκε η μοναδιαία χρέωση του οφειλόμενου ανταλλάγματος ΥΚΩ, ειδικά για καταναλωτές βιομηχανικής χρήσης Μέσης Τάσης με ετήσια συνολική κατανάλωση ανά παροχή μεγαλύτερη των 13 GWh, με αυτή των καταναλωτών Υψηλής Τάσης, διότι, κυρίως, έχουν παρόμοια καταναλωτικά χαρακτηριστικά. Ως ειδικότερα εκφράζεται στην αιτιολογική έκθεση της εν λόγω ρύθμισης για τις ΥΚΩ: «...στην κατηγορία των καταναλωτών ηλεκτρικού ρεύματος Μέσης Τάσης με ετήσια συνολική κατανάλωση ανά παροχή μεγαλύτερη των 13 GWh, ανήκουν μεγάλες βιομηχανικές μονάδες εντάσεως ηλεκτρικής ενέργειας, για τις οποίες το αντίστοιχο κόστος αντανάκλα σημαντικό ποσοστό του συνολικού κόστους παραγωγής τους και, επομένως, είναι κρίσιμο για την ανταγωνιστικότητα των προϊόντων τους. Ταυτόχρονα, τα καταναλωτικά χαρακτηριστικά των καταναλωτών αυτών είναι αντίστοιχα με τα χαρακτηριστικά των καταναλωτών Υψηλής Τάσης, στους οποίους επίσης συγκαταλέγονται μεγάλες βιομηχανικές μονάδες, ενώ η μόνη σημαντική διαφορά μεταξύ τους αφορά το σημείο σύνδεσής τους με το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας, το οποίο εξαρτάται κυρίως από τεχνικές παραμέτρους και είναι συχνά προϊόν τύχης ως προς τη θέση εγκατάστασης κάθε βιομηχανίας. Επιστημαίνεται ότι ήδη η ΔΕΗ Α.Ε. εντάσσει τους καταναλωτές Μέσης Τάσης με ετήσια κατανάλωση ανά παροχή από 13GWh και άνω στην ίδια κατηγορία με τους καταναλωτές Υψηλής Τάσης, προκειμένου να τους παράσχει ποσοστιαία έκπτωση επί του ανταγωνιστικού σκέλους του προσφερόμενου τιμολογίου ηλεκτρικού ρεύματος, ενώ η κατηγοριοποίηση αυτή είναι σε απόλυτη συμφωνία και με τις διατυπωμένες κατά καιρούς απόψεις της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας».

Με την ίδια ρύθμιση επίσης εισάγονται και οι βασικές προϋποθέσεις συμμετοχής των Επιλέξιμων Προμηθευτών στις δημοπρασίες, δηλαδή η εγγραφή τους στο Μητρώο Συμμετεχόντων του Συστήματος Συναλλαγών Ημερήσιου Ενεργειακού Προγραμματισμού («ΗΕΠ») και στο Μητρώο Επιλέξιμων Προμηθευτών στις Δημοπρασίες Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας, που ήδη θεσπίζεται δια των προτεινόμενων ρυθμίσεων και τα οποία τηρεί ο Λειτουργός της Αγοράς.

Δικαιολογητικός λόγος της ανωτέρω ρύθμισης είναι ότι δια της εγγραφής τους στα ανωτέρω Μητρώα οι Επιλέξιμοι Προμηθευτές προσχωρούν στους κανονισμούς λειτουργίας αφενός του Ημερήσιου Ενεργειακού Προγραμματισμού, δηλαδή στον Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας και στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΜΗΕ, αφετέρου του προτεινόμενου μηχανισμού δημοπρασιών, δηλαδή του Κώδικα Συναλλαγών Δημοπρασιών Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας, που διέπει τις συναλλαγές που τελούνται κατ' εφαρμογή του.

Με την ρύθμιση της παραγράφου 3 επιδιώκεται η εισαγωγή ελεγκτικού μηχανισμού, από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας – ΡΑΕ και από το Λειτουργό της Αγοράς, ο οποίος αφορά τον έλεγχο πλήρωσης των ανωτέρω προϋποθέσεων από τους Συμμετέχοντες στις δημοπρασίες.

Άρθρο 137

Με την προτεινόμενη διάταξη σκοπείται η εισαγωγή υποχρέωσης της ΔΕΗ ΑΕ να εξασφαλίζει, μέσω του ΗΕΠ, την παράδοση των ποσοτήτων ενέργειας που αντιστοιχούν στα προθεσμιακά προϊόντα ηλεκτρικής ενέργειας με φυσική παράδοση, στους Δικαιούχους Χρήσης των προϊόντων αυτών. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η απρόσκοπτη λειτουργία και αξιοπιστία του μηχανισμού, ούτως ώστε οι Επιλέξιμοι Προμηθευτές να είναι σε θέση να εφαρμόσουν τα επενδυτικά τους σχέδια σε μεσο-μακροπρόθεσμο ορίζοντα.

Άρθρο 138

Με τη διάταξη αυτή προβλέπεται η αρμοδιότητα της ΡΑΕ, κατόπιν εισήγησης του Λειτουργού της Αγοράς, για τη λήψη αποφάσεων αναφορικά με (α) την ετήσια ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας, που διατίθεται μέσω των δημοπρασιών πώλησης προθεσμιακών προϊόντων ηλεκτρικής ενέργειας με φυσική παράδοση, (β) τον καταμερισμό, για κάθε δημοπρασία, της ανωτέρω ετήσιας ποσότητας σε επιμέρους προθεσμιακά προϊόντα, (γ) το πρόγραμμα διεξαγωγής των δημοπρασιών και (δ) τα τεχνικά χαρακτηριστικά των δημοπρατούμενων προθεσμιακών προϊόντων ηλεκτρικής ενέργειας.

Η εξουσιοδότηση αυτή παρέχεται προς τη ΡΑΕ λόγω της προβλεπόμενης, κυρίως, στα άρθρα 3 και 4 του Ν. 4001/ 2011 (ΦΕΚ Α' 179), αρμοδιότητάς της για τον έλεγχο, παρακολούθηση και εποπτεία της ελληνικής αγοράς ενέργειας.

Με την ίδια διάταξη επίσης σκοπείται η εισαγωγή καταληκτικής προθεσμίας έναρξης των δημοπρασιών που προβλέπονται στις προτεινόμενες ρυθμίσεις, προκειμένου να επισπευσθεί, κατά το δυνατό, το χρονικό διάστημα μέχρι την εφαρμογή του μηχανισμού και, αντιστοίχως, η επίτευξη του στόχου για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της εγχώριας λιανικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

Άρθρο 139

Με την προτεινόμενη διάταξη της παραγράφου 1 σκοπείται η πρόβλεψη ειδικών νομοθετικών εξουσιοδοτήσεων προς τους Υπουργούς Οικονομικών και

Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ώστε με Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ), κατόπιν γνώμης της ΡΑΕ, να καθορίζεται η μεθοδολογία προσδιορισμού, καθώς και η εξ αυτής προκύπτουσα κατώτατη τιμή προσφοράς των δημοπρατούμενων προθεσμιακών προϊόντων ηλεκτρικής ενέργειας. Εισάγεται επίσης η υποχρέωση έκδοσης της ανωτέρω ΚΥΑ εντός μηνός από τη θέση σε ισχύ των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

Με τη διάταξη της παραγράφου 2 επιδιώκεται η εισαγωγή ειδικών παραμέτρων, ώστε για τον καθορισμό της ανωτέρω μεθοδολογίας, να ληφθούν υπ' όψιν τα μεταβλητά κόστη των λιγνιτικών και υδροηλεκτρικών μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της ΔΕΗ Α.Ε. και να καθοριστεί η αναλογία του μίγματος λιγνιτικής και υδροηλεκτρικής παραγωγής.

Με τη διάταξη της παραγράφου 3 σκοπείται ο ειδικός προσδιορισμός των στοιχείων κόστους από τα οποία αποτελείται το μεταβλητό κόστος των λιγνιτικών μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της ΔΕΗ ΑΕ. Η εξειδίκευση των θεμελιωδών παραμέτρων υπολογισμού του μεταβλητού κόστους έχει ως στόχο τη διασφάλιση της διαφάνειας στον υπολογισμό των προβλεπόμενων μεγεθών, καθώς και την προσαρμογή των παραμέτρων της ΚΥΑ στις συνεχείς αλλαγές των θεμελιωδών μεγεθών της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

Με τη διάταξη της παραγράφου 4 επιδιώκεται η περαιτέρω εξειδίκευση των προϋποθέσεων, ώστε να θεωρούνται μεταβλητά κόστη μόνο εκείνα που, με εξαίρεση το Ειδικό Κόστος Εκκίνησης των λιγνιτικών μονάδων, εξαρτώνται από τον όγκο παραγωγής (MWhs) των λιγνιτικών μονάδων.

Με τη διάταξη της παραγράφου 5 προβλέπεται ο τρόπος και ο χρόνος υπολογισμού του κόστους αγοράς δικαιωμάτων εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα που λαμβάνεται υπόψη στην ως άνω μεθοδολογία προσδιορισμού της κατώτατης τιμής προσφοράς.

Άρθρο 140

Με τη διάταξη της παραγράφου 1 ορίζεται η αρμοδιότητα του Λειτουργού της Αγοράς για την οργάνωση και διεξαγωγή των προτεινόμενων δημοπρασιών. Με σκοπό την ανάκτηση του κόστους διεξαγωγής των δημοπρασιών, με το οποίο θα επιβαρυνθεί ο Λειτουργός της Αγοράς, εισάγεται επίσης η υποχρέωση των Επιλέξιμων Προμηθευτών που συμμετέχουν στις δημοπρασίες προς καταβολή τελών, τα οποία εγκρίνονται από τη ΡΑΕ και πρέπει, με σκοπό την ευχερέστερη παρακολούθηση και εποπτεία των διαδικασιών, να αποτυπώνονται σε διακριτό λογαριασμό.

Με τη διάταξη της παραγράφου 2 προβλέπεται η κατάρτιση του Κώδικα Συναλλαγών Δημοπρασιών Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας, ο οποίος περιλαμβάνει τους κανόνες οργάνωσης και λειτουργίας των προτεινόμενων δημοπρασιών από το Λειτουργό της Αγοράς. Σκοπείται επίσης η θέσπιση της αρμοδιότητας της ΡΑΕ για τη λήψη σχετικής απόφασης έγκρισης του εν λόγω Κώδικα, με τη διαδικασία που ήδη ισχύει και εφαρμόζεται για την κατάρτιση και τροποποίηση των Κωδίκων που διέπουν τον Ημερήσιο Ενεργειακό Προγραμματισμό κατά τις διατάξεις του Ν. 4001/ 2011 (ΦΕΚ Α' 179).

Με τη διάταξη της παραγράφου 3 προβλέπονται τα ειδικότερα ζητήματα τα οποία ρυθμίζει ο Κώδικας Συναλλαγών Δημοπρασιών Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας.

Άρθρο 141

Δικαιολογητικός λόγος της προτεινόμενης ρύθμισης είναι η αποτελεσματική παρακαλούθηση του μηχανισμού, δια της σύνταξης σχετικής Έκθεσης Επιπτώσεων, ανά εξάμηνο, από τη ΡΑΕ. Καθορίζεται επίσης το αντικείμενο της Εκθέσεως Επιπτώσεων που εστιάζει στον έλεγχο της διείσδυσης και των διαμορφούμενων μεριδίων των Προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας στην ελληνική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Με σκοπό τη λήψη κατάλληλων μέτρων για τη βελτιστοποίηση του προτεινόμενου μηχανισμού, η ΡΑΕ υποβάλλει τη σχετική Έκθεση στο αρμόδιο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Με τις διατάξεις του παρόντος υποκεφαλαίου ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τον πλήρη ιδιοκτησιακό διαχωρισμό της ΑΔΜΗΕ ΑΕ από τη ΔΕΗ ΑΕ, δυνάμει του σχετικού προτύπου της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ενέργειας και για την κατάργηση της Οδηγίας 2003/54/ΕΚ, όπως αυτή ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία με τον ν. 4001/2011 (Α' 179). Ο εν λόγω ιδιοκτησιακός διαχωρισμός υλοποιείται ως εναλλακτικό, προς την πλήρη ιδιωτικοποίηση της ΑΔΜΗΕ ΑΕ, σχέδιο, προς εκπλήρωση της σχετικής διεθνούς υποχρέωσης της Ελληνικής Δημοκρατίας, κατά τα προβλεπόμενα στην υποπαραγράφο 4.3 της Συμφωνίας Δημοσιονομικών Στόχων και Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων (ΜοU), η οποία υπεγράφη δυνάμει της εξουσιοδοτικής διάταξης του άρθρου 3 του ν. 4336/2015 (Α' 94), καθώς με αυτό διασφαλίζονται ισοδύναμα αποτελέσματα ως προς τον ανταγωνισμό και τις προοπτικές επενδύσεων και σύμφωνα με τις βέλτιστες ευρωπαϊκές πρακτικές.

Η προβλεπόμενη δομή του ιδιοκτησιακού διαχωρισμού διασφαλίζει τη διατήρηση του δημοσίου ελέγχου επί του στρατηγικής σημασίας φυσικού μονοπωλίου του εθνικού συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας που ανήκει στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ, προβλέποντας παράλληλα τη δυνατότητα εισόδου στο μετοχικό κεφάλαιο αυτής ενός στρατηγικού εταίρου με εμπειρία στη διαχείριση και τη λειτουργία αντίστοιχων υποδομών στην Ευρώπη, επιτυγχάνοντας κατά το βέλτιστο τρόπο την ελεύθερη και ισότιμη πρόσβαση στο σύστημα, την απρόσκοπτη λειτουργία της αγοράς ηλεκτρισμού, την περαιτέρω ανάπτυξη του συστήματος και των διεθνών διασυνδέσεων της χώρας προς επίτευξη των στόχων του εθνικού ενεργειακού σχεδιασμού και της ενεργειακής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εξάλλου, το καθεστώς της ιδιοκτησίας των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς στα κράτη - μέλη δεν επιβάλλεται ούτε από το ενωσιακό τομεακό δίκαιο ούτε από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αντιθέτως, η πλειονότητα των διαχειριστών μεταφοράς εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης τελούν υπό δημόσιο έλεγχο

επιβεβαιώνοντας, κατ' αυτό τον τρόπο, την εθνική στρατηγική σημασία που προσδίδεται σ' αυτές τις υποδομές από τις περισσότερες χώρες.

Ειδικότερα:

Άρθρο 142

Το άρθρο 142 προσδιορίζει το σκοπό του ιδιοκτησιακού διαχωρισμού και παραθέτει τις βασικές ενέργειες για την υλοποίησή του.

Με την παράγραφο 1 διευκρινίζεται ότι ο νόμος τίθεται προς εκπλήρωση διεθνούς υποχρέωσης της χώρας, σε εφαρμογή του ενωσιακού δικαίου και υλοποιεί το εναλλακτικό προς την ιδιωτικοποίηση σχέδιο του άρθρου 3 του ν. 4336/2015 (Α' 94).

Η παράγραφος 2 προσδιορίζει το μετοχικό κεφάλαιο της ΑΔΜΗΕ ΑΕ, όπως θα διαμορφωθεί με την υλοποίηση των προβλεπόμενων στον νόμο ενεργειών. Παράλληλα, επιτάσσει ότι το ποσοστό του Ελληνικού Δημοσίου στο μετοχικό κεφάλαιο της ΑΔΜΗΕ ΑΕ δεν μπορεί να υπολείπεται του 51% αυτού. Οι μετοχές της ΑΔΜΗΕ ΑΕ που κατέχει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο, ή νομικά πρόσωπα συνδεδεμένα με αυτό κατά την έννοια της σχετικής διάταξης (περιλαμβανομένου προφανώς και του ΤΑΙΠΕΔ) εξαιρούνται από οποιοδήποτε πρόγραμμα ιδιωτικοποίησης.

Άρθρο 143

Η παράγραφος 1 προσδιορίζει τις απαιτούμενες πράξεις στις οποίες οφείλουν να προβούν η Εταιρεία Συμμετοχών της ΔΕΗ ΑΕ, η ΑΔΜΗΕ ΑΕ και η ΔΕΗ ΑΕ. Επισημαίνεται ότι η προσφορά των μετοχών της Εταιρείας Συμμετοχών στους μετόχους της ΔΕΗ ΑΕ, στο πλαίσιο της εις είδος μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου αυτής, δεν συνιστά δημόσια προσφορά και δεν απαιτείται η σύνταξη, έγκριση και δημοσίευση ενημερωτικού δελτίου.

Σκοπός της παραγράφου 2 είναι να άρει κάθε τυχόν αμφιβολία για την άσκηση του δικαιώματος ψήφου από το Ελληνικό Δημόσιο. Το Δημόσιο συμμετέχει και ψηφίζει στις γενικές συνελεύσεις της ΑΔΜΗΕ ΑΕ και ΔΕΗ ΑΕ ελεύθερα και χωρίς κανένα περιορισμό ασκώντας πλήρως τα κατά τον κ.ν. 2190/1920 δικαιώματά του ως μέτοχος.

Η παράγραφος 3 διευκρινίζει ότι οι ενέργειες αυτές αποτελούν εκπλήρωση νόμιμης υποχρέωσης των σχετικών εταιρικών οργάνων, δεδομένου ότι προδιαγράφονται ευθέως στο νόμο.

Άρθρο 144

Το άρθρο 144 θέτει τους βασικούς όρους του διαγωνισμού και προβλέπει ότι οι λεπτομέρειες αυτού μπορούν να αποφασίζονται και να εξειδικεύονται με κοινή υπουργική απόφαση σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 4.

Η παράγραφος 1 προσδιορίζει ότι ο επενδυτής πρέπει να είναι είτε διαχειριστής συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας μέλος Ευρωπαϊκού Δικτύου

Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ENTSO-E) είτε διαχειριστής συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας που συμμετέχει σε διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας μέλος Ευρωπαϊκού Δικτύου Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ENTSO-E) (Διαχειριστής Συστήματος) είτε κοινοπραξία στην οποία συμμετέχει Διαχειριστής Συστήματος.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 2α παρέχεται στη ΔΕΗ ΑΕ ως μητρική εταιρεία το δικαίωμα να ζητεί από τη διοίκηση της ΑΔΜΗΕ ΑΕ όλες τις πληροφορίες που αφορούν στην τελευταία και είναι απαραίτητες, προκειμένου οι υποψήφιοι επενδυτές που θα προεπιλεγούν κατά τη διαγωνιστική διαδικασία μεταβίβασης μετοχών της ΑΔΜΗΕ ΑΕ, να μπορούν με εμπεριστατωμένο τρόπο να αξιολογήσουν τα περιουσιακά στοιχεία, την οικονομική κατάσταση και τις επιχειρηματικές προοπτικές αυτής, με σκοπό τη διευκόλυνση του νομικού, οικονομικού και τεχνικού ελέγχου της.

Με την παράγραφο 2 β προσδιορίζεται το γενικό περιεχόμενο της διεθνούς πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος που θα δημοσιευθεί από τη ΔΕΗ ΑΕ και ορίζει ότι η ΔΕΗ ΑΕ θα λάβει από ανεξάρτητο εκτιμητικό οίκο, ιδίως επενδυτική τράπεζα, γνωμοδότηση περί του δίκαιου και εύλογου του τιμήματος, καθώς και της διαφάνειας της όλης διαδικασίας, ενώ με την παράγραφο 2γ τίθεται το χρονικό όριο ολοκλήρωσης της διαδικασίας αγοραπωλησίας.

Η παράγραφος 3 προβλέπει ότι τα συμβατικά κείμενα της αγοραπωλησίας θα περιλαμβάνουν τις αναγκαίες προαπαιτούμενες πράξεις εκ μέρους των μερών, προκειμένου να ολοκληρωθεί η συναλλαγή.

Τέλος, η παράγραφος 4 ορίζει ότι ο διαγωνισμός τελεί υπό την εποπτεία του Ελληνικού Δημοσίου, με την έννοια ότι αυτό μεριμνά για την τήρηση της νομιμότητας και την εφαρμογή του νόμου, δεδομένου ότι ο διαχωρισμός του ΑΔΜΗΕ ΑΕ γίνεται σε εκπλήρωση σχετικής υποχρέωσης του κράτους. Η νόμιμη όμως και διαφανής διενέργεια του διαγωνισμού, καθώς και η εκτέλεση των απαραίτητων ενεργειών σύμφωνα με τον νόμο, αποτελούν νόμιμες υποχρεώσεις της ΔΕΗ ΑΕ και των λοιπών κατά περίπτωση εμπλεκόμενων προσώπων.

Άρθρο 145

Οι παράγραφοι 1 έως 6 αναφέρονται στους όρους σύστασης και στο σκόπο της ΔΕΣ ΑΔΜΗΕ ΑΕ. Επισημαίνεται ιδίως ότι με την παράγραφο 3 παρέχεται εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας να ρυθμίσουν με κοινή υπουργική απόφαση ειδικότερα ζητήματα.

Η παράγραφος 7 ορίζει ότι η ΔΕΣ ΑΔΜΗΕ ΑΕ καθίσταται νόμιμος εκδοχέας των φορολογικών απαιτήσεων του Ελληνικού Δημοσίου έναντι της ΔΕΗ Α.Ε. και της ΑΔΜΗΕ ΑΕ από την υλοποίηση του νόμου αυτού. Παράλληλα, ορίζει ότι η ΔΕΣ ΑΔΜΗΕ ΑΕ μπορεί να χρησιμοποιεί τις απαιτήσεις αυτές ως ασφάλεια τυχόν χρηματοδότησης που λαμβάνει. Η πρόβλεψη αυτή είναι απαραίτητη δεδομένου ότι η απόκτηση των μετοχών της ΑΔΜΗΕ ΑΕ, προηγείται χρονικά της γέννησης των σχετικών φορολογικών απαιτήσεων.

Άρθρο 146

Σκοπός του άρθρου 146 είναι η διευκόλυνση της όσο το δυνατόν ταχύτερης και πλέον απρόσκοπτης εισαγωγής της Εταιρείας Συμμετοχών της ΔΕΗ ΑΕ στο Χρηματιστήριο της Αθήνας.

Άρθρο 147

Το άρθρο 147 προσδιορίζει, για την άρση κάθε τυχόν αμφιβολίας, τα ελεύθερα κεφαλαιοποιησιμα αποθεματικά της ΑΔΜΗΕ ΑΕ.

Άρθρο 148

Με τη ρύθμιση του άρθρου αυτού, προβλέπεται η σύντμηση, για τη συγκεκριμένη περίπτωση και προς το σκοπό της ταχύτερης ολοκλήρωσης του πλήρους ιδιοκτησιακού διαχωρισμού, των προβλεπόμενων στα άρθρα 113 και 114 του ν. 4001/2011 (Α' 179) προθεσμιών πιστοποίησης.

Άρθρο 149

Με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 149 προβλέπεται η διασφάλιση των εργασιακών και ασφαλιστικών δικαιωμάτων του προσωπικού της ΑΔΜΗΕ ΑΕ, ενώ με την παράγραφο 3 διευκρινίζεται ότι η υλοποίηση του Σχεδίου Διαχωρισμού δεν δύναται να συνιστά καθεαυτή λόγο ανατροπής εννόμων σχέσεων και καταστάσεων της ΔΕΗ ΑΕ και των θυγατρικών αυτής, καθώς και της ΑΔΜΗΕ ΑΕ, με τρίτους αντισυμβαλλόμενους.

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

**Νομοθετικές ρυθμίσεις για τη θέσπιση του «Μεταβατικού Μηχανισμού
Αποζημίωσης Ευελιξίας»**

Άρθρα 150 - 151

Με την παρούσα ρύθμιση σκοπείται η συμπλήρωση του Ν. 4001/2011 «Για τη λειτουργία Ενεργειακών Αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου, για Έρευνα, Παραγωγή και δίκτυα μεταφοράς Υδρογονανθράκων και άλλες ρυθμίσεις» (ΦΕΚ Α' 179/22.8.2011), όπως ισχύει, με την προσθήκη δύο νέων άρθρων, «143Δ - Μεταβατικός Μηχανισμός Αποζημίωσης Ευελιξίας» και «143Ε - Κυρώσεις», για τη διασφάλιση του σκοπού της μακρόχρονης διαθεσιμότητας επαρκούς ευέλικτης ισχύος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και τη διαφύλαξη της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού της χώρας.

Ειδικότερα, σε συνέχεια της έκδοσης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (εφεξής, ΕΕ) των «Κατευθυντήριων Γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς περιβάλλοντος και ενέργειας 2014-2020» (Επίσημη Εφημερίδα C 200/1, 28.6.2014) (εφεξής

«Κατευθυντήριες Γραμμές»), με τις οποίες καθορίζονται οι όροι βάσει των οποίων οι ενισχύσεις στον τομέα της ενέργειας και του περιβάλλοντος δύνανται να θεωρηθούν συμβατές με την εσωτερική αγορά σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο (γ) της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατέστη επιτακτική η ανάγκη της επανεξέτασης και αναθεώρησης του πλαισίου στήριξης του εθνικού δυναμικού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

Ως εκ τούτου, οι αρμόδιες εθνικές αρχές, ήτοι το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και η Ανεξάρτητη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, διαβουλευτήκαν με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού) επί της αναδιοργάνωσης των εθνικών μηχανισμών, ώστε να αποτραπεί ο κίνδυνος θεώρησης της παρεχόμενης στήριξης ως ασυμβίβαστης με το ενωσιακό δίκαιο κρατικής ενίσχυσης και, ιδίως, να διασφαλισθεί η μη επιβολή υποχρέωσης τυχόν ανάκτησης ποσών που καταβλήθηκαν στο παρελθόν στο σύνολο των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στον τομέα παραγωγής ενέργειας από πετρέλαιο, λιγνίτη και φυσικό αέριο, καθώς και υδροηλεκτρικές μονάδες.

Κατ' αποτέλεσμα, επιβλήθηκε η μη συνέχιση της εφαρμογής των τότε ισχυόντων εθνικών μηχανισμών, ήτοι η αναστολή ισχύος του «Μηχανισμού Διασφάλισης Επαρκούς Ισχύος» (ο οποίος οριζόταν στα άρθρα 180 επ. του «Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας») και η παύση ισχύος του «Μεταβατικού Μηχανισμού Διασφάλισης Επαρκούς Ισχύος» (ο οποίος οριζόταν στα άρθρα 288 επ. του «Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας»), καθώς και ο ανασχεδιασμός του πλαισίου στήριξης του δυναμικού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας βάσει των νεότερων ενωσιακών προσεγγίσεων και λαμβάνοντας υπόψη τη «Μελέτη Επάρκειας Ισχύος του Ελληνικού Διασυνδεδεμένου Συστήματος για τα έτη 2015-2024», που υπέβαλε ο Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (εφεξής, ΑΔΜΗΕ).

Οι σχετικές διεργασίες κατέληξαν στη συγκρότηση του παρόντος σχήματος, για την αποζημίωση των ευέλικτων μονάδων παραγωγής, το οποίο κοινοποιήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή (καταχώριση στο σύστημα SANI με αριθμό υπόθεσης SA 38968) και εγκρίθηκε από αυτήν με την υπ' αριθ. C(2016) 1791final/31.3.2016 απόφασή της (υπό δημοσίευση).

Ο νέος εθνικός μηχανισμός, που είναι πλήρως συμβατός με το ενωσιακό δίκαιο, έχει μεταβατικό χαρακτήρα και διασφαλίζει την ομαλή μετάβαση σε ένα μόνιμο σχήμα ενίσχυσης της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, προς όφελος του Συστήματος και των Καταναλωτών. Η εφαρμογή του νέου αυτού σχήματος, ήτοι του «Μεταβατικού Μηχανισμού Αποζημίωσης Ευελιξίας», εκκινεί την 1.5.2016 και η μέγιστη διάρκειά του προσδιορίζεται σε δώδεκα (12) μήνες.

Υπό το νέο αυτό Μηχανισμό, θα καταβάλλεται σε μονάδες ηλεκτροπαραγωγής αντάλλαγμα για τη διαθεσιμότητά τους προς παροχή της «υπηρεσίας ευελιξίας» στο Σύστημα Ηλεκτρικής Ενέργειας. Ως «υπηρεσία ευελιξίας» ορίζεται η ταχεία αύξηση ή μείωση της κατανεμόμενης ισχύος της μονάδας, ώστε να καλύπτει τη ζήτηση, ακολουθώντας τις Εντολές Κατανομής του Διαχειριστή. Επιλέξιμες μονάδες για την ένταξή τους στο Μηχανισμό και τη λήψη της σχετικής αποζημίωσης είναι αυτές που διαθέτουν την τεχνική ικανότητα ώστε, εντός τριών ωρών από την έκδοση σχετικής Εντολής Κατανομής του Διαχειριστή, να ακολουθούν, από θερμή κατάσταση, ένα

γρήγορο κύκλο λειτουργίας, με ανταπόκριση μεγαλύτερη από ένα προκαθορισμένο κατώφλι, το οποίο αντιστοιχεί σε μετρούμενο ρυθμό μεταβολής της εξόδου της τουλάχιστον οχτώ (8) MW/min και δυνατότητα απόκρισης για τουλάχιστον τρεις (3) συνεχόμενες ώρες.

Βάσει των ανωτέρω τεχνικών στοιχείων, καταρχήν επιλέξιμες μονάδες για την ένταξη στον «Μεταβατικό Μηχανισμό Αποζημίωσης Ευελιξίας» θεωρούνται οι μονάδες τεχνολογίας αεριοστροβίλου ανοικτού και συνδυασμένου κύκλου, οι κατανεμόμενες υδροηλεκτρικές μονάδες, καθώς και η κατανεμόμενη μονάδα ΣΗΘΥΑ, για το μέρος της ισχύος της για το οποίο δεν αμείβεται από άλλο μηχανισμό στήριξης

Η αποζημίωση που καταβάλλεται στις τελικώς επιλεγείσες μονάδες παραγωγής ορίζεται ως «Μοναδιαίο Τίμημα Πληρωμής Ισχύος» και προσδιορίζεται στο ποσό των σαράντα πέντε (45) €/kW διαθέσιμης ισχύος για το ανωτέρω χρονικό διάστημα και με ανώτατο όριο καταβολής τα δεκαπέντε (15) εκατομμύρια ευρώ ανά μονάδα παραγωγής. Το μέγιστο συνολικό κόστος του Μηχανισμού ορίζεται σε διακόσια είκοσι πέντε (225) εκατομμύρια ευρώ. Το ανωτέρω κόστος επιμερίζεται στους Εκπροσώπους Φορτίου, οι οποίοι το καταβάλλουν στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ και ο Διαχειριστής, με τη σειρά του, το αποδίδει στους Παραγωγούς κατ' αντιστοιχία με την πραγματική διαθεσιμότητα των μονάδων τους.

Για την ένταξη των καταρχήν επιλέξιμων μονάδων στο Μηχανισμό, απαιτείται η υποβολή αίτησης προς τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, σύμφωνα με τη διαδικασία που θα καθορίσει η Ανεξάρτητη Αρχή με απόφασή της και στη βάση του χαρακτήρα «κινήτρου» που οφείλουν να έχουν οι σχετικές ενισχύσεις, κατά τις διατάξεις των Κατευθυντηρίων Γραμμών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Ο παρών Μηχανισμός θα εξειδικευτεί περαιτέρω με τον Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας.

Άρθρο 152

Με τη διάταξη του άρθρου 152 καταργούνται οι διατάξεις του ν. 4273/ 2014 περί δημιουργίας νέας καθετοποιημένης εταιρείας ηλεκτρικής ενέργειας (ΦΕΚ Α' 146), με τις οποίες προβλεπόταν η δημιουργία της λεγόμενης «Μικρής ΔΕΗ», καθώς ο μηχανισμός πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας από τη ΔΕΗ Α.Ε., μέσω δημοπρασιών προθεσμιακών προϊόντων ηλεκτρικής ενέργειας με φυσική παράδοση, ο οποίος θεσπίζεται με τις διατάξεις του παρόντος αποτελεί την εναλλακτική πρόταση, με βάση και τις διατάξεις του ν. 4336/2015, για το άνοιγμα της λιανικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα της χώρας και δεν απαιτείται πλέον η βάση των καταργούμενων διατάξεων προβλεπόμενη διάσπαση της ΔΕΗ ΑΕ μέσω πώλησης μέρους της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'

ΕΠΙΣΠΕΥΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ, ΘΕΩΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΥΡΩΣΗΣ ΤΩΝ ΔΑΣΙΚΩΝ ΧΑΡΤΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' (άρθρα 153-155)**I. Επί της αρχής:**

Η αναμόρφωση του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, που διέπει την κατάρτιση των δασικών χαρτών, καθίσταται αναγκαία προκειμένου να διασφαλιστεί η συμμετοχή της δασικής υπηρεσίας, η οποία κρίνεται απαραίτητη, τόσο στη διαδικασία της κατάρτισης όσο και στην πιστοποίηση του περιεχομένου τού δασικού χάρτη. Ταυτόχρονα, πρέπει να γίνουν ουσιαστικές βελτιωτικές παρεμβάσεις προκειμένης της επιτάχυνσης της διαδικασίας κατάρτισης των δασικών χαρτών και της εύρυθμης λειτουργίας των ειδικών Τμημάτων Δασικών Χαρτογραφήσεων των Διευθύνσεων Δασών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων. Με το παρόν σχέδιο νόμου εξασφαλίζεται η επιτυχής και ταχεία περαίωση της σχετικής διαδικασίας με την κύρωση των δασικών χαρτών, χάρη στη συντόμηση των απαιτούμενων χρόνων, αλλά και στην επίτευξη της μείωσης των δαπανών. Κατά την κατάρτιση τού σχεδίου νόμου ελήφθη υπόψη το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, η εξέλιξη και το στάδιο που βρίσκεται το έργο, οι υπάρχουσες υποδομές και η τεχνογνωσία της εταιρείας «ΕΚΧΑ Α.Ε.» και τέλος τα υφιστάμενα χρονικά περιθώρια ολοκλήρωσης του έργου, τα οποία είναι ασφυκτικά.

Η εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων αναμένεται ότι θα έχει ως αποτέλεσμα:

1. Την επίσπευση της διαδικασίας ανάρτησης και κύρωσης των δασικών χαρτών.
2. Την ταχύτερη και αξιόπιστη ανταπόκριση των δασικών υπηρεσιών στις υποχρεώσεις τους.
3. Την ελαχιστοποίηση του αριθμού των υποβαλλομένων αντιρρήσεων.
4. Την αντιμετώπιση των προβλημάτων που ανέκυψαν από την αδυναμία συγκρότησης και λειτουργίας των Επιτροπών Εξέτασης των Αντιρρήσεων.
5. Την επίσπευση των εργασιών των ανωτέρω Επιτροπών, ώστε να επιτευχθεί η κατά το δυνατόν συντομότερη κύρωση των δασικών χαρτών.
6. Την αξιοποίηση της αποκτηθείσας τεχνογνωσίας και εμπειρίας.
7. Την οικονομικότερη διαχείριση του έργου και
8. Την αποτελεσματικότερη προστασία της δημόσιας περιουσίας, τού πολίτη και την διασφάλιση της αξιοπιστίας των συναλλαγών.

II. Επί των άρθρων:**Άρθρο 153**

Με την παράγραφο Α του άρθρου 153 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται το άρθρο 13 του ν. 3889/2010.

Ειδικότερα, με το τροποποιούμενο άρθρο 13 το περιεχόμενο του δασικού χάρτη διευρύνεται και ταυτίζεται με το αντικείμενο προστασίας του ν. 998/1979 (άρθρο 3 παράγραφοι 1, 2, 3, 4 και 5 ν. 998/1979). Ειδικότερα, ο δασικός χάρτης συμπληρώνεται με την περιέλευση σε αυτόν, κατά την κατάρτιση του, με σαφή, αποτελεσματικό και έγκυρο τρόπο - εκτός από τις δασικές - και των δημοσίων χορτολιβαδικών, βραχωδών και πετρωδών εκτάσεων, που κείνται επί των ημιορεινών, ορεινών και ανωμάτων εδαφών, οι οποίες μαζί με τα δάση αποτελούν

τις «δασικές εν γένει εκτάσεις», σύμφωνα με τον τίτλο και τα άρθρα 1, 2 και 3 ως άνω δασικού νόμου 998/1979.

Ο δασικός χάρτης αποτελεί κτηματογραφικό διάγραμμα, που απεικονίζει προεχόντως τις εκτάσεις επί των οποίων ισχύει το μαχητό τεκμήριο κυριότητας του Δημοσίου. Οι ως άνω εκτάσεις διαχειρίζονται και διοικούνται ως δημόσιες, δυναμένης της αναγνώρισης επ' αυτών ιδιωτικών εμπραγμάτων δικαιωμάτων, κατά τα ειδικότερον προβλεπόμενα στη δασική νομοθεσία. Με την περιέλευση στο δασικό χάρτη των ανωτέρω δασικών εν γένει εκτάσεων, κατά το ν. 998/79 (δασικών, χορτολιβαδικών και βραχωδών), εξασφαλίζεται η προστασία τους τόσο ως περιβαλλοντικών έννομων αγαθών, όσο και από ιδιοκτησιακής άποψης.

Ειδικότερα οι λόγοι που υπαγόρευαν την απεικόνιση και των χορτολιβαδικών εκτάσεων στο δασικό χάρτη είναι οι εξής:

Μετά την ψήφιση τού ν. 2308/1995, που καθόριζε τον τρόπο σύνταξης τού Εθνικού Κτηματολογίου μέχρι το στάδιο των πρώτων εγγραφών, διαπιστώθηκε η ανάγκη προστασίας των δικαιωμάτων τού Δημοσίου, στις εκτάσεις για τις οποίες ισχύει το «μαχητό τεκμήριο κυριότητας τού Δημοσίου». Έτσι, στο ν. 2664/1998 που ακολούθησε, περιλήφθηκαν τα άρθρα 27 και 28, με τα οποία θεσμοθετήθηκε η διαδικασία κατάρτισης των δασικών χαρτών, με στόχο την αποτελεσματικότερη προάσπιση των δικαιωμάτων τού Δημοσίου κατά τη διαδικασία των κτηματογραφήσεων, στις ανωτέρω εκτάσεις. Με τα ανωτέρω όμως άρθρα έμειναν εκτός θεματικού περιεχομένου δασικών χαρτών και επομένως εκτός οριστικής (αναμφισβήτητης) και δεσμευτικής για όλους διοικητικής κρίσης τού χαρακτήρα τους, εκτάσεις για τις οποίες ισχύει, επίσης, το ως άνω τεκμήριο, όπως είναι οι "χορτολιβαδικές".

Για να εξυπηρετήσουν, λοιπόν, το σκοπό σύνταξής τους οι δασικοί χάρτες πρέπει να περιλάβουν εκτός από τις εκτάσεις που προστατεύονται ως προς τη μορφή τους από το Σύνταγμα και τη δασική νομοθεσία και τις λουιές εκτάσεις, για τις οποίες ισχύει επίσης το μαχητό τεκμήριο κυριότητας του Δημοσίου και διαχειρίζονται από τη δασική υπηρεσία ("χορτολιβαδικές") ως δημόσιες, προκειμένης της αποσαφήνισης του ιδιοκτησιακού τους καθεστώτος, με λυμένο το θέμα της κρίσης τού χαρακτήρα τους ως "χορτολιβαδικών".

Επιπλέον, με την ανάρτηση τού δασικού χάρτη παύει η ισχύς του άρθρου 14 του ν. 998/1979 και οι Επιτροπές Επίλυσης Δασικών Αμφισβητήσεων τού άρθρου 10 τού ιδίου νόμου είναι αναρμόδιες για την εξέταση θεμάτων, που ανάγονται στο χαρακτηρισμό των εκτάσεων κατά τη διαδικασία του ανωτέρω άρθρου 14. Συνεπώς, εκλείπει η δυνατότητα χαρακτηρισμού των "χορτολιβαδικών εκτάσεων". Παράλληλα, ο πολίτης ο οποίος υπέβαλε αντιρρήσεις κατά τού περιεχομένου τού αναρτηθέντος δασικού χάρτη στις προβλεπόμενες επιτροπές, είναι εγκλωβισμένος στις περιπτώσεις των εκτάσεων που κρίθηκε μεν ότι δεν συμπεριλαμβάνονται στο δασικό χάρτη (ως μη δασικές), αλλά είτε από το σκεπτικό των αποφάσεων είτε από την μορφή τους προκύπτει ότι αποτελούν χορτολιβαδικές εκτάσεις. Άρα, οδηγείται σε ατέρμονες διοικητικές ή δικαστικές εμπλοκές, με αποτέλεσμα την απαξίωση των διαδικασιών και την αναξιοπιστία τής διοίκησης.

Επισημαίνεται ότι οι εκτάσεις αυτές αποτελούν, επίσης, θεματικό αντικείμενο του Δασολογίου εμφανιζόμενες στο «περιθώριο των μερίδων» αυτού, κατά την

κατάρτισή του, που έχει σαν βάση τον κυρωμένο δασικό χάρτη.

Πέραν των ανωτέρω, επισημαίνεται ότι με την ανάρτηση του δασικού χάρτη, συμπεριλαμβανομένων των «χορτολίβαδων», επιτυγχάνεται οικονομία ενός σταδίου κατάρτισης του δασικού χάρτη, αφού είναι ήδη έτοιμος ως «Πρόσφατος Ορθοφωτοχάρτης» σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές και, συνεπώς, δεν απαιτείται νέα κωδικαρίθμηση, τοπολογία και βάση δεδομένων του αναρτούμενου δασικού χάρτη.

Περαιτέρω, με την παράγραφο Α του άρθρου 153 του σχεδίου νόμου τροποποιείται η παράγραφος 2 του άρθρου 13 του ν. 3889/2010 και ειδικότερα απαλείφονται από αυτήν τα προστεθέντα με το νόμο 4280/2014 εδάφια περί μη χαρακτηρισμού ως δασικών και μη κήρυξης ως αναδασωτέων, των εκτάσεων, των απολύτως αναγκαίων για την εφαρμογή νόμιμης οικοδομικής αδείας, εκδοθείσας προ του 1975. Οι ανωτέρω διατάξεις δεν έχουν άμεση σχέση με τις διέπουσες την κατάρτιση των δασικών χαρτών ρυθμίσεις του άρθρου 13, ενώ η διερεύνηση των τιθέμενων με αυτές ζητημάτων (ύπαρξη οικοδομικών αδειών προ του 1975, προσδιορισμός της αναγκαίας για την εφαρμογή τους επιφάνειας), η οποία μπορεί να λάβει σε κάθε περίπτωση χώρα μετά την κύρωση του χάρτη, σύμφωνα με το άρθρο 20 του ν. 3889/2010, κατά το πρότερο στάδιο της κατάρτισης αυτού, θα προκαλέσει καθυστέρηση στην σχετική διαδικασία με συνέπεια τη μη τήρηση του χρονοδιαγράμματος για την κύρωση τους και την αύξηση της απαιτούμενης σχετικής δαπάνης. Για τους ανωτέρω λόγους οι προρρηθείσες διατάξεις εντάσσονται με το άρθρο 2 του παρόντος νόμου, στο άρθρο 3 του ν. 998/1979, στο οποίο καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής της δασικής νομοθεσίας, ρύθμιση η οποία είναι ορθότερη από νομοτεχνική άποψη.

Πέραν των ανωτέρω, με το τροποποιούμενο άρθρο 13 του ν. 3889/2010 επαναφέρεται στην Διεύθυνση Δασών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης η αρμοδιότητα για την κατάρτιση του δασικού χάρτη και την εκτέλεση όλων των εργασιών έως την κύρωση του, η οποία με το ν. 4164/2013 είχε υπαχθεί στην εταιρεία ΕΚΧΑ Α.Ε.. Επίσης προβλέπεται, προκειμένης της επιτάχυνσης της σχετικής διαδικασίας, η υποβολή, εντός προθεσμίας δύο μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, εκ μέρους της Διεύθυνσης Δασών σχετικής πρότασης για την εκτέλεση των ανωτέρω εργασιών συνοδευόμενης από χρονοδιάγραμμα στη Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών και Αγροπεριβάλλοντος και η έγκριση αυτής από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Σε περίπτωση μη εκτέλεσης των ανωτέρω εργασιών από τη Διεύθυνση Δασών, προβλέπεται η εκτέλεση τους από την ΕΚΧΑ Α.Ε. με αναθέσεις σε ιδιωτικά γραφεία εκπόνησης δασικών μελετών, επί τη βάσει όμως σχεδιασμού και προγραμματισμού εκπονούμενου - επί τη βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων, καθοριζόμενων στο Νόμο - σε συνεργασία με τη Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών και Αγροπεριβάλλοντος και εγκρινόμενου από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Σε περίπτωση εκτέλεσης των εργασιών από ανάδοχο, κατόπιν ανάθεσης από την ΕΚΧΑ Α.Ε., καθιερώνεται η συμμετοχή στην επίβλεψη της σύμβασης και υπαλλήλων του Τμήματος Δασικών Χαρτογραφήσεων της οικείας Διεύθυνσης Δασών, οριζόμενων με απόφαση του Προϊσταμένου αυτής. Ακόμη προβλέπεται η άμεση, μετά την θεώρηση του δασικού χάρτη, ανάρτηση αυτού και η λειτουργία ειδικού δικτυακού τόπου στον οποίο αναρτάται ο θεωρημένος δασικός χάρτης και ο

συνοπτικός κατάλογος με τις αποφάσεις των ΕΠ.Ε.Α. επί των αντιρρήσεων κατ' αυτού. Στον ειδικό διαδικτυακό τόπο υποβάλλονται ηλεκτρονικά οι αντιρρήσεις και τηρείται ο οριστικός κυρωμένος δασικός χάρτης. Περαιτέρω προβλέπεται η συμμετοχή προσωπικού από τις λοιπές υπηρεσίες της Αποκεντρωμένης Διοίκησης (κυρίως Δασαρχεία), προκειμένης της υποστήριξης και της επίσπευσης του έργου της κατάρτισης των δασικών χαρτών. Επίσης, λαμβάνεται μέριμνα για την, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, δυνατότητα πρόσληψης εποχιακού ή με σύμβαση έργου προσωπικού προς υποστήριξη του ανωτέρω έργου.

Πέραν των ανωτέρω με το τροποποιούμενο άρθρο 15 του ν. 3889/2010 διευρύνονται, προκειμένης της εναρμόνισης της ρύθμισης με το νέο άρθρο 13, οι περιπτώσεις υποβολής αντιρρήσεων, με την πρόβλεψη έγερσης αυτών και στην περίπτωση των χορτολιβαδικών και των βραχωδών εκτάσεων, οι οποίες πλέον περιλαμβάνονται στο δασικό χάρτη, μαζί με τις δασικές. Επίσης, αναφορικά με την επίκληση εμπράγματος δικαιώματος, προς απόδειξη του εννόμου συμφέροντος για την υποβολή αντιρρήσεων, αποσαφηνίζεται ότι αυτή είναι αναγκαία, σε περίπτωση που ο υποβάλλων τις αντιρρήσεις διαφωνεί με το δασικό εν γένει χαρακτήρα των εκτάσεων, που περιλαμβάνονται στο δασικό χάρτη και όχι όταν προσβάλλεται η παράλειψη περιέλευσης σε αυτόν έκτασης ως δασικής, αναγνωριζομένου στην τελευταία περίπτωση εννόμου συμφέροντος σε ευρύτατο κύκλο προσώπων, κατ' επίκληση του συνταγματικά κατοχυρωμένου δικαιώματος στο περιβάλλον, ειδικότερη έκφανση του οποίου αποτελεί και το δικαίωμα ασκήσεως ενδίκων μέσων.

Στο τροποποιούμενο άρθρο 16 του ν. 3889/2010 καθορίζεται η διαδικασία υποβολής αντιρρήσεων ηλεκτρονικά στον ειδικό δικτυακό τόπο του νέου άρθρου 13 του ν. 3889/2010.

Περαιτέρω με το τροποποιούμενο άρθρο 17 του ν. 3889/2010 επιτυγχάνεται η θεώρηση και κύρωση του δασικού χάρτη, ως προς το μεγαλύτερο μέρος της περιοχής που αναρτήθηκε και για το οποίο δεν υποβλήθηκαν αντιρρήσεις, σε σαφώς καθορισμένο και σύντομο χρόνο από το πέρας της υποβολής αντιρρήσεων.

Πέραν των ανωτέρω με το παρόν σχέδιο νόμου τροποποιούνται οι διέπουσες τη λειτουργία των Επιτροπών Εξέτασης Αντιρρήσεων (ΕΠ.Ε.Α.) διατάξεις του άρθρου 18 του ν. 3889/2010. Ειδικότερα παρέχεται η δυνατότητα προσαρμογής των διαγραμμάτων των πράξεων χαρακτηρισμού και των αναδασωτέων στην ορθή τους θέση, λόγω ακριβέστερου χαρτογραφικού υπόβαθρου και προκειμένης της συμβατότητας τους με τα τεχνικά στοιχεία των κτηματογραφήσεων. Επίσης, σε περίπτωση μη περιέλευσης στο δασικό χάρτη, κατά την κατάρτιση του, στοιχείων όπως πράξεις χαρακτηρισμού, κηρύξεις εκτάσεων ως αναδασωτέων, σχέδια πόλης, κλήροι κ.λ.π., παρέχεται η δυνατότητα συμπλήρωσης του χάρτη με τα εν λόγω στοιχεία, ακόμη και μετά την αρχική κύρωσή του, κατόπιν σχετικής απόφασης της αρμόδιας ΕΠ.Ε.Α. Στην ανωτέρω περίπτωση ο επισπεύδων πολίτης δεν βαρύνεται με την καταβολή τού προβλεπομένου τέλους τής αντίρρησης. Νομικά και τεχνικά ζητήματα που ανακύπτουν κατά το στάδιο της εξέτασης των αντιρρήσεων, προωθούνται στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους και στο Τεχνικό Συμβούλιο Δασών, για την κατά προτεραιότητα επίλυσή τους. Κατά τη διαδικασία των αντιρρήσεων δεν εξετάζονται θέματα ιδιοκτησίας, παρά μόνο στο μέτρο που αυτό είναι αναγκαίο για την απόδειξη του εννόμου συμφέροντος, ούτε θίγονται ιδιοκτησιακά δικαιώματα του Δημοσίου ή ιδιωτών. Επίσης, χάριν της διαφάνειας της διαδικασίας, προβλέπεται

μετά την ολοκλήρωση της εξέτασης των αντιρρήσεων, η δημοσιοποίηση αυτών με ανάρτησή τους στο διαδίκτυο σε ειδικούς χώρους του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, της εταιρείας «ΕΚΧΑ Α.Ε.» και στον ειδικό δικτυακό τόπο του νέου άρθρου 13 του ν. 3889/2010.

Σύμφωνα με το τροποποιούμενο άρθρο 19 του ν. 3889/2010, μετά την διόρθωση του δασικού χάρτη, σύμφωνα με τις αποφάσεις των ΕΠ.Ε.Α., ούτος κυρώνεται εντός καθορισμένου χρόνου στο σύνολό του και έχει πλέον πλήρη αποδεικτική ισχύ ενώπιον κάθε διοικητικής ή δικαστικής αρχής. Με αυτό τον τρόπο παύουν οι αμφισβητήσεις σχετικά με το χαρακτήρα των υπαγομένων στη δασική νομοθεσία εκτάσεων. Σε κάθε περίπτωση παρέχεται η δυνατότητα προσφυγής κατά της πράξης κύρωσης του δασικού χάρτη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, νομιμοποιούμενου και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, προς άσκηση αιτήσεως ακυρώσεως κατά της παράλειψης περιέλευσης στο δασικό χάρτη δασικής εν γένει έκτασης.

Το αντικείμενο του δασικού χάρτη δεν δύναται να είναι στατικό, δεδομένου ότι σε αυτόν περιλαμβάνονται οι δασικές εν γένει εκτάσεις, οι οποίες αποτελούν δυναμικά οικοσυστήματα. Ως εκ τούτου με το τροποποιούμενο άρθρο 20 προβλέπεται η δυνατότητα αναμόρφωσης του δασικού χάρτη, μετά την κύρωση του, με την προσθήκη ή την διαγραφή εκτάσεων, οι οποίες θα υπαχθούν ή θα πάψουν να υπάγονται στις προστατευτικές διατάξεις του δασικού νόμου με πράξεις των αρμοδίων οργάνων, που εκδίδονται κατ' εφαρμογή της δασικής νομοθεσίας (όπως κήρυξη εκτάσεων ως αναδασωτέων για προστατευτικούς λόγους ή για λόγους υγιεινής ή εξωραϊσμού του τοπίου, δάσωση εκτάσεων σε αντικατάσταση εκείνων των οποίων ενεκρίθη η μεταβολή του προορισμού, κατ' εφαρμογή του Στ Κεφαλαίου του ν. 998/1979, όπως ισχύει, διοικητική ανάκληση πράξης κηρύξεως έκτασης ως αναδασωτέας, λόγω εκδόσεως της κατά πλάνη περί τα πράγματα, αναγνώριση ως ιδιωτικών, πρώην αγροτικών εκτάσεων που σήμερα φέρουν μορφή δασικής έκτασης).

Επιπλέον, υπάρχει το ενδεχόμενο, κατά την κατάρτιση του δασικού χάρτη, να μην έχουν συμπεριληφθεί σε αυτόν εν ισχύ πράξεις της Διοίκησης (όπως τελεσίδικες πράξεις χαρακτηρισμού, αποφάσεις κήρυξης εκτάσεων ως αναδασωτέων, σχέδια πόλης, κλήροι κ.λ.π.) λόγω μη αποστολής τους από τις αρμόδιες δημόσιες υπηρεσίες (πολεοδομικές υπηρεσίες, δασαρχεία κ.λ.π.), με αποτέλεσμα την μη απεικόνιση των ως άνω στοιχείων στους δασικούς χάρτες, κατά την ανάρτησή τους, αλλά και μετά την κύρωση τους, κατά το τμήμα αυτών, ως προς το οποίο δεν υποβλήθηκαν αντιρρήσεις. Με την προτεινόμενη ρύθμιση περί αναμόρφωσης του δασικού χάρτη μετά την κύρωση του, παρέχεται η δυνατότητα περιέλευσης των ως άνω στοιχείων σε αυτόν, κατόπιν προσκομίσεως τους από τους ενδιαφερόμενους πολίτες ή αποστολής τους από τις αρμόδιες υπηρεσίες, είτε στο στάδιο της ανάρτησης, είτε καθ' ο χρόνο λειτουργεί η ΕΠ.Ε.Α. για την εξέταση των υποβληθεισών αντιρρήσεων στο υπόλοιπο (μη κυρωμένο) τμήμα του δασικού χάρτη.

Επίσης προκειμένης της προάσπισης των δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου αλλά και των πολιτών, προβλέπεται, ως προς τις περιληφθείσες στον κυρωμένο δασικό χάρτη δασικές εν γένει εκτάσεις, η έκδοση σχετικού πιστοποιητικού περί του δασικού ή χορτολιβαδικού χαρακτήρα αυτών και η επισύναψή του εν λόγω πιστοποιητικού στις αφορώσες τις ως άνω εκτάσεις μεταβιβαστικές δικαιοπραξίες.

Με το τροποποιούμενο άρθρο 21 του ν. 3889/2010 παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την έκδοση αποφάσεων προκειμένης της ρύθμισης των ειδικών τεχνικών, διαδικαστικών, διοικητικών και λοιπών θεμάτων που αφορούν την κατάρτιση, ανάρτηση και κύρωση των δασικών χαρτών.

Επίσης με το παρόν σχέδιο νόμου αναδιατυπώνεται η διάταξη του άρθρου 22 του ν. 3889/2010 και προβλέπεται η κατάθεση του ειδικού τέλους άσκησης αντιρρήσεων σε λογαριασμό της εταιρείας Ε.Κ.ΧΑ. Α.Ε., που τηρείται σε οποιοδήποτε νομίμως λειτουργούν πιστωτικό ίδρυμα της ημεδαπής, κατά τα ειδικώς οριζόμενα στη σχετική απόφαση. Τα ποσά από την είσπραξη του ανωτέρω τέλους εγγράφονται στον προϋπολογισμό της εταιρείας, σε ειδικό κωδικό και διατίθενται αποκλειστικά για την κάλυψη της δαπάνης κατάρτισης έως και κύρωσης των δασικών χαρτών, σε όποιον φορέα εκτελεί τις εργασίες των άρθρων 13-19.

Πέραν των ανωτέρω με τα τροποποιούμενα άρθρα 23 και 24 του ν. 3889/2010, σκοπείται η απεμπλοκή της διαδικασίας ανάρτησης και κύρωσης των δασικών χαρτών από τα προβλήματα πολεοδομικής φύσεως, που σχετίζονται με την νομιμότητα έγκρισης ή ακόμα και με την ίδια την απουσία έγκρισης των σχεδίων πόλης ή οικισμών της χώρας μας.

Τα προβλήματα αυτά, είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με την επί σειρά ετών έλλειψη χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού, που οδήγησε στο γεγονός, χιλιάδες οικισμοί στην χώρα μας που αποτελούν συγκροτημένα οικιστικά σύνολα προ του 1923 και που από τότε δομούνται με συγκεκριμένες πολεοδομικές διατάξεις, να στερούνται πολεοδομικού σχεδίου και κατ' επέκταση νόμιμης έγκρισης.

Οι οικισμοί αυτοί δεν ακολούθησαν κατά την οριοθέτηση τους την διαδικασία που προβλέπεται από τις διατάξεις των Π.Δ. της 1-12-79 (Δ 693) της 13-3-81 (Π.Δ. 138 Δ) ή της 3-5-85 (181 Δ) σύμφωνα με τις οποίες για την οριοθέτηση τους, ελέγχεται εκτός των άλλων (αρχαιολογία, γη υψηλής παραγωγικότητας, περιοχές προστασίας της φύσης, ρέματα, αιγιαλοί κλπ.), ο δασικός χαρακτήρας και η τυχόν ύπαρξη δασικών εκτάσεων μέσα στους οικισμούς.

Η διαδικασία οριοθέτησης των οικισμών, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της πολεοδομικής νομοθεσίας, είναι μια χρονοβόρα διαδικασία που απαιτεί και γενναία χρηματοδότηση. Είναι μια διαδικασία που είχε τελματώσει για πολλά χρόνια στο Υπουργείο. Το τελευταίο διάστημα έχει δρομολογηθεί μια προσπάθεια αντιμετώπισης του ζητήματος οριοθέτησης και επέκτασης των οικισμών και έχει ήδη ξεκινήσει με την σύσταση ειδικής επιτροπής με την συμμετοχή εξειδικευμένων στελεχών αλλά και εκπροσώπων του τεχνικού κόσμου (Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος, Σύλλογος Αρχιτεκτόνων ΣΑΔΑΣ, Σύλλογος Τοπογράφων μηχανικών, Σύλλογος πολεοδόμων, Σύλλογος χωροτακτών μηχανικών και περιφερειακής ανάπτυξης).

Η ανάρτηση και η κύρωση των δασικών χαρτών δεν είναι σκόπιμο, να εμπλακεί με αυτή την διαδικασία της οριοθέτησης.

Αυτό το πρόβλημα αντιμετωπίζεται με τα τροποποιούμενα άρθρα 23 και 24 του ν.3889/2010, όπου στην ουσία εισάγεται μια διαδικασία κατά την οποία δημιουργούνται διαφορετικές διαδικασίες, για την ανάρτηση και κύρωση των δασικών χαρτών.

Ειδικότερα σύμφωνα με το τροποποιούμενο άρθρο 23 του ν.3889/2010, οι πολεοδομίες αποτυπώνουν με πορτοκαλί χρώμα, τους οικισμούς για τους οποίους έχει ακολουθηθεί η νόμιμη διαδικασία και έχουν εγκεκριμένα και έγκυρα σχέδια, με κίτρινο χρώμα τους οικισμούς προ του 23, για τους οποίους, είτε δεν υπάρχει καθόλου σχέδιο, είτε δεν έχει ακολουθηθεί η διαδικασία έγκρισης τους, όπως προβλέπεται στα ΠΔ του 79, 81 και 85, όπως προαναφέρθηκε, και με ιώδες χρώμα το περίγραμμα των οικιστικών πυκνώσεων που δεν υπάγονται στις ως άνω α) και β) κατηγορίες.

Για τις περιοχές με πορτοκαλί χρώμα δεν καταρτίζεται δασικός χάρτης, αφού ο έλεγχος για τον δασικό τους χαρακτήρα έχει διενεργηθεί κατά την διαδικασία οριοθέτησης των οικισμών, καθώς και κατά την διαδικασία έγκρισης των πολεοδομικών σχεδίων για τα σχέδια πόλης.

Για τις περιοχές με κίτρινο χρώμα, ακολουθείται η διαδικασία που προβλέπεται στο τροποποιούμενο άρθρο 24 του ν.3889/2010, αφού απαιτείται χρονοβόρος έλεγχος, καθόσον θα πρέπει να ελεγχθεί ο δασικός τους χαρακτήρας και η ύπαρξη δασικών εκτάσεων, λαμβάνοντας όμως υπόψη το γεγονός ότι έχουν δομηθεί νόμιμα με εκδοθείσες οικοδομικές άδειες από τις αρμόδιες πολεοδομικές υπηρεσίες.

Για τις περιοχές αυτές, δεν αναρτάται δασικός χάρτης κατά το άρθρο 14 του ν.3889/2010, ώστε να μην συμπαρασύρει και καθυστερήσει την διαδικασία κύρωσης για τις υπόλοιπες περιοχές, αλλά εφαρμόζεται το άρθρο 24 του ν.3889/2010.

Ομοίως, δεν αναρτάται δασικός χάρτης για τις περιοχές με ιώδες χρώμα.

Σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν.3889/2010, η δασική υπηρεσία μέσα σε διάστημα 5 μηνών, εντοπίζει τις περιπτώσεις των οικισμών στις οποίες τυχόν έχουν συμπεριληφθεί δασικού χαρακτήρα εκτάσεις. Για τις περιοχές αυτές, επιλαμβάνεται ειδική επιτροπή όπως προβλέπεται στην παράγραφο 2 του άρθρου. Έργο της επιτροπής είναι μέσα σε διάστημα 8 μηνών (με δυνατότητα παράτασης 4 μηνών), η εξέταση και ο έλεγχος όλων των δεδομένων και η σύνταξη σχετικής έκθεσης, όπου θα καταγράφεται τεκμηριωμένα, η διερεύνηση των αιτίων μεταβολής της δασικής μορφής όπως:

α) Η νόμιμη αλλαγή χρήσης, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις της δασικής νομοθεσίας περί επιτρεπτών επεμβάσεων

β) Η νόμιμη αλλαγή χρήσης, σύμφωνα με τις διατάξεις της εποικιστικής νομοθεσίας

γ) Η παράνομη αλλαγή χρήσης, η κήρυξη της περιοχής ως αναδασωτέας, η πρόσκληση απομάκρυνσης αυθαίρετων κατασκευών, η απόφαση κατεδάφισης και τυχόν πρωτόκολλα κατεδάφισης

δ) η υπάρχουσα δόμηση και η εξέταση και ο έλεγχος, όλων των δεδομένων όπως ο αριθμός των νόμιμων οικοδομικών αδειών που έχουν εκδοθεί, ο χρόνος έκδοσης τους, τα νομίμως υφιστάμενα κτίσματα προ του 55, τα δηλωμένα με τον ν.4178/2013, εγκρίσεις Γενικών πολεοδομικών Σχεδίων, ΣΧΟΑΑΠ, ΖΟΕ, εγκρίσεις ρυμοτομικών σχεδίων, εγκρίσεις κατά παρέκκλιση όρων δόμησης, πολεοδομικές μελέτες επεκτάσεων κλπ.

ε) Κάθε στοιχείο που έλαβαν υπόψη τους οι πολεοδομικές υπηρεσίες, η άλλες δημόσιες υπηρεσίες, προκειμένου να χορηγήσουν οικοδομικές άδειες, η να εκδώσουν τυχόν άλλες πράξεις.

Η έκθεση αυτή δημοσιοποιείται ηλεκτρονικά και μέσα σε διάστημα 2 μηνών, υποβάλλονται αντιρρήσεις, οι οποίες κρίνονται από τις ΕΠΕΑ του οικείου δασικού χάρτη του άρθρου 18 του παρόντος. Η ανωτέρω διαδικασία δεν αναστέλλει την διαδικασία προόδου του δασικού χάρτη για τις υπόλοιπες περιοχές που περιλαμβάνει.

Άρθρο 154

Με το άρθρο 154 του σχεδίου νόμου τροποποιούνται λοιπές διατάξεις, κυρίως της δασικής νομοθεσίας, όπως οι περί δασολογίου διατάξεις του άρθρου 3 του ν. 3208/2003. Ειδικότερα, η σύνταξη του Δασολογίου αποτελεί έργο ιδιαιτέρων απαιτήσεων, ευρύτερο του δασικού χάρτη. Ως εκ τούτου η προβλεπόμενη από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο προθεσμία για την ολοκλήρωση του είναι ανέφικτο να τηρηθεί. Επιπλέον, κρίνεται ότι πρέπει να αποσαφηνιστεί η επιτελική αρμοδιότητα της κατάρτισής του, η οποία δεν μπορεί να ανήκει αλλού παρά στις Κεντρικές Δασικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος (Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών και Αγροπεριβάλλοντος), λόγω της προφανούς εμπειρίας και της γνώσης στο χειρισμό του ως άνω αντικειμένου. Επίσης, διατηρείται η Επιτροπή Δασολογίου Περιφερειακής Ενότητας, η σύσταση και η λειτουργία της οποίας στην οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση, προβλέφθηκε με το ν. 4164/2013 (άρθρο 7 παρ. 14), για την επίλυση θεμάτων της κατ' άρθρο 3 ν. 998/1979 κατηγοριοποίησης των δασικών εν γένει εκτάσεων του δασικού χάρτη, μέχρι τη σύνταξη του Δασολογίου. Συμπληρωματικά, για τη διευκόλυνση και επιτάχυνση της υλοποίησης του έργου κατάρτισης του Δασολογίου, προβλέπεται η δυνατότητα ανάθεσής αυτού ή τμημάτων του σε ιδιωτικά, μελετητικά γραφεία δασολόγων, υπό την επίβλεψη της δασικής υπηρεσίας.

Με την παράγραφο 11 του άρθρου 154 του σχεδίου νόμου καταργείται η παράγραφος 3 του άρθρου 4 του Ν.3127/2003 και αναδιατυπώνονται οι παράγραφοι 1 και 2. Ειδικότερα, αφαιρείται η προϋπόθεση του εμβαδού των 2.000 τ.μ στην περίπτωση που ο ιδιοκτήτης ακινήτου νέμεται το ακίνητο με νόμιμο τίτλο με επαχθή αιτία, η οποία παραμένει μόνο στην δεύτερη περίπτωση, σύμφωνα με την οποία ο νομέας νέμεται το ακίνητο χωρίς νόμιμο τίτλο με επαχθή αιτία.

Με την παράγραφο 12 του άρθρου 154 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται στο άρθρο 2 παρ.2 Ν. 2308/1995 η φράση «αρμόδια Διεύθυνση Δασών» με τη φράση «αρμόδιες Υπηρεσίες του Ελληνικού Δημοσίου», καθόσον σκοπείται σε περιοχές ενταγμένες στο σχέδιο πόλεως να καταλαμβάνει η επίμαχη διάταξη και τις υπηρεσίες, οι οποίες καθίστανται, λόγω του οικιστικού χαρακτήρα των περιοχών αυτών καθ' ύλην αρμόδιες για τη λήψη των εν θέματι στη διάταξη στοιχείων από την εταιρεία «ΕΚΧΑ Α.Ε.».

Βασική τομή της εν θέματι τροπολογίας είναι η απαλλαγή του Δημοσίου όχι μόνο από την υποβολή δήλωσης, ως ίσχυε μέχρι τώρα, αλλά και από την υποβολή ένστασης ή αίτησης διόρθωσης στις περιπτώσεις που ορίζονται περιοριστικά στο άρθρο 23 παρ.2

εδ. α' του ν. 3889/2010, το οποίο είναι αναγκαίο για τους ίδιους λόγους για τους οποίους δεν είναι απαραίτητη η υποβολή δήλωσης. Εκτιμήθηκε συγκεκριμένα ότι με τον τρόπο αυτό εμποδίζεται η αναίτια οικονομική και διοικητική επιβάρυνση των αρμοδίων υπηρεσιών με τη διαχείριση ενστάσεων ή αιτήσεων διόρθωσης για περιπτώσεις του εδαφίου α του άρθρου 23 του Ν. 3889/2010.

Άρθρο 155

Στο άρθρο 155 του σχεδίου νόμου περιλαμβάνονται οι αναγκαίες μεταβατικές διατάξεις για την προσαρμογή των ήδη υφισταμένων δασικών χαρτών στις διατάξεις των τροποποιούμενων άρθρων του ν. 3889/2010. Περαιτέρω περιέχεται ειδική ρύθμιση ως προς τους δασικούς χάρτες Άστρους και Δολιανών Αρκαδίας, οι οποίοι αναρτήθηκαν και δεν πρόλαβαν να κυρωθούν, λόγω της ψήφισης του νόμου 3208/2003, που τροποποίησε διατάξεις των νόμων 998/1979 και 2664/1998, κατ' εφαρμογή των οποίων είχαν καταρτιστεί οι εν λόγω δασικοί χάρτες. Με τη διάταξη αυτή προβλέπεται η συμπλήρωση και επικαιροποίησή τους σύμφωνα με τις νέες διατάξεις, προκειμένης της κύρωσής τους.

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 156

Τροποποίηση των διατάξεων περί ελεγκτών δόμησης

Με το νόμο 4030/2011 (Α' 249) ρυθμίστηκαν μεταξύ άλλων ζητήματα που αφορούν στις αρμοδιότητες, την οργάνωση και λειτουργία του Μητρώου Ελεγκτών Δόμησης καθώς και ως προς τη διαδικασία επιβολής κυρώσεων κατά των μηχανικών ή επιβλεπόντων μηχανικών. Με τις προτεινόμενες διατάξεις επιδιώκεται η αναμόρφωση του σχετικού νομοθετικού πλαισίου, λαμβάνοντας υπόψη την εμπειρία από την πρακτική εφαρμογή των διατάξεων του ως άνω νόμου.

Με την παράγραφο Α τροποποιείται το άρθρο 7 του νόμου 4030/2011 σε σχέση με τη διαδικασία επιβολής διοικητικών κυρώσεων κατά των μηχανικών ή επιβλεπόντων μηχανικών. Με τη διάταξη αυτή σκοπείται περιορισμός του διοικητικού βάρους του Εποπτικού Συμβουλίου καθώς προηγείται η σχετική εξέταση της υπόθεσης αποκεντρωμένα σε κάθε περιφερειακή ενότητα, από συλλογικό όργανο, το αρμόδιο Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΣΥΠΟΘΑ). Οι ελεγκτές δόμησης και οι υπάλληλοι των υπηρεσιών δόμησης αποστέλλουν κάθε παράβαση που υποπίπτει στην αντίληψή τους προς έλεγχο στο αρμόδιο ΣΥΠΟΘΑ, το οποίο κατόπιν μελέτης του φακέλου της υπόθεσης, βεβαιώνει την τελεσθείσα παράβαση και αποστέλλει εν συνεχεία τον φάκελο στο Εποπτικό Συμβούλιο το οποίο εισηγείται στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας τις κυρώσεις που θα επιβληθούν.

Με την παράγραφο Β αντικαθίσταται το άρθρο 10 του νόμου 4030/2011 και πλέον η ιδιότητα του ελεγκτή δόμησης αποκτάται με την εγγραφή του στο σχετικό Μητρώο

Ελεγκτών που τηρείται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, απλοποιώντας τη σχετική διαδικασία.

Με την παράγραφο Γ αντικαθίσταται το άρθρο 12 του νόμου 4030/2011 και προσδιορίζονται οι προϋποθέσεις για την εγγραφή του ενδιαφερόμενου μηχανικού που έχει δικαίωμα εκπόνησης μελέτης ή επίβλεψης κτιριακών έργων στο Μητρώο ελεγκτών δόμησης. Ειδικότερα, εξειδικεύονται οι προϋποθέσεις απόκτησης της άδειας ελεγκτή δόμησης, με ιδιαίτερη πρόβλεψη για τρεις ξεχωριστές κατηγορίες του σχετικού Μητρώου όπου εγγράφονται οι ενδιαφερόμενοι ανάλογα με την επαγγελματική τους εμπειρία και το πτυχίο τους. Παράλληλα καταργούνται οι προβλεπόμενες εξετάσεις, έτσι ώστε συνολικά να προκύπτει απλούστευση της διαδικασίας με απαλλαγή διοικητικού βάρους των αρμοδίων υπηρεσιών και παράλληλα εξασφάλιση ποιότητας και ομαλότητας των απαιτούμενων ελέγχων εργασιών δόμησης με τη διεύρυνση του μητρώου ελεγκτών δόμησης. Η εν λόγω διεύρυνση του μητρώου κρίνεται επιπροσθέτως σκόπιμη με δεδομένο ότι οι μηχανικοί οι οποίοι έχουν δικαίωμα εκπόνησης μελέτης ή επίβλεψης κτιριακών έργων έχουν αυτοδικαίως ούτως ή άλλως τα απαραίτητα επαγγελματικά εχέγγυα για την διεκπεραίωση ελέγχων δόμησης. Με Υπουργική Απόφαση θα ρυθμιστεί κάθε ζήτημα που αφορά στην τήρηση του Μητρώου και την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, όπως για παράδειγμα υποβοηθητικές κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με τη διαδικασία διενέργειας ελέγχου από τους ελεγκτές.

Με την παράγραφο Δ αντικαθίσταται το άρθρο 14 του νόμου 4030/2011 και καθορίζεται η διαδικασία τήρησης του Μητρώου υπό μορφή ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων, η οποία τηρείται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η εγγραφή στο μητρώο έχει διάρκεια πέντε (5) έτη, ωστόσο ο ενδιαφερόμενος μηχανικός μπορεί με ηλεκτρονική αίτησή του να ζητά την παράταση της εγγραφής του για περαιτέρω χρονικά διαστήματα διάρκειας πέντε (5) ετών κάθε φορά.

Με την παράγραφο Ε αντικαθίσταται το άρθρο 17 του νόμου 4030/2011 ως προς τη σύνθεση του Εποπτικού Συμβουλίου. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις είναι αναγκαίες, μετά τις τροποποιήσεις στο Οργανόγραμμα των Υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με το Π.Δ 100/2014 (ΦΕΚ 167 Α') και κυρίως με την κατάργηση θέσεων ευθύνης, υπηρεσιών και Ειδικών Γραμματειών. Επί πλέον κρίνεται απαραίτητη η εκπροσώπηση στο Συμβούλιο και της Ε.Ε.Τ.Ε.Μ με τη συμμετοχή ενός πτυχιούχου μηχανικού, εκπροσώπου της, με εμπειρία σε θέματα πολεοδομίας, με τον αναπληρωτή του, κατ' αναλογία με την εκπροσώπηση του Τ.Ε.Ε., λαμβάνοντας υπόψη τα επαγγελματικά δικαιώματα των μηχανικών και των δύο φορέων.

Με την παράγραφο ΣΤ τροποποιείται το άρθρο 31 του νόμου 4030/2011 και προστίθεται νέο εδάφιο ε στις αρμοδιότητες του Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΣΥΠΟΘΑ), ήτοι η διερεύνηση των παραβάσεων της παραγράφου 9 του άρθρου 7 του νόμου 4030/2011, σύμφωνα με τη νέα διαδικασία επιβολής διοικητικών κυρώσεων στους μηχανικούς και επιβλέποντες μηχανικούς που εισάγεται με το ως άνω άρθρο 7 του νόμου 4030/2011, ως αυτό τροποποιείται με τον παρόντα νόμο.

Με την παράγραφο Ζ τροποποιείται η περίπτωση δ του άρθρου 32 του νόμου 4030/2011, ούτως ώστε ο εκπρόσωπος του ΤΕΕ που συμμετέχει στο Συμβούλιο

Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΣΥΠΟΘΑ) να επιλέγεται από τους εγγεγραμμένους στην κατηγορία ΙΙΙ του Μητρώου Ελεγκτών του άρθρου 12 του νόμου 4030/2011, ήτοι από μηχανικούς με σημαντική επαγγελματική εμπειρία.

Με την παράγραφο Η προβλέπονται μεταβατικές διατάξεις. Ειδικότερα, με την πρώτη παράγραφο ορίζεται ότι μέχρι την δημιουργία και οργάνωση του νέου Μητρώου Ελεγκτών Δόμησης σύμφωνα με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, παραμένει σε ισχύ το υφιστάμενο μέχρι την 29η Μαρτίου 2016 Μητρώο. Συνεπώς παρατείνεται η ισχύς όλων των υφιστάμενων μέχρι την 29η Μαρτίου αδειών ελεγκτών δόμησης μέχρι την έκδοση της Υπουργικής Απόφασης με την οποία θα διαπιστώνεται η οργάνωση του νέου μητρώου Ελεγκτών δόμησης. Με τη δεύτερη παράγραφο ορίζεται ότι για τις υποθέσεις που έχει ξεκινήσει μέχρι την έκδοση του παρόντος η διαδικασία επιβολής κυρώσεων από το Εποπτικό Συμβούλιο δεν χρειάζεται να ακολουθηθεί η νέα διαδικασία της διέλευσης της υπόθεσης μέσω του Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΣΥΠΟΘΑ), αλλά αρκεί η εξέταση της υπόθεσης από το Σώμα Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, το οποίο και θα διαβιβάσει στο Εποπτικό Συμβούλιο τις εκκρεμείς υποθέσεις.

Άρθρο 157

Καταχώριση - Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων

Με την πρώτη παράγραφο του προτεινόμενου άρθρου διευκρινίζεται ότι οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) Α' Βαθμού εξαιρούνται από την υποχρέωση έκδοσης αδειών συλλογής και μεταφοράς για τα απορριμματοφόρα που μεταφέρουν σύμμεικτα αστικά απόβλητα αφού έχουν εκ του νόμου την υποχρέωση να προβαίνουν στις εργασίες αυτές. Για τις εργασίες αυτές ούτε σήμερα αδειοδοτούνται παρότι με την υφιστάμενη διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 36 θα μπορούσε να δοθεί η ερμηνεία ότι η απαίτηση έκδοσης άδειας συλλογής και μεταφοράς ισχύει και για τους ΟΤΑ Α' Βαθμού. Για το λόγο αυτό και προς άρση ενδεχόμενων αμφιβολιών εξαιρούνται ρητά οι ΟΤΑ Α' Βαθμού από την υποχρέωση λήψης της εν λόγω άδειας.

Με την δεύτερη παράγραφο του προτεινόμενου άρθρου εισάγονται οι αναγκαίες νομοθετικές τροποποιήσεις στο άρθρο 42 του Ν. 4042/2012, αναφορικά με την καθιέρωση και λειτουργία ηλεκτρονικού μητρώου αποβλήτων. Σκοπός του μητρώου είναι κυρίως η συστηματική παρακολούθηση της διαχείρισης των αποβλήτων στη χώρα μας. Για τη λειτουργία του κρίνεται απαραίτητη η υποχρεωτική καταχώριση σε αυτό κάθε οργανισμού ή επιχείρησης που παράγει απόβλητα ή πραγματοποιεί εργασίες επεξεργασίας αποβλήτων ή συλλέγει και μεταφέρει απόβλητα σε επαγγελματική βάση. Σημειώνεται ότι για όλες τις προαναφερόμενες εργασίες – δραστηριότητες προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία αδειοδότηση. Με τις διατάξεις αυτές, καλύπτεται αφενός η υποχρέωση που απορρέει από το άρθρο 26 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ ενώ παράλληλα, σύμφωνα με τα προαναφερόμενα, διευρύνεται ο σκοπός του προβλεπόμενου μητρώου, στον οποίο, εκτός από την καταχώριση των ως άνω οργανισμών ή επιχειρήσεων, περιλαμβάνεται και η εξασφάλιση της ιχνηλασιμότητας των αποβλήτων, με τη συστηματική συλλογή και επεξεργασία στοιχείων σχετικά με την παραγωγή και διαχείριση αυτών.

Περαιτέρω, το ηλεκτρονικό μητρώο συμμορφώνεται πλήρως με τους κανόνες και πρότυπα σχεδιασμού, ανάπτυξης και λειτουργίας διαδικτυακών τόπων, κρίνεται δε σκόπιμη η διαλειτουργικότητα του ηλεκτρονικού μητρώου αποβλήτων με το Ηλεκτρονικό Περιβαλλοντικό Μητρώο (ΗΠΜ) του άρθρου 18 του Ν. 4014/2011 (και ενδεχομένως άλλα δημόσια μητρώα) και όχι η ενσωμάτωση, όπως προβλεπόταν έως σήμερα στο καταργούμενο άρθρο 58 παρ. 3 Ν.4042/2012. Έτσι, θα εξασφαλιστεί η ανάπτυξη υπηρεσιών διεπαφής, με στόχο τη φιλικότητα ιδίως μέσω της δυνατότητας χρήσης ενός και μόνο ηλεκτρονικού αριθμού για τα υποβαλλόμενα στοιχεία και πληροφορίες, καθώς και την ολοκλήρωση των ηλεκτρονικών υπηρεσιών του μητρώου, αλλά και την παροχή και περαιτέρω χρήση των πληροφοριών και δεδομένων του.

Με την παράγραφο 3 διαγράφεται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 38 η φράση «σε εφαρμογή του άρθρου 23», η οποία είχε εισαχθεί εκ παραδρομής. Επιπλέον, με την παράγραφο 4 εισάγεται πρόσθετη εξουσιοδοτική διάταξη, ώστε να ρυθμίζονται με την προβλεπόμενη υπουργική απόφαση ζητήματα σχετικά με τη διαχείριση των μη επικίνδυνων αποβλήτων.

Άρθρο 158

Σκοπός της εν λόγω ρύθμισης είναι η διασφάλιση της παύσης λειτουργίας των χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων στις διαχειριστικές ενότητες, όπου δεν έχουν ακόμη υλοποιηθεί υποδομές διαχείρισης περιβαλλοντικά ασφαλείς και νόμιμες. Μετά την έγκριση του ΕΣΔΑ, συντάσσονται σε όλες τις Περιφέρειες της χώρας, τα Περιφερειακά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) και, σύμφωνα με αυτά, υλοποιούνται οι υποδομές διαχείρισης στερεών αποβλήτων σε κάθε Περιφέρεια. Πρέπει όμως να διασφαλισθεί, σε διαχειριστικές ενότητες όπου είτε δεν υπάρχουν ακόμη οι υποδομές ασφαλούς διάθεσης είτε βρίσκονται σε πρώιμο στάδιο, παράταση της διάρκειας εφαρμογής των Σχεδίων Δράσης που έχουν συνταχθεί από τους Συντονιστές Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Τέτοια Σχέδια Δράσης υπάρχουν και εφαρμόζονται σήμερα, μετά την απόφαση του Δικαστηρίου της ΕΕ της 2ας Δεκεμβρίου 2014 σε βάρος της χώρας μας και την επιβολή χρηματικών κυρώσεων (υπόθεση C-378/13) ώστε τα εξαμηνιαία πρόστιμα για την ύπαρξη μη αποκατεστημένων ΧΑΔΑ να ελαχιστοποιηθούν ή/και να μηδενισθούν. Σύμφωνα μάλιστα με επισημάνσεις της Επιτροπής, η προβλεπόμενη από το Σχέδιο λύση, για να αξιολογηθεί ως «συμμόρφωση» είναι απαραίτητο να υπόκειται σε μηχανισμό αυτόματης ανανέωσης της δυνατότητας προσωρινής νόμιμης διάθεσης.

Επίσης, προστίθεται η ανάγκη σύνταξης Σχεδίων Δράσης και στις περιπτώσεις κορεσμού υφιστάμενων υποδομών διάθεσης, ώστε να αποφευχθεί η επαναλειτουργία χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης είτε η δημιουργία νέων.

Η εν λόγω ρύθμιση κρίνεται αναγκαία προκειμένου να αποτραπούν προβλήματα στη δημόσια υγεία και το περιβάλλον τα οποία δημιουργούνται από την ανεξέλεγκτη διάθεση αποβλήτων, καθώς και να περιοριστεί ο κίνδυνος επιβολής χρηματικών κυρώσεων στη χώρα. Η προσωρινή διαχείριση, την οποία η διάταξη επιτρέπει, έχει πεπερασμένο χρονικό ορίζοντα δεδομένου του στόχου υλοποίησης όλων των σχεδιαζόμενων από τα ΠΕΣΔΑ υποδομών μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα.

Σύμφωνα με τη ρύθμιση, το Σχέδιο Δράσης που συντάσσει ο Συντονιστής της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης κατά παρέκκλιση των ΠΕΣΔΑ, μπορεί να παραταθεί έως δύο έτη, πέραν της τριετίας που σήμερα προβλέπεται από την υφιστάμενη νομοθεσία. Τέλος, η δυνατότητα σύνταξης Σχεδίου επεκτείνεται, πέραν της αναγκαιότητας παύσης λειτουργίας ΧΑΔΑ και στην περίπτωση κορεσμού νόμιμων ΧΥΤΑ στην περιοχή.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ- ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι'

ΣΥΣΤΑΣΗ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Α) ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Ο νόμος για τη σύσταση Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής (ΓΓΨΠ) έρχεται να επιλύσει ένα πρόβλημα που αντιμετωπίζει εδώ και περισσότερο από μία δεκαετία η Ελληνική δημόσια διοίκηση σε σχέση με την κατάρτιση, παρακολούθηση και συντονισμό της εφαρμογής μιας εθνικής ψηφιακής στρατηγικής και πολιτικής.

Το πρόβλημα συνίσταται όχι τόσο στην απουσία πολιτικών και στρατηγικών, όσο στην πολλαπλότητά τους, στην παραγωγή τους από διαφορετικά όργανα και υπουργεία και στη φανερή έλλειψη συντονισμού μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών. Ακόμη και η ασάφεια στη διάκριση ανάμεσα σε δαπάνες και έργα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) αποτελεί έκφραση τη σύγχυσης που υπάρχει σε σχέση με την ψηφιακή πολιτική στην Ελλάδα. Το πρόβλημα αυτό αποτυπώνεται, αλλά και εντείνεται περαιτέρω από τη συχνά επικαλυπτόμενη και αντιφατική νομοθεσία (βλ. π.χ. τις αρμοδιότητες Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης σε σχέση με τις αρμοδιότητες του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων, αλλά και τον μεταβαλλόμενο ρόλο του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού), από τον τρόπο με τον οποίο πραγματοποιείται ο σχεδιασμός των συγχρηματοδοτούμενων και άλλων αναπτυξιακών έργων του δημοσίου τομέα σε σχέση με τις ψηφιακές τεχνολογίες, και από τον τρόπο με τον οποίο προτεραιοποιούνται και υλοποιούνται προμήθειες ΤΠΕ στο δημόσιο τομέα. Τέλος, υπάρχει σύγχυση αρμοδιοτήτων ακόμη και σε σχέση με την εκπροσώπηση της χώρας σε διεθνή και ευρωπαϊκά fora που αφορούν σε έμβληματικές πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως είναι ο εθνικός Ψηφιακός Πρωταθλητής (Digital Champion) το Ευρωπαϊκό Ψηφιακό Θεματολόγιο (Digital Agenda for Europe) και η Ενιαία Ευρωπαϊκή Ψηφιακή στρατηγική (Digital Single Market).

Τα προβλήματα αυτά βρήκαν την κορύφωσή τους στην συνολική ποιότητα, ουσιαστικό αποτέλεσμα και βιωσιμότητα των έργων ΤΠΕ και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης που έχουν υλοποιηθεί μέχρι τώρα. Σε ένα σύνολο άνω των 7δς. Ευρώ που έχει δαπανηθεί στη διάρκεια των μέχρι τώρα προγραμματικών περιόδων σε έργα

ΤΠΕ και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης είναι εξαιρετικά αμφίβολο το τι τελικά έχει διασωθεί ως χρησιμοποιούμενη ή αξιοποιήσιμη υποδομή για το δημόσιο τομέα.

Αυτό ακριβώς το πρόβλημα έχει εκφραστεί στο ειδικότερο θέμα της άρσης της αυτοδέσμευσης της χώρας που παρακολουθείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την υλοποίηση του Θεματικού Στόχου (ΘΣ) 2 του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020, όπου ζητείται η διαμόρφωση μιας κεντρικής δομής στο ανώτατο επίπεδο για τον σχεδιασμό και συντονισμό έργων ψηφιακής πολιτικής. Αντίστοιχα, δράσεις που αφορούν σε ΤΠΕ και εντάσσονται ιδίως στο ΘΣ 11 «Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων αρχών και των ενδιαφερομένων φορέων και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης», αλλά και σε άλλους θεματικούς στόχους, δεν μπορούν να λειτουργήσουν αποτελεσματικά χωρίς ένα συνεκτικό, αποτελεσματικό και υλοποιήσιμο σχέδιο εθνικής ψηφιακής πολιτικής.

Η πλήρωση της αιρεσιμότητας του ΘΣ 2 είναι απαραίτητο να γίνει άμεσα προκειμένου να απελευθερωθούν πόροι για έργα ΤΠΕ, που συμπεριλαμβανομένων των πόρων για την Πρόσβαση σε Ευρυζωνικά Δίκτυα νέας γενιάς, αγγίζουν σχεδόν το ένα δισεκατομμύριο ευρώ, τα οποία διαφορετικά κινδυνεύουν να χαθούν.

Η διαμόρφωση των επενδυτικών προτεραιοτήτων στο ΕΣΠΑ 2014-2020, μολονότι δεν αποτελεί κείμενο που αντανakλά τη θεσμική δομή της ελληνικής έννομης τάξης, αποτελεί ένα καλό μοντέλο για μια αρκετά καθαρή διάρθρωση αρμοδιοτήτων μεταξύ των τριών βασικών υπουργείων που εμπλέκονται στο ΕΣΠΑ (Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού). Η ΓΓΨΠ έρχεται να συντονίσει τις δράσεις και προγράμματα των ως άνω υπουργείων αλλά και να διασφαλίσει ότι κινούνται εντός του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου για την Ψηφιακή Πολιτική.

Ο νόμος δημιουργεί ένα θεσμικό πλαίσιο πέρα από τις απαιτήσεις της αιρεσιμότητας αντιμετωπίζοντας ένα οριζόντιο ζήτημα πολιτικής και κυβερνητικού σχεδιασμού με ιδιαίτερη έμφαση στην κοινωνική διάσταση του ζητήματος και στην ανάγκη για μια δομημένη προσέγγιση που επιδιώκει τη σύσταση της σχετικής δομής, τη δημιουργία μια συνοπτικά διατυπωμένης και πραγματικά υλοποιήσιμης ψηφιακής πολιτικής, την με βάση αυτήν επιλογή των έργων που θα συνεχιστούν στην προγραμματική περίοδο 2014-2020 και την κατάρτιση προτάσεων για την απλοποίηση των διαδικασιών και τη θεσμικές αλλαγές εκείνες που είναι απαραίτητες για την επιτάχυνση και βελτίωση της ποιότητας των συγχρηματοδοτούμενων έργων που εφαρμόζουν την εθνική ψηφιακή πολιτική και θα υλοποιηθούν στην περίοδο 2014-2020.

Ο σχεδιασμός τόσο των αρμοδιοτήτων, όσο και της λειτουργίας της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής (ΓΓΨΠ) έχει λάβει υπόψη της τόσο το σύνολο των προηγούμενων στρατηγικών και προτάσεων που έχουν γίνει από μεμονωμένα υπουργεία, όσο και την εργασία που έχει πραγματοποιήσει το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (σε σχέση με την αιρεσιμότητα του ΘΣ 2) σε συνεργασία με όλα τα αρμόδια υπουργεία, ιδίως το Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Μεταρρύθμισης και το Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού. Η σχετική προεργασία συγκέντρωσης και ανάλυσης του σχετικού υλικού πραγματοποιήθηκε από την Ομάδα Εργασίας υπό την εποπτεία του Υπουργού Επικρατείας, με αντικείμενο την εκπόνηση μελέτης για τη δημιουργία φορέα συντονισμού της εθνικής ψηφιακής πολιτικής που συστάθηκε στη Γενική Γραμματεία Συντονισμού (Β'

1566/27.07.2015) και ακολούθως υποβλήθηκε προς τον υπουργό Επικρατείας. Αξιοποίησε, επίσης, τα αποτελέσματα της σχετικής δημόσιας διαβούλευσης αλλά και διαβουλεύσεων που έγιναν με το σύνολο σχεδόν των φορέων του Δημοσίου τομέα που εμπλέκονται στο πεδίο εφαρμογής του νόμου για τη Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Πολιτικής.

Η επιλογή της μορφής της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού ως της πλέον κατάλληλης δομής για το συντονισμό του κυβερνητικού έργου που σχετίζεται με την ψηφιακή πολιτική σχετίζεται άμεσα με τους στόχους που η ρύθμιση επιδιώκει να πετύχει και την κατανόηση του υφιστάμενου νομικού (με την έννοια των νόμων και κανονιστικών πράξεων) και θεσμικού (με την έννοια της φύσης των φορέων) πλαισίου εντός του οποίου καλείται να τοποθετηθεί και να λειτουργήσει.

Ο στόχος είναι η πολιτική να διαμορφώνεται στο ανώτατο δυνατό επίπεδο και για το λόγο αυτό επιλέγεται η μορφή της γενικής γραμματείας του πρωθυπουργού ως η πλέον κατάλληλη για αυτήν τη λειτουργία. Επιπλέον, επιλέγεται η μορφή της γενικής γραμματείας προκειμένου να έχει συντονιστικό και αποφασιστικό ρόλο στο βαθμό που εκφράζει τη βούληση του πρωθυπουργού ως αρχηγού της κυβέρνησης, χωρίς, ωστόσο, να παρεμβαίνει στην άσκηση της τομεακής πολιτικής την πρωτοβουλία για την οποία εξακολουθούν και έχουν οι οικείοι υπουργοί. Η στόχευση αυτή εκφράζεται τόσο στη φύση των αρμοδιοτήτων που είναι συντονιστικές, επιτελικές, σχεδιαστικές και στρατηγικές και –υπό την έννοια αυτή– προσιδιάζουν στο χαρακτήρα της Γενικής Γραμματείας συντονισμού, όσο και στο επίπεδο στο οποίο καταρτίζεται η ΓΓΨΠ, δηλαδή αυτό του γραφείου του Πρωθυπουργού. Απαιτείτο, δηλαδή, η δημιουργία ενός οργάνου που να έχει τα επιτελικά και θεσμικά χαρακτηριστικά της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού, αλλά να είναι επικεντρωμένο στην χάραξη, συντονισμό και παρακολούθηση της Ψηφιακής Πολιτικής.

Θα πρέπει να τονισθεί ότι το εγχείρημα του συντονισμού των ψηφιακών πολιτικών μέσα από άλλου τύπου σχήματα που είχαμε δει στο παρελθόν δεν έχει λειτουργήσει αποτελεσματικά ή αποδοτικά. Τέτοια σχήματα ήταν είτε αυτό της διυπουργικής επιτροπής, όπως αυτή που είχε προβλεφθεί στην περίπτωση του αρχικού συντονισμού των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων "Διοικητική Μεταρρύθμιση" και "Ψηφιακή Σύγκλιση" του ΕΣΠΑ 2007-2013 του αρ. 10 του ν. 3614/2007 (Α' 40) (σύσταση με την ΥΑ 151//2009 (ΥΑ 151806/ΨΣ3205-A1 ΦΕΚ Β 696 2009) ή η Επιτροπή Πληροφορικής Επικοινωνιών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του αρ. 26 του ν. 4314/2014. Το πρόβλημα με την πρώτη δομή (διυπουργική επιτροπή) ήταν ότι δεν υπήρχε συνολική θεώρηση της Ψηφιακής Πολιτικής, ενώ με τη δεύτερη ότι ήταν πολυπληθής και η συμμετοχή σε αυτήν ήταν από όργανα σε αρκετά υψηλό επίπεδο με αποτέλεσμα η διαδικασία λήψης αποφάσεων να είναι εξαιρετικά αργή και δύσκολη. Η σύγκλησή της από τον Γενικό Γραμματέα Συντονισμού, ενός οργάνου με έναν εξορισμού δύσκολο και βαρύ έργο συντονισμού, συνολικά, έκανε τη διαδικασία ακόμη πιο δυσλειτουργική. Επιπλέον, τα σχήματα αυτά είχαν ως κεντρικό σημείο αναφοράς τα συγχρηματοδοτούμενα έργα και όχι την ουσιαστική χάραξη εθνικής ψηφιακής πολιτικής. Δεν είναι τυχαίο ότι και οι δύο επιτροπές εμφανίζονται στους νόμους που θέτουν το πλαίσιο για τις προγραμματικές περιόδους 2007-2013 και 2014-2020 αντίστοιχα.

Ο συντονισμός των υπουργείων που έχουν τη νομοθετική πρωτοβουλία και για τη χάραξη ψηφιακής πολιτικής στον τομέα της αρμοδιότητάς τους σε μόνιμη βάση και

όχι επί την ευκαιρία υλοποίησης συγκεκριμένων έργων είναι επίσης ένα δύσκολο σημείο εφαρμογής μια ενιαίας ψηφιακής πολιτικής. Οι λόγοι είναι πολλοί. Ενδεικτικά αναφέρουμε το ότι οι αρμοδιότητες των υπουργείων έχουν κάθετο χαρακτήρα, ενώ ακόμη κι όπου ο χαρακτήρας αυτός είναι οριζόντιος, αφορούν ένα συγκεκριμένο επίπεδο άσκησης πολιτικής, για παράδειγμα τις υποδομές, την υγεία ή την ηλεκτρονική διακυβέρνηση.

Χαρακτηριστικά είναι τα παραδείγματα των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Μεταρρύθμισης συνολικά για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση (βλ. π.χ. τους ν. 3979/2011 και το κωδικοποιητικό π.δ. 28/2015) και του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων για την Ενιαία Ψηφιακή αγορά (ν. 4070/2012). Στα παραδείγματα αυτά τα δύο υπουργεία μπορούν να ασκούν τις σχετικές πολιτικές σχεδόν παράλληλα και με σχεδόν μόνο σημείο συντονισμού τη δραστηριότητά τους που αφορά την υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων έργων. Ο συντονισμός μόνο στο επίπεδο του ΕΣΠΑ σήμαινε πρακτικά ότι οι όποιες δομές συντονισμού προβλέπονταν σε σχέση με την υλοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων έργων μπορούσαν να επιφέρουν αποτελέσματα μόνο κατά το στάδιο της υλοποίησης αυτών και όχι κατά το στάδιο της χάραξης της ίδιας της πολιτικής που πρέπει να είναι πολύ προγενέστερο.

Η αρτιότερη προσπάθεια προς αυτή την κατεύθυνση έγινε με την Επιτροπή Πληροφορικής και Επικοινωνιών της ΠΥΣ 7/28.4.2011 (Α' 102) με την οποία συστηνόταν επιτροπή «για τον καθορισμό της στρατηγικής και την ανάπτυξη, παρακολούθηση, αξιοποίηση και διάδοση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) σε όλους τους τομείς της κυβερνητικής πολιτικής». Η Επιτροπή υπαγόταν απευθείας στον Πρωθυπουργό και είχε ευρύτατες αρμοδιότητες, αλλά εξαιτίας της φύσης της ως συλλογικού και *ad hoc* οργάνου χωρίς υπηρεσιακό σκέλος, είχε περιορισμένη αποτελεσματικότητα. Το σχήμα των Ομάδων Διοίκησης Σχεδιασμού και Επίβλεψης Έργου (ΟΔΙΣΕΕ) είχε την ευελιξία και αποκέντρωση που ήταν απαραίτητη για την υλοποίηση του έργου της Επιτροπής, αλλά με δεδομένη την απουσία μιας μόνιμης υπηρεσιακής δομής για την υποστήριξη της επιτροπής ή των ΟΔΙΣΕΕ, εμφάνιζε έντονα επιχειρησιακά προβλήματα. Παρά το γεγονός ότι η Επιτροπή της ΠΥΣ 7/28.4.2011 είχε ευρύτερες αρμοδιότητες, στην πράξη η εφαρμογή της εστιάστηκε στην υλοποίηση των έργων ΤΠΕ και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007-2013.

Πρόδρομος της Επιτροπής της ΠΥΣ 7/28.4.2011 υπήρξε η Επιτροπή για τον Καθορισμό της Στρατηγικής και την Ανάπτυξη της Πληροφορικής της ΠΥΣ 14/28.6.2004 (Α' 116), η οποία ως σκοπό είχε «τον καθορισμό της στρατηγικής και την ανάπτυξη της Πληροφορικής σε εθνικό επίπεδο και ιδιαίτερα στο Δημόσιο Τομέα» και είχε στόχους πιο στενά συνδεδεμένους με την ανάπτυξη της πληροφορικής στο Δημόσιο τομέα και ειδικά τη συντονισμένη υλοποίηση των έργων πληροφορικής του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (2000-2006).

Επίγονος της Επιτροπής της ΠΥΣ 7/28.4.2011 υπήρξε η Επιτροπή Πληροφορικής Επικοινωνιών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του αρ. 26 του ν. 4314/2014 στην οποία γίνεται ρητή αναφορά στην Επιτροπή της ΠΥΣ 7/28.4.2011 διατηρώντας τις αρμοδιότητές της, αλλά αλλάζοντας τη σύνθεση και άρα το επίπεδο στο οποίο αυτή λειτουργεί. Οι σημαντικότερες αλλαγές σε σχέση με την ΠΥΣ 7/28.4.2011 αφορούν στην μη υπαγωγή της στον Πρωθυπουργό και στην αφαίρεση του συμβούλου του

πρωθυπουργού επί θεμάτων αξιοποίησης τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών από τη σύνθεση της Επιτροπής, ο οποίος δε διαδραματίζει πλέον κανέναν σχετικό θεσμικό ρόλο. Τη θέση του αναλαμβάνει ο Γενικός Γραμματέας Συντονισμού του Κυβερνητικού Έργου και οι Γενικοί Γραμματείς Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων και Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ως αντιπρόεδροι. Η Επιτροπή Πληροφορικής Επικοινωνιών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης καθίσταται, έτσι, εκτελεστικό όργανο ενός άλλου συλλογικού οργάνου, του Κυβερνητικού Συμβουλίου Μεταρρύθμισης (ΠΥΣ 4/10.2.2012) το οποίο διαμορφώνει πολιτικές πληροφορικής, ψηφιακής οικονομίας και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Ενδεικτικό της δυσκολίας λειτουργίας των αλληπάλληλων συλλογικών οργάνων, είναι π.χ. ότι ο Υπουργός Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης εισηγείται σύμφωνα με την παρ. 2 το άρθρου 26 του ν. 4314/2014 στο Κυβερνητικό Συμβούλιο μεταρρύθμισης για θέματα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και στη συνέχεια ο ίδιος εισηγείται τα ίδια θέματα, πλέον ως εισηγητής του Συμβουλίου Διοικητικής Μεταρρύθμισης (σύμφωνα με την παρ. 5 του αρ. 1 της ΠΥΣ 4/10.2.2012) στον Πρόεδρο και τα μέλη του Συμβουλίου Διοικητικής Μεταρρύθμισης τα οποία ταυτίζονται με αυτά του Προέδρου και των εκάστοτε Μελών της Κυβερνητικής Επιτροπής, δηλαδή θα είναι συνήθως ο Υπουργός και κάποιοι από τους βασικούς Υπουργούς της Κυβέρνησης.

Δεν είναι, κατά συνέπεια, απορίας άξιο που το σχήμα του αρ. 26 του ν. 4314/2014 δεν λειτούργησε ποτέ. Λίγο πριν και λίγο μετά τον ορισμό της Επιτροπής της ΠΥΣ 7/28.4.2011 είχαμε δύο σημαντικές για τη θεμελίωση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στην Ελλάδα παρεμβάσεις: Στις 7 Οκτωβρίου 2009, με την απόφαση 2876/7.10.2009 (Β' 2234) του Πρωθυπουργού, το Υπουργείο Εσωτερικών μετονομάστηκε σε Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και, στη συνέχεια, στις 27 Ιουνίου 2011 με το Π.Δ. 65/2011 (Α' 147) μετά από πρόταση του Πρωθυπουργού Γ. Παπανδρέου, το Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης διασπάστηκε στα Υπουργεία Εσωτερικών και Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

Η δημιουργία Υπουργείου με ρητή αρμοδιότητα την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση ακολουθήθηκε από σειρά ρυθμίσεων που έχουν δημιουργήσει το σημερινό ρυθμιστικό πλαίσιο ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και έχουν οριζόντιο χαρακτήρα, ιδίως οι ρυθμίσεις του ν. 3861/2010 για τη Διαύγεια, του 3882/2010 για το άνοιγμα των γεωχωρικών δεδομένων και τη μεταφορά της Οδηγίας INSPIRE, του ν. 3979/2011 που αποτελεί και τον κεντρικό νόμο για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση, της κύρωση του Πλαισίου για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση (ΦΕΚ 1301/Β'/12-04-2012), του ν. 4305/2014 για το άνοιγμα των δημοσίων δεδομένων και του κωδικοποιητικού για την πρόσβαση στην δημόσια πληροφορία π.δ. 28/2015. Η δημιουργία ενός συνεκτικού πλαισίου για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση, καθώς και για τη διαχείριση, διαμοιρασμό και διάθεση της δημόσιας πληροφορίας οδήγησε σε μια πολύ πιο έντονη παρουσία του υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης στην διαμόρφωση της εθνικής ψηφιακής πολιτικής. Αυτό αποτυπώνεται τόσο στη νομοθετική δραστηριότητα, όσο και στην έκδοση Στρατηγικής για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση 2014-2020 και του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ανοιχτή Διακυβέρνηση. Ακόμη περισσότερο, αποτυπώνεται στην πολύ ισχυρή παρουσία του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και

Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης σε όλα τα επίπεδα λειτουργίας των δομών του αρ. 26 του ν. 4314/2014.

Στο ίδιο διάστημα το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων απέκτησε αρμοδιότητες σε σχέση με την συμμετοχή της Ελλάδας στη διαμόρφωση του Ψηφιακού Θεματολογίου 2020 και το συντονισμό των φορέων που συμμετέχουν στην εφαρμογή της. Αυτό αποτυπώθηκε κυρίως στην παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4070/2012 (ΦΕΚ Α'82) που παρείχε στον Υπουργό Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων αρμοδιότητα για το συνολικό συντονισμό και διαμόρφωση της Ψηφιακής Πολιτικής στην Ελλάδα και το συντονισμό της διαδικασίας διαμόρφωσης πολιτικών για την Ευρωπαϊκή Ενιαία Ψηφιακή Αγορά. Οι διατάξεις αυτές φαίνεται να έρχονται σε αντίθεση ή τουλάχιστον να δημιουργούν ερμηνευτικές ασάφειες σε σχέση τόσο με τις διατάξεις της προγενέστερης ΠΥΣ 7/28.4.2011, όσο και με τη μεταγενέστερη λειτουργία του αρ. 26 του ν. 4314/2014 (που ρητώς διατηρεί τις αρμοδιότητες της με νέα σύνθεση Επιτροπής της ΠΥΣ 7/28.4.2011). Θα πρέπει να τονισθεί ότι η τροποποίηση της Π.Υ.Σ. 7/28.4.2011 με την Π.Υ.Σ. 30/5.9.2012 (ΦΕΚ Α' 173) δεν λύνει το πρόβλημα της συμβατότητας με τις διατάξεις του Ν. 4070/2012. Με την 30/5.9.2012 η Επιτροπή Πληροφορικής και Επικοινωνιών μετονομάζεται σε Επιτροπή Συντονισμού της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, ενώ με την παρ. 4 του αρ. 26 του ν. 4314/2014 μετονομάζεται εκ νέου σε Επιτροπή Πληροφορικής, Επικοινωνιών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Με αυτή την τελευταία διάταξη ρητώς διατηρούνται οι αρμοδιότητες της ΠΥΣ 7/28.4.2011, που κάνουν ξεκάθαρη αναφορά σε "Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Πληροφορικής και Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών", ενώ ρητώς επίσης αναφέρεται ως ο σκοπός της ο σχεδιασμός, παρακολούθηση και ο συντονισμός της υλοποίησης της στρατηγικής για τις ΤΠΕ.

Ένα από τα πλέον δυσεπίλυτα προβλήματα εντοπίζεται στον προσδιορισμό των ορίων ΤΠΕ και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, ιδίως καθώς στα ευρωπαϊκά κείμενα πολιτικής για την Ενιαία Ψηφιακή Αγορά, η ηλεκτρονική διακυβέρνηση αποτελεί μέρος της Ενιαίας Ψηφιακής Αγοράς, κάτι το οποίο δεν μπορεί να αντιστοιχηθεί εύκολα με την ισχύουσα διάρθρωση αρμοδιοτήτων ανάμεσα στα νυν Υπουργεία Εσωτερικών και Μεταρρύθμισης του Δημοσίου Τομέα και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

Η δημιουργία, κατά συνέπεια, μιας δομής για το σχεδιασμό, άσκηση και παρακολούθηση της Ψηφιακής Πολιτικής θα πρέπει να συγκεντρώνει τα θετικά στοιχεία από τις μέχρι τώρα προσπάθειες για μια συντονισμένη σχετική πολιτική, να αποφεύγει τις περίπλοκες λύσεις και να επιλύει τις ασάφειες και συγκρούσεις που υπάρχουν αυτή τη στιγμή στο σχετικό θεσμικό πλαίσιο.

Πρέπει να υπογραμμιστεί η σημασία που έχει ο σχεδιασμός πολιτικών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης εντός του πλαισίου της Ενιαίας Ψηφιακής Πολιτικής και Στρατηγικής: επειδή η ηλεκτρονική διακυβέρνηση αφορά σε κομβικά σημεία της ψηφιακής πολιτικής τόσο στο νομοθετικό κομμάτι όσο και στο κομμάτι των δημοσίων προμηθειών η ΓΓΨΠ συγκεντρώνει ρητώς τις αρμοδιότητες αυτές. Έχει ρητώς την αρμοδιότητα για το σχεδιασμό και συντονισμό των πολιτικών που αφορούν στην ηλεκτρονική διακυβέρνηση και ταυτόχρονα έχει τον έλεγχο των προμηθειών ΤΠΕ και σχεδιασμού έργων η-διακυβέρνησης με τη δυνατότητα συντονισμού και παροχής γνώμης στο σύνολο του κύκλου ζωής αυτών ανεξαρτήτως της πηγής από την οποία προέρχεται η σχετική χρηματοδότηση (ΕΣΠΑ ή τακτικός προϋπολογισμός).

Η λύση της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής υπό τον Πρωθυπουργό είναι η βέλτιστη λύση αυτή τη στιγμή τόσο σε σχέση με τη θεσμική της μορφή, όσο και σε σχέση με τις αρμοδιότητες και άρα τη λειτουργία που αυτή έχει. Πιο συγκεκριμένα:

(Α) Η φύση της ΓΓΨΠ: η ΓΓΨΠ τοποθετείται υπό τον Πρωθυπουργό. Υπό την έννοια αυτή προσιδιάζει στην Επιτροπή της ΠΥΣ 7/28.4.2011 και έχει τη δυνατότητα να συντονίζει το κυβερνητικό έργο στο ανώτατο επίπεδο. Η ανάγκη να γίνεται ο συντονισμός σε αυτό το επίπεδο και όχι στο επίπεδο του Υπουργού φαίνεται να αποτελεί σταθερή προσέγγιση του Έλληνα νομοθέτη αφού με τον έναν ή τον άλλο τρόπο (Επιτροπές υπό τον Πρωθυπουργό ή Συλλογικά όργανα όπως το Κυβερνητικό Συμβούλιο Μεταρρύθμισης) η αρμοδιότητα της χάραξης της πολιτικής και της πραγματοποίησης του συντονιστικού έργου δίδοταν στο ανώτατο επίπεδο.

Αυτό που διαφοροποιεί τη ΓΓΨΠ από προηγούμενες δομές είναι ότι δεν έχει το χαρακτήρα συλλογική οργάνου κι έχει μια ευέλικτη αλλά σημαντική επιχειρησιακή δομή να υποστηρίζει το έργο του. Επιπλέον, η ΓΓΨΠ είναι αφιερωμένη αποκλειστικά στο έργο της χάραξης ψηφιακής πολιτικής, συντονισμού του κυβερνητικού έργου και παρακολούθησης της υλοποίησης της σχετικής πολιτικής και άρα μπορεί να δώσει την έμφαση που απαιτείται για την ουσιαστική υλοποίηση των σχετικών πολιτικών.

Η επιλογή μιας Γενικής Γραμματείας υπό τον Πρωθυπουργό και όχι ενός υπουργείου για την πραγματοποίηση των σχετικών δράσεων συντονισμού επίσης αποτελεί έκφραση της λειτουργίας της ΓΓΨΠ ως συντονιστικού οργάνου που σχεδιάζει το οριζόντιο σκέλος των πολιτικών ως βοηθός του Πρωθυπουργού και αφήνει τη νομοθετική πρωτοβουλία και την άσκηση των επιμέρους πολιτικών στους επιμέρους Υπουργούς που έχουν κεντρικό ρόλο στην υλοποίηση των σχετικών πολιτικών. Κάτι τέτοιο είναι απαραίτητο καθώς η ψηφιακή πολιτική πρέπει να είναι πλέον βασικό στοιχείο της πολιτικής όλων των υπουργείων και η λήψη όλων των σχετικών αρμοδιοτήτων σε ένα υπερ-υπουργείο θα οδηγούσε σε μη διαχειρίσιμη συγκέντρωση αρμοδιοτήτων και επιχειρησιακών λειτουργιών. Θα πρέπει να τονισθεί ότι ο ρόλος ορισμένων υπουργείων είναι κεντρικός για την επίτευξη της λειτουργίας της ΓΓΨΠ, κάτι που αποτυπώνεται και στη ρητή αναφορά σε κάποιες από τις λειτουργίες τους στις αρμοδιότητες της ΓΓΨΠ:

- Το Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης διαδραματίζει έναν πολύ κεντρικό ρόλο καθώς έχει την αρμοδιότητα για το σύνολο των επιχειρησιακών δράσεων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και κατά συνέπεια θα πρέπει να υλοποιεί το πιο βαρύ διοικητικά κομμάτι της Ψηφιακής Πολιτικής και εξαιτίας της εποπτείας που έχει σε βασικές υποδομές (π.χ. Ερμής, Διαύγεια, Σύζευξίς, Μητρώα κλπ), θεσμούς (π.χ. πρόσβαση στην πληροφορία του Δημοσίου τομέα, ανοιχτά δεδομένα, ανοιχτή διακυβέρνηση), και φορείς (π.χ. ΚτΠ ΑΕ) να λειτουργήσει καταλυτικά για την επιτυχία της οποιασδήποτε ψηφιακής πολιτικής. Το Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης δεν θα πρέπει να επεκτείνεται σε θέματα που σχετίζονται με τη συνολική διαχείριση της ψηφιακής πολιτικής πέραν αυτών που αφορούν στις λειτουργίες της δημόσιας διοίκησης, σε θέματα υποδομών ή σε θέματα αμιγώς αναπτυξιακού χαρακτήρα που αφορούν σε άλλα υπουργεία.
- Το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων έχει έναν εξίσου σημαντικό ρόλο να διαδραματίσει, αλλά έχει διαφορετικό προσανατολισμό και χαρακτήρα από αυτόν του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής

Ανασυγκρότησης. Θα πρέπει να δώσει ιδιαίτερη έμφαση στην βελτίωση του συνόλου των δράσεων που σχετίζονται με τις τηλεπικοινωνίες και τα δίκτυα επόμενης γενιάς, τη διακυβέρνηση του διαδικτύου καθώς και σε θέματα υποστήριξης της λειτουργίας και εξωστρέφειας της αγοράς πληροφορικής. Ο συντονισμός που έχει σε θέματα ψηφιακής στρατηγικής θα πρέπει να οριοθετηθεί στο χώρο της αρμοδιότητάς του και άρα δεν μπορεί να επεκτείνεται στην ηλεκτρονική διακυβέρνηση, ούτε στο κομμάτι της ανάπτυξης ή της βιομηχανικής πολιτικής. Δεν πρέπει να διαφεύγει της προσοχής μας ότι ο συντονιστικός ρόλος που είχε η Γενική Γραμματεία Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων ιστορικά προέρχεται από δύο σημεία:

(α) την απορρόφηση από αυτήν της Ειδικής Γραμματείας Ψηφιακού Σχεδιασμού και του εποπτευόμενου από αυτήν Επιχειρησιακού Προγράμματος της Ψηφιακής Σύγκλισης που προηγουμένως υπήρξε μέρος του Υπουργείου Ανάπτυξης, με όλη τη συνακόλουθη μεταφορά αρμοδιοτήτων. Πριν την απορρόφηση αυτή, οι σχετικές αρμοδιότητες βρίσκονταν στον Ειδικό Γραμματέα Ψηφιακού Σχεδιασμού που υπαγόταν στον Υπουργό Ανάπτυξης. Η αρχική αυτή διάρθρωση είχε εκφραστεί σε πολλαπλά σημεία: στην έμφαση στην υλοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων έργων στην Επιτροπή της ΠΥΣ 14/28.6.2004, στη συμμετοχή του Ειδικού Γραμματέα στην Επιτροπή της ΠΥΣ 7/28.4.2011 και στη διύπουργική του αρ. 10 του ν. 3614/2007.

(β) τις αρμοδιότητες του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, όπως αυτές έχουν εκφραστεί στο ν. 4070/2012 (αρ.2 περ. κδ'), τον οποίο και ουσιαστικά εκπροσωπεί με τη συμμετοχή του στις σχετικές επιτροπές. Θα πρέπει, ωστόσο, να τονισθεί ότι η αρμοδιότητα συντονισμού της ψηφιακής πολιτικής που εμφανίζεται στην περίπτωση κδ της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4070/2012 θα έπρεπε να ερμηνευθεί στενά, ακόμη και πριν την εισαγωγή του παρόντος νόμου, τη στιγμή που η αρμοδιότητα για τη χάραξη ψηφιακής πολιτικής σύμφωνα με την παρ. 3 του αρ. 26 του ν. 4314/2014 ανήκει στο Συμβούλιο Κυβερνητικής Μεταρρύθμισης στο οποίο ο Υπουργός Υποδομών έχει μόνο δικαίωμα εισήγησης πολιτικών για θέματα ΤΠΕ, ενώ σε επιχειρησιακό επίπεδο η αρμοδιότητα αυτή, σύμφωνα με την παρ. 4 του αρ. 26 του ν. 4314/2014, παρέχεται στην Επιτροπή της 7/28.4.2011 που ανασυγκροτείται ως προς τα μέλη της, όπως ορίζει ο ν. 4314/2014 προκειμένου να ανταποκριθεί στις αλλαγές που είχαν ήδη επέλθει, δηλαδή την απορρόφηση της Ειδικής Γραμματείας Ψηφιακού Σχεδιασμού από τη Γενική Γραμματεία Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων.

Το Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού έχει επίσης κεντρικό ρόλο, τόσο ως το υπουργείο που ιστορικά είχε την αρμοδιότητα για την υλοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων ψηφιακής πολιτικής, όσο και ως το υπουργείο που είχε την αρμοδιότητα για την εποπτεία της Ειδικής Γραμματείας Ψηφιακού Σχεδιασμού. Με την έναρξη υλοποίησης του ΕΣΠΑ 2014-2020 και την εισαγωγή του παρόντος νόμου, αποσαφηνίζονται οι συγκρούσεις αρμοδιοτήτων που οι διατάξεις των ν. 4070/2012 και 4314/2014 είχαν δημιουργήσει και καθίσταται σαφές ότι πρόκειται για το υπουργείο που έχει τη συνολική εποπτεία και διαχείριση του χρηματοδοτικού μέρους των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων. Ειδικότερα, το Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού χειρίζεται τόσο το θέμα της

διαχείρισης του ΕΣΠΑ (μέσω του Υφυπουργού ΕΣΠΑ), όσο και τα κρίσιμα θέματα της πολιτικής Εμπορίου (που περιλαμβάνει και το κεντρικό ηλεκτρονικό μητρώο δημοσίων συμβάσεων) και βιομηχανικής πολιτικής (που περιλαμβάνει την διοίκηση της βιομηχανικής ιδιοκτησίας). Επίσης στο Υπουργείο αυτό υπάγεται και ο Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας που αποτελεί βασικό πυλώνα στην πρόταση και εφαρμογή πολιτικών για την κοινωνία της πληροφορίας.

- Το Υπουργείο Οικονομικών, εκτός από τον έλεγχο της χρηματοδότησης των πάγιων προμηθειών και δαπανών που αφορούν δράσεις ψηφιακής πολιτικής, έχει δύο κρίσιμους ρόλους να διαδραματίσει: Πρώτον, σε συνεργασία με την Αντιπροεδρία της Κυβέρνησης, χαράσσει και υλοποιεί τις πολιτικές για το ψηφιακό χρήμα, το ψηφιακό τιμολόγιο και τις ψηφιακές πληρωμές, κάτι που αποτελεί κεντρικό σημείο της ψηφιακής πολιτικής. Δεύτερον, διατηρεί και είναι υπεύθυνο για μία από τις μεγαλύτερες πληροφοριακές υποδομές της χώρας, δηλαδή τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων. Εδώ δεν τίθενται θέματα αρμοδιοτήτων, αλλά θα πρέπει να υπάρχει συντονισμός με τα άλλα υπουργεία σε σχέση με τις ψηφιακές υπηρεσίες και δράσεις του Υπουργείου Οικονομικών.
- Άλλα κεντρικά υπουργεία σε σχέση με την παροχή ψηφιακών υπηρεσιών, υποδομών ή χάραξης κεντρικών πολιτικών είναι το Υγείας, εξαιτίας της ΗΔΙΚΑ, το Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που έχει ένα σύνολο υπηρεσιών και μητρώων που έχουν κεντρικό ρόλο στις ψηφιακές υπηρεσίες του κράτους, το Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κυρίως εξαιτίας των γεωχωρικών δεδομένων που διαχειρίζεται η ΕΚΧΑΕ, το Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, τόσο εξαιτίας του ψηφιακού σχολείου όσο και των ψηφιακών υποδομών έρευνας και καινοτομίας, του Πολιτισμού και Αθλητισμού, τόσο εξαιτίας των υποδομών ψηφιακού πολιτισμού όσο και του Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας που έχει υπό την εποπτεία του και του Δικαιοσύνης εξαιτίας του χαρτοφυλακίου που έχει σε θέματα ψηφιακών δικαιωμάτων (ιδίως προστασίας της ιδιωτικότητας και δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα).

Η διάρθρωση των αρμοδιοτήτων μεταξύ των Υπουργείων Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού σε σχέση με τις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών, μπορεί να αντιστοιχηθεί με ευκολία στις τρεις επενδυτικές προτεραιότητες του Θεματικού Στόχου 2 του ΕΣΠΑ 2014-2020, όπως αποτυπώνονται στα Επιχειρησιακά Προγράμματα ΕΠΑΝΕΚ (Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία) (σελ. 28 και 29) και ΜΔΤ (Μεταρρύθμιση του Δημοσίου Τομέα) (σελ. 25) αντιστοίχως και η ΓΓΨΠ έρχεται να συντονίσει τις αρμοδιότητες αυτές. Ειδικότερα, η Επιλεγμένη Επενδυτική Προτεραιότητα (ΕΕΠ) 2α έχει ως στόχο την «Περαιτέρω ανάπτυξη των ευρυζωνικών συνδέσεων και των δικτύων υψηλής ταχύτητας και υποστήριξη της υιοθέτησης αναδυόμενων τεχνολογιών και δικτύων στο πλαίσιο της ψηφιακής οικονομίας» και υπάγεται στο συντονισμό του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων, η ΕΕΠ 2b έχει ως στόχο την «Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ» και υπάγεται στο συντονισμό του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης & Τουρισμού και η ΕΕΕ 2c έχει ως στόχο την «Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της

ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας» υπάγεται στο συντονισμό του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης.

Γίνεται σαφές από τη συνοπτική αποτύπωση των αρμοδιοτήτων των ως άνω υπουργείων ότι ο συντονισμός του έργου τους αναφορικά με το σχεδιασμό και άσκηση της ψηφιακής πολιτικής είναι αναγκαίος για την έστω και στοιχειώδη επιτυχία της. Επίσης, καθίσταται σαφές ότι κανένα από τα υπουργεία αυτά δεν μπορεί να διαδραματίσει το ρόλο του συντονιστή, ενώ θα πρέπει να συνεχίσει να έχει την πρωτοβουλία για την άσκηση και εφαρμογή πολιτικής στον τομέα της αρμοδιότητάς του.

Θα πρέπει τέλος να τονισθεί η φύση και στόχευση της ΓΓΨΠ: πρόκειται για συντονιστικό όργανο με επιτελικό και σχεδιαστικό χαρακτήρα που παρέχει γνώμη για το σύνολο των έργων που αφορούν ΤΠΕ ή Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση σε όλο τον κύκλο ζωής τους.

Παράλληλα, η πρόβλεψη αρμοδιοτήτων σχετικών με την εφαρμογή και πιστοποίηση των τεχνικών προδιαγραφών ηλεκτρονικής προσβασιμότητας σηματοδοτεί την ανάδειξη της εκπόνησης πολιτικών ηλεκτρονικής προσβασιμότητας ως προτεραιότητα του κεντρικού σχεδιασμού της δημόσιας διοίκησης, και μάλιστα στο ανώτερο δυνατό επίπεδο. Ιδιαίτερα επισημαίνεται ότι η ανεμπόδιστη πρόσβαση στις ψηφιακές υπηρεσίες του δημοσίου, πέρα από συνταγματικό δικαίωμα, αποτελεί σημαντική διέξοδο για τα άτομα με αναπηρία, εξαιτίας των προβλημάτων πρόσβασης στο δομημένο περιβάλλον και στις κτιριακές εγκαταστάσεις των υπηρεσιών του δημοσίου. Στο σημείο δε αυτό πρέπει να τονίσουμε ότι ωφελούμενα από την εφαρμογή της ηλεκτρονικής προσβασιμότητας είναι και άλλες κατηγορίες πολιτών, όπως οι ηλικιωμένοι, άτομα που προσωρινά έχουν απωλέσει μέρος της λειτουργικότητάς τους π.χ. εξαιτίας ατυχήματος κ.λ.π.

Β) Οι αρμοδιότητες και λειτουργία της ΓΓΨΠ: Προκειμένου να επιτελέσει το ρόλο της η ΓΓΨΠ έχει 5 βασικές δέσμες αρμοδιοτήτων, οι οποίες αντανakλώνται και στην οργανωτική της δομή, δηλαδή στις μονάδες που την απαρτίζουν. Αυτές έχουν ως εξής:

(α) Σχεδιασμού, Συντονισμού και Χάραξης πολιτικής:

- Κατάρτιση του κυλιόμενου πενταετούς στρατηγικού σχεδίου ψηφιακής πολιτικής
- Συντονισμός των υπουργείων σε σχέση με την εφαρμογή του. Ο συντονισμός αυτός περιλαμβάνει τον προγραμματισμό και συντονισμό του νομοθετικού έργου, της έκδοσης κανονιστικών πράξεων και εγκυκλίων και υλοποίησης των πολιτικών μέσα από διοικητικές ενέργειες, καθώς και την ανάπτυξη και λειτουργία σχετικών υπηρεσιών. Επίσης, περιλαμβάνει την κατάθεση προτάσεων στους αρμόδιους υπουργούς για την επίλυση διαφορών κατά τη χάραξη και εφαρμογή των σχετικών πολιτικών ανά υπουργείο. Για το σκοπό αυτό είναι απαραίτητη η συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης.
- Τη λήψη στατιστικών και μετρικών στοιχείων που αφορούν στην υλοποίηση της ψηφιακής πολιτικής από διάφορα υπουργεία και φορείς

- Παρακολούθηση ευρωπαϊκών πολιτικών και διεθνών εξελίξεων στον τομέα αρμοδιότητας της ΓΓΨΠ. Αυτό σημαίνει το συνολικό συντονισμό των φορέων στην Ελλάδα για τον καθορισμό της Ελληνικής πολιτικής στα θέματα αυτά, συντονισμός της Μόνιμης Ελληνικής Αντιπροσωπείας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε θέματα ψηφιακής πολιτικής και παρακολούθηση της υλοποίησης των σχετικών πολιτικών στην Ελλάδα. Συνεργασία με άλλους Ευρωπαϊκούς και Διεθνείς φορείς προκειμένου να αναληφθούν και υλοποιηθούν προγράμματα για την ενίσχυση δράσεων ψηφιακής πολιτικής.
- Συνεργασία με το ΕΚΔΔΑ και τους ερευνητικούς και ακαδημαϊκούς φορείς της χώρας για την κατάρτιση ερευνητικών και εκπαιδευτικών προγραμμάτων που μπορούν να ενισχύσουν την ψηφιακή πολιτική της χώρας.
- Ειδικά στο πλαίσιο των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων συμμετοχή σε όλο τον κύκλο ζωής των προγραμμάτων προκειμένου να υλοποιείται μέσα από αυτά το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για την Ψηφιακή Πολιτική.
- Συγκέντρωση καλών πρακτικών καινοτόμων έργων και δράσεων και επικοινωνία και διάχυση αυτών σε Υπουργεία και Φορείς.
- Προτάσεις για απλούστευση διοικητικών διαδικασιών στο πλαίσιο άσκηση των αρμοδιοτήτων της ΓΓΨΠ.
- Συνεργασία με Ανεξάρτητες και Ρυθμιστικές Αρχές που αφορούν στο αντικείμενο της ΓΓΨΠ.
- Συνεργασία με τα Υπουργεία, τις Επιτελικές Δομές ΕΣΠΑ των Υπουργείων και τις Περιφέρειες για τη διαμόρφωση Προσκλήσεων, από τις Διαχειριστικές Αρχές των Ε.Π., σύμφωνων με το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για την Ψηφιακή Πολιτική, οι οποίες χρηματοδοτούνται μέσω των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ και άλλων χρηματοδοτικών εργαλείων.
- Συνεργασία με το Εθνικό Δίκτυο Έρευνας και Τεχνολογίας (ΕΔΕΤ), την Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και το Ινστιτούτο Τεχνολογίας, Υπολογιστών και Εκδόσεων «Διόφαντος» στους τομείς της αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής.
- Παρακολούθηση του συνόλου της νομοθεσίας που σχετίζεται με το πεδίο εφαρμογής του συστατικού της ΓΓΨΠ νόμου, προκειμένου να προταθούν θεσμικές και νομοθετικές αλλαγές που συνεισφέρουν στην προστασία των πληροφοριακών και ψηφιακών δικαιωμάτων του καταναλωτή και του πολίτη, ιδίως την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία των ψηφιακών κοινωνιών.

(β) Έργων:

- Παρακολούθηση, αξιολόγηση και συντονισμός όλων των έργων ΤΠΕ και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης που υλοποιούν φορείς του δημοσίου και ευρύτερου δημοσίου τομέα
- Πρόταση και υλοποίηση έργων ΕΣΠΑ στον τομέα των αρμοδιοτήτων του

(γ) Προτύπων και προμηθειών

- Κατάρτιση προτύπων προσκλήσεων, προκηρύξεων και συμβάσεων για έργα και δράσεις ψηφιακής ανάπτυξης και στρατηγικής ΤΠΕ
- Κατάρτιση τεχνικών προτύπων και ενίσχυση των δράσεων διαλειτουργικότητας καθώς και του Πλαισίου Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

- Δημιουργία πρότυπου μοντέλου κοστολόγησης έργων και δράσεων ΤΠΕ με σκοπό την απλοποίηση των υφιστάμενων διαδικασιών.

(δ) Παρακολούθηση και αξιολόγησης

- Παρακολούθηση τριών βασικών δράσεων που αφορούν στη δημόσια διοίκηση και την ψηφιακή πολιτική, δηλαδή της υλοποίησης των δράσεων ανοιχτών δεδομένων, της εφαρμογής της Διαύγειας και της υλοποίησης του νόμου ηλεκτρονικής διακυβέρνησης
- Αποτίμηση ανά έτος της εφαρμογής του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου και των όποιων σχετικών σχεδίων δράσης για την Ψηφιακή Πολιτική και κατάθεση προτάσεων για την αναδιαμόρφωσή τους με βάση την αποτίμηση ή και σε κάθε άλλη περίπτωση που η αναδιαμόρφωση κριθεί αναγκαία.
- Παρακολούθηση δεικτών της ΕΕ για τις δράσεις ψηφιακής πολιτικής
- Τήρηση αρχείου και κατάρτιση μητρώων για του τομείς δράσης της ΓΓΨΠ

Συμπερασματικά, η συνολική δόμηση της ΓΓΨΠ αποσκοπεί στην υλοποίηση του κεντρικού της σκοπού μέσα από την υλοποίηση των εξής λειτουργιών:

- Χάραξης πολιτικής
- Συντονισμού στο επίπεδο της νομοθεσίας, διοίκησης και υλοποίησης έργων
- Προτυποποίησης
- Παρακολούθησης και αξιολόγησης

Επιπλέον, η ΓΓΨΠ:

- 1) Ασκει το σύνολο των αρμοδιοτήτων στρατηγικής, προτάσεων πολιτικής και συντονισμού Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
- 2) Μελετά και παρακολουθεί το σύνολο της νομοθεσίας που σχετίζεται με το πεδίο εφαρμογής του παρόντος και προτείνει στους αρμόδιους υπουργούς θεσμικές και νομοθετικές αλλαγές που συνεισφέρουν στην προστασία των πληροφοριακών και ψηφιακών δικαιωμάτων του καταναλωτή και του πολίτη.

Οι αρμοδιότητες αυτές της ΓΓΨΠ έχουν δύο χαρακτηριστικά:

- Κατά πρώτον, η περίπτωση (1) αποτελεί σημαντική αρμοδιότητα που είναι απαραίτητη προκειμένου να ασκηθεί η ηλεκτρονική διακυβέρνηση στο ανώτατο δυνατό επίπεδο. Πρόκειται για μια εξέλιξη που ουσιαστικά ολοκληρώνει την τάση που είχε διαφανεί από το νομοθέτη με την εισαγωγή του νομοθετικού πλαισίου για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση με το ν. 3979/2011, την κωδικοποιητική νομοθεσία για την ανοιχτή πρόσβαση του π.δ. 28/2015 αλλά και με την τροποποίηση της Π.Υ.Σ. 7/28.4.2011 με την Π.Υ.Σ. 30/5.9.2012 καθώς και με το αρ. 26 παρ. 4 του ν. 4314/2014. Με το συνολικό αυτό νομοθετικό πλαίσιο διατυπώνεται η επιθυμία του νομοθέτη να θέσει την ηλεκτρονική διακυβέρνηση στο κέντρο της ψηφιακής πολιτικής και να την καταστήσει κεντρικό εργαλείο σχεδιασμού και άσκησης της εθνικής ψηφιακής πολιτικής. Η πρώτη αυτή φάση λειτουργίας της ΓΓΨΠ είναι καθοριστική στον τρόπο με τον οποίο θα δημιουργηθεί ένα στρατηγικό σχέδιο ψηφιακής πολιτικής που να μπορεί να αντιμετωπίσει ευρύτερα θέματα

ψηφιακής πολιτικής μέσα από το μοχλό που λέγεται ηλεκτρονική διακυβέρνηση.

- Κατά δεύτερον, η περίπτωση (2) δείχνει τη σαφή προσπάθεια του νομοθέτη να δημιουργήσει ένα συνεκτικό πλαίσιο για τα ψηφιακά δικαιώματα και να πάει στο επόμενο βήμα την προσπάθεια για θέσπιση ενός συνεκτικού πλαισίου για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση στη χώρα. Ο λόγος που υπάρχει άμεση ανάγκη για κατανόηση και δημιουργία ενός πλαισίου για τα ψηφιακά δικαιώματα, είναι ότι πρέπει να έχουμε ένα αντιστάθμισμα στην με μεγάλη ένταση ψηφιοποίηση τόσο της διακυβέρνησης όσο και των βασικών λειτουργιών του κοινωνικού κράτους και της οικονομίας. Είναι απαραίτητο, οι μεγάλες ρυθμιστικές παρεμβάσεις στον τομέα της ψηφιακής διοίκησης και ενίσχυσης της ψηφιακής οικονομίας να τεθούν σε ένα πλαίσιο που να στηρίζει ατομικά, συλλογικά και κοινωνικά δικαιώματα, ιδίως σε σχέση με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προάσπιση των ψηφιακών κοινών (digital commons). Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να εξετασθεί ο βαθμός στον οποίο είναι απαραίτητο η ΓΓΨΠ να μεταβεί σε ένα δεύτερο χρόνο σε μια πιο δομική και επιχειρησιακή θεσμική μορφή, π.χ. υπουργείο, ή να διατηρήσει τον συντονιστικό και επιτελικό της ρόλο. Στην πρόταση μετάβασης αυτήν, η ΓΓΨΠ θα πρέπει να συμπεριλάβει και ρυθμίσεις που αφορούν στην προάσπιση των ψηφιακών δικαιωμάτων, όπως ορίζονται στην παρούσα.

Τέλος, η ΓΓΨΠ μέσα από τις μεταβατικές διατάξεις αναλαμβάνει ρητώς την αρμοδιότητα για την άμεση κατάρτιση (εντός δύο μηνών από την εφαρμογή του νόμου) κατάρτιση του πρώτου Στρατηγικού Σχεδίου για την Εθνική Ψηφιακή Πολιτική και την πλήρωση της αιρεσιμότητας του Θ.Σ. 2.1 σε συνεργασία με την Γενική Γραμματεία ΕΣΠΑ, ώστε να αρθεί η σχετική αυτοδέσμευση της χώρας.

Β) ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Άρθρο 159

Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Πολιτικής – Αποστολή

Προβλέπεται η σύσταση της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής, ως αυτοτελούς δημόσιας υπηρεσίας, που υπάγεται απευθείας στον Πρωθυπουργό και η σύσταση θέσης Γενικού Γραμματέα που προΐσταται αυτής. Περιγράφεται επίσης η αποστολή της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής με βασικό άξονα τη χάραξη της εθνικής ψηφιακής στρατηγικής, το συντονισμό των σχετικών δράσεων μεταξύ των Υπουργείων και φορέων, την κατάρτιση και παρακολούθηση της πολιτικής Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης στο Δημόσιο Τομέα, καθώς και την ένταξη της στρατηγικής αυτής στην ευρωπαϊκή πολιτική για την Ψηφιακή Ενιαία Αγορά.

Άρθρο 160

Αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής

Στο άρθρο 160 προβλέπονται λεπτομερώς οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής, στο πυρήνα των οποίων βρίσκονται η κατάρτιση του Εθνικής

Ψηφιακής Στρατηγικής για την Ψηφιακή Πολιτική και η υποβολή της στον Πρωθυπουργό προς έγκριση, η εξειδίκευσή του ανά μέτρο και δράση και ανά Υπουργείο, η παρακολούθηση της εφαρμογής του, η διαμόρφωση εθνικών θέσεων για τους διεθνείς και ευρωπαϊκούς οργανισμούς, ώστε η Ελλάδα να έχει ενεργό ρόλο, η αξιολόγηση και ο συντονισμός έργων ψηφιακής ανάπτυξης και στρατηγικής που χρηματοδοτούνται από εθνικούς ή/και από άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία, η κατάρτιση προτύπων, προσκλήσεων και όλων των απαραίτητων εγγράφων για τα έργα και δράσεις ψηφιακής ανάπτυξης και στρατηγικής ΤΠΕ και η παρακολούθηση και προστασία ψηφιακών δικαιωμάτων και των ψηφιακών κοινών.

Στο πλαίσιο όλων των σαφώς περιγραφόμενων αρμοδιοτήτων της, η Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Στρατηγικής παρακολουθεί με χρήση δεικτών την αποτελεσματικότητα των έργων ψηφιακής πολιτικής και τηρεί τα ανάλογα αρχεία και μητρώα, ούτως ώστε να υπάρχει ένα ενεργό και λειτουργούν με διαφάνεια αποθετήριο όλων των δράσεων της. Τέλος, εάν χρειαστεί, σε περίπτωση διαφωνιών και δυσκολίας στον συντονισμό των δράσεων, ο Γενικός Γραμματέας Ψηφιακής Πολιτικής μπορεί να επεμβαίνει με την προβλεπόμενη διαδικασία για την επίλυση των ζητημάτων που προκύπτουν.

Άρθρο 161

Γενικός Γραμματέας Ψηφιακής Πολιτικής

Ο Γενικός Γραμματέας Ψηφιακής Πολιτικής διορίζεται από τον Πρωθυπουργό, στον οποίο υπάγεται, για πενταετή θητεία. Ο ρόλος του είναι ιδίως συντονιστικός διότι δεν προΐσταται μόνο της Γενικής Γραμματείας του αλλά κυρίως συνεργάζεται με όλους τους αρμόδιους Γενικούς Γραμματείς και φορείς για την διαμόρφωση ολοκληρωμένης πολιτικής για την ψηφιακή ανάπτυξη και στρατηγική, υπό την κατεύθυνσή πάντα του Πρωθυπουργού. Κατά τα λοιπά, ισχύουν και για αυτόν, αναλόγως, οι διατάξεις που ισχύουν για τους Γενικούς Γραμματείς Υπουργείου.

Άρθρο 162

Διάρθρωση Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής

Η προβλεπόμενη διάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής εξασφαλίζει τον σαφή καταμερισμό όλων των αρμοδιοτήτων της Γενικής Γραμματείας σε μονάδες και την καθιστά αποτελεσματική και λειτουργική δεδομένου ότι η κάθε μονάδα έχει το ρόλο της και συγκεκριμένη ύλη που παρακολουθεί.

Άρθρο 163

Αρμοδιότητες Οργανικών Μονάδων της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής

Προβλέπονται οι αρμοδιότητες των οργανικών μονάδων της ΓΓΠ σύμφωνα με τα όσα έχουν προσδιοριστεί ανωτέρω σε σχέση με τις αρμοδιότητες της ΓΓΠ καθώς και η φύση και αρμοδιότητες των Συμβουλίων και Συμβούλων Τομέων αντίστοιχα.

Το Ιδιαίτερο Γραφείο Γενικού Γραμματέα Ψηφιακής Πολιτικής παρέχει γραμματειακή υποστήριξη και κάθε αναγκαία στήριξη για την άσκηση των καθηκόντων αυτού. Η Μονάδα Α (Σχεδιασμού, Στρατηγικής και Συντονισμού) ιδίως αναλαμβάνει την χάραξη της πολιτικής και την πρόταση μέτρων διευκόλυνσης για την εφαρμογή της σε συνεργασία με τα αρμόδια Υπουργεία και φορείς. Η Μονάδα Β (Εργων) ιδίως παρακολουθεί έργα ψηφιακής πολιτικής και ανάπτυξης και φροντίζει τον συντονισμό των δράσεων ούτως ώστε να προχωράει χωρίς προβλήματα και εντός του πλαισίου του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου για την Ψηφιακή Πολιτική η εκτέλεσή τους. Η Μονάδα Γ (Προτύπων) είναι ιδίως υπεύθυνη για την κατάρτιση προτύπων εγγράφων που είναι απαραίτητα για την καταγραφή της ιδέας του έργου, τη συμβασιολογία του και την εκτέλεσή του. Η Μονάδα Δ (Παρακολούθησης και αξιολόγησης) είναι ιδίως αρμόδια για την παρακολούθηση της εφαρμογής της νομοθεσίας για τα ανοικτά δεδομένα, για την μέτρηση της αποτελεσματικότητας των έργων με τη χρήση συγκεκριμένων και σύμφωνων με τα διεθνή και ευρωπαϊκά πρότυπα, δεικτών και για την τήρηση αρχείων και μητρώων. Η Μονάδα Ε' (Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης) είναι ιδίως υπεύθυνη για την διοικητική και οικονομική υποστήριξη της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής.

Άρθρο 164

Σύσταση Θέσεων

Στο άρθρο αυτό προβλέπεται ο αριθμός των απαραίτητων θέσεων προσωπικού και τα αντίστοιχα προσόντα, που είναι απαραίτητος για την αποτελεσματική λειτουργία της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής. Λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμένους πόρους, τόσο σε ανθρώπινο δυναμικό όσο και σε οικονομικό επίπεδο, του Ελληνικού Δημοσίου, έχει περιοριστεί ο αριθμός αυτός στους απαραίτητους υπαλλήλους και έχει προβλεφθεί η διαδικασία της απόσπασης για να μην υπάρξει επιπλέον επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού. Ο προσδιορισμός του αριθμού των μετακλητών υπαλλήλων που γίνεται για την πρώτη φάση λειτουργίας της ΓΓΨΠ και μέχρι την κανονική της στελέχωση, δύναται να μεταβληθεί στη συνέχεια της λειτουργίας της.

Άρθρο 165

Υπηρεσιακό και Πειθαρχικό Συμβούλιο

Στο άρθρο αυτό ορίζονται τα θέματα του υπηρεσιακού και πειθαρχικού συμβουλίου της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής, το οποίο λειτουργεί στα πρότυπα της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού.

Άρθρο 166

Δαπάνες-Έλεγχος

Για τις δαπάνες λειτουργίας της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής, ως δημόσιας υπηρεσίας, επιβαρύνεται ο κρατικός προϋπολογισμός και ως κύριος διατάκτης ορίζεται ο Γενικός Γραμματέας Ψηφιακής Πολιτικής.

Άρθρο 167**Μεταβατικές διατάξεις**

Οι μεταβατικές διατάξεις περιλαμβάνουν κάποια άμεσα μέτρα επείγοντος χαρακτήρα καθώς και συνολικότερες μεταβατικές ρυθμίσεις. Ειδικότερα, η ΓΓΨΠ αναλαμβάνει την «ιδιοκτησία» της πλήρωσης αιρεσιμότητας του Θ.Σ. 2.1 ενώ περιλαμβάνεται η εξουσιοδοτική διάταξη για τις κατηγορίες και κλάδους, τα τυπικά προσόντα διορισμού σε θέσεις κάθε κλάδου, τα καθήκοντα των κλάδων και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για το προσωπικό της ΓΓΨΠ.

Άρθρο 168**Καταργούμενες διατάξεις**

Προβλέπεται η κατάργηση των απαραίτητων διατάξεων ούτως ώστε να μην τίθενται ερωτήματα και δημιουργούνται ασάφειες ως προς το ποιος φορέας έχει τις σχετικές αρμοδιότητες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ'**ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ****Άρθρο 169**

Στη Γενική Γραμματεία Πρωθυπουργού, υπηρετούν μόνιμοι υπάλληλοι απόφοιτοι της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης. Επιπροσθέτως στη Γενική Γραμματεία Πρωθυπουργού υπάγεται η υπηρεσία Διοικητικής Μέριμνας, στην οποία ανήκουν υπάλληλοι είτε μόνιμοι είτε με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου ή αορίστου χρόνου.

Η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 60 του Ν. 3979/2011, ρυθμίζει θέματα που αφορούν το υπηρεσιακό συμβούλιο για τους υπηρετούντες στη Γενική Γραμματεία Πρωθυπουργού αποφοίτους της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης, χωρίς όμως να υπάρχει αντίστοιχη πρόβλεψη για τους μόνιμους και ιδιωτικού δικαίου υπαλλήλους που ανήκουν στην Υπηρεσία Διοικητικής Μέριμνας της Γενικής Γραμματείας Πρωθυπουργού. Επίσης δεν υπάρχει έως και σήμερα πρόβλεψη για τη συγκρότηση στη Γενική Γραμματεία Πρωθυπουργού, Πειθαρχικού Συμβουλίου για την αντιμετώπιση θεμάτων πειθαρχικής φύσης.

Προκειμένου να αντιμετωπίζονται θέματα υπηρεσιακής κατάστασης υπαλλήλων της Γ.Γ. Πρωθυπουργού και κατ'εφαρμογή του άρθρου 103 παρ. 4 του Συντάγματος, κρίνεται απαραίτητη η αντικατάσταση της διάταξης της παρ. 2 του άρθρου 60 του Ν. 3979/2011, με νέα διάταξη, η οποία θα καλύπτει τα πάσης φύσεως θέματα υπηρεσιακού και πειθαρχικού χαρακτήρα, του συνόλου του μόνιμου και ιδιωτικού δικαίου προσωπικού της Γενικής Γραμματείας Πρωθυπουργού, με τρόπο διοικητικά ορθό και άμεσα εφαρμόσιμο.

Από τις συγκεκριμένες διατάξεις, δεν προκύπτει καμία επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού.

Άρθρο 170

Διοικητικοί Γραμματείς, Αναπληρωτές Διοικητικοί Γραμματείς, Τομεακοί Γραμματείς και Ειδικοί Τομεακοί Γραμματείς

Με τις προτεινόμενες διατάξεις ολοκληρώνεται η διαρθρωτική αλλαγή που συντελείται στον τρόπο λειτουργίας του διοικητικού και κρατικού μηχανισμού με την περαιτέρω αποκομματικοποίηση των επιτελικών θέσεων της Δημόσιας Διοίκησης, η οποία είχε ήδη σηματοδοτηθεί με τη σύσταση στο άρθρο 6 του ν.4369/2016 (Α'33) των θέσεων Διοικητικών Γραμματέων Υπουργείων και την επιλογή τους με αξιοκρατικά και με αντικειμενικά κριτήρια. Με τις νέες διατάξεις συστήνονται θέσεις Τομεακών και Ειδικών Τομεακών Γραμματέων, ως προϊσταμένων των Γενικών και Ειδικών Γραμματειών, οι οποίοι επιλέγονται με τον ίδιο τρόπο, όπως και οι Διοικητικοί Γραμματείς. Οι δεσμοί εξάρτησης της Δημόσιας Διοίκησης από την πολιτική ηγεσία διαρρηγνύονται έτι περαιτέρω, καθώς οι επιλεγμένοι στις ως άνω θέσεις τίθενται διά νόμου επικεφαλής της διοικητικής ιεραρχίας των υπηρεσιών των οποίων προϊστάμενοι, απεμπολώντας τον πολιτικό χαρακτήρα της κρίσιμης για τη λειτουργία των Διοικητικών Υπηρεσιών θέσης τους.

Άρθρο 171

Συγκρότηση υπηρεσιακών συμβουλίων άρθρου 30 ν.4369/2016

- ... Στις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 30 του ν.4369/2016 (Α'33) προβλέπεται
- ... η αυτοδίκαιη λήξη της θητείας των μελών των υπηρεσιακών συμβουλίων των δημοσίων υπηρεσιών και στις διατάξεις της παραγράφου 3 του ως άνω άρθρου προβλέπεται η εκ νέου συγκρότησή τους. Με τις προτεινόμενες διατάξεις αποσαφηνίζονται θέματα σχετικά με τα υπηρεσιακά συμβούλια αυτά. Συγκεκριμένα συμπληρώνεται το περιεχόμενο της παραγράφου 3 με τον ορισμό εισηγητή, θητείας των μελών των κοινών υπηρεσιακών συμβουλίων καθώς και των υπηρεσιακών συμβουλίων που συγκροτούνται με ειδικές διατάξεις (Ανεξάρτητες Αρχές, ΑΕΙ και ΤΕΙ, Ακαδημία Αθηνών, Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε, Σιβιτανίδειος Σχολή), τον ορισμό του αρμοδίου οργάνου για τη συγκρότηση υπηρεσιακών συμβουλίων σε οργανωτικές δομές άλλες από εκείνες των Υπουργείων καθώς και την περίπτωση κατά την οποία δεν επαρκούν οι προϊστάμενοι διεύθυνσης σε κάθε υπηρεσία για τον ορισμό μελών στα υπηρεσιακά συμβούλια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΠΑ ΤΙΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

116

Εισαγωγικά

Η τροποποίηση της νομοθεσίας αναφορικά με τις δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης και τις δηλώσεις οικονομικών συμφερόντων αποσκοπεί στην επίτευξη των εξής βασικών νομοθετικών στόχων:

α) την αποφόρτιση της επιτροπής ελέγχου του άρ. 3 Α του ν. 3213/2003 από το τεράστιο βάρος παραλαβής και επεξεργασίας δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης, μέσω της μεταφοράς σημαντικού μέρους της ως άνω αρμοδιότητας στην Γ' Μονάδα Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης (η οποία υπάγεται στην ανεξάρτητη «Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης»),

β) την ανασύνθεση της επιτροπής του άρ. 3Α του ν. 3213/2003 με παράλληλη αύξηση των ανεξαρτήτων από πολιτική επιρροή μελών της,

γ) την έγκαιρη και πλήρη εφαρμογή των συστάσεων της Ομάδας Κρατών κατά της διαφθοράς (GRECO), η οποία ιδρύθηκε από το Συμβούλιο της Ευρώπης,

δ) τον καθορισμό επιπλέον κατηγοριών προσώπων, των οποίων οι δηλώσεις ελέγχονται υποχρεωτικά, με σκοπό την αύξηση των εχέγγυων διαφάνειας,

ε) τον σαφέστερο και πληρέστερο καθορισμό των περιουσιακών στοιχείων που πρέπει να δηλώνονται στις δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης, πάντα με σεβασμό στην προστασία των προσωπικών δεδομένων,

στ) την άμεση επιτάχυνση της υποχρεωτικής ηλεκτρονικής υποβολής δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης,

ζ) τον ορισμό αυστηρότερων προθεσμιών υποβολής συμπληρώσεων, και την καθιέρωση προθεσμίας εντός της οποίας είναι δυνατή (αυστηρά κατ' εξαίρεση και αναγκαστικά με επιβολή διοικητικού προστίμου) η υποβολή εκπρόθεσμης δήλωσης,

η) την πρόβλεψη ειδικών τμημάτων που θα ασχολούνται με τα αδικήματα των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης στις εισαγγελίες Αθηνών και Θεσσαλονίκης,

θ) την προσαρμογή των διατάξεων του νόμου στις αλληπάλληλες τροποποιήσεις που έχουν επέλθει κατά τα τελευταία χρόνια, και,

ι) την σημαντική ενίσχυση της Γ' μονάδας της αρχής του άρ. 7 του ν. 3691/2008 σε προσωπικό, ώστε να φέρει σε πέρας αποτελεσματικά το δύσκολο έργο της.

Η ανάλυση για τον τρόπο με τον οποίο προτείνεται η υλοποίηση των παραπάνω στόχων ακολουθεί με την κατ' άρθρο παρουσίαση των προτεινόμενων διατάξεων.

Επί των άρθρων

Άρθρο 172

Με τις παραγράφους 1-3 του άρθρου 172 του σχεδίου νόμου οι Περιφερειάρχες και οι Δήμαρχοι δεν υπάγονται πλέον στις περιπτώσεις η' και θ' της παρ. 1 του άρ. 1 του ν. 3213/2003, αλλά στην περίπτωση ε'. Η μεταφορά αυτή γίνεται εν όψει της βασικής τροποποίησης του άρθρου 174 του σχεδίου νόμου, για την οποία θα γίνει λόγος στον οικείο τόπο.

Η προτεινόμενη ρύθμιση της παραγράφου 4 απασκοπεί στη διευκρίνιση των υποχρεών της περίπτωσης λ' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 3213/2003, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 222 του ν. 4281/2014 (Α' 160). Ειδικότερα, αντικαθίστανται οι λέξεις «οι υπάλληλοι των φορέων» με τις λέξεις «οι υπάλληλοι των μονάδων», προκειμένου να μη συγχέονται οι υπόχρεοι σε υποβολή δήλωσης προϊστάμενοι οργανικών μονάδων των Υπηρεσιών Επιθεώρησης, Εσωτερικού Ελέγχου ή Εσωτερικών Υποθέσεων του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α. με τους υπαλλήλους του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α. που ασκούν ελεγκτικά καθήκοντα.

Με το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 172 του σχεδίου νόμου θεσπίζεται υποχρέωση των τραπεζικών ιδρυμάτων να υποβάλλουν βεβαιώσεις περί του υπολοίπου των καταθέσεων των υποχρέων την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους. Η προτεινόμενη ρύθμιση στοχεύει στο να μην επιβαρύνονται οικονομικά οι υπόχρεοι για τη λήψη βεβαιώσεων από τα τραπεζικά και πιστωτικά ιδρύματα σχετικά με τα υπόλοιπα των λογαριασμών τους, προκειμένου να υποβάλουν τις δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης, λαμβανομένου μάλιστα υπόψη ότι, κατά τα κοινώς γνωστά, για την έκδοση των βεβαιώσεων αυτών τα ανωτέρω ιδρύματα προβαίνουν σε υψηλές χρεώσεις.

Με το δεύτερο εδάφιο καθιερώνεται αντίστοιχη υποχρέωση των τραπεζικών ιδρυμάτων ως προς τις οφειλές των υποχρέων υποβολής δήλωσης περιουσιακής κατάστασης, ειδικότερα για τους υπόχρεους υποβολής δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης που περιλαμβάνονται στις περιπτώσεις α' έως ε' του άρ. 1 παρ. 1 του ν. 3213/2003. Ο λόγος θέσπισης του β' εδαφίου του παρόντος άρθρου θα καταστεί σαφής με τη σύντομη ανάπτυξη αναφορικά με την παρ. 1 του άρθρου 173 του παρόντος σχεδίου νόμου, αμέσως παρακάτω.

Άρθρο 173

Με την παρ. 1 του άρθρου 173 αναδιατυπώνεται η περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3213/2003. Με την ρύθμιση αυτή, και ειδικότερα βάσει των υποπεριπτώσεων i. έως vii., καθίστανται σαφέστερα και αυξάνονται τα περιουσιακά στοιχεία, τα οποία πρέπει να περιλαμβάνονται στις δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης όλων των υποχρέων. Η βασική μεταβολή και προσθήκη εμφανίζεται στις υποπεριπτώσεις v. και vi. της προτεινόμενης διάταξης, και απασκοπεί στην πληρέστερη αποτύπωση της περιουσιακής κατάστασης των υποχρέων σε δήλωση. Η προτεινόμενη επαναδιατύπωσή της καθίσταται αναγκαία για τη σαφέστερη και - πάντως - ενδεικτική απαρίθμηση των περιουσιακών στοιχείων που πρέπει να δηλώνονται. Επίσης, και εν όψει της τροποποίησης του άρθρου 8 του ν. 3213/2003 με το άρθρο 178 του παρόντος νομοσχεδίου, λαμβάνεται πρόνοια ώστε να μην υπάρχει αντίφαση μεταξύ των διατάξεων των άρθρων 2 και 8 του ν. 3213/2003 ως προς την κτήση και δήλωση περιουσιακών στοιχείων που βρίσκονται στην αλλοδαπή.

Ως προς την υποπερίπτωση vi. είναι αναγκαία μία πρόσθετη διευκρίνιση: η έννοια των κινητών μεγάλης αξίας θα πρέπει να ερμηνευθεί όπως οι αντίστοιχοι όροι χρησιμοποιούνται στην φορολογική νομοθεσία και ειδικότερα στο άρθρο 32 του ν. 4172/2013 (βλ. σχετικά τις χαρακτηριστικές αναφορές της ΠΟΛ 1076/26-3-2015, προσπελάσιμη και ηλεκτρονικά: http://www.publicrevenue.gr/kpi/public/blog/attach/files/rss/pol_1076.pdf, σελ. 15).

Με την υποπερίπτωση ix. της προτεινόμενης επαναδιατύπωσης της περίπτωσης α' της παρ. 1 του άρ. 2 του ν. 3213/2003 καθιερώνεται, για λόγους αύξησης της αναγκαίας διαφάνειας, μία επιπλέον υποχρέωση για τις κατηγορίες υπόχρεων σε υποβολή δήλωσης περιουσιακής κατάστασης που περιλαμβάνονται στις περιπτώσεις α' έως ε' του άρ. 1 παρ. 1 του ν. 3213/2003. Ειδικότερα, και λαμβάνοντας υπ' όψιν την κατά λατινική αρίθμηση σύσταση viii. της GRECO, όπως αυτή αποτυπώθηκε στον τέταρτο κύκλο αξιολόγησης της χώρας και υιοθετήθηκε κατά την 68^η Ολομέλεια της GRECO που έλαβε χώρα στις 15-19 Ιουνίου 2015, τα πρόσωπα που αναφέρονται στις περιπτώσεις α' έως και ε' του άρθρου 1 παράγραφος 1 του νόμου 3213/2003, όπως προτείνεται να τροποποιηθεί, υποχρεώνονται να δηλώνουν, πλην των στοιχείων ενεργητικού που αναφέρονται στις (προτεινόμενες) υποπεριπτώσεις i. έως viii. της περ. α' της παρ. 1 του άρ. 2 του ν. 3213/2003, και συγκεκριμένα στοιχεία του παθητικού της περιουσίας τους. Κατ' αυτόν τον τρόπο, οι δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης των συγκεκριμένων υπόχρεων θα περιλαμβάνουν και τις δανειακές τους υποχρεώσεις προς ημεδαπά και αλλοδαπά πιστωτικά και τραπεζικά ιδρύματα, λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου και φυσικά πρόσωπα, αλλά και κάθε οφειλή που προέρχεται από διοικητικά πρόστιμα, χρηματικές ποινές, φόρους και τέλη προς το Δημόσιο και τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τέλη προς Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και εισφορές προς οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης και υπερβαίνει τα πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ κατά την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους.

Με την παράγραφο 2 του άρθρου 173 του σχεδίου νόμου προσαρμόζεται η υποχρέωση των συμβολαιογράφων που καθιερώνεται με την περίπτωση δ' του άρ. 2 παρ. 1 του ν. 3213/2003 στη νέα (προτεινόμενη) ρύθμιση του άρ. 3 του ν. 3213/2003.

Η τρίτη παράγραφος του άρθρου 173 του σχεδίου νόμου αποσκοπεί στην ενίσχυση της διαφάνειας στη διαδικασία υποβολής δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης των πολιτικών προσώπων (που περιλαμβάνονται στις περιπτώσεις α-ε της παρ. 1 του άρ. 1 του ν. 3213/2003) με τέτοιο τρόπο ώστε να διασφαλίζεται ότι το κοινό έχει άνετη πρόσβαση σε αυτές για επαρκές χρονικό διάστημα. Η έναρξη της προθεσμίας και ο χρόνος κατά τον οποίο παραμένουν προσπελάσιμες οι ελεγμένες δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης των πολιτικών προσώπων δεν προσδιορίζονται στον ισχύοντα ν. 3213/2003, γεγονός που επίσης αναφέρεται αρνητικά στην προαναφερθείσα κατά λατινική αρίθμηση σύσταση viii. της GRECO, την οποία η χώρα έχει αναλάβει την υποχρέωση να εφαρμόσει. Η προθεσμία που δίδεται για την δημοσιοποίηση των δηλώσεων εξυπηρετεί τις ελεγκτικές υπηρεσίες, προκειμένου να ολοκληρώσουν τον έλεγχο. Επιπλέον, η δημοσιοποίηση των ανωτέρω δηλώσεων είναι απαραίτητη για να υπάρχει εναρμόνιση με την αντίστοιχη υποχρέωση για

δημοσιοποίηση των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης στελεχών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, σύμφωνα με το άρθρο 61 παρ. 4 του ν. 3852/2010.

Με την παράγραφο 4 του άρθρου 173 του σχεδίου καθιερώνεται αυστηρή χρονική προθεσμία ενός μηνός, εντός της οποίας δύνανται να γίνουν συμπληρώσεις επί ελλείψεων ή ανακριβειών της δήλωσης περιουσιακής κατάστασης.

Στην παράγραφο 5 του άρθρου 173, και με σκοπό την επιτάχυνση των αναγκαίων διοικητικών διαδικασιών, αναφέρεται ότι η απόφαση του Προέδρου της Βουλής και η κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με την οποία οι δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης υποβάλλονται υποχρεωτικώς με ηλεκτρονικό τρόπο θα εκδοθούν εντός δύο μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

Άρθρο 174

Στο άρθρο 174 του σχεδίου περιλαμβάνεται η βασική διαφοροποίηση σε σχέση με την δομή της ισχύουσας νομοθεσίας. Συγκεκριμένα, με την παρ. 1 του άρθρου 174 του σχεδίου, με την οποία τροποποιείται η περίπτωση α' της παρ. 1 του άρ. 3 του ν. 3213/2003, η Επιτροπή Ελέγχου Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης, που καθιερώθηκε με το άρ. 3Α του ν. 3213/2003, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 225 του ν. 4281/2014, περιορίζεται στην παραλαβή, επεξεργασία και έλεγχο των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης των πέντε πρώτων κατηγοριών του άρ. 1 παρ. 1 του ν. 3213, όπως αυτές διαμορφώνονται με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η περιττή και άσκοπη επιβάρυνση που προέκυψε με το άρ. 224 του ν. 4281/2014 για τη νεοπαγή Επιτροπή περιορίζεται στην εξέταση και την επεξεργασία 1000 (κατά προσέγγιση, ίσως και ολιγότερων) δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης, οι οποίες, όμως, αφορούν τα σημαντικότερα πρόσωπα της πολιτικής ζωής της χώρας. Υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με τις παρ. 1 έως 3 του άρθρου 171, στην περίπτωση ε' της παρ. 1 του άρ. 1 προστίθενται και Περιφερειάρχες, οι Δήμαρχοι και οι Γενικοί Γραμματείς Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Με αυτόν τον τρόπο, και σε συνδυασμό με την αλλαγή της σύνθεσης και την ενίσχυση της επιτροπής με την προσθήκη και δύο επιπλέον ανεξαρτήτων μελών, (βλ. παρακάτω υπό άρ. 4), παρέχονται τα εχέγγυα ώστε η Επιτροπή Ελέγχου Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης να φέρει σε πέρας το πολύ δύσκολο έργο της. Εχέγγυα τα οποία δεν υπάρχουν σήμερα, διότι η απλή παραλαβή των δεκάδων χιλιάδων δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης από τους αρμόδιους υπαλλήλους αποδεικνύεται κοπιώδης, η δε ουσιαστική εφαρμογή των διατάξεων του νόμου καθίσταται πρακτικώς αδύνατη.

Με την προτεινόμενη επαναδιατύπωση της παραγράφου 4 αντανακλάται η άποψη ότι είναι απαραίτητη η διατήρηση της Επιτροπής Ελέγχου Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης που θεσπίστηκε με το άρθρο 3Α του ν. 3213/2003, το οποίο προστέθηκε με το άρ. 225 του ν. 4281/2014, με σημαντικό, ωστόσο, περιορισμό των δηλώσεων τις οποίες παραλαμβάνει. Ειδικότερα, η εν λόγω Επιτροπή θα παραλαμβάνει μόνο τις δηλώσεις Περιουσιακής Κατάστασης του Πρωθυπουργού, των Αρχηγών των πολιτικών κομμάτων που εκπροσωπούνται στο Εθνικό ή το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, καθώς και όσων λαμβάνουν κρατική χρηματοδότηση, των

Υπουργών, των Αναπληρωτών Υπουργών και των Υφυπουργών, των Βουλευτών και των Ευρωβουλευτών, των Περιφερειαρχών, των Δημάρχων, και, τέλος, όσων διαχειρίζονται τα οικονομικά των πολιτικών κομμάτων που εκπροσωπούνται στο Εθνικό ή το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, καθώς και όσων λαμβάνουν κρατική χρηματοδότηση.

Με τη δεύτερη παράγραφο του άρθρου 174 του σχεδίου, η ευθύνη για την παραλαβή και την επεξεργασία των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης των προσώπων που αναφέρονται στις περιπτώσεις στ' έως και κδ', κζ', λα' έως και μγ', μστ' και μη' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 3213/2003 μεταφέρεται (και κατ' ουσίαν επιστρέφει) στην Γ' Μονάδα Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης, που προβλέπεται από το άρ. 7Α του ν. 3691/2008. Πρόκειται για ένα σώμα έμπειρο στο συγκεκριμένο θέμα (αφού είχε τη σχετική αρμοδιότητα επί τριετία), με πλήρη γνώση του αντικειμένου και ανεξάρτητο από την κεντρική διοίκηση.

Η προτεινόμενη ρύθμιση της παραγράφου 2 κρίνεται απαραίτητη, διότι μετά τη θέση σε ισχύ του ν. 4281/2014, με τον οποίο αναδιαρθρώθηκε ριζικά η δομή του ν. 3213/2003, διαπιστώθηκε άμεσα η δυσλειτουργία της καθιέρωσης της Επιτροπής της Βουλής ως αρμόδιας για τον έλεγχο δεκάδων χιλιάδων δηλώσεων απολύτως ετερόκλητων περιπτώσεων υπόχρεων δήλωσης περιουσιακής κατάστασης. Κρίνεται, λοιπόν, απαραίτητη η επαναφορά της παραλαβής και ελέγχου των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης των περισσότερων εκ του Νόμου υπόχρεων προς υποβολή δήλωσης περιουσιακής κατάστασης στην Μονάδα Γ' της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης. Η εν λόγω μονάδα ιδρύθηκε με το άρ. 7Α του ν. 3691/2008, το οποίο προστέθηκε με το άρ. 2 παρ. 2 του ν. 3932/2001 (Α' 49) και έχει αποδειχθεί ως η ικανότερη Αρχή για την παραλαβή και τον έλεγχο των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης. Η Ανεξαρτησία της Αρχής και η δυνατότητα άμεσης ενεργοποίησής της, καθιστά τη Μονάδα Γ' αυτής ως το κατάλληλο σώμα για την επίτευξη του στόχου του ελέγχου των δηλώσεων με βάση τα απροσωπώληπτα και διαυγή κριτήρια που καθορίζει ο νόμος.

Με την τρίτη παράγραφο του άρθρου 174 του σχεδίου νόμου, προστίθενται στα πρόσωπα των οποίων τις δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης λαμβάνει και ελέγχει ο Γενικός Ελεγκτής Δημόσιας Διοίκησης και ο Πρόεδρος, τα μέλη και οι υπάλληλοι της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης. Η αλλαγή αυτή γίνεται για προφανείς λόγους ενίσχυσης της διαφάνειας και της αμεροληψίας.

Με την τέταρτη παράγραφο του άρθρου 174 του σχεδίου νόμου προβλέπεται η αναλυτικότερη διαδικασία, την οποία θα πρέπει να τηρήσουν τα όργανα ελέγχου δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης, όταν ζητούνται διευκρινίσεις από ελεγχόμενους αναφορικά με τις δηλώσεις. Καθιερώνονται και διαδικασίες προστίμων όταν οι ελεγχόμενοι δεν ανταποκρίνονται στις σχετικές υποχρεώσεις.

Άρθρο 175

Με την παρ. 1 του άρθρου 175 του σχεδίου νόμου, αυξάνονται τα μέλη της ανεξάρτητης, και έχουσας οικονομική και διοικητική αυτοτέλεια επιτροπής του άρ. 3Α του ν. 3213/2003 από επτά σε εννιά. Με την προτεινόμενη διάταξη αντανakλάται η άποψη ότι είναι απαραίτητη η διατήρηση της Επιτροπής Ελέγχου Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης που θεσπίστηκε με το άρθρο 3Α του ν. 3213/2003, το οποίο προστέθηκε με το άρ. 225 του ν. 4281/2014, με σημαντικό, ωστόσο, περιορισμό των δηλώσεων τις οποίες παραλαμβάνει.

Τα νέα μέλη που προστίθενται είναι ένας Σύμβουλος της Επικρατείας, ως τακτικό μέλος, με τον αναπληρωτή του, οι οποίοι ορίζονται με απόφαση των Ανωτάτων Δικαστικών Συμβουλίων των οικείων δικαστηρίων μετά από ερώτημα του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και ο Συνήγορος του Πολίτη, ως τακτικό μέλος, με τον αναπληρωτή του. Τα πρόσωπα αυτά έχουν αυξημένο κύρος και είναι απολύτως ανεξάρτητα από οποιαδήποτε πολιτική επιρροή, καθιστώντας την ήδη καταξιωμένη σύνθεση της Επιτροπής ακόμη περισσότερη αξιόπιστη ως προς την ανεξαρτησία και την αμεροληψία της. Κατ' αυτόν τον τρόπο, τα μη κοινοβουλευτικά μέλη της επιτροπής αυξάνονται σε έξι αυξημένου θεσμικού κύρους, έναντι μόνο τριών μελών του Κοινοβουλίου. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η επιτροπή αποκτά ακόμα περισσότερα εχέγγυα για την επιτυχή επιτέλεση του έργου της. Η διατήρηση των μελών του Κοινοβουλίου στη συγκεκριμένη Επιτροπή γίνεται προκειμένου να μην δημιουργείται συνταγματική ανακολουθία με ολόκληρο το πλέγμα των συνταγματικών και λοιπών νομοθετικών διατάξεων που διασφαλίζουν την πλήρη ανεξαρτησία της Βουλής, ως το κορυφαίο δημοκρατικό Όργανο της Πολιτείας.

Περαιτέρω, και για να εξασφαλιστεί ότι η τυχόν επιρροή των βουλευτών θα είναι ακόμη μικρότερη, κρίθηκε σκόπιμη η απεμπλοκή των Αντιπροέδρων της Βουλής από τη σύνθεση της επιτροπής, για τον λόγο ότι *ex officio* (ήτοι το αυξημένος κύρος που έχουν λόγω του αξιώματός τους) μπορούν να δώσουν την εντύπωση ότι επηρεάζουν την κρίση των ανεξαρτήτων μελών της Επιτροπής. Έτσι, χρέη Προέδρου της Επιτροπής θα εκτελεί ο/η Πρόεδρος της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας. Με βάση την προτεινόμενη ρύθμιση, στην Επιτροπή επίσης θα μετέχουν και δύο βουλευτές, που θα ορίζονται από τους Προέδρους των μεγαλύτερων κοινοβουλευτικών ομάδων που μετέχουν στην κυβέρνηση και την αντιπολίτευση αντίστοιχα.

Με την παρ. 2 του άρθρου 175 του σχεδίου προστίθεται νέα παράγραφος 5 (με την νυν ισχύουσα παρ. 5 να αναριθμείται σε 6), σύμφωνα με την οποία η Επιτροπή υποχρεούται να υποβάλλει έκθεση των πεπραγμένων της στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής και στους Υπουργούς Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Η έκθεση αναρτάται και στην ιστοσελίδα του κοινοβουλίου. Με αυτό τον τρόπο όλοι οι πολίτες θα είναι σε θέση να ενημερώνονται για το έργο της επιτροπής, πληρούται η ανάγκη λογοδοσίας της επιτροπής, λαμβάνεται δε υπ' όψιν και η συναφής υπό λατινική αρίθμηση ix. σύσταση της Ομάδας κρατών κατά της διαφθοράς (GRECO), όπως αυτή αποτυπώθηκε στην έκθεση επί του τέταρτου κύκλου αξιολόγησης της χώρας και υιοθετήθηκε κατά την 68^η Ολομέλεια της GRECO που έλαβε χώρα στις 15-19 Ιουνίου

2015. Αντίστοιχη υποχρέωση καθιερώνεται και για όλα τα όργανα που λαμβάνουν και επεξεργάζονται δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης.

Με την παρ. 3 σκοπείται η ευθυγράμμιση του χρόνου θητείας των δικαστών-μελών της Επιτροπής, ενώ με την παρ. 4 του σχεδίου νόμου προβλέπεται η θέσπιση κανονισμού λειτουργίας της Επιτροπής Ελέγχου.

Άρθρο 176

Με το άρθρο 176 καθίσταται υποχρεωτικός ο έλεγχος όλων των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης όλων των κατηγοριών προσώπων που υπάγονται στον έλεγχο της επιτροπής του άρ. 3 Α του ν. 3213/2003, χωρίς να υπάρχει ο περιορισμός υποχρεωτικού ελέγχου για τις δηλώσεις των Δημάρχων «πόλεων άνω των 50.000 κατοίκων». Πέρα από το ότι οι μικροί δήμοι έχουν περιοριστεί σημαντικά ύστερα από τις συνενώσεις των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, και με δεδομένο ότι σήμερα οι δήμοι συνήθως δεν ταυτίζονται με πόλεις (πλην των μεγάλων αστικών κέντρων), ο περιορισμός των 50 χιλιάδων κατοίκων δεν εμφανίζεται πειστικός, από τη στιγμή μάλιστα που, σύμφωνα με το παρόν σχέδιο, περιορίζεται κατά πολύ ο αριθμός των δηλώσεων που παραλαμβάνει η επιτροπή του άρ. 3Α του νόμου 3213/2003.

Άρθρο 177

Με το άρθρο 177 του σχεδίου νόμου τελείται μία μικρή αλλά σημαντική τροποποίηση της βασικής ποινικής διάταξης του άρθρου 6 του ν. 3213/2003. Συγκεκριμένα, επιχειρείται να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα όσων απλώς από απρονοησία δεν υποβάλλουν εγκαίρως δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης, αλλά διορθώνουν την παράλειψη τους άμεσα μετά την πάροδο μικρού χρονικού διαστήματος. Για τις περιπτώσεις αυτές, η ενασχόληση των εισαγγελικών αρχών με τέτοιες περιπτώσεις και άσκοπη είναι και περιττή, αφού η ratio της απειλής ποινικής τιμωρίας για τις παραβιάσεις που σχετίζονται με τις δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης έγκειται στην προσπάθεια αποτροπής παρανόμου πλουτισμού υπαλλήλων και λοιπών υπόχρεων προσώπων, όχι στον στιγματισμό απλώς αμελών πολιτών.

Με βάση αυτό το σκεπτικό, με τις ρυθμίσεις του άρ. 177 του σχεδίου νόμου: α) η μη υποβολή δήλωσης περιουσιακής κατάστασης παραμένει παράνομη αμέσως μετά την πάροδο της προθεσμίας της παρ. 2 του άρ. 1 του ν. 3213/2003. Μέχρι, όμως, την πάροδο τριάντα ημερών από τη λήξη της προθεσμίας τιμωρείται μόνο με διοικητικό πρόστιμο, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρ. 177 του σχεδίου νόμου. β) Μετά, όμως, την πάροδο της παραπάνω προθεσμίας, η μη υποβολή δήλωσης καθίσταται και αξιόποινη πράξη, τιμωρούμενη κατά τις ήδη ισχύουσες προβλέψεις του ν. 3213/2003, σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3 του άρ. 6 του ν. 3213/2003, όπως προτείνεται να τροποποιηθούν.

Με την παρ. 4 του άρ. 177 του σχεδίου νόμου, προστίθεται παρ. 7 στο άρθρο 6 του ν. 3213/2003, σύμφωνα με την οποία καθίσταται δυνατή η υποχρεωτική (ολική ή μερική) δημοσίευση καταδικαστικών αποφάσεων για τα εγκλήματα που προβλέπονται στον ν. 3213/2003.

Άρθρο 178

Με το άρθρο 178 του σχεδίου νόμου αναδιατυπώνεται και αποσαφηνίζεται το πεδίο εφαρμογής της απαγόρευσης της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 3213/2003, αλλά και τα στοιχεία της νομοτυπικής μορφής του εγκλήματος που προβλέπεται από την παρ. 2 του ίδιου άρθρου. Ειδικότερα, η απαγόρευση αναφερόταν στην προηγούμενη διοικητική δομή των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, διότι γινόταν μ.ά. αναφορά σε νομάρχες. Το βασικό πρόβλημα, όμως, έγκειτο στο ότι στη διάταξη δεν οριζόταν συγκεκριμένα η έννοια της «εξωχώριας εταιρείας». Το πρόβλημα είχε ήδη εντοπιστεί στην έκθεση της επιστημονικής επιτροπής της Βουλής που δημοσιεύτηκε προ της εκδόσεως του ν. 3869/2010, με τον οποίο τέθηκε σε ισχύ για πρώτη φορά το άρθρο 8 του ν. 3213/2003 (άρ. 6 αυτού), η δε άρση της ασάφειας της εν λόγω έννοιας προτείνεται στην σύσταση ν. (ιι) της GRECO, όπως αυτή αποτυπώθηκε στον τέταρτο κύκλο αξιολόγησης της χώρας και υιοθετήθηκε κατά την 68^η Ολομέλεια της GRECO που έλαβε χώρα στις 15-19 Ιουνίου 2015.

Προς την κατεύθυνση άρσης της εν λόγω ασάφειας προτείνεται η προσαρμογή του άρ. 8 του ν. 3213/2003 με τη νυν ισχύουσα φορολογική νομοθεσία, και ειδικότερα το άρθρο 65 του ν. 4172/2013. Σύμφωνα με την φορολογική νομοθεσία (βλ. και Μπώλου, Εξωχώριες εταιρείες [offshore companies] και ελληνική έννομη τάξη, ΝοΒ 2013 935 επ. [ιδίως 937] σε χρόνο προ της θέσης σε ισχύ του ν. 4172/2013) δεν δίνεται έμφαση στις «εξωχώριες εταιρείες» αλλά σε εταιρείες οι οποίες έχουν έδρα κράτη που δεν χαρακτηρίζονται ως συνεργάσιμα στον φορολογικό τομέα. Τα δε κριτήρια για τον χαρακτηρισμό αυτό είναι συγκεκριμένα, προκύπτουν από τη συνεργασία της χώρας με τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.) και ανανεώνονται κάθε χρόνο με κατ' έτος εκδιδόμενες αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών (βλ. ενδ. την υπ' αριθμ. ΠΟΛ. 1279/29-12-2015 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, Β' 2905). Η σαφήνεια, με την οποία το ελληνικό φορολογικό δίκαιο έχει προσεγγίσει τα συγκεκριμένα ζητήματα, προτείνεται να αξιοποιηθεί και στο πλαίσιο εφαρμογής του άρ. 8 του ν. 3213/2003. Ως προς την ποινική διάταξη της παρ. 2, είναι προφανές ότι οι αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών συνιστούν νόμους προσωρινής ισχύος κατά την έννοια του άρ. 3 του ΠΚ, οπότε, εάν κάποιος δράστης του εγκλήματος του άρ. 8 παρ. 2 συμμετέχει σε εταιρεία με έδρα μη συνεργαζόμενο κράτος κατά την έννοια του νόμου και της κατά τον χρόνο τέλεσης ισχύουσας απόφασης, το δε (κράτος) «αποχαρακτηρίστηκε» με νεότερη απόφαση, παραμένει αξιόποινος.

Άρθρο 179

Με το άρθρο 179 του σχεδίου νόμου, στις Εισαγγελίες Εφετών Αθηνών και Θεσσαλονίκης και στις Εισαγγελίες Πλημμελειοδικών Αθηνών και Θεσσαλονίκης ορίζονται αντίστοιχα από τους διευθύνοντες αυτών τουλάχιστον ένας Αντεισαγγελέας Εφετών και ένας Αντεισαγγελέας Πλημμελειοδικών, οι οποίοι χειρίζονται τις δικογραφίες που σχηματίζονται για τις αξιόποινες πράξεις του παρόντος νόμου. Η συγκεκριμένη ρύθμιση προτείνεται ούτως ώστε οι Εισαγγελίες οι οποίες, εκ των πραγμάτων, θα είναι επιφορτισμένες με τον μεγαλύτερο όγκο αδικημάτων που αφορούν στις δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης να αντιμετωπίζουν με ενιαίο τρόπο τις σχετικές δικογραφίες, να καθίσταται

ευχερέστερη η συσχέτιση τυχόν όμοιων δικογραφιών, η παρακολούθηση παρομοίων περιπτώσεων (είτε σε τοπικό/υπηρεσιακό επίπεδο, είτε κατά τον τρόπο τέλεσης των αδικημάτων) και η ευκολότερη συλλογή των σχετικών στοιχείων.

Άρθρο 180

Όπως είναι γνωστό, η παράγραφος 5 του άρθρου 2 του ν. 3213/2003 έχει καταργηθεί μετά την θέση σε ισχύ του άρθρου 223 του ν. 4281/2014, με το οποίο αντικαταστάθηκε συνολικά το άρ. 2 του νόμου. Συνεπώς η αναφορά σε αυτή την διάταξη στο άρθρο 9 παρ. 3 του ν. 3213/2003 καθίσταται περιττή. Το ίδιο ισχύει και για τις αναφορές στα άρθρα 4 και 5 του ν. 3203/2003, τα οποία καταργήθηκαν ύστερα από την θέση σε ισχύ της υποπαρ. ΙΕ.20 του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014. Με το άρθρο 180 διαγράφονται οι αναφορές σε καταργημένες διατάξεις προς άρση αμφισβητήσεων.

Άρθρο 181

Η προτεινόμενη προσθήκη στην παράγραφο 3 του άρθρου 229 του ν. 4281/2014 κρίνεται αναγκαία προκειμένου να αποσαφηνιστεί πλήρως ότι προβλέπεται και η δυνατότητα ηλεκτρονικής υποβολής των δηλώσεων συμφερόντων που προβλέπονται κατά το ως άνω άρθρο.

Άρθρο 182

Με δεδομένο ότι η Μονάδα Γ' της Αρχής του άρ. 7 του ν. 3691/2008 (Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης) θα είναι, σύμφωνα με το άρ. 175 του παρόντος νομοσχεδίου, αρμόδια για την παραλαβή και επεξεργασία των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης δεκάδων χιλιάδων δηλώσεων, κρίθηκε αναγκαία η ενίσχυση της σε στελέχωση, αρχικά της ίδιας και κατόπιν του προσωπικού αυτής.

Με την παράγραφο 1 του άρθρου 182 του σχεδίου νόμου, καθιερώνεται η αύξηση των μελών της Αρχής από 12 σε 14. Με την παρ. 2 του ίδιου άρθρου, ενισχύεται η μονάδα Γ' ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης με δύο επιπλέον μέλη, για λόγους αύξησης της διαφάνειας και με σκοπό τη μείωση του βάρους που θα φέρουν ο Πρόεδρος της Αρχής και τα δύο ήδη υπάρχοντα μέλη της μονάδας (υπενθυμίζεται ότι η Μονάδα Γ' της Αρχής, με βάση το νομοσχέδιο έχει υποχρέωση λήψης και επεξεργασίας δεκάδων χιλιάδων δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης, ορισμένες εκ των οποίων θα προέρχονται από πρόσωπα ιδιαίτερα αυξημένης επιρροής).

Με την παράγραφο 3 του άρ. 182 αυξάνεται το προσωπικό το οποίο πλαισιώνει και υποστηρίζει την Γ' Μονάδα Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης της Αρχής του άρ. 7 του ν. 3691/2008 από 15 σε 30 άτομα. Και αυτή η αύξηση του προσωπικού κρίνεται αναγκαία, προκειμένου για την επίτευξη του έργου της Αρχής, λαμβάνοντας ιδίως υπ' όψιν το έργο της Μονάδας που αυξάνεται τόσο ποσοτικά, όσο και ποιοτικά.

Η ποιοτική αύξηση του έργου της Αρχής προκύπτει βάσει της παρ. 4 του άρθρου 182 του σχεδίου νόμου, σύμφωνα με την οποία, πλην των δειγματοληπτικώς ελεγχόμενων δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης, οι δηλώσεις 7 κατηγοριών υπόχρεων, θα ελέγχονται υποχρεωτικά. Οι κατηγορίες περιλαμβάνουν τους Γενικούς και Ειδικούς Γραμματείς της Βουλής και της Γενικής Κυβέρνησης, τους Προέδρους, του Αντιπροέδρους, τους Γενικούς Γραμματείς αποκεντρωμένων διοικήσεων, τους Διοικητές και τους διευθύνοντες συμβούλους ΝΠΔΔ, δημοσίων επιχειρήσεων και δημοσίων οργανισμών, τους δικαστικούς και εισαγγελικούς λειτουργούς των Ανωτάτων Δικαστηρίων της χώρας, τους Προέδρους και τους Αντιπροέδρους του ΝΣΚ, τους ιδιοκτήτες, τους βασικούς μετόχους, τους Προέδρους, και λοιπά πρόσωπα διοίκησης και διεύθυνσης επιχειρήσεων μέσων μαζικής ενημέρωσης, και τους Αρχηγούς και Υπαρχηγούς της Ελληνικής Αστυνομίας, του Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής και του Πυροσβεστικού Σώματος.

Με την παράγραφο 5 του ίδιου άρθρου καθιερώνεται αυστηρή χρονική προθεσμία, δύο μηνών, εντός της οποίας θα πρέπει να ολοκληρώνονται οι αποσπάσεις του προσωπικού της Μονάδας Γ.

Με την παράγραφο 6 του άρθρου 182 καταργείται, η περιττή πλέον, παρ. 9 του άρ. 7Γ του ν. 3691/2008.

Άρθρο 183

Με το άρθρο 182 ρυθμίζεται το ζήτημα των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης, οι οποίες, με βάση το σχέδιο νόμου, μεταφέρονται στην Μονάδα Γ' της Αρχής του άρ. 7 του ν. 3691/2008, αλλά έχουν ήδη παραληφθεί από την επιτροπή του άρ. 3Α του ν. 3213/2003.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΙΔΡΥΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ Α.Ε.- ΚΥΡΩΣΗ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΓ'

«ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ Α.Ε.» ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Με τον παρόντα νόμο δημιουργείται μια Ανώνυμη Εταιρεία με την επωνυμία "Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε." με βασικό στόχο τη συγκέντρωση περιουσιακών στοιχείων του Δημοσίου κάτω από μία ενιαία στέγη, και τη διαχείρισή τους ως σύνολο με σκοπό την καλύτερη αξιοποίηση τους, τη μείωση ελλειμμάτων και την αύξηση εσόδων από την αποτελεσματικότερη διαχείρισή τους. Μέρος της αποστολής της είναι και ο περιορισμός του κατακερματισμού των αρμοδιοτήτων του Δημοσίου ποσοτικά και ποιοτικά. Με αυτό τον τρόπο

επιτυγχάνεται ανάπτυξη συνεργιών και εξορθολογισμός της διοίκησης και αποδοτικότερη διαχείριση τους για την διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος. Η Εταιρεία αποσκοπεί στην συνεισφορά πόρων για την υλοποίηση της επενδυτικής πολιτικής της χώρας και για την πραγματοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στην ενίσχυση της ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας καθώς και την απομείωση των οικονομικών υποχρεώσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας.

Βασικός άξονας της λειτουργίας της Εταιρείας είναι η επιδίωξη επίτευξης κοινωνικά βιώσιμης διαχείρισης της Δημόσιας Περιουσίας όπως αυτή θα εξασφαλιστεί μέσω της διαρκούς διαβούλευσης με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη και φορείς, οδηγώντας σε ένα περιβάλλον αυξημένης λογοδοσίας και διαφάνειας και συνεχώς μειούμενης εσωστρέφειας. Παράλληλα η Εταιρεία θα διασφαλίζει την παροχή υπηρεσιών γενικού συμφέροντος, ενδεικτικά μέσω της εκτέλεσης υποχρεώσεων δημόσιας υπηρεσίας σύμφωνα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία, και των κοινών αξιών που περιλαμβάνονται σε αυτήν.

Με τα όργανα που έχουν προβλεφθεί και την οργανωτική δομή που έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο της Εταιρείας, λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι στην κυριότητα της θα περιέλθει ένα ανομοιογενές χαρτοφυλάκιο, το οποίο χρήζει εξειδικευμένης διαχείρισης η και για τα μέρη του οποίου θα πρέπει να χαράσσονται διαφορετικές στρατηγικές κάθε φορά. Ο νόμος προβλέπει την δυνατότητα για αναδιοργάνωση του χαρτοφυλακίου της Εταιρείας, έτσι ώστε να επιτευχθεί λειτουργική και επιχειρησιακή βελτιστοποίηση, καθώς και την απόσχιση λειτουργιών και τη μεταφορά τους στο Δημόσιο, με τη σύμφωνη γνώμη της πολιτείας.

ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Επί του άρθρου 184

Με το άρθρο 184 συστήνεται η Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας με τη μορφή της ανώνυμης εταιρίας και καθορίζεται η επωνυμία της, ο διακριτικός τίτλος και η επωνυμία της για τις διεθνείς σχέσεις, καθορίζονται οι διατυπώσεις δημοσιότητας στις οποίες υποβάλλεται και το νομοθετικό πλαίσιο που την διέπει. Ορίζεται επίσης ρητά ότι η Εταιρεία δεν ανήκει στον δημόσιο ή ευρύτερο δημόσιο τομέα, και ότι οι διατάξεις για τις δημόσιες επιχειρήσεις δεν εφαρμόζονται ως προς την Εταιρεία, εκτός αν διαφορετικά ρητά προβλέπεται στον παρόντα νόμο.

Επί του άρθρου 185

Με το άρθρο 185 καθορίζονται οι σκοποί της Εταιρείας και τα μέσα που μεταχειρίζεται για την επίτευξή τους. Ειδικότερα, ορίζεται ότι η Εταιρεία λειτουργεί χάριν του δημοσίου συμφέροντος και για την εξυπηρέτηση ειδικού δημόσιου σκοπού, ειδικότερα για η συνεισφορά πόρων για την υλοποίηση της επενδυτικής πολιτικής της χώρας και για την πραγματοποίηση επενδύσεων που προωθούν την

οικονομική ανάπτυξη και την συμβολή στην απομείωση των οικονομικών υποχρεώσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας, και τίθενται οι βασικές κατευθύνσεις για τη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας, προκειμένου να επιτυγχάνονται οι ως άνω σκοποί. Κομβικό σημείο προς αυτή την κατεύθυνση είναι η επαγγελματική διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας με στόχο την προαγωγή, μεταξύ άλλων, της διαφάνειας, της κοινωνικής ευθύνης και της βιώσιμης καινοτόμου ανάπτυξης.

Επί του άρθρου 186

Με το άρθρο 186, ορίζεται ο τόπος της καταστατικής έδρας της Εταιρείας και η διάρκειά της, καθώς και η διαδικασία παράτασης αυτής.

Επί του άρθρου 187

Με το άρθρο 187, ορίζεται το ύψος, η προέλευση, η διαδικασία καταβολής και αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας, καθώς και τα σχετικά με τις μετοχές της. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι οι μετοχές της Εταιρείας είναι μη μεταβιβάσιμες και ότι οι μετοχές της Εταιρείας, οι μετοχές των άμεσων θυγατρικών της και οι τίτλοι που ενσωματώνουν το κεφάλαιο του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας του Ν. 3864/2010 (Α' 119) αποτελούν πράγματα εκτός συναλλαγής κατά την έννοια της διάταξης του άρθρου 966 του Αστικού Κώδικα, ενόψει του ότι η λειτουργία της Εταιρείας και των άμεσων θυγατρικών αυτής εξυπηρετεί ειδικό δημόσιο σκοπό.

Επί του άρθρου 188

Με το άρθρο 188, ορίζεται ότι στην πλήρη και αποκλειστική κυριότητα της Εταιρείας περιέρχονται από την ίδρυσή της το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας («ΤΧΣ»), το Ταμείο Αξιοποίησης της Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου («ΤΑΙΠΕΔ»), η Εταιρία Ακινήτων Δημοσίου («ΕΤΑΔ»), καθώς και η Εταιρία Δημοσίων Συμμετοχών Α.Ε. («ΕΔΗΣ»), που συστήνεται σύμφωνα με την παράγραφο 8 του παρόντος άρθρου, οι οποίες εφεξής στο νόμο αναφέρονται ως «άμεσες θυγατρικές» της Εταιρείας, ενώ προβλέπεται η δυνατότητα της Εταιρείας να συστήνει και άλλες άμεσες θυγατρικές προκειμένου να εκπληρώνει τον εταιρικό της σκοπό. Καθορίζονται οι σχέσεις της Εταιρείας με τις άμεσες θυγατρικές της, καθώς και οι σχέσεις των άμεσων θυγατρικών μεταξύ τους. Ειδικότερα προβλέπεται ότι κάθε μία από τις άμεσες θυγατρικές διαχειρίζεται τα περιουσιακά της στοιχεία ανεξάρτητα από τις υπόλοιπες, ενώ στις μεταξύ τους συναλλαγές λειτουργούν όπως όλες οι εταιρείες του ιδιωτικού τομέα.

Επί του άρθρου 189

Με το άρθρο 189 προβλέπεται η κατάρτιση Εσωτερικού Κανονισμού της Εταιρείας και των θυγατρικών του, αναφέρονται ενδεικτικά τα ζητήματα που ρυθμίζονται με τον Εσωτερικό Κανονισμό και καθορίζονται οι διαδικασίες έγκρισης και τροποποίησής του. Επίσης, προβλέπεται η διαδικασία ρύθμισης των αναφερόμενων ζητημάτων πριν την υιοθέτηση του Εσωτερικού Κανονισμού. Ο αρχικός Εσωτερικός

Κανονισμός υιοθετείται από τη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου, ενώ τροποποιείται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του μοναδικού μετόχου, κατόπιν πρότασης του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία προσυπογράφεται από το Εποπτικό Συμβούλιο

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Επί του άρθρου 190

Με το άρθρο 190 θεσπίζονται τα όργανα διοίκησης της Εταιρείας, που είναι η Γενική Συνέλευση, το Εποπτικό Συμβούλιο, το Διοικητικό Συμβούλιο και οι Ελεγκτές, και καθορίζονται οι αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης.

Επιπλέον στο άρθρο 190 περιγράφονται ο ρόλος και οι αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης του μοναδικού μετόχου, δηλαδή του Ελληνικού Δημοσίου όπως αυτό εκπροσωπείται νόμιμα από τον Υπουργό Οικονομικών.

Επί του άρθρου 191

Με το άρθρο 191 ρυθμίζονται τα ζητήματα του Εποπτικού Συμβουλίου της Εταιρείας. Ειδικότερα, προβλέπονται: α) ο σκοπός του, που συνίσταται στο να εποπτεύει την Εταιρεία και ειδικότερα το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας, β) η διαδικασία ορισμού, η σύνθεση και η διάρκεια της θητείας του, γ) οι αρμοδιότητές του, ε) η διαδικασία και η απαιτούμενη πλειοψηφία για τη λήψη απόφασης και στ) οι διαδικασίες αντικατάστασης μέλους του σε περίπτωση θανάτου, παραίτησης, ή απώλειας της ιδιότητας του μέλους με άλλο τρόπο. Επίσης, ορίζεται ειδικότερα η διαδικασία της αντικατάστασης μέλους του Εποπτικού Συμβουλίου, όταν αυτό ζητείται από τον Υπουργό Οικονομικών ή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας από κοινού, για λόγους που αφορούν στην εκτέλεση των καθηκόντων του μέλους.

Επί του άρθρου 192

Με το άρθρο 192 ρυθμίζονται τα ζητήματα του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας. Ειδικότερα, προβλέπονται: α) η διαδικασία ορισμού και η σύνθεσή του, β) οι αρμοδιότητές του, γ) η διαδικασία και η απαιτούμενη πλειοψηφία για τη λήψη απόφασης και στ) οι διαδικασίες αντικατάστασης μέλους του σε περίπτωση θανάτου, παραίτησης, ή απώλειας της ιδιότητας του μέλους με άλλο τρόπο. Ειδικότερα ζητήματα για τη διαδικασία επιλογής των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και τις αρμοδιότητες του Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου ρυθμίζονται από το καταστατικό της Εταιρείας και τον Εσωτερικό του Κανονισμό. Επίσης, γίνεται ενδεικτική αναφορά στα κωλύματα, ασυμβίβαστα και τις περιπτώσεις για τις οποίες προβλέπεται έκπτωση από το αξίωμα του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου, οι οποίες ρυθμίζονται λεπτομερώς στον Εσωτερικό Κανονισμό, και ορίζεται ότι τα μέλη του Δ.Σ. υποχρεούνται σε Δήλωση Περιουσιακής Κατάστασης. Ορίζονται οι βασικές αρχές για την αστική και ποινική ευθύνη των μελών του Δ.Σ., ενώ γίνεται πρόβλεψη ότι μέχρι την ολοκλήρωση της εκλογής του Δ.Σ. και αποκλειστικά για τις πράξεις που

αφορούν σε αυτήν, η εκπροσώπηση της Εταιρείας θα γίνεται από το Εποπτικό Συμβούλιο.

Επί του άρθρου 193

Με το άρθρο 193 καθορίζεται η διαδικασία επιλογής εσωτερικού ελεγκτή για την Εταιρεία, ο οποίος έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στη νομοθεσία περί ανωνύμων εταιριών, και το ανώτατο χρονικό όριο της θητείας του.

Επί του άρθρου 194

Με το άρθρο 194, παρέχονται οι γενικές ρυθμίσεις σχετικά με τα πρόσωπα που μπορούν να οριστούν μέλη του Εποπτικού Συμβουλίου, το Διοικητικό Συμβούλιο, και των οργάνων διοίκησης των άμεσων θυγατρικών της Εταιρείας (στο εξής αναφερόμενα ως «μέλη οργάνων της Εταιρείας»), στα οποία δεν περιλαμβάνονται η εκτελεστική επιτροπή και το γενικό συμβούλιο του ΤΧΣ. Ειδικότερα, ρητά αποκλείονται από τον ορισμό ως μέλη οργάνων της Εταιρείας πρόσωπα που έχουν καταδικασθεί για τα στο εν λόγω άρθρο αναφερόμενα αδικήματα, καθώς και όσα έχουν πτωχεύσει ή έχουν αποκλεισθεί από την άσκηση επαγγέλματος, καθώς και εν ενεργεία βουλευτές, μέλη της Κυβέρνησης, στελέχη Υπουργείου ή άλλης δημόσιας αρχής, και στελέχη οργάνων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου. Ο ανωτέρω αποκλεισμός δεν καταλαμβάνει τα στελέχη και τους υπαλλήλους πανεπιστημίου.

Περαιτέρω, τίθενται τα γενικά κριτήρια επιλογής και τα μέσα αξιολόγησης των υποψηφίων για μέλη οργάνων της Εταιρείας, ενώ ορίζονται οι βασικές αρχές για τον καθορισμό των αμοιβών των μελών οργάνων της Εταιρείας, ο οποίος θα πραγματοποιείται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται από τον Εσωτερικό Κανονισμό. Τέλος ορίζεται ότι οι συνεδριάσεις του Εποπτικού Συμβουλίου και του Διοικητικού Συμβουλίου καθώς και το σχετικό υλικό και τα πρακτικά των συνεδριάσεων, είναι εμπιστευτικές.

Επί του άρθρου 195

Με το άρθρο 195 ρυθμίζεται η έγκριση των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας και η απαλλαγή των ελεγκτών από την ευθύνη τους από τη Γενική Συνέλευσή της Εταιρείας, κατά τα γενικά προβλεπόμενα για τις ανώνυμες εταιρείες. Επίσης, θεσπίζεται υποχρέωση του Διοικητικού Συμβουλίου για σύνταξη και υποβολή στο Εποπτικό Συμβούλιο τριμηνιαίων αναφορών, με το περιεχόμενο που αναφέρεται στο εν λόγω άρθρο.

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Επί του άρθρου 196

Με το άρθρο 196 ρυθμίζονται τα βασικά ζητήματα οργάνωσης και λειτουργίας της ΕΤΑΔ, όπως αυτά διαμορφώνονται στα πλαίσια της Εταιρείας. Ειδικότερα, ορίζεται ο σκοπός της ΕΤΑΔ, που είναι η αξιοποίηση χάριν του δημοσίου συμφέροντος των περιουσιακών στοιχείων των οποίων έχει την κυριότητα ή τη διαχείριση και ανήκουν στο Ελληνικό Δημόσιο και στα νομικά πρόσωπα και επιχειρήσεις του. Ρυθμίζονται επίσης τα θέματα της εκλογής του διοικητικού συμβουλίου, του προέδρου και διευθύνοντος συμβούλου της εταιρείας και της τροποποίησης του καταστατικού της. Περαιτέρω, προβλέπεται η άνευ άλλης διαδικασίας μεταβίβαση στην ΕΤΑΔ των κινητών και ακινήτων περιουσιακών στοιχείων τα οποία ανήκουν στο Ελληνικό Δημόσιο και τα διαχειρίζεται η ΕΤΑΔ, οι κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων που εξαιρούνται από τη μεταβίβαση, καθώς και η δυνατότητα μεταβίβασης στην ΕΤΑΔ και άλλων ακινήτων του Ελληνικού Δημοσίου με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Επίσης, προβλέπεται η αυτοδίκαιη και χωρίς αντάλλαγμα μεταβίβαση των ακινήτων του ΤΑΙΠΕΔ στην ΕΤΑΔ, εκτός από όσα περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Α του νόμου, και ρυθμίζεται η διαδικασία για τη μεταγραφή των ακινήτων αυτών στα οικεία υποθηκοφυλακεία ή κτηματολόγια, ώστε να ολοκληρωθεί η μεταβίβαση. Θεσπίζεται δυνατότητα αναμεταβίβασης ακινήτου από την ΕΤΑΔ στο Ελληνικό Δημόσιο, η οποία δεν προβλεπόταν για τα ακίνητα που είχαν περιέλθει στο ΤΑΙΠΕΔ, και η απαιτούμενη διαδικασία γι' αυτό. Τέλος ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν απαλλοτριώσεις ακινήτων υπέρ της Εταιρείας ή της ΕΤΑΔ, και προβλέπεται ότι τα δικαιώματα της ΕΤΑΔ επί των ακινήτων αυτών θα προστατεύονται κατά τις διατάξεις για τα δημόσια κτήματα.

Επί του άρθρου 197

Με το άρθρο 197 συστήνεται ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία «Εταιρία Δημοσίων Συμμετοχών» (ΕΔΗΣ), με σκοπό τη διαχείριση του χαρτοφυλακίου του Δημοσίου σε δημόσιες επιχειρήσεις, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Δ του νόμου. Στις επιχειρήσεις του Παραρτήματος Δ θα μπορούν να προστεθούν και άλλες, με βάση τα κριτήρια και τη διαδικασία που θα καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Οι βασικές κατευθύνσεις της διαχείρισης θα ευθυγραμμίζονται με τις εφαρμοστέες τομεακές πολιτικές της Κυβέρνησης, σύμφωνα με τις βέλτιστες πρακτικές και οι κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ. Καθορίζονται το νομικό καθεστώς της ΕΔΗΣ, οι διατυπώσεις δημοσιότητας στις οποίες υποβάλλεται, και η διαδικασία ορισμού των οργάνων διοίκησής της, ο οποίος γίνεται από τη γενική συνέλευση του μετόχου. Επίσης, ορίζεται ότι οι μετοχές των ανωτέρω δημοσίων επιχειρήσεων μεταβιβάζονται στην ΕΔΗΣ αυτοδίκαια και χωρίς αντάλλαγμα και ρυθμίζεται η διαδικασία για την ολοκλήρωση της μεταβίβασης. Οι ρυθμίσεις για το καταστατικό και τον ορισμό των μελών του διοικητικού συμβουλίου των ανωτέρω εταιρειών ευθυγραμμίζονται με τις γενικές διατάξεις για τις ανώνυμες εταιρείες, ενώ προβλέπεται ότι ένα μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου θα προτείνεται από τον Υπουργό Οικονομικών. Ειδική μνεία γίνεται στο ότι, από το γεγονός της μεταβίβασης των μετοχών από τις ανωτέρω εταιρείες στην ΕΔΗΣ, δεν μεταβάλλεται το εργασιακό καθεστώς που ισχύει σε αυτές. Καθορίζεται το περιεχόμενο του εσωτερικού κανονισμού, ενώ παρέχονται γενικές κατευθύνσεις για τα μέσα για την επίτευξη των σκοπών της ΕΔΗΣ και τίθενται οι βασικές προϋποθέσεις για την παροχή οικονομικής

ενίσχυσης, ενόψει της ευρωπαϊκής νομοθεσίας και της ανάγκης υποστήριξης υπηρεσιών γενικού συμφέροντος που παρέχονται από τις δημόσιες επιχειρήσεις.

Επί του άρθρου 198

Με το άρθρο αυτό ρυθμίζεται το καθεστώς των υφιστάμενων συμβάσεων παραχώρησης που αφορούν τις δημόσιες επιχειρήσεις που μεταβιβάζονται στην ΕΔΗΣ. Σύμφωνα με το άρθρο αυτό μεταβιβάζονται αυτοδικαίως οι υφιστάμενες συμβάσεις παραχώρησης των ανωτέρω εταιρειών, ενώ δύναται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών να μεταβιβάζεται στην ΕΔΗΣ η δυνατότητα να συνάπτει η να ανανεώνει συμβάσεις παραχώρησης οι οποίες σχετίζονται με τις δημόσιες επιχειρήσεις οι μετοχές των οποίων μεταβιβάζονται στην ΕΔΗΣ.

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

Επί του άρθρου 199

Με το άρθρο αυτό καθορίζεται η διανομή των κερδών της Εταιρείας. Συγκεκριμένα ορίζεται ότι για το ΤΑΙΠΕΔ και το ΤΧΣ θα εξακολουθήσουν να ισχύουν οι διαδικασίες που περιγράφονται στους νόμους 3986/2011 και 3864/2010 αντίστοιχα. Για την διανομή των κερδών που δεν εμπίπτουν στην παραπάνω κατηγορία, στα πλαίσια της Εταιρείας θα διατυπωθεί μερισματική πολιτική, η οποία θα είναι τμήμα του εσωτερικού κανονισμού η οποία θα πρέπει να είναι συμβατή με τους παρακάτω περιορισμούς:

- α) ποσοστό 50% των κερδών της Εταιρείας θα καταβάλλεται ως μέρισμα στην Ελληνική Δημοκρατία, και θα χρησιμοποιείται για την εξυπηρέτηση των διεθνών υποχρεώσεων της χώρα όπως αυτές περιγράφονται στον νόμο 4336/2015 (Α 94), και
- β) τα λοιπά κέρδη θα χρησιμοποιούνται για τις επενδύσεις της Εταιρείας. Η επιλογή των επενδύσεων θα γίνεται προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος και θα πρέπει να είναι σύμφωνη με ένα σύνολο κανόνων που θα διατυπωθούν στην πολιτική επενδύσεων της Εταιρείας όπως αυτή περιγράφεται στο άρθρο 200 του παρόντος νόμου.

Προκειμένου να διατηρηθεί η αναλογία διάθεσης κερδών που ορίζεται στο συγκεκριμένο άρθρο, είναι δυνατόν να μεταβληθούν τα προς διανομή ποσοστά έτσι ώστε να ληφθούν υπόψη ποσά που έχουν διατεθεί για επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν πριν τον υπολογισμό των κερδών που πρόκειται να διανεμηθούν.

Τέλος το άρθρο 199 ορίζει ότι οι λογιστικές αρχές υπολογισμού των κερδών της Εταιρείας θα καθορίζονται στον Εσωτερικό Κανονισμό της Εταιρείας, ενώ η μέθοδος καθορισμού του μερίσματος μπορεί να εξειδικευτεί περαιτέρω στη μερισματική πολιτική.

Επί του άρθρου 200

Με το άρθρο 200 καθορίζονται οι γενικές αρχές της Επενδυτικής Πολιτικής της Εταιρείας και των άμεσων θυγατρικών της πλην του ΤΧΣ. Ορίζονται οι δυο βασικοί τύποι επενδύσεων. Οι επενδύσεις σε περιουσιακά στοιχεία της Εταιρείας πλην του ΤΧΣ θα συμβάλλουν στην αξιοποίηση τους και στην αύξηση των σχετικών εσόδων. Οι επενδύσεις που συμβάλλουν στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας γίνονται σε αυτούς τους τομείς που ορίζονται ως σημαντικοί από πλευράς της ελληνικής κυβέρνησης και αποτελούν προτεραιότητα στο πλαίσιο των Ευρωπαϊκών και Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων. Επιπλέον η Επιτροπή Επενδύσεων της Εταιρείας θα προβλέπει αν οι εν λόγω επενδύσεις δημιουργούν απόδοση για η Εταιρεία ή έχουν θετική επίπτωση στην ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας. Οι συγκεκριμένοι τομείς θα εγκρίνονται από τη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου της Εταιρείας.

Στον Εσωτερικό Κανονισμό της Εταιρείας θα ορίζεται περαιτέρω η διαδικασία επιλογής των επενδύσεων από την Εταιρεία.

Επί του άρθρου 201

Το άρθρο 201 του νόμου ορίζει τις μεθόδους και τη διαδικασία αξιοποίησης των περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας. Στο άρθρο αυτό αποσαφηνίζεται ότι η Εταιρεία θα πρέπει να επιδιώκει την διαχείριση και αξιοποίηση των περιουσιακών της στοιχείων με στόχο την αύξηση της αξίας τους εκμεταλλευόμενο σύγχρονες μεθόδους επαγγελματικής διαχείρισης.

Στα πλαίσια του συγκεκριμένου άρθρου δίνεται η δυνατότητα στην Εταιρεία να ιδιωτικοποιεί περιουσιακά με κάθε διαθέσιμο τρόπο, συμπεριλαμβανομένου την μεταβίβασή τους ή την εισφορά σε ανώνυμες εταιρείες ή ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες και στην συνέχεια την πώληση των μετοχών αυτών. (παράγραφος 2)

Επίσης η Εταιρεία για τα περιουσιακά στοιχεία που έχει στην κατοχή της μπορεί να προβαίνει σε κάθε είδους μίσθωση, την παραχώρηση του δικαιώματος χρήσης ή αξιοποίησής τους, την ανάθεση της διαχείρισής τους, τη σύσταση επί αυτών οποιουδήποτε πραγματικού ή προσωπικού δικαιώματος. Μπορεί επίσης να προβαίνει σε τιτλοποίηση απαιτήσεων. (παράγραφος 3)

Για να επιτύχει τους στόχους της Εταιρείας, το Διοικητικό Συμβούλιο της μπορεί να αποφασίζει για την πλέον πρόσφορη μέθοδο αξιοποίησης λαμβάνοντας υπόψη την επιχειρηματική βέλτιστες αντίστοιχες πρακτικές καθώς όλα τα άλλα ουσιώδη κατά την κρίση του στοιχεία, τα οποία θα οδηγήσουν στη βέλτιστη αξιοποίηση των περιουσιακών στοιχείων συμπεριλαμβανομένου των χαρακτηριστικών του κάθε υπό αξιοποίηση περιουσιακού στοιχείου και του επενδυτικού ενδιαφέροντος. Ορίζεται ότι υποχρέωση της Εταιρείας είναι να ακολουθεί σε κάθε περίπτωση την ισχύουσα εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία στην οποία εμπίπτουν οι συμβάσεις. (παράγραφος 4)

Ορίζεται ότι για να διασφαλιστούν τα συμφέροντα της Εταιρείας και κατ' επέκταση του Ελληνικού Δημοσίου θα πρέπει οι αποφάσεις να συνοδεύονται είτε από αποτίμηση της αξίας είτε από αιτιολογημένη γνώμη από πιστωτικό ίδρυμα (η επιλογή του οποίου θα γίνει βάσει κριτηρίων που θα οριστούν από το Διοικητικό Συμβούλιο). Η διαδικασίες σχετικές με την αποτίμηση των αποφάσεων θα αποσαφηνιστούν στον

εσωτερικό κανονισμό. Σε κάθε περίπτωση οι διατάξεις του άρθρου 35 του νόμου 4129/2013 εφαρμόζονται κατ' αναλογία για τον προσυμβατικό έλεγχο των συμβάσεων που συνάπτονται με σκοπό την αξιοποίηση των περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας και των άμεσων θυγατρικών της (εκτός ΤΧΣ και του ΤΑΙΠΕΔ), εφόσον το τίμημα ή τα έσοδα από την αξιοποίηση υπερβαίνουν το ποσό των πεντακοσίων χιλιάδων Ευρώ (€ 500.000). (παράγραφος 5).

Ορίζεται ότι ο προσυμβατικός έλεγχος μπορεί να ασκηθεί συνολικά για συγκεκριμένη κατηγορία συμβάσεων. Στην περίπτωση αυτή, ο προσυμβατικός έλεγχος για σύναψη συγκεκριμένης σύμβασης, η οποία εμπίπτει στην κατηγορία των ανωτέρω συμβάσεων απαιτείται μόνο στο βαθμό που υπάρχει απόκλιση από τον τύπο της σύμβασης ή τη διαδικασία που έχει κοινοποιηθεί και εγκριθεί από το Ελεγκτικό Συνέδριο. (παράγραφος 6)

Ορίζεται επίσης η διαδικασία για διάθεση μετοχών των εταιρειών που είναι εισηγμένες σε Οργανωμένη Αγορά και δεν υπόκεινται στον έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Σε αυτή την περίπτωση το Ταμείο και οι θυγατρικές του (εκτός του ΤΧΣ και του ΤΑΙΠΕΔ) μπορούν να αναθέσουν σε πιστωτικό ίδρυμα ή τράπεζα επενδύσεων (η επιλογή του οποίου γίνεται σύμφωνα με διαδικασία που περιγράφεται στον Εσωτερικό Κανονισμό) την ανεύρεση αγοραστή για το εν λόγω περιουσιακό στοιχείο. (παράγραφος 7) Επίσης προβλέπεται η δυνατότητα να αναθέσει η Εταιρεία σε πιστωτικά ιδρύματα ή τράπεζες επενδύσεων την ανεύρεση αγοραστών μέσω της διαδικασίας βιβλίου προσφορών (book building) την εν λόγω διαδικασία για αγορά του ποσοστού των κινητών αξιών που δεν θα καταστεί δυνατόν να διατεθεί σε τρίτους επενδυτές. (παράγραφος 8). Τέλος ορίζεται ότι η Εταιρεία και οι θυγατρικές της (εκτός του ΤΧΣ και του ΤΑΙΠΕΔ) μπορεί να αποδεχθεί δημόσιες προσφορές κινητών αξιών που υποβάλλονται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 3461/2006 (Α' 106). (παράγραφος 9)

Στις περιπτώσεις όπου διάθεση περιουσιακών στοιχείων γίνεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 7 και 8 του παρόντος άρθρου ο προσυμβατικός έλεγχος δύναται να υποκατασταθεί από γνώμη του Συμβούλου ή Παρέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο οποίος ορίζεται από τον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ή, σε περίπτωση κωλύματός του, από τον αρχαιότερο Αντιπρόεδρο, και παρίσταται στις σχετικές συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου της Εταιρείας και των θυγατρικών της (εξαιρουμένων των ΤΧΣ και ΤΑΙΠΕΔ). (παράγραφος 10)

Στην παράγραφο 11 περιγράφονται οι συμβάσεις που έχει δυνατότητα η Εταιρεία να συνάπτει με σκοπό την επαύξηση της αξίας των προς αξιοποίηση περιουσιακών στοιχείων και αναφέρονται ενδεικτικές περιπτώσεις. Το κόστος σύναψης αυτών των συμβάσεων περιλαμβάνεται στο λειτουργικό κόστος της Εταιρείας και των άμεσων θυγατρικών της, εκτός του ΤΧΣ και του ΤΑΙΠΕΔ.

Τέλος μετά από αίτημα της Εταιρείας, ο Υπουργός Οικονομικών δύναται να χορηγεί εγγυήσεις υπέρ της Εταιρείας ή των άμεσων θυγατρικών της, πλην του ΤΧΣ, τηρουμένων των κανόνων κρατικών ενισχύσεων. (παράγραφος 12)

Επί του άρθρου 202

Με το άρθρο 202 προβλέπονται οι υποχρεώσεις δημοσιότητας και διαφάνειας του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας. Ειδικότερα, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας υποβάλλει στη Βουλή των Ελλήνων ετήσια έκθεση ανάλυσης των πεπραγμένων του, η οποία συζητείται στην αρμόδια επιτροπή της, ενώ, αν κριθεί αναγκαίο από το Κοινοβούλιο, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας, προσκαλείται σε συνεδριάσεις ενώπιον της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, για να την ενημερώσει για κάθε σχετικό θέμα. Επίσης, προβλέπεται ότι ο Πρόεδρος και ο Διευθύνων Σύμβουλος της Εταιρείας, πριν από την ανάληψη των καθηκόντων, παρουσιάζονται στην Επιτροπή του άρθρου 49 Α του Κανονισμού της Βουλής, καθώς και ότι τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και των άμεσων θυγατρικών του υπέχουν υποχρέωση υποβολής δήλωσης περιουσιακής κατάστασης. Περαιτέρω, για την Εταιρεία και τις άμεσες θυγατρικές ισχύουν οι διατάξεις του ν. 4270/2014 (Α' 143), και τα κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθέντα προεδρικά διατάγματα και υπουργικές αποφάσεις αναφορικά με την υποβολή δημοσιονομικών αναφορών, μόνο ως προς την υποβολή: α) ετήσιου προϋπολογισμού και οποιασδήποτε αναπροσαρμογής του κατά τη διάρκεια του έτους (προϋπολογιστικά), β) μηνιαίας αναφοράς εκτέλεσης προϋπολογισμού και χρηματοδότησης (απολογιστικά), γ) μηνιαίων μισθολογικών στοιχείων (απολογιστικά) και δ) μηνιαίας σύνοψης μητρώου δεσμεύσεων (απολογιστικά σε μηνιαία βάση, ετήσια μεγέθη).

Επί του άρθρου 203

Με το άρθρο 203 ρυθμίζονται τα ζητήματα της στελέχωσης της Εταιρείας και των άμεσων θυγατρικών του, και παρέχεται η δυνατότητα πρόσληψης υπαλλήλων με συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου για απασχόληση ορισμένου ή αορίστου χρόνου, με συμβάσεις δανεισμού εργαζομένων με εταιρείες του ιδιωτικού τομέα ή εταιρείες των οποίων οι μετοχές έχουν μεταφερθεί στην Εταιρεία ή σε κάποια από τις θυγατρικές της. Επίσης, προβλέπεται ότι η Εταιρεία και οι άμεσες θυγατρικές της μπορούν να αποφασίσουν τη μεταφορά εργαζομένων από την Εταιρεία στις θυγατρικές ή από μία θυγατρική σε άλλη ή στην Εταιρεία, και ότι επιτρέπεται η απόσπαση στην Εταιρεία και στις άμεσες θυγατρικές προσωπικού από το Δημόσιο ή ΝΠΔΔ για διάστημα τριών (3) ετών που μπορεί να παρατείνεται μία φορά για ίσο χρονικό διάστημα. Η απόσπαση διενεργείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και κατά περίπτωση του αρμόδιου Υπουργού, χωρίς να απαιτείται η γνώμη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου του φορέα από τον οποίο αποσπάται.

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

Επί του άρθρου 204

Με τη διάταξη του άρθρου 204 κυρώνεται το καταστατικό της Εταιρείας.

Επί του άρθρου 205

Με τη διάταξη του άρθρου 205 κυρώνεται το καταστατικό της ΕΔΗΣ.

Επί του άρθρου 206

Με τη διάταξη του άρθρου 206 προβλέπεται ότι η Εταιρεία και οι άμεσες θυγατρικές της, απολαμβάνουν όλων των διοικητικών, οικονομικών, φορολογικών, δικαστικών, ουσιαστικού και δικονομικού δικαίου προνομίων και ατελειών του Δημοσίου, πλην του ΦΠΑ. Από τη ρύθμιση αυτή εξαιρούνται το ΤΧΣ και το ΤΑΙΠΕΔ, για τα οποία εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι ειδικές διατάξεις των ιδρυτικών τους νόμων.

Επί του άρθρου 207

Με τη διάταξη του άρθρου 207 προβλέπεται ότι, για την προσωρινή ρύθμιση των διαφορών που ανακύπτουν από την αμφισβήτηση της διακατοχής ακινήτων της Εταιρείας και των άμεσων θυγατρικών της, ισχύει η αρχή της απαγορεύσεως λήψεως προσωρινών μέτρων από τα τακτικά δικαστήρια, που καθιερώθηκε με το άρθρο 18 ν.δ. της 22.4./16.5.1926, όπως τροποποιήθηκε με τη διάταξη του άρθρου 22 α.ν. 1539/23.12.1938 "περί προστασίας των δημοσίων κτημάτων".

Επί του άρθρου 208

Με τη διάταξη του άρθρου 208 προβλέπεται ότι, για τα ακίνητα περιουσιακά στοιχεία της Εταιρείας ή εταιρείας η οποία ανήκει άμεσα ή έμμεσα σε αυτή, αυτά λογίζονται ως δημόσια ακίνητα για θέματα πολεοδομικής ωρίμανσης και επενδυτικής ταυτότητας, όπως ορίζονται με το άρθρο 10 του ν. 3986/2011 και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 10-17 του ν. 3986/2011.

Επί του άρθρου 209

Το άρθρο 209 προβλέπει ότι για τις περιπτώσεις των άρθρων 192 παρ. 2 περ. στ' και 196 παρ. 6 και 10 του παρόντος, όπου η Εταιρεία υποβάλει γραπτό αίτημα για να εκδοθεί σχετική απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, το ΚΥΣΟΙΠ εξουσιοδοτεί με απόφαση του που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως τον Υπουργό Οικονομικών να εκδώσει τις σχετικές πράξεις και να προβεί στην υλοποίηση της απόφασης του ΚΥΣΟΙΠ.

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'**Επί του άρθρου 210**

Στις μεταβατικές διατάξεις ορίζονται τα παρακάτω:

Ο διορισμός του πρώτου Εποπτικού Συμβουλίου (παράγραφος 1). Η υποβολή του Καταστατικού της Εταιρείας στο Γ.Ε.ΜΗ. (παράγραφος 2). Παραμένουν σε ισχύ και δύναται να ανανεώνονται ή να παρατείνονται οι εγγυήσεις του Ελληνικού Δημοσίου που έχουν δοθεί υπέρ εταιριών που μεταβιβάζονται στην ΕΔΗΣ, προς την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (παράγραφος 3). Τα καταστατικά των εταιριών το μετοχικό κεφάλαιο των οποίων μεταβιβάζεται στην ΕΔΗΣ, προσαρμόζονται εντός έξι (6) μηνών από την συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΔΗΣ (παράγραφος 4).

Επί του άρθρου 211

Με τη διάταξη του άρθρου 211 ορίζονται οι τροποποιήσεις του Ν. 4049/2012 με τις οποίες προβλέπεται η δυνατότητα, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών και Πολιτισμού και Τουρισμού, να παραχωρηθούν κατά κυριότητα ή κατά χρήση ή να διατεθούν δωρεάν σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού περιουσιακά στοιχεία οποιασδήποτε φύσεως, που ανήκουν στον «Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού» (Ε.Ο.Τ.), ύστερα από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Ο.Τ. αντίστοιχα. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις για την παραχώρηση ή τη διάθεση, καθώς και οι συνέπειες που συνεπάγεται η μη τήρηση τους.

Επί του άρθρου 212

Με τη διάταξη του άρθρου 212, τροποποιείται το άρθρο 13 του νόμου 2636/1998 (Α' 198), δυνάμει του οποίου ιδρύθηκε η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Ελληνικά Τουριστικά Ακίνητα Α.Ε.», η οποία έχει απορροφηθεί από την ΕΤΑΔ, και δίνεται η δυνατότητα στην ΕΤΑΔ, για την επίτευξη του σκοπού της, να ασκεί οποιαδήποτε πράξη ή δραστηριότητα και να χρησιμοποιήσει οποιαδήποτε μέθοδο αξιοποίησης προβλέπεται στο άρθρο 200 του παρόντος νόμου.

Επί του άρθρου 213

Με τις διατάξεις του άρθρου 213 η λειτουργία του ΤΑΙΠΕΔ προσαρμόζεται στο νέο οργανωτικό σχήμα που θεσπίζεται με το παρόν σχέδιο νόμου, σύμφωνα με το οποίο το ΤΑΙΠΕΔ εντάσσεται στην ΕΤΑΙΡΕΙΑ ως θυγατρική εταιρεία της. Στο πλαίσιο αυτό τροποποιούνται ή καταργούνται διατάξεις του Κεφαλαίου Α' του Ν.3986/2011 σχετικά με το θεσμικό πλαίσιο και τη λειτουργία του ΤΑΙΠΕΔ, ως εξής:

Η διάρκεια του νομικού προσώπου καθορίζεται πλέον με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του μοναδικού μετόχου της εταιρείας (ΤΑΙΠΕΔ), ήτοι της Εταιρείας (παρ. 1).

Διευκρινίζεται το εύρος της τυχόν εφαρμογής στο ΤΑΙΠΕΔ των διατάξεων περί φορέων της γενικής κυβέρνησης, σε συνέχεια των υποχρεώσεών του, που προβλέπονται στην παρ. 10 του άρθρου 3 του Ν.3986/2011 (παρ. 2).

Τυχόν αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου του ΤΑΙΠΕΔ αποφασίζεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του μοναδικού μετόχου της εταιρείας, στην κατοχή του οποίου περιέρχονται και οι νέες μετοχές (παρ. 3).

Απλοποιείται η διαδικασία μεταγραφής των δικαιωμάτων που έχουν περιέλθει στο ΤΑΙΠΕΔ και ειδικότερα καταργείται η ρητή εξάμηνη προθεσμία για αυτό, με αποτέλεσμα να μην είναι πια αναγκαία η έκδοση απόφασης του Υπουργού Οικονομικών για τυχόν παράτασή της (παρ. 4).

Ενόψει της υπαγωγής του ΤΑΙΠΕΔ στο οργανωτικό σχήμα της Εταιρείας και του συνακόλουθου ορισμού της διοίκησής του από την δεύτερη, προσαρμόζεται αντίστοιχα και η διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 3 του Ν.3986/2011 περί

αντικατάστασης των μελών του Δ.Σ. του ΤΑΙΠΕΔ πριν τη λήξη της θητείας τους (παρ. 5).

Για τον ίδιο λόγο τροποποιείται και η διάταξη της παραγράφου 9 του άρθρου 3 του Ν.3986/2011 αναφορικά με την τροποποίηση του Καταστατικού του ΤΑΙΠΕΔ και η αρμοδιότητα αυτή θα ασκείται πλέον από τη Γενική Συνέλευση του ΤΑΙΠΕΔ (παρ. 6).

Τέλος, με την παράγραφο 7 προσαρμόζεται στα ισχύοντα για την Εταιρεία η διαδικασία απασχόλησης στο ΤΑΙΠΕΔ εργαζομένων, που προέρχονται από εταιρίες του χαρτοφυλακίου του.

Επί του άρθρου 214

Παρατίθενται καταργούμενες και τροποποιούμενες διατάξεις της υφιστάμενης νομοθεσίας προκειμένου να διασφαλιστεί η νομική ασφάλεια εν όψει της λειτουργίας της Εταιρείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΔ'

Κύρωση της Σύμβασης Παραχώρησης για την αναβάθμιση, συντήρηση, διαχείριση και λειτουργία Περιφερειακών Αεροδρομίων Κρήτης, Ηπειρωτικής Ελλάδας και Ιονίου και της Σύμβασης Παραχώρησης για την αναβάθμιση, συντήρηση, διαχείριση και λειτουργία Περιφερειακών Αεροδρομίων Αιγαίου και ρύθμιση λοιπών συναφών θεμάτων

I. ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου ρυθμίζονται τα ακόλουθα θέματα:

1. Κυρώνονται και αποκτούν ισχύ νόμου οι Συμβάσεις Παραχώρησης για δύο ομάδες περιφερειακών αεροδρομίων, ήτοι η Σύμβαση Παραχώρησης που αφορά στην αναβάθμιση, συντήρηση, διαχείριση και λειτουργία Περιφερειακών Αεροδρομίων Κρήτης, Ηπειρωτικής Ελλάδας και Ιονίου και η Σύμβαση Παραχώρησης που αφορά στην αναβάθμιση, συντήρηση, διαχείριση και λειτουργία Περιφερειακών Αεροδρομίων Αιγαίου.
2. Παρέχεται εξουσιοδότηση για την έκδοση κοινών υπουργικών αποφάσεων που θα ρυθμίζουν τη διαδικασία χρέωσης, είσπραξης και ελέγχου των Τελών Εκσυγχρονισμού και Ανάπτυξης Αεροδρομίων σχετικά με τα περιφερειακά αεροδρόμια που αποτελούν το αντικείμενο των προς κύρωση συμβάσεων παραχώρησης και της πίστωσης των εισπραττόμενων ποσών σε λογαριασμούς των παραχωρησιούχων.
3. Ρυθμίζεται η πλήρης απαλλαγή των παραχωρησιούχων από την υποχρέωση καταβολής οποιουδήποτε τέλους ή φόρου σε οποιαδήποτε δημοτική ή άλλη τοπική αρχή για τις υπηρεσίες κοινής ωφέλειας που θα παρέχονται στους χρήστες των

περιφερειακών αεροδρομίων από αυτούς στο πλαίσιο των συμβάσεων παραχώρησης.

4. Καθιερώνεται η τεκμαρτή έκδοση αδειών ευθύνης του Ελληνικού Δημοσίου που δεν έχουν εκδοθεί κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος του προς ψήφιση νόμου και που απαιτούνται για υφιστάμενα έργα και για τη λειτουργία των περιφερειακών αεροδρομίων.

5. Παρέχεται εξουσιοδότηση για την έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης που θα ρυθμίζει τα μέτρα που θα δύνανται να ληφθούν σε βάρος αεροπορικών εταιρειών σε περίπτωση μη καταβολής αεροναυτικών τελών από τις αεροπορικές αυτές εταιρείες.

6. Προβλέπεται και ρυθμίζεται το δικαίωμα των παραχωρησιούχων να παρέχουν με δικό τους εξοπλισμό, μέσα και προσωπικό υπηρεσίες πυρόσβεσης και διάσωσης στους χώρους των περιφερειακών αεροδρομίων.

7. Δεδομένου του χαρακτήρα του έργου των συμβάσεων παραχώρησης ως έργου γενικότερης σημασίας για την οικονομία της χώρας, προβλέπεται η εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 7Α του νόμου 2882/2001 για την υλοποίηση των απαλλοτριώσεων στο πλαίσιο των προς κύρωση συμβάσεων παραχώρησης.

8. Προβλέπεται η εκπροσώπηση των παραχωρησιούχων στην επιτροπή της παραγράφου 2 του άρθρου 17 του π. δ/τος 86/1979 (Α' 17) που γνωμοδοτεί για τη θέση και την έκταση των Καταστημάτων Αφορολόγητων Ειδών εντός των παραχωρούμενων περιφερειακών αεροδρομίων.

9. Ρυθμίζεται η αύξηση της Μέγιστης Μέσης Απόδοσης ανά Αναχωρούντα Επιβάτη με την ολοκλήρωση των Επικείμενων Έργων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις Συμβάσεις Παραχώρησης.

10. Προβλέπεται η υπαγωγή της επένδυσης για την υλοποίηση των Συμβάσεων Παραχώρησης και των κεφαλαίων που θα εισαχθούν για το σκοπό αυτό από το εξωτερικό στις διατάξεις του ν. δ/τος 2687/1953 περί επενδύσεως και προστασίας κεφαλαίων εξωτερικού (Α' 317) μέσω της έκδοσης σχετικού προεδρικού διατάγματος.

11. Ρυθμίζεται το καθεστώς των ισχυουσών συμβάσεων στα παραχωρούμενα περιφερειακά αεροδρόμια μετά την έναρξη των παραχωρήσεων καθώς και τα ζητήματα των συναφών αποζημιωτικών αξιώσεων.

12. Ρυθμίζεται η πρώτη έγκριση της Μέγιστης Μέσης Απόδοσης ανά Αναχωρούντα Επιβάτη σύμφωνα με το Άρθρο 28.4.2(α) των Συμβάσεων Παραχώρησης στο ποσό των δεκατριών ευρώ (€13).

13. Παρέχονται διευκρινίσεις σχετικά με ορισμένες ημερομηνίες που περιλαμβάνονται στις Συμβάσεις Παραχώρησης.

14. Διορθώνονται πρόδηλα σφάλματα στο κείμενο των Συμβάσεων Παραχώρησης.

Σημειώνεται ότι ο προς ψήφιση νόμος είναι ειδικός και υπερισχύει οποιασδήποτε προϋφιστάμενης αντίθετης διάταξης νόμου.

Β. ΤΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ

Η παραχώρηση του αποκλειστικού δικαιώματος για την αναβάθμιση, συντήρηση, διαχείριση και λειτουργία των Περιφερειακών Αεροδρομίων Κρήτης, Ηπειρωτικής Ελλάδας και Ιονίου και των Περιφερειακών Αεροδρομίων Αιγαίου από την ανώνυμη εταιρία «Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε.» (εφεξής το «ΤΑΙΠΕΔ»), η οποία σύμφωνα με τον ν. 3986/2011 (Α'152) είναι εταιρεία που ανήκει εξ ολοκλήρου στο Ελληνικό Δημόσιο και λειτουργεί για την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος, μέσω των δύο Συμβάσεων Παραχώρησης που κυρώνονται με τον υπό ψήφιση νόμο, εντάσσεται στο Πρόγραμμα Ιδιωτικοποιήσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας, όπως αυτό αποτυπώνεται (α) στον πίνακα II του κεφαλαίου Β' του ν. 3985/2011 «Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2011-2015» (ΦΕΚ Α'/151/1.7.2011), όπως ισχύει, (β) στο παράρτημα IV του Μνημονίου Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής, το οποίο κυρώθηκε με το άρθρο 1 παρ. 2 του ν. 4046/2012 «Έγκριση των Σχεδίων Συμβάσεων Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης μεταξύ του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Ε.Τ.Χ.Σ.), της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Τράπεζας της Ελλάδος, του Σχεδίου του Μνημονίου Συνεννόησης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τράπεζας της Ελλάδος και άλλες επείγουσες διατάξεις για τη μείωση του δημοσίου χρέους και τη διάσωση της εθνικής οικονομίας» (ΦΕΚ Α'/28/14.2.2012), όπως ισχύει, (γ) το τμήμα II του κεφαλαίου «Ιδιωτικοποιήσεις» του παραρτήματος I του ν. 4093/2012 «Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016» (ΦΕΚ Α'222/12.11.2012), όπως ισχύει, και (δ) το σημείο 4.4 «Ιδιωτικοποίηση» της υποπαραγράφου 4 «Διαρθρωτικές πολιτικές για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της ανάπτυξης» της παραγράφου Γ «Συμφωνία δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων» του ν. 4336/2015 «Συνταξιοδοτικές διατάξεις – Κύρωση του Σχεδίου Σύμβασης Οικονομικής Ενίσχυσης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας και ρυθμίσεις για την υλοποίηση της Συμφωνίας Χρηματοδότησης» (ΦΕΚ Α'/94/14.8.2015) και είναι σε συμφωνία με την υπ' αρ. 195/27.10.2011 (ΦΕΚ Β'/2501/4.11.2011) απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Αναδιαρθρώσεων και Αποκρατικοποιήσεων με την οποία μεταβιβάστηκε στο ΤΑΙΠΕΔ το προβλεπόμενο στην παράγραφο 8(γ) του άρθρου 22 του ν. 3913/2011 δικαίωμα παραχώρησης σε τρίτους, μέσω συμβάσεων παραχώρησης, των δικαιωμάτων που αφορούν στη διοίκηση, διαχείριση, λειτουργία, ανάπτυξη, επέκταση, συντήρηση και εκμετάλλευση όλων των κρατικών αεροδρομίων, των οποίων η οργάνωση, λειτουργία και διοίκηση ανήκει στην Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας, συμπεριλαμβανομένων και των δικαιωμάτων διοίκησης, διαχείρισης και εκμετάλλευσης επί των κινητών και ακινήτων που σχετίζονται με τη λειτουργία τους, καθώς και των χώρων εμπορικής ή άλλης χρήσης που βρίσκονται μέσα ή κοντά στα κρατικά αυτά αεροδρόμια και υπό τους όρους που καθορίζει η ανωτέρω διάταξη.

Γ. Η ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ Η ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ

Με την από 27.3.2013 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΤΑΙΠΕΔ εγκρίθηκε η έναρξη της διαδικασίας αξιοποίησης των Περιφερειακών Αεροδρομίων, συνιστάμενης στην παραχώρηση για χρονικό διάστημα μέχρι 40 ετών των υπηρεσιών λειτουργίας και συντήρησης κατά ομάδες (Ομάδα Α: αεροδρόμια Θεσσαλονίκης, Κέρκυρας, Ζακύνθου, Κεφαλονιάς, Ακτίου, Καβάλας, Χανίων με δικαίωμα του ΤΑΙΠΕΔ να συμπεριλάβει και τα αεροδρόμια Αλεξανδρούπολης, Καλαμάτας, Νέας Αγχιάλου και Αράξου και Ομάδα Β: Αεροδρόμια Ρόδου, Κω, Σαντορίνης, Μυκόνου, Μυτιλήνης,

Σκιάθου, Σάμου, με δικαίωμα του ΤΑΙΠΕΔ να συμπεριλάβει και τα αεροδρόμια Χίου, Καρπάθου, Νέας Αγχιάλου και Λήμνου), κατόπιν πλειοδοτικού διαγωνισμού για κάθε μία από τις δύο ομάδες, διεξαγόμενου σε δύο φάσεις. Ακολούθως, εκδόθηκαν, χωριστά για κάθε ομάδα, οι από 1.4.2013 Προσκλήσεις Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος, ενώ με την από 12.12.2013 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΤΑΙΠΕΔ εγκρίθηκαν οι Προσκλήσεις Υποβολής Προσφορών και τα οικεία Σχέδια Συμβάσεων Παραχώρησης.

Υποβλήθηκαν εμπρόθεσμα έντεκα (11) Εκδηλώσεις Ενδιαφέροντος από ενδιαφερόμενους επενδυτές στα πλαίσια των Προσκήσεων Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος. Κατόπιν, σε συμφωνία με την από 4.7.2013 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΤΑΙΠΕΔ, επελέγησαν επτά (7) επενδυτές για την συμμετοχή τους στην Β' Φάση της διαγωνιστικής διαδικασίας (εφεξής οι «Προεπιλεγέντες Επενδυτές»): 1. Κοινοπραξία FRAPORT AG - SLENTEL LTD (Ομάδες Α & Β), η οποία αποτελείται από (α) την γερμανική εταιρία με την επωνυμία «FRAPORT AG FRANKFURT AIRPORT SERVICES WORLDWIDE» και (β) την κυπριακή εταιρία με την επωνυμία «SLENTEL LIMITED» 2. Κοινοπραξία VINCI AIRPORTS SAS - ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ Α.Ε. (Ομάδες Α & Β), η οποία αποτελείται από (α) την γαλλική εταιρία με την επωνυμία «VINCI AIRPORTS SAS» και (β) την ελληνική εταιρία με την επωνυμία «ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.» 3. Κοινοπραξία CASA - ΜΕΤΚΑ (Ομάδες Α & Β), η οποία αποτελείται από (α) την αργεντινή εταιρία με την επωνυμία «CORPORATION AMERICA S.A.» και (β) την ελληνική εταιρία με την επωνυμία «ΜΕΤΑΛΛΙΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΙ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ», 4. Κοινοπραξία ZURICH AIRPORT - J&P AVAX (Ομάδες Α & Β), η οποία αποτελείται από (α) την ελβετική εταιρία με την επωνυμία «FLUGHAFEN ZURICH AG» και (β) την ελληνική εταιρία με την επωνυμία «J&P ΑΒΑΞ Α.Ε.», 5. Η ελληνική εταιρία με την επωνυμία «ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε.» (Ομάδες Α και Β), 6. Η λουξεμβουργιανή εταιρία με την επωνυμία «ΑΙ ALPHA (LUXEMBURG) S.A.R.L.» (Ομάδες Α και Β), 7. Η γαλλική εταιρία με την επωνυμία «AEROPORTS DE LA COTE D' AZUR (ACA)» (Ομάδα Β)

Ακολούθως, εκδόθηκαν οι από 4.2.2014 Προσκλήσεις Υποβολής Προσφορών, οι οποίες απεστάλησαν αποκλειστικά στους ως άνω Προεπιλεγέντες Επενδυτές. Σημειώνεται ότι αρχική ημερομηνία υποβολής των Προσφορών ήταν η 6η Ιουνίου 2014, η οποία παρατάθηκε τελικά από το ΤΑΙΠΕΔ για τις 10 Οκτωβρίου 2014, κατόπιν αιτημάτων των Προεπιλεγέντων Επενδυτών. Με την από 2.7.2014 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΤΑΙΠΕΔ εγκρίθηκαν, αφού λήφθηκαν υπόψη τα σχόλια και οι παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν επί των αρχικών Σχεδίων από τους Προεπιλεγέντες Επενδυτές, τα Σχέδια Σύμβασης Παραχώρησης για κάθε μία ομάδα των προς αξιοποίηση Περιφερειακών Αεροδρομίων, και, ακολούθως, με την από 29.7.2014 όμοια απόφαση εγκρίθηκαν τα τελικά Σχέδια Σύμβασης Παραχώρησης για κάθε μία ομάδα των προς αξιοποίηση Περιφερειακών Αεροδρομίων, όπως διαμορφώθηκαν μετά τις παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν από τους φορείς του Ελληνικού Δημοσίου.

Οι Φάκελοι Α και Β των Προσφορών για τις Ομάδες Α και Β των Περιφερειακών Αεροδρομίων, όπως αυτοί οι φάκελοι ορίζονταν στις αντίστοιχες Προσκλήσεις, υπεβλήθησαν από τους κάτωθι αναφερόμενους τρεις Προεπιλεγέντες Επενδυτές, οι οποίοι υπέβαλαν εμπροθέσμως και εγκαίρως Προσφορές για τα Περιφερειακά Αεροδρόμια (Ομάδα Α και Β):

- Κοινοπραξία FRAPORT AG – SLENTEL
- Κοινοπραξία VINCI AIRPORTS SAS - ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.
- Κοινοπραξία CASA – METKA

Κατόπιν σχετικού ελέγχου, κρίθηκε από τους συμβούλους του ΤΑΙΠΕΔ ότι τα υποβληθέντα από το σύνολο των ανωτέρω Προεπιλεγέντων Επενδυτών έγγραφα ήταν σε συμμόρφωση με τα σχετικά υποδείγματα που παρέχονταν στα παραρτήματα, καθώς και με τους λοιπούς όρους των Προσκλήσεων, καθώς και ότι τα υποβληθέντα έγγραφα που αφορούσαν στην τεχνική πτυχή των Προσφορών επέτρεπαν σύμφωνα με τον τεχνικό σύμβουλο του ΤΑΙΠΕΔ την επιτυχή αξιολόγηση των Φακέλων Α και για τις δύο Ομάδες.

Στη συνεδρίαση του ΔΣ του ΤΑΙΠΕΔ της 25.11.2014, παρουσία και του Συμβουλίου Εμπειρογνημόνων, επιβεβαιώθηκε και εγκρίθηκε καταρχάς η αποδοχή του Φακέλου Α (τυπικά δικαιολογητικά και άλλα σχετικά έγγραφα) των προσφορών των τριών Προεπιλεγέντων Επενδυτών για κάθε ομάδα Περιφερειακών Αεροδρομίων και εν συνεχεία αποφασίσθηκε η αποσφράγιση του Φακέλου Β (Οικονομική Προσφορά). Με την ίδια απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΤΑΙΠΕΔ, σύμφωνα με τους όρους της διαγωνιστικής διαδικασίας που περιλαμβάνονταν στις προαναφερόμενες Προσκλήσεις Υποβολής Προσφορών και με βάση τις υποβληθείσες οικονομικές προσφορές των διαγωνιζόμενων υποψηφίων επενδυτών, ως Προτιμητέος Επενδυτής για την υπογραφή των Συμβάσεων Παραχώρησης για την παραχώρηση της εκμετάλλευσης και της παροχής υπηρεσιών σε σχέση με τη λειτουργία και τη συντήρηση των Περιφερειακών Αεροδρομίων της Ομάδας Α (αεροδρόμια Θεσσαλονίκης, Κέρκυρας, Ζακύνθου, Κεφαλονιάς, Ακτίου, Καβάλας, Χανίων) και της Ομάδας Β (αεροδρόμια Ρόδου, Κω, Σαντορίνης, Μυκόνου, Μυτιλήνης, Σκιάθου, Σάμου), αναδείχθηκε η κοινοπραξία FRAPORT AG-SLENTEL LTD. Με την ίδια απόφαση η κοινοπραξία VINCI AIRPORTS SAS - ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ Α.Ε. αναδείχθηκε Αναπληρωματικός Υποψήφιος για την Ομάδα Α Περιφερειακών Αεροδρομίων και η κοινοπραξία CASA-METKA αναδείχθηκε Αναπληρωματικός Υποψήφιος για την Ομάδα Β Περιφερειακών Αεροδρομίων.

Τόσο η διαγωνιστική διαδικασία, όσο και τα Σχέδια Συμβάσεων Παραχώρησης επί των οποίων δόθηκαν οι προσφορές υποβλήθηκαν στον κατ' άρθρο 35 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.4129/2013, προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν.3986/2011 και εκδόθηκε η Πράξη 17/2015 του Ζ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με την οποία διαπιστώθηκε το σύννομο της διαδικασίας ανάδειξης Προτιμητέου Επενδυτή και η μη ύπαρξη κωλύματος υπογραφής των Σχεδίων Συμβάσεων Παραχώρησης που τέθηκαν υπόψη του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Ακολούθως, με την 39/2.11.2015 (ΦΕΚ Α' 138) Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου αποφασίστηκε η «συνυπογραφή των Σχεδίων Σύμβασης Παραχώρησης για την Αναβάθμιση, Συντήρηση, Διαχείριση και Λειτουργία Περιφερειακών αεροδρομίων Κρήτης, Ηπειρωτικής Ελλάδας και Ιονίου (Ομάδα Α) και Αιγαίου (Ομάδα Β) ως προς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνει το ίδιο σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις ανωτέρω συμβάσεις» και η παροχή εξουσιοδότησης στους Υπουργούς Εθνικής Άμυνας, Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων

για τη συνυπογραφή για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου των ως άνω Συμβάσεων καθώς και τυχόν άλλων Συμβάσεων τροποποιητικών, παρακολουθηματικών ή εκτελεστικών αυτών.

Ακολουθώντας με την από 13.11.2015 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΤΑΙΠΕΔ, αφού λήφθηκαν υπόψη οι «ιδιαίτερες οικονομικές και πολιτικές συνθήκες, που επικράτησαν μετά την ανάδειξη του Προτιμητέου Επενδυτή, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα η περίοδος Οριστικοποίησης των Συμβατικών Εγγράφων, όπως αυτή προβλέπεται στις προαναφερόμενες Προσκλήσεις, να παρέλθει χωρίς να καταστεί δυνατή η ολοκλήρωση των υποχρεώσεων που προβλέπονται στις Προσκλήσεις και η οριστικοποίηση και υπογραφή των Συμβάσεων Παραχώρησης» και, περαιτέρω, «το γεγονός ότι καθ' όλο το χρονικό διάστημα από την ανάδειξη του Προτιμητέου Επενδυτή και των Αναπληρωματικών Υποψηφίων, το ΤΑΙΠΕΔ επιδίωξε, ως όφειλε, την παραμονή του Προτιμητέου Επενδυτή και των Αναπληρωματικών Υποψηφίων στη διαγωνιστική διαδικασία, η επιτυχής ολοκλήρωση της οποίας εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον και ως εκ τούτου αποτελεί υποχρέωση του ΤΑΙΠΕΔ βάσει του ιδρυτικού του νόμου, και την, προς το σκοπό αυτό, θεώρηση των υποβληθεισών Προσφορών καθώς και των εγγυητικών επιστολών συμμετοχής του Προτιμητέου Επενδυτή και των Αναπληρωματικών Υποψηφίων ως παραταθεισών κατά έξι μήνες από την αρχική λήξη τους, και ήδη μέχρι τις 30.01.2016 (κατόπιν συμφωνίας του ΤΑΙΠΕΔ με τον Προτιμητέο Επενδυτή και τους Αναπληρωματικούς Υποψηφίους)», αποφασίστηκε η προς το σκοπό της οριστικοποίησης των προς υπογραφή Συμβάσεων Παραχώρησης υιοθέτηση συγκεκριμένων τροποποιήσεων επί των Σχεδίων Συμβάσεων Παραχώρησης και, συγκεκριμένα: (α) τροποποιήσεων σύμφωνα με τους όρους των Προσκλήσεων προκειμένου να ληφθούν υπόψη τα σχόλια του Ελεγκτικού Συνεδρίου, οι οποίες αφορούν στην επικαιροποίηση ημεροχρονολογιών ορισμού ή επιβολής ρυθμιζόμενων αεροναυτικών τελών, ώστε να αναφέρονται σε χρονικό σημείο μετά την έναρξη ισχύος της παραχώρησης, (β) τροποποιήσεων σύμφωνα με τους όρους των Προσκλήσεων προκειμένου να συμπεριληφθούν τα στοιχεία της Προσφοράς του Προτιμητέου Επενδυτή, να διορθωθούν πρόδηλα σφάλματα και να παρασχεθεί πρόσθετη σαφήνεια όπου απαιτείτο, χωρίς όμως αλλαγή στον καταμερισμό του κινδύνου που προβλέπεται σε αυτές, και (γ) τροποποιήσεων που συζητήθηκαν με τον Προτιμητέο Επενδυτή και το Ελληνικό Δημόσιο και υιοθετήθηκαν, αφού ελήφθη υπόψη η παρατεταμένη καθυστέρηση στη διαγωνιστική διαδικασία λόγω και της επέλευσης εξαιρετικών και απρόβλεπτων οικονομικών και πολιτικών συνθηκών.

Τα αναθεωρημένα σχέδια Συμβάσεων Παραχώρησης υποβλήθηκαν στον κατ' άρθρο 35 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.4129/2013, προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν.3986/2011 και εκδόθηκε η Πράξη 301/2015 του Ζ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με την οποία διαπιστώθηκε η μη ύπαρξη κωλύματος υπογραφής των Σχεδίων Συμβάσεων Παραχώρησης που τέθηκαν υπόψη του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Τέλος, και σε συνέχεια των ως άνω, στις 14.12.2015 υπεγράφησαν οι δύο Συμβάσεις Παραχώρησης που κυρώνονται με τον υπό ψήφιση νόμο.

Δ. ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ – ΟΦΕΛΗ ΓΙΑ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

Η κοινοπραξία FRAPORT AG-SLENTEL Ltd ανακηρύχτηκε Προτιμητέος Επενδυτής και για τις δύο Ομάδες Περιφερειακών Αεροδρομίων, με προσφορά που ανήλθε σε ένα δισεκατομμύριο διακόσια τριάντα τέσσερα εκατομμύρια Ευρώ (€1.234.000.000€) εφάπαξ τίμημα (βλ. σχετικά τον ορισμό της Προκαταβολής Αμοιβής Παραχώρησης που περιλαμβάνεται στο άρθρο 3.1 έκαστης σύμβασης παραχώρησης), και είκοσι δύο εκατομμύρια εννιακόσιες χιλιάδες Ευρώ (€22.900.000) ετήσιο εγγυημένο καταβλητέο μίσθωμα (βλ. σχετικά τον ορισμό της Ετήσιας Αμοιβής Παραχώρησης που περιλαμβάνεται στο άρθρο 3.1 έκαστης σύμβασης παραχώρησης), αναπροσαρμοζόμενο ετησίως με τον πληθωρισμό, καθώς και κυμαινόμενη μεταβλητή αμοιβή που υπολογίζεται κατά έτος ως ποσοστό 28,20% των Κερδών προ Φόρων, Τόκων και Αποσβέσεων των Περιφερειακών Αεροδρομίων της Ομάδας Α και 28,94% των Κερδών προ Φόρων, Τόκων και Αποσβέσεων των Περιφερειακών Αεροδρομίων της Ομάδας Β (βλ. σχετικά τον ορισμό της Μεταβλητής Αμοιβής Παραχώρησης που περιλαμβάνεται στο άρθρο 3.1 έκαστης σύμβασης παραχώρησης).

Σημειώνεται ότι πλέον του ανωτέρω εφάπαξ και ετήσιου (σταθερού και μεταβλητού) τιμήματος, το Ελληνικό Δημόσιο προσδοκά σωρευτικά σημαντικά φορολογικά, κοινωνικά και άλλα έμμεσα οφέλη.

Ανεξάρτητα από τα ανωτέρω οικονομικά οφέλη που θα προκύψουν για το Ελληνικό Δημόσιο, τα οποία θα συμβάλουν στην αποπληρωμή του δημοσίου χρέους, σημαντικό όφελος της συναλλαγής είναι η αναβάθμιση των παραχωρούμενων Περιφερειακών Αεροδρομίων, τα οποία χρήζουν σημαντικών επενδύσεων χωρίς δέσμευση δημόσιων πόρων.

Συγκεκριμένα, εντός των υποχρεώσεων του Προτιμητέου Επενδυτή είναι να αναβαθμίσει τα Περιφερειακά Αεροδρόμια εντός των πρώτων τεσσάρων ετών ώστε να συμμορφώνονται με τα αντικειμενικά προσδιορισμένα κριτήρια παροχής υπηρεσιών, όπως αυτά καθορίζονται από την IATA και στη συνέχεια να τα συντηρεί και να διατηρεί αυτά τα επίπεδα εξυπηρέτησης για όλη τη διάρκεια της παραχώρησης (συνολικά ο Προτιμητέος Επενδυτής εκτιμά ύψος επενδύσεων τριακοσίων τριάντα εκατομμυρίων Ευρώ (€330.000.000) κατά τα τέσσερα πρώτα έτη της παραχώρησης, ενώ το ποσό των επενδύσεων για το σύνολο των σαράντα ετών της Περιόδου Παραχώρησης εκτιμάται σε περίπου ένα δισεκατομμύριο τετρακόσια εκατομμύρια Ευρώ (€1.400.000.000)). Η αναβάθμιση θα επιφέρει σημαντικά οφέλη για τον Ελληνικό τουρισμό και την περιφερειακή ανάπτυξη των νησιών και των λοιπών προορισμών που καλύπτουν τα Περιφερειακά Αεροδρόμια.

Επιπλέον, ο Προτιμητέος Επενδυτής υποχρεούται να σεβαστεί και να επιτρέψει τη χρήση από την Πολεμική Αεροπορία εκείνων των αεροδρομίων που έχουν πολιτική και στρατιωτική χρήση, όπως αυστηρά και σαφώς ορίζεται στις Συμβάσεις Παραχώρησης έναντι ανταλλάγματος που θα καταβάλλεται στην Πολεμική Αεροπορία για την πολιτική χρήση των διαδρόμων και τροχιοδρόμων σε κάθε Αεροδρόμιο Κοινής Χρήσης.

Σημαντικά αναμένονται και τα ποιοτικά οφέλη από την εφαρμογή των δύο Συμβάσεων Παραχώρησης καθώς πλέον της αναμενόμενης ουσιαστικής βελτίωσης της ποιότητας υπηρεσιών προς τους χρήστες των παραχωρούμενων περιφερειακών αεροδρομίων, το σύνολο αυτών θα πιστοποιηθούν λειτουργικά με βάση τα ισχύοντα

διεθνή πρότυπα, θα ασφαλιστούν από διάφορα γεγονότα (κάτι που σήμερα δεν συμβαίνει καθώς κανένα εκ των περιφερειακών αεροδρομίων δεν είναι ασφαλισμένο), ενώ σημαντικό είναι το γεγονός ότι οι Παραχωρησιούχοι υποχρεούνται βάσει των όρων στις Συμβάσεις Παραχώρησης να συμμορφώνονται με το σύνολο των εν ισχύ περιβαλλοντικών κανονισμών και οδηγιών.

Επιπλέον, με τις Συμβάσεις Παραχώρησης διασφαλίζεται η διεθνής ανταγωνιστικότητα των παραχωρούμενων Περιφερειακών Αεροδρομίων καθώς προβλέπεται ανώτατο όριο αερολιμενικών χρεώσεων σε προκαθορισμένα επίπεδα ανά αερολιμένα. Οι Συμβάσεις Παραχώρησης δεν προβλέπουν αύξηση των αερολιμενικών τελών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης μέχρι την ολοκλήρωση των άμεσων επενδύσεων. Η συνολική μέγιστη μέση απόδοση ανά αναχωρούντα επιβάτη έχει οριοθετηθεί σε δεκατρία Ευρώ (€13), ενώ είναι μόνο δυνατό να αναπροσαρμοστεί ετησίως με τον εκάστοτε ισχύοντα δείκτη τιμών καταναλωτή. Μετά την ολοκλήρωση των άμεσων επενδύσεων, δηλαδή όταν οι υποδομές θα έχουν βελτιωθεί ώστε να συμμορφώνονται με τα προκαθορισμένα πρότυπα, τα Αερολιμενικά Τέλη ανά επιβάτη θα μπορούν να αυξηθούν κατά πεντέμισι ευρώ (€5,5) κατά μέγιστο, φθάνοντας μέχρι τα δεκαοκτώ και μισό Ευρώ (€18,5) ως μέγιστη μέση απόδοση ανά αναχωρούντα επιβάτη, ποσό δυνάμενο μόνο να αναπροσαρμοστεί ετησίως με το 90% του ισχύοντος δείκτη τιμών καταναλωτή (για την ρύθμιση της συνολικής μέγιστης απόδοσης ανά αναχωρούντα επιβάτη βλ. σχετικά το άρθρο 28.4. έκαστης σύμβασης παραχώρησης. Η αύξηση αυτή στο συνολικό πακέτο του τουρίστα είναι λιγότερο από 1%. Οι συγκεκριμένες μέγιστες μέσες αποδόσεις ανά αναχωρούντα επιβάτη έχουν οριστεί με βάση το μέσο όρο των αντίστοιχων τελών που προσφέρονται σήμερα από ένα εύρος αντίστοιχων αεροδρομίων που λειτουργούν στην ευρύτερη περιοχή.

Σημειώνεται ότι στα ανωτέρω μέγιστα επιτρεπτά επίπεδα χρεώσεων περιλαμβάνεται ήδη το τέλος εκσυγχρονισμού και ανάπτυξης αεροδρομίου (Τ.Ε.Α.Α.), ήτοι σε καμία περίπτωση το τελευταίο δεν είναι επιπρόσθετο των ανώτατων επιτρεπτών χρεώσεων.

Ε. ΒΑΣΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ

Κατωτέρω αναφέρονται οι κυριότερες ρυθμίσεις και όροι των Συμβάσεων Παραχώρησης που κυρώνονται με τον υπό ψήφιση νόμο. Η αναφορά στα άρθρα των Συμβάσεων Παραχώρησης είναι κοινή και για τις δύο Συμβάσεις Παραχώρησης, εκτός αν άλλως αναφέρεται ρητά, ενώ όροι με κεφαλαία γράμματα που χρησιμοποιούνται χωρίς να ορίζονται ειδικά θα έχουν την έννοια που τους αποδίδεται στις Συμβάσεις Παραχώρησης.

Στο άρθρο 1 γίνεται αναφορά στα συμβαλλόμενα μέρη των Συμβάσεων Παραχώρησης, τα στοιχεία νομιμοποίησής τους και τους νόμιμους εκπροσώπους τους καθώς και στην τήρηση των διατάξεων της παραγράφου 4 άρθρου 9 του ν. 3986/2011 σε σχέση με την ανάθεση και την υπογραφή των Συμβάσεων Παραχώρησης. Έτσι, η Σύμβαση Παραχώρησης για τα Περιφερειακά Αεροδρόμια Κρήτης, Ηπειρωτικής Ελλάδας και Ιονίου υπογράφεται μεταξύ του ΤΑΙΠΕΔ, του Ελληνικού Δημοσίου, εκπροσωπούμενου από τους Υπουργούς Οικονομικών, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Εθνικής Άμυνας, του Παραχωρησιούχου,

δηλαδή της ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία FRAPORT ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ Α ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ και των αρχικών μετόχων αυτού, ήτοι (α) της γερμανικής ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία FRAPORT AG FRANKFURT AIRPORT SERVICES WORLDWIDE και (β) της κυπριακής εταιρίας με την επωνυμία SLENTEL LIMITED, οι οποίοι αρχικοί μέτοχοι συμβάλλονται στην Σύμβαση Παραχώρησης αποκλειστικά σε σχέση με τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν σχετικά με την παράδοση της Εγγυητικής Επιστολής Δεσμευτικής Επένδυσης στο ΤΑΙΠΕΔ μέσω του Παραχωρησιούχου (άρθρο 6.2(β)(iii)), την καταβολή της Δεσμευτικής Επένδυσης (άρθρο 9.1) και του μετοχικού κεφαλαίου του Παραχωρησιούχου (άρθρο 11) καθώς και με την νομιμότητα και ακρίβεια των υποβληθέντων εγγράφων. Η Σύμβαση Παραχώρησης για τα Περιφερειακά Αεροδρόμια Αιγαίου υπογράφεται μεταξύ του ΤΑΙΠΕΔ, του Ελληνικού Δημοσίου, εκπροσωπούμενου από τους Υπουργούς Οικονομικών, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Εθνικής Άμυνας, του Παραχωρησιούχου, δηλαδή της ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία FRAPORT ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ Β ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ και των αρχικών μετόχων αυτού, ήτοι (α) της γερμανικής ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία FRAPORT AG FRANKFURT AIRPORT SERVICES WORLDWIDE και (β) της κυπριακής εταιρίας με την επωνυμία SLENTEL LIMITED, οι οποίοι αρχικοί μέτοχοι συμβάλλονται στην Σύμβαση Παραχώρησης αποκλειστικά σε σχέση με τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν σχετικά με την παράδοση της Εγγυητικής Επιστολής Δεσμευτικής Επένδυσης στο ΤΑΙΠΕΔ μέσω του Παραχωρησιούχου (άρθρο 6.2(β)(iii)), την καταβολή της Δεσμευτικής Επένδυσης (άρθρο 9.1) και του μετοχικού κεφαλαίου του Παραχωρησιούχου (άρθρο 11) καθώς και με την νομιμότητα και ακρίβεια των υποβληθέντων εγγράφων.

Στο άρθρο 2 περιλαμβάνονται οι δηλώσεις του Παραχωρησιούχου και των αρχικών μετόχων αυτού σχετικά με την νομιμότητα και ακρίβεια των υποβληθέντων εγγράφων.

Στο άρθρο 3 περιλαμβάνονται ορισμοί οι οποίοι εξυπηρετούν σκοπούς σαφήνειας κατά την ερμηνεία των συμβατικών όρων, εισάγονται ερμηνευτικοί κανόνες των Συμβάσεων Παραχώρησης και αναφέρονται τα Παραρτήματα και η σειρά ισχύος τους σε περίπτωση ασυμφωνίας μεταξύ τους. Τα Παραρτήματα έκαστης Σύμβασης Παραχώρησης είναι τα κάτωθι:

Παράρτημα 1 Μορφή Εγγυητικών Επιστολών

Παράρτημα 2 Περιφερειακά Αεροδρόμια

Παράρτημα 3 Σχέδια Περιοχών Παραχώρησης

Παράρτημα 4 Έγγραφα Ολοκλήρωσης/ Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης

Παράρτημα 5 Υπηρεσίες Αεροδρομίου

Παράρτημα 6 Μέτρηση Επιδόσεων

Παράρτημα 7 Αερολιμενικά Τέλη

Παράρτημα 8 Εγκεκριμένοι Περιβαλλοντικοί Όροι/ Υφιστάμενες Άδειες

Παράρτημα 9 Πρότυπα και Προδιαγραφές

Παράρτημα 10 Απαιτήσεις Έργων

Παράρτημα 11 Συμβάσεις Έργων Δημοσίου

Παράρτημα 12 Έργα

Παράρτημα 13 Απαιτήσεις Συντήρησης

Παράρτημα 14 Συμφωνία Πολυμερούς Διαιτησίας

Παράρτημα 15 Απαιτήσεις Παράδοσης

Παράρτημα 16 Ελάχιστες Απαιτήσεις Ασφάλισης

Παράρτημα 17 Πίνακας Κατανομής Παρεχόμενων Υπηρεσιών Αεροναυτιλίας

Παράρτημα 18 Αεροπορικές Δραστηριότητες

Παράρτημα 19 Μεταβολές

Παράρτημα 20 Πλαίσιο Συνεργασίας ανάμεσα στην Ελληνική Πολεμική Αεροπορία (ΠΑ), την Ελληνική Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) και τον Παραχωρησιούχο στα Αεροδρόμια Κοινής Χρήσης

(Παράρτημα 21 ΔΕΝ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙΤΑΙ)

Παράρτημα 21Α Υπουργικές Αποφάσεις για τα Καταστήματα Αφορολογίτων Ειδών

(Παράρτημα 22 ΔΕΝ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙΤΑΙ)

Παράρτημα 23 Οικονομικές Προσαρμογές

Παράρτημα 24 Οικονομική Προσφορά

Παράρτημα 25 Οικονομικό Μοντέλο

Παράρτημα 26 Τεχνική Προσφορά

Παράρτημα 27 Καταστατικό Παραχωρησιούχου

Παράρτημα 28 Σύμβαση (Συμβάσεις) Μελέτης-Κατασκευής ή/και Υπόδειγμα Σύμβασης (Συμβάσεων) Μελέτης-Κατασκευής για Επικείμενα Έργα

Με το άρθρο 4 ορίζονται τα δικαιώματα που παραχωρούνται στον Παραχωρησιούχο από το ΤΑΙΠΕΔ και γίνεται αναφορά στον αποκλειστικό σκοπό του Παραχωρησιούχου.

Επίσης, οριοθετούνται και εξειδικεύονται οι υποχρεώσεις που αναλαμβάνει ο Παραχωρησιούχος κατά την υλοποίηση της παραχώρησης σύμφωνα με τους όρους έκαστης Σύμβασης Παραχώρησης με δικά του έξοδα και κίνδυνο, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στην Σύμβαση Παραχώρησης και με την επιφύλαξη των όρων του πλαισίου συνεργασίας ανάμεσα στην Ελληνική Πολεμική Αεροπορία (ΠΑ), την Ελληνική Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) και τον Παραχωρησιούχο στα Αεροδρόμια Κοινής Χρήσης που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα 20. Στις υποχρεώσεις αυτές περιλαμβάνεται και η καταβολή της Προκαταβολής Αμοιβής Παραχώρησης, της Αμοιβής Παραχώρησης, η οποία νοείται ως το άθροισμα της Μεταβλητής Αμοιβής Παραχώρησης και της Ετήσιας Αμοιβής Παραχώρησης σε οποιοδήποτε Έτος Παραχώρησης, και της Εισφοράς, όποτε αυτές καθίστανται ληξιπρόθεσμες και απαιτητές σύμφωνα με τις Συμβάσεις Παραχώρησης.

Έτσι, στη Σύμβαση Παραχώρησης για τα Περιφερειακά Αεροδρόμια Κρήτης, Ηπειρωτικής Ελλάδας και Ιονίου:

- η Προκαταβολή Αμοιβής Παραχώρησης ανέρχεται στο ποσό των εξακοσίων εννέα εκατομμυρίων Ευρώ (€609.000.000) και είναι καταβλητέα κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης,
- η Μεταβλητή Αμοιβή Παραχώρησης είναι ένα μεταβλητό ποσό που αντιστοιχεί στα ετήσια Κέρδη Προ Φόρων, Τόκων και Αποσβέσεων (EBITDA) (εφόσον είναι θετικά) τα οποία πολλαπλασιάζονται με 28,20%, το οποίο οφείλεται από τον Παραχωρησιούχο στο ΤΑΙΠΕΔ ανά Έτος Παραχώρησης μετά την τρίτη επέτειο της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης,
- η Ετήσια Αμοιβή Παραχώρησης είναι ένα σταθερό ποσό έντεκα εκατομμυρίων τριακοσίων χιλιάδων Ευρώ (€11.300.000), αναπροσαρμοζόμενο σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης Παραχώρησης και το οποίο οφείλει ο Παραχωρησιούχος στο ΤΑΙΠΕΔ κάθε Έτος Παραχώρησης, και
- η Εισφορά είναι για κάθε Έτος Παραχώρησης που λήγει μετά (α) την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης και μέχρι την 1^η Νοεμβρίου 2024, ποσό που αντιστοιχεί στο 8,5% των Τελών Εκσυγχρονισμού και Ανάπτυξης Αεροδρομίων, και μετά (β) την 1^η Νοεμβρίου 2024, ποσό που αντιστοιχεί στο 35% των Τελών Εκσυγχρονισμού και Ανάπτυξης Αεροδρομίων.

Στη Σύμβαση Παραχώρησης για τα Περιφερειακά Αεροδρόμια Αιγαίου:

- η Προκαταβολή Αμοιβής Παραχώρησης ανέρχεται στο ποσό των εξακοσίων είκοσι πέντε εκατομμυρίων Ευρώ (€625.000.000) και είναι καταβλητέα κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης,
- η Μεταβλητή Αμοιβή Παραχώρησης είναι ένα μεταβλητό ποσό που αντιστοιχεί στα ετήσια Κέρδη Προ Φόρων, Τόκων και Αποσβέσεων (EBITDA) (εφόσον είναι θετικά) τα οποία πολλαπλασιάζονται με 28,94%, το οποίο οφείλεται από τον Παραχωρησιούχο στο ΤΑΙΠΕΔ ανά Έτος Παραχώρησης μετά την τρίτη επέτειο της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης,
- η Ετήσια Αμοιβή Παραχώρησης είναι ένα σταθερό ποσό έντεκα εκατομμυρίων εξακοσίων χιλιάδων Ευρώ (€11.600.000), αναπροσαρμοζόμενο σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης Παραχώρησης και το οποίο οφείλει ο Παραχωρησιούχος στο ΤΑΙΠΕΔ κάθε Έτος Παραχώρησης, και
- η Εισφορά είναι για κάθε Έτος Παραχώρησης που λήγει μετά (α) την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης και μέχρι την 1^η Νοεμβρίου 2024, ποσό που αντιστοιχεί στο 8,5% των Τελών Εκσυγχρονισμού και Ανάπτυξης Αεροδρομίων, και μετά (β) την 1^η Νοεμβρίου 2024, ποσό που αντιστοιχεί στο 35% των Τελών Εκσυγχρονισμού και Ανάπτυξης Αεροδρομίων.

Επιπλέον, οριοθετούνται και εξειδικεύονται οι υποχρεώσεις που αναλαμβάνει το ΤΑΙΠΕΔ και το Ελληνικό Δημόσιο έναντι του Παραχωρησιούχου για την ακώλυτη άσκηση από αυτόν καθ' όλη τη διάρκεια της παραχώρησης των δικαιωμάτων που του παραχωρούνται, ρυθμίζονται οι σχέσεις και η επικοινωνία του Παραχωρησιούχου με τους Κρατικούς Χρήστες σε σχέση με την παρουσία, τις αρμοδιότητες και την λειτουργία τους εντός των Περιφερειακών Αεροδρομίων, ρυθμίζονται ζητήματα μεταβίβασης περιουσιακών στοιχείων στον Παραχωρησιούχο, προβλέπεται και ρυθμίζεται η δυνατότητα παραχώρησης από τον Παραχωρησιούχο Δικαιωμάτων Αεροδρομίου σε τρίτους, οριοθετείται ο ρόλος και η ευθύνη της ΥΠΑ και της

Πολεμικής Αεροπορίας αναφορικά με την συνεχή παροχή υπηρεσιών αεροναυτιλίας και, σε σχέση με την ΥΠΑ, καθηκόντων εποπτείας σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, ρυθμίζεται η μεταβίβαση στον Παραχωρησιούχο ισχυουσών συμβάσεων που αφορούν στα Περιφερειακά Αεροδρόμια, προβλέπονται περυπτώσεις πράξεων, ενεργειών ή δραστηριοτήτων του Ελληνικού Δημοσίου ή/και του ΤΑΙΠΕΔ που θα μπορούσαν να θεωρηθούν ανταγωνιστικές, περιοριστικές ή επιβαρυντικές της παραχώρησης και, τέλος, προβλέπεται η διαδικασία καταγραφής από τον Παραχωρησιούχο των προς μεταβίβαση κινητών περιουσιακών στοιχείων.

Στο άρθρο 5 περιλαμβάνονται οι εκατέρωθεν εγγυοδοτικές δηλώσεις του Παραχωρησιούχου και του Ελληνικού Δημοσίου και του ΤΑΙΠΕΔ που ισχύουν τόσο κατά την υπογραφή της κάθε Σύμβασης Παραχώρησης όσο και κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης.

Στο άρθρο 6 ορίζεται η διαδικασία κύρωσης των Συμβάσεων Παραχώρησης, προβλέπονται οι αιρέσεις αρμοδιότητας τόσο του Ελληνικού Δημοσίου όσο και του Παραχωρησιούχου για την επίτευξη της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης και ρυθμίζονται αποζημιωτικά ζητήματα σε περίπτωση καταγγελίας λόγω μη πλήρωσης των αιρέσεων αυτών, ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με ζημίες στα περιουσιακά στοιχεία που μεταβιβάζονται στον Παραχωρησιούχο, οριοθετείται η Περίοδος Παραχώρησης ως περίοδος σαράντα (40) ετών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης και προβλέπεται η δυνατότητα διαπραγμάτευσης, χωρίς εκατέρωθεν δέσμευση, μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών για παράταση κατά ένα χρονικό διάστημα μέχρι και δέκα (10) ετών υπό όρους κατ' ουσία ίδιους με την παρούσα παραχώρηση και ορίζεται η διάρκεια της Σύμβασης Παραχώρησης σε σαράντα δύο (42) έτη από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης.

Με το άρθρο 7 θεσμοθετείται κοινή επιτροπή διασύνδεσης για όλη τη διάρκεια της παραχώρησης που θα αποτελείται από εκπροσώπους του Ελληνικού Δημοσίου, του ΤΑΙΠΕΔ και του Παραχωρησιούχου και στο πλαίσιο της οποίας θα συζητούνται μεταξύ άλλων ζητήματα που άπτονται των καθημερινών πτυχών της εκτέλεσης και εφαρμογής κάθε Σύμβασης Παραχώρησης.

Με το άρθρο 8 ο Παραχωρησιούχος προβαίνει σε δηλώσεις αναφορικά με τη γνώση της κατάστασης των περιοχών παραχώρησης και την σχετική ανάληψη κινδύνου.

Στο άρθρο 9 προβλέπεται η δέσμευση των αρχικών μετόχων και το χρονοδιάγραμμα για την καταβολή συγκεκριμένων ποσών στον Παραχωρησιούχο ως κεφάλαιο και ως δευτερογενές χρέος, με την επιφύλαξη της τροποποίησης των εν λόγω ποσών σε περίπτωση υπογραφής κάποιας δανειακής σύμβασης πριν από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους των Συμβάσεων Παραχώρησης. Πιο συγκεκριμένα, στην Σύμβαση Παραχώρησης για τα Περιφερειακά Αεροδρόμια Κρήτης, Ηπειρωτικής Ελλάδας και Ιονίου η Δεσμευτική Επένδυση ανέρχεται στο συνολικό ποσό των εξακοσίων πενήντα ενός εκατομμυρίων οκτακοσίων εξήντα δύο χιλιάδων τριακοσίων ογδόντα τεσσάρων Ευρώ (€651.862.384), εκ των οποίων ένα ποσό τριακοσίων είκοσι πέντε εκατομμυρίων εννιακοσίων τριάντα μίας χιλιάδων εκατόν ενενήντα δύο Ευρώ (€325.931.192) ως μετοχικό κεφάλαιο του Παραχωρησιούχου και ένα ποσό τριακοσίων είκοσι πέντε εκατομμυρίων εννιακοσίων τριάντα μίας χιλιάδων εκατόν ενενήντα δύο Ευρώ (325.931.192) ως δευτερογενές χρέος. Στην Σύμβαση Παραχώρησης για τα

Περιφερειακά Αεροδρόμια Αιγαίου η Δεσμευτική Επένδυση ανέρχεται στο συνολικό ποσό των εξακοσίων εβδομήντα έξι εκατομμυρίων διακοσίων εβδομήντα πέντε χιλιάδων τετρακοσίων τριάντα οκτώ Ευρώ (€676.275.438) , εκ των οποίων ένα ποσό τριακοσίων τριάντα οκτώ εκατομμυρίων εκατόν τριάντα επτά χιλιάδων επτακοσίων δέκα εννέα Ευρώ (€338.137.719) ως μετοχικό κεφάλαιο του Παραχωρησιούχου και ένα ποσό τριακοσίων τριάντα οκτώ εκατομμυρίων εκατόν τριάντα επτά χιλιάδων επτακοσίων δέκα εννέα Ευρώ (€338.137.719) ως δευτερογενές χρέος. Επίσης, ρυθμίζεται η διαδικασία χρηματοδότησης της παραχώρησης μέσω δανείων και η έγκριση και ορισμός των σχετικών δανειακών συμβάσεων ως Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων για τους σκοπούς των Συμβάσεων Παραχώρησης.

Στο άρθρο 10 ρυθμίζονται ζητήματα εκχώρησης, ανανέωσης και μεταβίβασης δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από τις Συμβάσεις Παραχώρησης είτε από τον Παραχωρησιούχο, είτε από το Ελληνικό Δημόσιο ή/και το ΤΑΙΠΕΔ.

Στο άρθρο 11 ρυθμίζονται τα ζητήματα που αφορούν στο ύψος και στο χρόνο και τρόπο καταβολής του μετοχικό κεφάλαιο του Παραχωρησιούχου, στις τροποποιήσεις του καταστατικού του, στους περιορισμούς σε σχέση με τη μεταβίβαση μετοχών του Παραχωρησιούχου και στην εισαγωγή μετοχών του Παραχωρησιούχου σε οργανωμένη αγορά.

Στο άρθρο 12 ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν τις Εγγυητικές Επιστολές Καλής Εκτέλεσης, την Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Έργων, την Εγγυητική Επιστολή Δεσμευτικής Επένδυσης και την Εγγυητική Επιστολή Καλής Λειτουργίας (ποσό, μορφή, χρόνος παράδοσης, αναπροσαρμογές, αποδέκτες τράπεζες, απόσβεση).

Στο άρθρο 13 ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν στην τήρηση των Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων από τον Παραχωρησιούχο και στην πρόληψη, άλλως στην ελαχιστοποίηση της ρύπανσης στο περιβάλλον. Επίσης, ρυθμίζονται αποζημιωτικά ζητήματα σε περίπτωση Υφιστάμενης Μόλυνσης στα Περιφερειακά Αεροδρόμια.

Στο άρθρο 14 ρυθμίζονται ο τρόπος και ο χρόνος της παράδοσης στον Παραχωρησιούχο της Ακώλυτης Χρήσης των Περιοχών Παραχώρησης και των Δικαιωμάτων Διέλευσης από και προς αυτές, προβλέπεται η διαρκής υποχρέωση του Ελληνικού Δημοσίου για διατήρηση της Ακώλυτης Χρήσης και των Δικαιωμάτων Διέλευσης καθ' όλη την Περίοδο Παραχώρησης και ρυθμίζονται τα σχετικά με την ευθύνη, τον χρόνο και τον τρόπο κάλυψης του κόστους τυχόν απαιτούμενων απαλλοτριώσεων.

Στο άρθρο 15 ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στην ανεύρεση Αρχαιολογικών Ευρημάτων κατά την εκτέλεση έργων σε Περιφερειακά Αεροδρόμια και την αντιμετώπιση τυχόν συναφών καθυστερήσεων.

Στο άρθρο 16 ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στην Σύμβαση Μελέτης-Κατασκευής με τον/τους Εργολάβους που θα αναλάβουν τα Επικείμενα Έργα και τα Μελλοντικά Έργα με όρους και προϋποθέσεις ουσιαστικά παρόμοιους με το υπόδειγμα σύμβασης που προσαρτάται ως Παράρτημα 28. Επίσης, ρυθμίζονται θέματα επιτρεπτής σύναψης υπεργολαβιών από τους Εργολάβους.

Στο άρθρο 17 ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στη διαδικασία και το κόστος πιστοποίησης των Περιφερειακών Αεροδρομίων με βάση την κείμενη εθνική και κοινοτική νομοθεσία και σε συμφωνία με τις σχετικές προδιαγραφές πιστοποίησης

του EASA (Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ασφάλειας της Αεροπορίας). Επίσης, ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στις απαιτούμενες άδειες για την υλοποίηση των παραχωρήσεων. Τέλος, ρυθμίζονται θέματα παροχής υπηρεσιών Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας στα Περιφερειακά Αεροδρόμια και προβλέπεται η διευκόλυνση του Ελληνικού Δημοσίου προς τον Παραχωρησιούχο για τον σκοπό αυτό.

Στο άρθρο 18 ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν στη μελέτη, κατασκευή και πιστοποίηση της ολοκλήρωσης κατασκευής των Έργων του Παραχωρησιούχου, δηλαδή των Επικείμενων Έργων Ανακαίνισης, των Επικείμενων Νέων Έργων ή Έργων Επέκτασης, τυχόν Μελλοντικών Έργων Ανακαίνισης και τυχόν Μελλοντικών Έργων Ανακαίνισης ή Έργων Επέκτασης και οποιωνδήποτε άλλων έργων είναι απαραίτητα για την ανακαίνιση και την αναβάθμιση των Περιφερειακών Αεροδρομίων σύμφωνα με τους όρους των Συμβάσεων Παραχώρησης, όπως παρατίθενται ειδικότερα στο Παράρτημα 12.

Στο άρθρο 19 ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν στην εκτέλεση και παράδοση στον Παραχωρησιούχο των Έργων Δημοσίου, όπως αυτά παρατίθενται στο Παράρτημα 11.

Στο άρθρο 20 ρυθμίζονται τα θέματα κατάρτισης των Ρυθμιστικών Σχεδίων (Business Plans) από τον Παραχωρησιούχο, της επισκόπησης και έγκρισης των Σχεδίων Αποκατάστασης και των Ρυθμιστικών Σχεδίων από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό και την ΥΠΑ, τα θέματα κατάρτισης των σχεδίων Υλοποίησης Ανακαίνισης από τον Παραχωρησιούχο και της επισκόπησης και έγκρισης αυτών από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό, καθώς και της κατάρτισης και της υποβολής στην ΥΠΑ του Επιχειρηματικού σχεδίου του Παραχωρησιούχου.

Στο άρθρο 21 ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν στο ρόλο, τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες του Ανεξάρτητου Μηχανικού και προδιαγράφονται οι βασικοί όροι που θα περιληφθούν στην σύμβασή του, ενώ προβλέπεται και η καταβολή της αμοιβής, άλλων δαπανών και εξόδων του από τον Παραχωρησιούχο, εκτός από συγκεκριμένες περιπτώσεις εργασιών που προκύπτουν μετά από συμφωνημένη Μεταβολή Έργων ή Υπηρεσιών Δημοσίου.

Στο άρθρο 22 ρυθμίζονται θέματα που αφορούν σε υπεργολάβους του Παραχωρησιούχου, με κύρια παράμετρο την κατ' αρχήν απαγόρευση ανάθεσης σε υπεργολάβο από τον Παραχωρησιούχο ουσιαστικούς μέρους των συμβατικών του υποχρεώσεων (με συγκεκριμένη αναφορά σε ποσά) χωρίς τον πρότερη έγγραφη συγκατάθεση του Ελληνικού Δημοσίου.

Στο άρθρο 23 προβλέπεται και οριοθετείται η επιτρεπόμενη παρέμβαση του Ελληνικού Δημοσίου στις Δραστηριότητες Παραχώρησης, η δυνατότητα θέσης Περιφερειακών Αεροδρομίων υπό τον έλεγχο και τη διαχείριση του Ελληνικού Δημοσίου και ρυθμίζονται τα θέματα ύπαρξης διαφορών ως προς την εφαρμογή του ρυθμίσεων αυτών καθώς και συναφή αποζημιωτικά θέματα.

Στο άρθρο 24 ρυθμίζονται τα θέματα ασφάλισης του Παραχωρησιούχου, των Έργων, της λειτουργίας των Περιφερειακών Αεροδρομίων κτλ. με βάση τις ελάχιστες απαιτήσεις ασφάλισης που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα 16.

Στο άρθρο 25 ρυθμίζονται οι συνέπειες επέλευσης Γεγονότων Ανωτέρας Βίας ή Παρατεταμένων Γεγονότων Ανωτέρας Βίας, όπως αυτά ορίζονται στις Συμβάσεις

Παραχώρησης, καθώς και η ανάληψη των οικονομικών συνεπειών από τον Παραχωρησιούχο ή το Ελληνικό Δημόσιο, ανάλογα με την περίπτωση.

Στο άρθρο 26 ρυθμίζονται οι υποχρεώσεις του Παραχωρησιούχου σε σχέση με τη διαρκή διασφάλιση της λειτουργίας, συντήρησης και ασφάλειας των Περιφερειακών Αεροδρομίων καθ' όλη τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης, την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών, την ανά πάσα στιγμή διαθεσιμότητα των Περιφερειακών Αεροδρομίων προς χρήση, το πρόγραμμα συντήρησης καθώς και την ευθύνη του κατά την Περίοδο Εγγύησης της Παραχώρησης, δηλ. το χρονικό διάστημα δύο (2) ετών που άρχεται μετά την λήξη της Περιόδου Παραχώρησης.

Στο άρθρο 27 ρυθμίζονται θέματα μέτρησης επίδοσης του Παραχωρησιούχου κατά την παροχή των υπηρεσιών που προβλέπονται στις Συμβάσεις Παραχώρησης με βάση λεπτομερές σύστημα Μέτρησης Ποιότητας Υπηρεσιών που περιλαμβάνει Πρότυπα Επιδόσεων καθώς και τη διαδικασία και τις συνέπειες επιβολής πόντων ανεπάρκειας σύμφωνα και με το Παράρτημα 6.

Στο άρθρο 28 ρυθμίζονται τα ζητήματα που αφορούν στο πλαίσιο υπολογισμού των συνολικών Αεροναυτικών Τελών από τον Παραχωρησιούχο, έτσι ώστε να καλύπτονται τα έξοδα και οι αποσβέσεις και να επιτυγχάνεται απόδοση στα κεφάλαιο αεροπορικών δραστηριοτήτων, η οποία απόδοση δεν δύναται να υπερβαίνει μία ανατοκιζόμενη σωρευτική απόδοση ύψους δεκαπέντε τοις εκατό (15%) ετησίως, το πλαίσιο των εξαιρέσεων επιβολής τελών σε κρατικά αεροσκάφη καθώς και το ανώτατο όριο χρεώσεων Ρυθμιζόμενων Αεροναυτικών Τελών που μπορεί να επιβάλει ο Παραχωρησιούχος για τη χρήση των Περιφερειακών Αεροδρομίων και τη διαδικασία υπολογισμού και αναπροσαρμογών ανάλογα με την φάση εκτέλεσης των Επικείμενων Έργων ανά Περιφερειακό Αεροδρόμιο και το δείκτη τιμών καταναλωτή (με Μέγιστη Μέση Απόδοση Ανά Αναχωρούντα Επιβάτη το ποσό των δεκατριών Ευρώ (€13) μέχρι την Ημερομηνία Λήξης Επικείμενων Έργων, δυνάμενο να αναπροσαρμοστεί ετησίως με τον εκάστοτε ισχύοντα δείκτη τιμών καταναλωτή, και με Μέγιστη Μέση Απόδοση Ανά Αναχωρούντα Επιβάτη το ποσό των δεκαοκτώ και μισού Ευρώ (€18,5) ανά αναχωρούντα επιβάτη, δυνάμενο να αναπροσαρμοστεί ετησίως με το 90% του ισχύοντος δείκτη τιμών καταναλωτή) και τη διαδικασία εγκρίσεων από την ΥΠΑ. Σημειώνεται ότι οι συγκεκριμένες ανώτατες χρεώσεις ανά αναχωρούντα επιβάτη έχουν οριστεί με βάση το μέσο όρο των αντίστοιχων τελών που προσφέρονται σήμερα από ένα εύρος αντίστοιχων αεροδρομίων που λειτουργούν στην ευρύτερη περιοχή, προάγοντας έτσι τον ανταγωνιστικό χαρακτήρα των Περιφερειακών Αεροδρομίων. Επίσης, επισημαίνεται ότι στις εν λόγω ανώτατες χρεώσεις περιλαμβάνεται ήδη το Τέλος Εκσυγχρονισμού και Ανάπτυξης Αεροδρομίου (ΤΕΑΑ), το οποίο συνεπώς δεν επιβαρύνει επιπρόσθετα τις εν λόγω ανώτατες χρεώσεις.

Επιπλέον, προβλέπεται η ελευθερία επιβολής Μη Αεροναυτικών Τελών και Μη Ρυθμιζόμενων Αεροναυτικών Τελών από τον Παραχωρησιούχο, ρυθμίζεται το πλαίσιο υπολογισμού και καταβολής της Εισφοράς (ήτοι, για κάθε έτος παραχώρησης που λήγει μετά (α) την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης και μέχρι την 1^η Νοεμβρίου 2024, ποσό που αντιστοιχεί στο 8,5% του ΤΕΑΑ, και μετά (β) την 1^η Νοεμβρίου 2024, ποσό που αντιστοιχεί στο 35% του ΤΕΑΑ) από τον Παραχωρησιούχο στο Δημόσιο, ρυθμίζεται το δικαίωμα του Παραχωρησιούχου επί του καταβληθέντος ΤΕΑΑ και προβλέπεται δέσμευση του Δημοσίου για άμεση μεταφορά των ούτως

εισπραττόμενων ποσών από το Δημόσιο στον Παραχωρησιούχο και ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν στην αναγκαστική είσπραξη μη καταβληθέντων Αεροναυτικών Τελών.

Στο άρθρο 29 ρυθμίζονται τα ζητήματα υπολογισμού και πληρωμής της Αμοιβής Παραχώρησης καθώς και η συνακόλουθη υποχρέωση παροχής στοιχείων από τον Παραχωρησιούχο και ο έλεγχος των οικονομικών λογαριασμών του από το Ελληνικό Δημόσιο.

Στο άρθρο 30 ρυθμίζονται ζητήματα αποκατάστασης και αποζημίωσης του Παραχωρησιούχου από το Ελληνικό Δημόσιο ανάλογα με την κατηγοριοποίηση του ζημιόγνου γεγονότος ως Γεγονότος Καθυστέρησης ή ως Γεγονότος Ευθύνης Δημοσίου, τη φύση της προκληθείσας ζημίας και το χρόνο επέλευσης καθώς την υποχρέωση του Παραχωρησιούχου για μετριασμό των συνεπειών.

Στο άρθρο 31 προβλέπεται και ρυθμίζεται η διαδικασία επικαιροποίησης του Οικονομικού Μοντέλου του Παραχωρησιούχου που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα 25.

Στο άρθρο 32 ρυθμίζονται λεπτομερώς το χρονοδιάγραμμα, η διαδικασία και οι απαιτήσεις παράδοσης της παραχώρησης από τον Παραχωρησιούχο στο Ελληνικό Δημόσιο μετά το πέρας της Περιόδου Παραχώρησης.

Στο άρθρο 33 ρυθμίζονται οι λόγοι, η διαδικασία καταγγελίας της Σύμβασης Παραχώρησης από το Δημόσιο ή/και το ΤΑΙΠΕΔ και τα αποτελέσματα της καταγγελίας αυτής.

Στο άρθρο 34 ρυθμίζονται οι λόγοι, η διαδικασία καταγγελίας της Σύμβασης Παραχώρησης από τον Παραχωρησιούχο και τα αποτελέσματα της καταγγελίας αυτής.

Στο άρθρο 35 ρυθμίζεται ο τρόπος υπολογισμού σε περίπτωση ανωτέρας βίας, καθώς επίσης και ο τρόπος καταβολής των αποζημιώσεων σε όλες τις περιπτώσεις καταγγελίας της Σύμβασης Παραχώρησης από τον Παραχωρησιούχο, το Ελληνικό Δημόσιο ή/και το ΤΑΙΠΕΔ.

Στο άρθρο 36 ρυθμίζονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων μερών σε σχέση με την λειτουργία της Σύμβασης Παραχώρησης πριν και μετά την ημερομηνία καταγγελίας από οποιοδήποτε από τα μέρη.

Στο άρθρο 37 ρυθμίζονται τα δικαιώματα των Δανειστών επί της παραχώρησης σε περίπτωση καταγγελίας της Σύμβασης Παραχώρησης, τα οποία περιλαμβάνουν την έγκριση τυχόν σχεδίων αποκατάστασης από τον Παραχωρησιούχο ή το Δημόσιο καθώς και δικαίωμα αντικατάστασης του Παραχωρησιούχου σε περίπτωση καταγγελίας εις βάρος του. Τα δικαιώματα αυτά και γενικότερα η θέση των Δανειστών στην παραχώρηση μπορεί να ρυθμίζεται από Απευθείας Συμβάσεις ανάμεσα στο Ελληνικό Δημόσιο, το ΤΑΙΠΕΔ και τους Δανειστές, υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα έχουν δυσμενείς επιπτώσεις στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του Ελληνικού Δημοσίου και του ΤΑΙΠΕΔ βάσει της Σύμβασης Παραχώρησης.

Στο άρθρο 38 ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στην χρήση δικαιωμάτων πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας που αφορούν στην παραχώρηση καθώς και αποζημιωτικά ζητήματα σε περίπτωση προσβολής τους.

Στο άρθρο 39 ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στην επίλυση διαφορών μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών. Σημειώνεται ότι για τυχόν διαφορές που θα προκύψουν μέχρι την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης αρμόδια είναι τα δικαστήρια της Αθήνας. Από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης και εφεξής, οι διαφορές θα επιλύονται με τη διαδικασία του άρθρου 33 που διακρίνεται σε:

(α) Διαδικασία Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών από τριμελή επιτροπή εμπειρογνομόνων, η οποία θα διέπεται από το ελληνικό δίκαιο, θα διεξάγεται στην ελληνική γλώσσα και θα λαμβάνει χώρα στην Αθήνα.

(β) Διαιτησία, η οποία θα αποφαινεται για οποιαδήποτε διαφορά που δεν είναι τεχνική διαφορά, συμπεριλαμβανομένων των διαφορών που αναφέρονται στο άρθρο 39.1.2(α)-(στ), ή επί του προσδιορισμού μιας διαφοράς ως τεχνικής ή όχι. Η διαδικασία της διαιτησίας διέπεται από τους Κανόνες Διαιτησίας του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου, με την επιφύλαξη των παρεκκλίσεων που συμφωνούνται στο άρθρο 33. Το διαιτητικό δικαστήριο αποτελείται από τρεις διαιτητές, οριζόμενους σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 33. Η διαιτησία διεξάγεται στην Αθήνα και στην ελληνική γλώσσα. Η διαιτητική απόφαση θα είναι τελεσίδικη, δεσμευτική και αμετάκλητη, δεν θα υπόκειται σε έφεση ή αγωγή ακύρωσης βάσει του άρθρου 897 επ. του Ελληνικού Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως ισχύει, ή σε οποιοδήποτε άλλο ισοδύναμο μέτρο και θα αποτελεί εκτελεστό τίτλο χωρίς να απαιτείται επικύρωση από δικαστήριο.

Πρόσβαση σε διαιτησία θα έχουν και οι δανειστές μέσω της υπογραφής συμφωνίας πολυμερούς διαιτησίας κατά η πριν την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης σύμφωνα με το πρότυπο που παρατίθεται στο Παράρτημα 14 και περιλαμβάνει ουσιαστικά τους ίδιους όρους με το άρθρο 33.

Στο άρθρο 40 ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στην επικοινωνία και τις γνωστοποιήσεις μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών.

Στο άρθρο 41 προβλέπεται το ελληνικό δίκαιο ως το εφαρμοστέο δίκαιο, ρυθμίζονται τα σχετικά με την γλώσσα της Σύμβασης Παραχώρησης και των λοιπών συμβατικών εγγράφων και των εγγράφων που αφορούν στην υλοποίηση της Σύμβασης Παραχώρησης και ρυθμίζονται οι συνέπειες τυχόν μεταβολής νομοθεσίας σε ημερομηνία μεταγενέστερη των τριάντα ημερών από την Ημερομηνία Διαγωνισμού Παραχώρησης.

Στο άρθρο 42 ρυθμίζονται θέματα που αφορούν μεταβολές στο αντικείμενο των έργων ή των παρεχόμενων υπηρεσιών με βάση και τα προβλεπόμενα στο Παράρτημα 19.

Στο άρθρο 43 ρυθμίζονται ορισμένα φορολογικά ζητήματα κατά τρόπο που προσιδιάζει στη φύση της Σύμβασης Παραχώρησης. Στην ουσία, πρόκειται περί διευκρινίσεων υφιστάμενων φορολογικών διατάξεων, υπό την έννοια της υπαγωγής σε αυτές των ρυθμίσεων και ιδιαιτεροτήτων της Σύμβασης Παραχώρησης.

Στο άρθρο 44 ρυθμίζονται ζητήματα συμψηφισμού μεταξύ του Παραχωρητή και του Ελληνικού Δημοσίου, ενώ προβλέπεται η απαγόρευση συμψηφισμού έναντι απαιτήσεων του ΤΑΙΠΕΔ.

Στο άρθρο 45 ρυθμίζονται οι συνέπειες της επέλευσης δυσμενών συμβάντων όπως αυτά ορίζονται στην Σύμβαση Παραχώρησης.

Στο άρθρο 46 ρυθμίζονται θέματα εμπιστευτικότητας των πληροφοριών και στοιχείων που λαμβάνουν γνώση τα συμβαλλόμενα μέρη κατά την υλοποίηση της Σύμβασης Παραχώρησης και περιλαμβάνονται οι σχετικές δηλώσεις.

Στο άρθρο 47 ρυθμίζονται θέματα αναχρηματοδότησης από τον Παραχωρησιούχο μετά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης καθώς και η δυνατότητα και οι προϋποθέσεις συμμετοχής του ΤΑΙΠΕΔ κατά 50% στο όφελος που τυχόν προκύψει από μια τέτοια αναχρηματοδότηση. Επίσης, προβλέπεται και ρυθμίζεται η δυνατότητα του ΤΑΙΠΕΔ ή/και του Ελληνικού Δημοσίου για την αποστολή αιτήματος στον Παραχωρησιούχο για αναχρηματοδότηση της παραχώρησης, εφόσον κρίνουν ότι οι όροι χρηματοδότησης που υπάρχουν στην αγορά είναι ευνοϊκότεροι των καθορισμένων δανειακών συμβάσεων.

Το άρθρο 48 έχει μείνει κενό κατά την οριστική σύνταξη της Σύμβασης Παραχώρησης, ενώ το άρθρο 49 αναφέρεται στην αποκλειστικότητα των ρυθμίσεων της Σύμβασης Παραχώρησης περί αποκατάστασης ζημιών.

Τέλος, στο άρθρο 50 ρυθμίζεται το θέμα της διαδικασίας τροποποίησης της Σύμβασης Παραχώρησης και των Παραρτημάτων αυτής, καθώς και της τροποποίησης σημαντικών συμβάσεων υπεργολαβίας ή συμβάσεων παροχής υπηρεσιών που έχουν συναφθεί στο πλαίσιο υλοποίησης της παραχώρησης.

II. ΕΠΙ ΤΩΝ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΑΡΘΡΩΝ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ

Άρθρο 215

Με το παρόν άρθρο κυρώνεται και αποκτά ισχύ νόμου η Σύμβαση Παραχώρησης για την αναβάθμιση, συντήρηση, διαχείριση και λειτουργία Περιφερειακών Αεροδρομίων Κρήτης, Ηπειρωτικής Ελλάδας και Ιονίου που υπογράφηκε στην Αθήνα στις 14 Δεκεμβρίου 2015 μεταξύ της ελληνικής ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία «Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας Δημοσίου Α.Ε.», του Ελληνικού Δημοσίου, της ελληνικής ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία «FRAPORT ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ Α ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και των μετόχων της εν λόγω ανώνυμης εταιρίας, ήτοι (α) της γερμανικής ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία «FRAPORT AG FRANKFURT AIRPORT SERVICES WORLDWIDE» και (β) της κυπριακής εταιρίας με την επωνυμία «SLENTEL LIMITED».

Άρθρο 216

Με το άρθρο αυτό κυρώνεται και αποκτά ισχύ νόμου η Σύμβαση Παραχώρησης για την αναβάθμιση, συντήρηση, διαχείριση και λειτουργία Περιφερειακών Αεροδρομίων Αιγαίου, που υπογράφηκε στην Αθήνα στις 14 Δεκεμβρίου 2015 μεταξύ της ελληνικής ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία «Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας Δημοσίου Α.Ε.», του Ελληνικού Δημοσίου, της ελληνικής ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία «FRAPORT ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ ΤΗΣ

ΕΛΛΑΔΑΣ Β ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και των μετόχων της εν λόγω ανώνυμης εταιρίας, ήτοι (α) της γερμανικής ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία «FRAPORT AG FRANKFURT AIRPORT SERVICES WORLDWIDE» και (β) της κυπριακής εταιρίας με την επωνυμία «SLENTEL LIMITED».

Άρθρο 217

Με το άρθρο αυτό ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη χρέωση, είσπραξη και τον έλεγχο των Τελών Εκσυγχρονισμού και Ανάπτυξης Αεροδρομίων του άρθρου 40 του ν. 2065/1992 αναφορικά με τα παραχωρούμενα περιφερειακά αεροδρόμια. Λόγω της τεχνικής φύσεως των θεμάτων αυτών, παρέχεται εξουσιοδότηση για την έκδοση Κοινής Υπουργικής Απόφασης που θα ρυθμίζει κάθε αναγκαία λεπτομέρεια ως προς την ανωτέρω διαδικασία χρέωσης, είσπραξης και ελέγχου των επιβαλλόμενων Τελών Εκσυγχρονισμού και Ανάπτυξης Αεροδρομίων.

Άρθρο 218

Με το άρθρο αυτό ρυθμίζεται, προς διασφάλιση της τήρησης της αρχής της αναλογικότητας και προς εκπλήρωση των σχετικώς προβλεπόμενων στις Συμβάσεις Παραχώρησης, η πλήρης απαλλαγή των παραχωρησιούχων από την υποχρέωση καταβολής οιασδήποτε τελών ή φόρων προς οιαδήποτε δημοτική αρχή ή άλλη τοπική αρχή, αναφορικά με υπηρεσίες που στο πλαίσιο των συμβάσεων παραχώρησης θα παρέχονται στους χρήστες των περιφερειακών αεροδρομίων από τους παραχωρησιούχους.

Άρθρο 219

Με το άρθρο αυτό καθιερώνεται η τεκμαρτή έκδοση των Υφιστάμενων Αδειών Κατασκευαστικών Έργων και Υφιστάμενων Αδειών Λειτουργίας, όπως αυτές ορίζονται στις Συμβάσεις Παραχώρησης, που είναι απαραίτητες για τα υφιστάμενα έργα εντός των περιοχών παραχώρησης και για τη λειτουργία των περιφερειακών αεροδρομίων και οι οποίες δεν έχουν εκδοθεί κατά τον χρόνο έναρξης της ισχύος του παρόντος νόμου.

Άρθρο 220

Με το άρθρο αυτό καθιερώνεται, με στόχο τη διασφάλιση είσπραξης τελών, το δικαίωμα των παραχωρησιούχων να ζητούν από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας την απαγόρευση απογείωσης αεροσκάφους λόγω μη καταβολής Αεροναυτικών Τελών. Το ελάχιστο όριο οφειλών καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια σχετικά με τη διαδικασία κράτησης θα ρυθμίζονται με σχετική κοινή υπουργική απόφαση που θα εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου αυτού.

Άρθρο 221

Με το άρθρο αυτό καθιερώνεται το δικαίωμα των παραχωρησιούχων να παρέχουν με δικά τους μέσα, εξοπλισμό και προσωπικό υπηρεσίες πυρόσβεσης και διάσωσης στους χώρους των περιφερειακών αεροδρομίων. Εξάλλου, προβλέπεται η έγκριση από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας ειδικού κανονισμού πυρασφάλειας που θα προτείνεται από τους παραχωρησιούχους που θα ρυθμίζει κάθε ειδικότερο ζήτημα αναφορικά με την παροχή των ανωτέρω υπηρεσιών από τους παραχωρησιούχους.

Άρθρο 222

Η προβλεπόμενη από τις Συμβάσεις Παραχώρησης αναβάθμιση των περιφερειακών αεροδρομίων, που προϋποθέτει και την έγκαιρη ολοκλήρωση απαλλοτριώσεων που τυχόν απαιτηθούν, θα οδηγήσει σε κατακόρυφη αύξηση της ροής τουριστών στην Ελλάδα και, δεδομένου ότι ο τουρισμός τροφοδοτεί διαχρονικά τουλάχιστον το 15% του ΑΕΠ της χώρας, θα καταστήσει την οικονομία αποδοτικότερη και θα δημιουργήσει έσοδα για το Δημόσιο. Με το άρθρο αυτό ρυθμίζονται θέματα αναγκαστικών απαλλοτριώσεων εκτάσεων αναγκαίων για την ανάπτυξη των παραχωρούμενων περιφερειακών αεροδρομίων και ορίζεται ότι, λόγω του χαρακτήρα των Συμβάσεων Παραχώρησης ως έργου γενικότερης σημασίας για την οικονομία της χώρας και προς τον σκοπό της αποφυγής καθυστερήσεων και της ταχύτερης δυνατής ολοκλήρωσης των αναγκαίων απαλλοτριώσεων και άρα των σκοπούμενων έργων στο πλαίσιο της υλοποίησης των προβλέψεων των Συμβάσεων Παραχώρησης, στις σχετικές απαλλοτριώσεις θα εφαρμόζεται η διαδικασία του άρθρου 7Α του Ν. 2882/2001, προς τον σκοπό της ταχύτερης δυνατής ολοκλήρωσης των Έργων.

Άρθρο 223

Με το άρθρο αυτό προβλέπεται η συμμετοχή ενός εκπροσώπου του Παραχωρησιούχου έκαστης Σύμβασης Παραχώρησης που κυρώνεται με τον παρόντα νόμο στην επιτροπή της παραγράφου 2 του άρθρου 17 του π. δ/τος 86/1979 (Α' 17), η οποία γνωμοδοτεί προς τον Υπουργό Οικονομικών σχετικά με την εγκατάσταση και λειτουργία καταστημάτων πώλησεως αφορολογήτων και αδασμολόγητων ειδών εντός χώρων των παραχωρούμενων περιφερειακών αεροδρομίων.

Άρθρο 224

Με το άρθρο αυτό προβλέπεται η υπαγωγή της επένδυσης και των σχετικών εισαγόμενων κεφαλαίων για την υλοποίηση έκαστης Σύμβασης Παραχώρησης που κυρώνεται με τον παρόντα νόμο στις διατάξεις του ν. δ/τος 2687/1953 περί επενδύσεως και προστασίας κεφαλαίων εξωτερικού (Α' 317) μέσω της έκδοσης σχετικού προεδρικού διατάγματος κατόπιν αιτήματος του παραχωρησιούχου έκαστης Σύμβασης Παραχώρησης, σε πλήρη συμφωνία με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 225

Προς τον σκοπό της πλήρωσης της αίρεσης για την επίτευξη της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης σύμφωνα με το άρθρο 6.2.1(α)(viii) έκαστης Σύμβασης Παραχώρησης που κυρώνεται με το παρόντα νόμο, με το άρθρο αυτό παρέχεται η έγκριση της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας για το Ανώτατο Όριο Χρεώσεων για τη Μέγιστη Μέση Απόδοση ανά Αναχωρούντα Επιβάτη σύμφωνα με το άρθρο 28.4.2(α) έκαστης Σύμβασης Παραχώρησης που κυρώνεται με το παρόντα νόμο, συμπεριλαμβανομένου του πίνακα Β αυτού, η οποία Μέγιστη Μέση Απόδοση ανά Αναχωρούντα Επιβάτη δεν θα υπερβαίνει το ποσό των δεκατριών ευρώ (€13).

Άρθρο 226

Με το άρθρο αυτό προβλέπεται η πρώτη αύξηση της Μέγιστης Μέσης Απόδοσης Ανά Αναχωρούντα Επιβάτη ανά περιφερειακό αεροδρόμιο στα ποσά που αναφέρονται στα άρθρα 28.4.3 ή/ και 28.4.4 έκαστης Σύμβασης Παραχώρησης που κυρώνεται με τον παρόντα νόμο, μόλις επιτευχθεί η Ημερομηνία Λήξης των Επικείμενων Έργων για το αντίστοιχο περιφερειακό αεροδρόμιο σύμφωνα με το άρθρο 18.12 των Συμβάσεων Παραχώρησης. Οι σχετικοί υπολογισμοί του Παραχωρησιούχου έκαστης Σύμβασης Παραχώρησης που θα υποβληθούν σύμφωνα με τη διαδικασία και εντός των προθεσμιών του άρθρου 28.4.5(β) - (ε) έκαστης Σύμβασης Παραχώρησης γίνονται αποδεκτοί από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας, εκτός από την περίπτωση μαθηματικού σφάλματος ή άλλου πρόδηλου σφάλματος στους υπολογισμούς, ενώ η εν λόγω έγκριση της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας τεκμαίρεται και αποδεικνύεται με την έκδοση σχετικής πράξης.

Άρθρο 227

Με το άρθρο αυτό ρυθμίζεται η τύχη των ισχυουσών κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης συμβάσεων που αφορούν στα περιφερειακά αεροδρόμια έκαστης Σύμβασης Παραχώρησης που κυρώνεται με τον παρόντα νόμο. Σχετικά με τις Μεταβιβασθείσες Συμβάσεις Αεροδρομίου, όπως αυτές ορίζονται στις Συμβάσεις Παραχώρησης, προβλέπεται η αυτόματη και άνευ συναινέσεως των αντισυμβαλλόμενων μερών υπεισέλευση του Παραχωρησιούχου στα συμβατικά δικαιώματα και υποχρεώσεις του Ελληνικού Δημοσίου ή/ και της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας, ενώ για τις υπόλοιπες συμβάσεις προβλέπεται η καταγγελία τους από το Ελληνικό Δημόσιο με δίμηνη προειδοποίηση ή άλλη συντομότερη, εφόσον προβλέπεται από τον νόμο ή από την συμφωνία μεταξύ των μερών. Τυχόν σχετικές αποζημιωτικές αξιώσεις μπορούν να εγερθούν αποκλειστικά και μόνο κατά του Ελληνικού Δημοσίου.

Άρθρο 228

Με το παρόν άρθρο προβλέπεται η τροποποίηση των δύο πρώτων εδαφίων του άρθρου 28.4.5 (στ) έκαστης Σύμβασης Παραχώρησης, προς αποφυγή παρερμηνειών σχετικά με την έναρξη και λήξη των χρονικών περιόδων που αφορούν στον υπολογισμό της Μέγιστης Μέσης Απόδοσης ανά Αναχωρούντα Επιβάτη σύμφωνα με τις προβλέψεις των Συμβάσεων Παραχώρησης.

Άρθρο 229

Με το παρόν άρθρο διορθώνεται η εσφαλμένη αναφορά του άρθρου 19.3.8 έκαστης Σύμβασης Παραχώρησης στο Πρωτόκολλο Προσωρινής Παραλαβής με την ορθή αναφορά στο Πρωτόκολλο Οριστικής Παραλαβής, όπως αυτό ορίζεται στις Συμβάσεις Παραχώρησης, καθώς και πρόδηλα συντακτικά και ορθογραφικά σφάλματα στα άρθρα 6.2.1(α)(viii), 28.4.2(β)(ii) και 39.3.10 έκαστης Σύμβασης Παραχώρησης..

Άρθρο 230

Με το άρθρο αυτό τροποποιείται το εδάφιο β' του άρθρου 4.9.3 της Σύμβασης Παραχώρησης, ώστε να μην υφίσταται καμία αξίωση του παραχωρησιούχου για κάθε ποσό που καταβλήθηκε ή έπρεπε να καταβληθεί στο Δημόσιο σε σχέση με τις Μεταβιβασθείσες Συμβάσεις Αεροδρομίου μέχρι και την ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, ενώ, τροποποιείται αντίστοιχα και η περίπτωση (iii) του άρθρου 4.10.3 έκαστης Σύμβασης Παραχώρησης, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα στο Δημόσιο να αναπτύσσει, κατασκευάζει ή και να παραχωρεί υποδομές και δραστηριότητες εκμετάλλευσης για την εξυπηρέτηση υδροπλάνων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΕ'**ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ****Άρθρο 231**

Η πώληση της εταιρείας ΕΕΣΣΤΥ περιλαμβάνεται στο από 30.07.2015 εγκεκριμένο από το ΚΥΣΟΙΠ πρόγραμμα αξιοποίησης του ΤΑΙΠΕΔ και ήδη βρίσκεται σε εξέλιξη σχετική διεθνής διαγωνιστική διαδικασία, στην οποία σημαντικοί επενδυτές έχουν εκφράσει το ενδιαφέρον τους.

Με την προτεινόμενη τροποποίηση της διάταξης της παρ. 7 του άρθρου 23 του Ν. 4111/2013 επιχειρείται να ρυθμιστεί, μεταβατικά, η διαδικασία κατάρτισης του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας της ΕΕΣΣΤΥ για το χρονικό διάστημα μέχρι την μετάβαση της Εταιρείας στο νέο ιδιοκτησιακό καθεστώς και με απώτερο σκοπό η μετάβαση αυτή να πραγματοποιηθεί κατά τον ομαλότερο τρόπο.

Επιπρόσθετα, προβλέπεται η διασφάλιση των εργασιακών δικαιωμάτων του υπάρχοντος, κατά το χρόνο της μεταβίβασης των μετοχών της εταιρείας, προσωπικού της Εταιρείας, έναντι του νέου διαδόχου σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας.

Άρθρο 232

1. Με την προτεινόμενη διάταξη συμπληρώνεται η διαδικασία απόδοσης του τιμήματος από την αξιοποίηση περιουσιακών στοιχείων του ΤΑΙΠΕΔ και προβλέπονται, βάσει της πενταετούς σχετικής εμπειρίας, βελτιώσεις του οικείου πλαισίου προς ενίσχυση, μεταξύ άλλων της ενημέρωσης των αρμοδίων υπηρεσιών

του Υπουργείου Οικονομικών και της παρεχόμενης τεκμηρίωσης. Ειδικότερα, με την τροποποιούμενη παράγραφο 14 του άρθρου 2 του Ν.3986/2011 (Α'152), δίνεται δυνατότητα το Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ. να αφαιρεί λειτουργικά έξοδα και διοικητικές δαπάνες που πραγματοποίησε για την αξιοποίηση περιουσιακού του στοιχείου, από το τίμημα που εισέπραξε από αξιοποίηση άλλου περιουσιακού στοιχείου, σύμφωνα με τη διαδικασία που ειδικότερα ορίζεται στην υπουργική απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση της παραγράφου 16. Περαιτέρω, με την τροποποιούμενη παράγραφο 16 του άρθρου 2 του Ν.3986/2011 (Α'152), προκειμένου για την έκδοση της ανωτέρω υπουργικής απόφαση προβλέπεται υποχρέωση εισήγησης της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Οικονομικών, ενώ επίσης προβλέπεται ότι με την ίδια απόφαση δύναται να καθορίζεται ποσοστό επί του εισπραχθέντος τιμήματος, από το οποίο αφαιρούνται δαπάνες για έργα των οποίων η ολοκλήρωση δεν κατέστη εφικτή ή για έργα τα οποία είναι ακόμα σε εξέλιξη, η ειδικότερη διαδικασία τεκμηρίωσης εκ μέρους του Ταμείου για τη συνδρομή των ανωτέρω περιστάσεων καθώς και η ενημέρωση του Δημοσίου για την εν γένει πορεία των έργων και χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την αποπληρωμή του δημόσιου χρέους.

Με τις παραπάνω προσθήκες -τροποποιήσεις επιτυγχάνεται η απλούστευση των διαδικασιών, η ενίσχυση της ρευστότητας του ΤΑΙΠΕΔ, η βελτίωση του πλαισίου λειτουργίας του, της εκκαθάρισης των συναλλαγών και της ενημέρωσης των αρμοδίων υπηρεσιών του Δημοσίου.

2. Δυνάμει του άρθρου 53 ν. 3283/2004 (Α'210) το Ελληνικό Δημόσιο, υπεισλήθε στη θέση της Ολυμπιακής Αεροπορίας-Υπηρεσίες ΑΕ στις σχετικές συμβάσεις που είχε αυτή συνάψει αναφορικά με τέσσερα αεροσκάφη Airbus με αριθμούς κατασκευαστή (MSN) 235,239, 280 και 292, ενώ με το με το αρ. 31 του ν.3775/2009 (Α'122), η Διυπουργική Επιτροπή Αναδιαρθρώσεων και Αποκρατικοποιήσεων (εφεξής ΔΕΑΑ) εξουσιοδοτήθηκε να προβαίνει με απόφασή της σε κάθε σχετική ενέργεια και να ρυθμίζει οποιοδήποτε θέμα σχετικά με τη διαχείριση των εν λόγω αεροσκαφών.

Περαιτέρω με την απόφαση της ΔΕΑΑ με αρ. 228/ 5.2.2013 (ΦΕΚ Β 209) μεταβιβάστηκαν στο ΤΑΙΠΕΔ ΑΕ, τα ενοχικά και εμπράγματα δικαιώματα επί των δύο αεροσκαφών AIRBUS A340-300 με αριθμούς κατασκευαστή (MSN) 280 και 292, το οποίο και κατέστη αρμόδιο για την εν γένει αξιοποίηση αυτών.

Δεδομένου ότι εκκρεμεί από το Ελληνικό Δημόσιο, η ολοκλήρωση μέρους των σχετικών διαδικασιών σε εκτέλεση των συμβάσεων του αρ. 53 του ν.3283/2004 (Α'210), ενώ η διαδικασία αξιοποίησης των εν λόγω αεροσκαφών υλοποιείται από το ΤΑΙΠΕΔ ΑΕ, κρίνεται σκόπιμη η υπεισέλευση του ΤΑΙΠΕΔ ΑΕ στις συναφθείσες συμβάσεις του εν λόγω άρθρου. Με αυτό τον τρόπο, επιτυγχάνεται αφενός επιτάχυνση των ενεργειών και αφετέρου κεντρική και συνεκτική αντιμετώπιση όλων των συναφών θεμάτων, καθώς υπεισέρχεται το ΤΑΙΠΕΔ ΑΕ στις συναφθείσες συμβάσεις του αρ. 53 του ν.3283/2004 (Α'210) και ως εκ τούτου καθίσταται διάδοχος του Ελληνικού Δημοσίου αναφορικά με όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του τελευταίου που έχουν προκύψει ή θα προκύψουν από τις εν λόγω συμβάσεις.

Από τις ανωτέρω συμβάσεις εξαιρείται η από 1.8.2010 Σύμβαση μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της υπό ειδική εκκαθάριση τελούσας εταιρείας "Ολυμπιακές Αερογραμμές ΑΕ" για την παροχή υπηρεσιών CAMO, τεχνικής υποστήριξης και σχετικών διοικητικών υπηρεσιών, υπηρεσιών ασφάλισης, στάθμευσης και

συντήρησης σε κατάσταση καθήλωσης των τεσσάρων αεροσκαφών τύπου AIRBUS A340-300 με αριθμούς κατασκευαστή 235,239, 280 και 292 MSN. Αυτό κρίνεται αναγκαίο εν όψει της περάτωσης της ειδικής εκκαθάρισης της εταιρείας "Ολυμπιακές Αερογραμμές ΑΕ.

Τέλος η εκκαθάριση των δαπανών που θα προκληθούν από την ολοκλήρωση των διαδικασιών αναφορικά με τις εν λόγω συμβάσεις από το ΤΑΙΠΕΔ ΑΕ, διενεργείται σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του ν.3986/2011 (Α'152) και τις υπουργικές αποφάσεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση αυτού.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

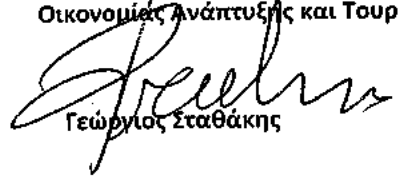
Αθήνα, 18/5/2016

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης

Παναγιώτης Κουρουμπλής

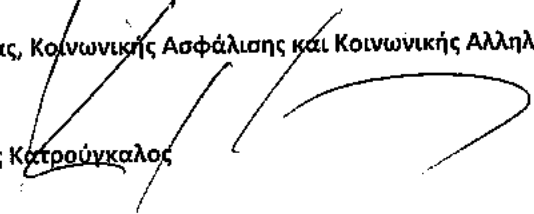
Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού

Γεώργιος Σταθάκης

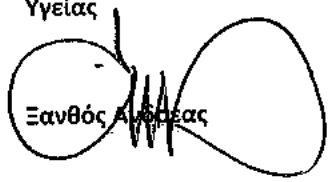
Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Νίκος Παρασκευόπουλος

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Γιώργος Κατρούγκαλος

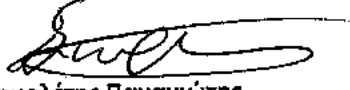
Υγείας

Ευστάθιος Αναγνώστης

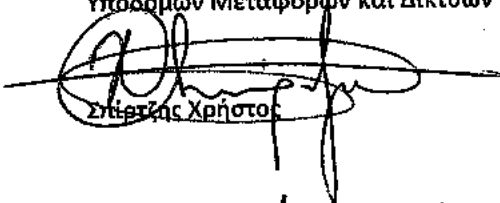
Οικονομικών

Ευκλείδης Τσακαλώτος

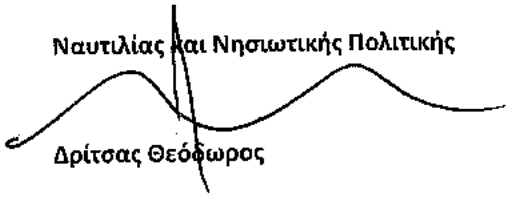
Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Σκουρλέτης Παναγιώτης

Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων

Σταμάτιος Χρήστος

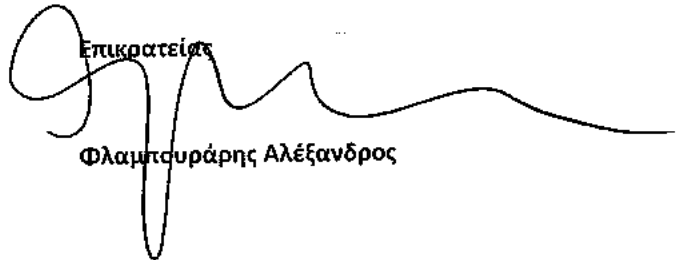
Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

Δρίτσας Θεόδωρος

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Αποστόλου Ευάγγελος

Επικρατείας

Φλαμπουράρης Αλέξανδρος

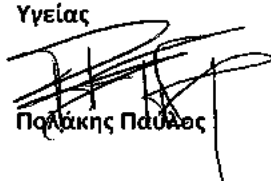

ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

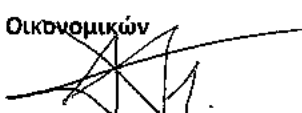
Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης

Βερναρδάκης Χριστόφορος

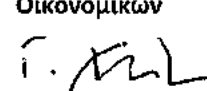
Υγείας

Πολάκης Παύλος

Οικονομικών

Αλεξιάδης Τρύφωνας

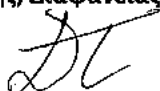
Οικονομικών

Χουλιάρακης Γιώργος

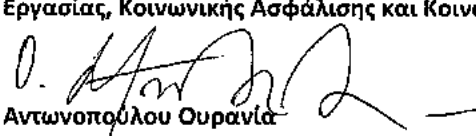
Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Τσιρώνης Ιωάννης

Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Παπαγγελόπουλος Δημήτριος

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Αντωνοπούλου Ουρανία

_____

_____